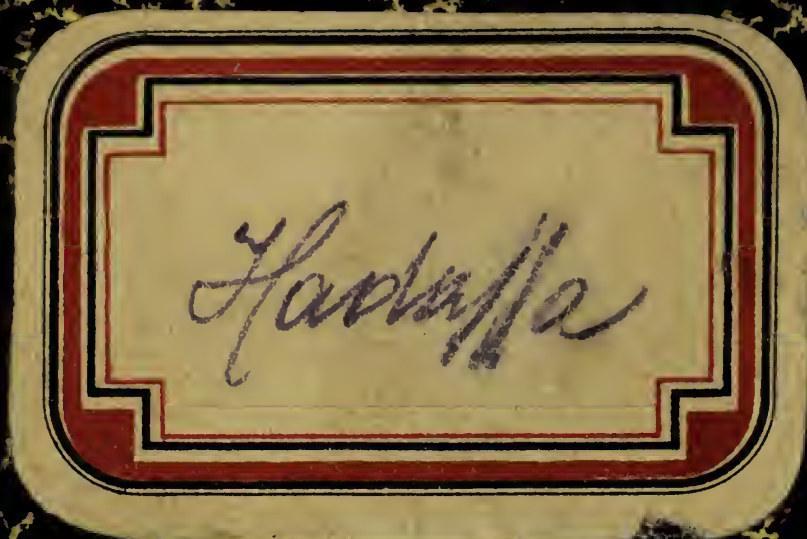

Hadassa

הדסה

דיא חלוצה

א דראממע אין 4 אקטין

פארפאסט אויף דעם ארט פאן שמר

פערפאסער שמעון בעקערמאנן

אדעססא

דען 15 מארץ 1884 יאהר

נאך דרוק שטרענקס פאר באטען.

דרוק בייא י. אונטערהענדלער, ווארשא סט. יארסקיע № 24

ДИ ХЛУЦА

т. е.

О СВИБОЖДЕННАЯ ОТЪ ДЕВЕРНАГО БРАКА

ВАРШАВА

1884.

Дозволено Цензурою
Кіевъ, 3 Марта 1894 года.

Тип. О. Филипповича въ Варшавѣ.

פֶּערְזָאנֶען.

---

1) ר' שְׁמוּאֵל זָרַח פֵּיינְהָאלְץ, אַיין אַלְט מָאדִישֶׁער יוּד, חֲסִידִישׁ גֶעקְלֵיידֶעט. נָאר מִיט קָארְצֶע פֵּאוֹת'ן, אַלְט 50 יָאהר. הַאלְט אַפָּאדְוַואל מִיט בְּרָאנְפֶען·

2) פְּרַאדִיל, זַיין צְווייטֶע פְרוי, אַלְט 35 יָאהר, יוּדֶעשׁ גֶעקְלֵיידֶעט זֵייעֶר שְׁלֶעכְט אִין כַּארַאקְטֶער, הָאט קֵיין קִינְדֶער מִיט אִיר מַאנְן:

3) מֵאִיר, זַיין עֶלְטֶערֶער זָאהן פוּן עֶרְשְׁטֶען וַוייבּ. אַ דָאקְטֶער, הָאט גֶעעֶנְדֶעגְט זַיין סְטוּדְיוּם ווֶעהרֶענְט עֶר וָואר אָפּ גִיגֶעבִּין אִין סְלוּזשְׁבֶּע אַלְס פְּרָאקְטֶער זָעלְנֶער שׁוֹין 10 יָאהר אִיז עֶר פוּן פָּאטִירְם הויז עֶרְווייטֶערְט אוּנ מֶעלְדֶעט זִיךְ נִיט וִויא עֶר אִיז. עֶר דִינְט יֶעצְט אִין בְּיַאלָאסְטָאק אַלְס דָאקְטָאר דֶער מֶעדֶעצִין אִין פָּאלְק עֶר אִיז אַלְט 30 יָאהר הָאט נִיט קֵיין פְרוֹי.

4) יָאזֶעף פֵּיינְהָאלְץ, זַיין מִיטֶעלֶער זָאהן, אַלְט 25 יָאהר, אַ אֵיידֶעל מַאנְן, אַ יָאהר הֶערְשְׁט נָאךְ זַיין חֲתוּנָה, הָאט נָאךְ קֵיין גֶעשֶׁעפְט, נָאר פְּלִיצְלוּנְג וֶוערְד עֶר קוֹיפְמַאן אוּנ רֵייזְט אָב נָאךְ בְּיַאלָאסְטָאק נָאךְ סְחוֹרָה:

5) הֲדַסָה, זַיין פְרוֹי. אַלְט 22 יָאהר, אַ אֵיידֶעל קִינְד מִיט אַגוּטֶען כַּארַאקְטֶער. אִיז עֶלֶענְד אָהנֶע עֶלְטֶערִין, אוּנְד אָהנֶע פְרַיינְד.

6) יַאנְקִיל, יָאזֶעפְס אַדִינֶער, אַנְרָאבָּער יוּנְג, מִיט אַפֶּערְדָארְבֶּע-נֶעם כַּארַאקְטֶער, הָאט זֵייעֶר לִיבּ גֶעלְד, אוּנְד אִיז אַגְרוֹיסֶער חִיטְרִיק, אַלְט 20 יָאהר.

7) מִרְכָּה, הֲדַסָה'ס דִינְסְט, אַיוּנְג מֵיידְכֶען, אִיז זֵייעֶר פְרֵייא עֶרְגֶעבִּין אִיהְרֶע ווִירְטֶען.

8) **בָּארִים וַואלְדמַאן**, יָאזֶעפְס קָאמְפַּאנְיָאן. אַלְט יָאזֶעפְס יָאהְרֶען גֶעהְט סָאווֶרעמְנֶע גֶעקְלֵיידֶעט

וִויא יָאזֶעף הָאט נָאךְ קַיין פְרוֹי, נִיט לַאנְג הָאט עֶר גֶעהֶערְבְּט פוּן זַיינֶע עֶלְטֶערִין אַגְרוֹיס פַּארְמֶעגִין, עֶר הָאט גֶעלִיבְּט הְדַסָהְן וֶוען זִיא וַואר נָאךְ פְרֵיילִין אוּנְד לִיבְּט זִיא אוֹיךְ אַצוּנְד נָאר זִיא הָאט אִים קַיין מָאהְל גֶעלִיבְּט, עֶר אִיז אַבְּלוּטִיגֶער פַיינְד יָאזֶעפִין וַוייל עֶר הָאט זַיינֶע גֶעלִיבְּטֶע פַאר אַפְרוֹי, דָאךְ וֵוייסְט עֶר וִויא צוּא בֶּעהַאלְטִין דִיא שִׂנְאָה בַּייא זִיךְ, אוּנ וַוייזְט זִיךְ פַאר אִים וִויא אַפְרַיינְד זַיינֶער, עָר הָאט גֶעזוּכְט פְּלֶענִיר וִויא אַזוֹי יָאזֶעפִין צוּא בֶּעגְרָאבִין אוּנ הָאט עֶנְדְלִיךְ דֶעם פְּלַאן גֶעפוּנֶען פַאר גוּט: דָאס עֶר זָאל מִיט אִים וֶוערִין אַקָאמְפַּאנְיָאן, מִיט אִים אָפּ רֵייזֶען נָאךְ בְּיַאלָאסטָאק סְחוֹרָה קוֹיפִין אוּנ אוֹיפִין וֶועג אִים הַארְגֶענִין:

9) **דָוִד וֶועלְווִיל**, שְׁמוּאֵל זָרֶחְס מְזִינִיק, אַלְט 18 יָאהר אַגְרוֹיסֶער שׁוֹטֶה, לָאזְט זִיךְ אוֹיף אַלֶעס אָן רֶעדִין פוּן זַיין שְׁטִיף מוּטֶער, גֶעקְלֵיידֶעט אִיז עֶר חֲסִידֶעשׁ:

10) **אַ זֶעלְנִיר**, אַ דִינְשְׁטִיק, בַּייא אַ דָאקְטָאר אִין בְּיַאלָאסטָאק:

דִיא גֶעשִׁיכְטֶע גֶעשִׁיהְעט אִין בְּרִיסְק אִין אוּנְזָערִי צַייטֶען.

עֶרְשְׁטֶער אַקְט.

(בַּייא דִיזֶען אַקְט שְׁפִּילֶען אַלֶע פֶּערְזָאנֶען זַייעֶרִי רָאלִיעָן. אוֹיסֶער דֶעם דָאקְטָאר מִיט זַיין דִינְשְׁטִיק).

(דֶער אַקְט גֶעשֵׁייהֶעט אִין יָאזֶעפְס וָואוינוּנְג, בַּייא מָארְגֶענְטְהעט).

סְצֶענֶע

אַגרוּיסֶער זאל, רֵייךְ פַּארפּוּצְט, מֶעבֶּעל נָאךְ דֶער נֵייעֶר מָאדֶע אִין דֶער מִיט אַגְלָאווֶנֶע טִיר צוּם פּוּבְּלִיקוּם, אִין דֶער זֵייט לִינְקְס אַזֵייטִין טִיר, גֶעגֶען פּוּבְּלִיקוּם שְׁטֵייט אַגְרוּיסֶער רוּנְדֶער טִישׁ, אוֹיף אִים אַפָּארְנָאס, אוּנ דְרוּיף אַגְלָאז טְהֶעע, נֶעבִּין טִישׁ שְׁטֵייעֶן דְרַייא שְׁטוּלֶען, צְוֵייא שְׁטֵייעֶן אֵיינֶער נֶעבִּין אַנְדֶערִין אוּנ דֶער דְרִיטֶער אוֹיף גַאנְץ וֵוייט אָפּ גֶערוּקְט צוּם לִינְקְס. דִיא עֶרְשְׁטִי שְׁטוּהְל פוּן דִיא צְוֵייא אִיז לֵיידִיג, אוּנ אוֹיף דֶער צְוֵוייטֶער זִיצְט הֲדַסָה, אַן גֶעצוֹיגֶען אִין מָארְגֶען קְלֵיידֶער, דֶעם קָאפּ שֵׁיין פֶּערְפּוּצְט, מִיט אֵיין הַאנְד אִיז זִיא אוּנְטֶער גֶעשְׁפַּארְט אוֹיף דֶער פָּארֶענְצֵיע פוּן שְׁטוּל, אוּנ דִיא צְוֵייטֶע הַאנְט הַאלְט זִיא אוֹיף דֶעם בְּרֶעג פוּן טִישׁ, אַלְס דֶער פָּארְהַאנְג הֵייבְּט זִיךְ אוֹיף, זִיצְט זִיא אַפָּאר מִינוּטֶען פֶערְטְרַאכְט אוּנ קוּקְט פַאנְטַאזָעשׁ) :

עֶרְשְׁטֶער אוֹיפְטְרִיט

הֲדַסָה זֶעלְבְּסְט

הֲדַסָה (רֶעדְט גֶעלַאסֶען) מֶערְקְוֶוערְדִיג אִיז דֶער מֶענְטְשׁ מִיט זֵיינֶעם נַאטָאר, קֵיין מָאהְל בֶּענִיגְט עֶר זִיךְ נִיט מִיט זֵיינֶעם שִׁיקְזַאל. עֶר אִיז שְׁטֶענְדִיג אוּנְצוּפְרִידֶען, אוּנ שְׁטֶענְדִיג גֶעפִינְד עֶר אַז עֶס פֶעהְלְט אִים עֶפִּיס, אִיךְ זֶעה דָאס פוּן זִיךְ: דַאכְט מִיר אִיךְ בִּין גְלִיקְלִיךְ, הָאבּ אוֹיף מֵיינֶעם שִׁיקְזַאל גָאר גִיט שׁוֹין צוּא בֶּעקְלָאגִין זִיךְ: אִיךְ הָאבּ גֶעהֵייראַטֶעט אוּנ גֶעטְרָאפֶען אַמַאנְן נָאךְ מֵיינֶעם ווִינְטְשׁ: מִיט אַיין אֵיידְלֶען כַּארַאקְטֶער מִיט אַרֵיינֶעם גֶעווִיסֶען אוּנ מִיט אַפוּל הַארְץ פוּן לִיבֶּע צוּא מִיר, אוּנ דָאס טְרֶעפְט דָאךְ זֶעלְטִין: דֶען בַּייא מַאנְכֶע פְרוֹיעֶן פַּאסִירְט דָאס אֵיידֶער זֵייא קוּמֶען צוּא אַ זֶעלְכֶען טַייעֶרֶען שַׁאץ שְׁטֵייעֶן זֵייא גֶענוּג אוֹיס פוּן לִיבֶּעס אִינְטְרִיגֶעס, בְּרָאטִין זִיךְ גֶענוּג אַנְטְגֶעגֶען דֶעם פְּלַאם פוּן לִיבֶּע אֵיידֶער זֵייא קוּמֶען צוּא אִיר, אוּנ אִיךְ גָאטְלוֹיבּ הָאבּ דֶער פוּן נִיט גֶעווִיסְט, דֶען בַּאלְד ווִיא אִיךְ הָאבּ מִיךְ מִיט מַיין יָאזֶעפִין דֶער קָאנְט אִיז בַּייא אוּנְז גֶעשֶׁעהְן תְּנָאִים, אוּנ אַיין קוּרְצֶע צַייט אַ חֲתוּנָה, נוּא דַארְף נָאךְ אַגְרֶעסֶער גְלִיק זַיין בַּייא דִיא לִיעֶבֶּענְדֶע? (פּוֹיזֶע. זִיא נֶעמְט אַרָאפּ דִיא הַאנְד פוּן טִישׁ), נָאר אַזוֹי ווִיא

וויא אין דעם שענסטין זומער טאג, ווען דער הימעל איז לויטער, אונד דיא זוננע שיינט אין איהר שטארקייט, דאך טרעפט אז אקליינער וואלקען וויא אמענשליכע האנד לויפט דורך אונ פערטונקעלט דאס זאנענשיין אויף אקליינע ווייל, זא עבען פערטונקעלט אקליינער אונמיטהיגער געדאנק מיין גליקליכען לעבין. אונ דאס איז: אז שוין א יאהר נאך אונזער הייראט איז. אונ מיין יאזעף האט נאך קיין גישעפט פערפירט אום צו פערזארגען אונזער צוקונפט. אונ מיר לעבען דער וויל פון גרייטין קאפיטאל. (פויזע. זיא נעמט א ראפ דיא האנד פאן וועלכען איהר הויפט איז אונטער געשפארט. בלייבט זיצען גלייך) נאר אך! וואס פאר א נארישקייט איך האב דא אויס גירעדט! וויא דום איך בין! איך בעקלאג מיך גאר דרויף וואס מיר מוזין לעבין פון גרייטין קאפיטאל! נוא וואס זאל שוין נעביך זאגין יענע אונגליקליכע וועלכע האבין קיין גרייטין קאפיטאל אויך ניט? (פויזע) יא יעצט זעה איך וויא ריכטיג ער איז דער משל פון א אלטין חכם וועלכער האט פערגליכענט דעם מענשינס נאטור צו איין דארשטיגען וועלכער שטייט נעבען א געזאלצענים טייך אונ טרינקט אירע וואסער. וואס מער ער טרינקט. איז ער מער דארשטיג. אונ טרינקט יעדאך ווייטער מיט דעם האפענונג צו אן טרינגקען זיך; אונ אזוי איז דעם מענשינס נאטור: דער מענש שטרעהבט אין זיין גאנצען לעבין נאך גליק, וויא פיהל ער פארמאגט, וויא פיהל זיין שיקזאל גיבט אים קאנן ער ניט זאט ווערין, וואס מער ער פערמאגט נאך מעהר פעהלט אים: (מלכה קומט אריין דורך דער זייטין טיר געקליידעט מיט א ווייסען פארטוך איבער דעם האלדז) :

צווייטער אויפטריט

מלכה, אונד דיא פאריגע פרוי

מלכה (לאזט זיך צוא געהן צום טיש, נאר אלס זיא דער זעהט דעם גלאז טהעע וויל זיא אפ טרעטין צו ריק) :

הדסה, וואס איז מלכה? האסט מיר עפיס צוא זאגין?

מלכה, איך האב גימיינט אז איהר האט שוין אפ געטרונקען, האב איך געוואלט אייך נאך א גלאז טהעע אריין ברענגין:

הדסה, דו קאנסט די גלאז אויך צו נעמין איך וויל ניט מער טרינקען·

מלכה

מַלְכָּה, (נֶעמְט אַוֶועק דִיא גְלָאז, לָאזְט זִיךְ גֶעהְן צוּ דֶער זֵייטִין טִיר).

הֲדַסָה, (קוּקְט זִיךְ אִים צוּא דֶער גְלָאזְנֶער טִיר, נָאךְ דֶעם בַּאלְד צוּ מַלְכֶּהן) וֶוער גֵייט דָאס אַרוּם אִין פֶארְצִימְמֶער?

מַלְכָּה, (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין מִיט אִיר פָּנִים צוּא אִיר): דָאס אִיז דֶער הֶערְר אַרַיין גֶעקוּמֶען, זֵייא טִיעֶן זִיךְ אוֹיס אִין פָאר צִימְמָער. (אַבּ דוּרְכִין זֵייטִין טִיעֶר).

הֲדַסָה, (שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף) אַזוֹי גֶעךְ זָאל יָאזֶעף קוּמֶען פוּן בִּירְזֶע? אִיז עֶפִּים נַייֶעס! (יָאזֶעף אַרִיסְטָאקְרַאטִישׁ גֶעקְלֵיידֶעט מִיט אַ שְׁלַיאפֶּע אוֹיף דֶעם קָאפְּף קוּמְט אַרַיין דוּרְךְ דֶער גְלָאזְנֶער טִיעֶר, אוֹיף זַיין גֶעזִיכְט אִיז פְרֵיידֶען צֵייכֶענְס):

דְרִיטֶער אוֹיפְטְרִיט

יָאזֶעף אוּנְד הֲדַסָה.

הֲדַסָה, (לוֹיפְט אִים עֶנְטְגֶעגִין) עֶפִּים זֵייעֶר גִיךְ בִּיזְט דוּ מִיר גֶעקוּמֶען מַיין טַייעֶרֶער; דָאס אִיז אַ סִימָן אַז דוּא הָאסְט מִיר נֵייעֶס גֶעבְּרַאכְט, נִיכְט וַואהר יָאזֶעף? (קוּקְט אִים לִיבּ הַאפְּטִיג אִין דִי אוֹיגֶען):

יָאזֶעף, (נֶעמְט אִיר גֶעאַרֶעמְט, גֵייט מִיט אִיר צוּם טִישׁ) יָא לִיבֶּע הֲדַסֶה, אִיךְ הָאבּ דִיר זֵייעֶר אַ פְרֵיילֶעכֶען נֵייעֶס מִיט צוּא טְהֵיילֶען (זֶעצְט זִיךְ אוֹיף דִיא עֶרְשְׁטִי צְוֵוייא שְׁטוּלֶען, הֲדַסָה קוּמְט אוֹיס רֶעכְט צוּא אִים) הֵיינְטֶע אִין מָארְגֶענְס הָאט מִיר אֵיינֶער זֵייעֶר אַ וָואלֶען פְּלַאן פָארְגֶעגֶעבֶּען פוּן וַואנֶען אוּנְזֶער לֶעבֶּענְס מִיטֶעל צוּא צִיהֶען: אִיךְ זָאל וֶוערִין אַ סוֹחֵר פוּן גֶעוַואנְט.

הֲדַסָה, דוּא בִּיסְט דָאךְ אָבֶּער אִין דֶעם מִסְחָר נִיט גֶעוְנִיט?

יָאזֶעף, דְרִיבֶּער נֶעהְם אִיךְ צוּא אַ זֶעלְכִין פַּאר אַ שׁוּתָף וָואס עֶר אִיז גוּט בֶּעקָאנְט אִין דֶעם מִסְחָר, עֶר הָאט זַיין אֵיינֶענְס אַ רוּבִּיל פִינְף טוֹיזֶענְט קַאפִּיטַאל.

הֲדַסָה, אִיז מִיר וִוידֶער אַ חִידוּשׁ, אַז עֶר אִיז יָא דֶער מֵבִין אוּנ מִיט אַ גְרוֹיסֶען קַאפִּיטַאל נָאךְ וָואס בַּאדַארְף עֶר דִיךְ מִיט דַיינֶע טוֹיזֶענְט רוּבִּיל פַּאר אַ שׁוּתָף?

יָאזֶעף, אַ גְרוֹיס גִישֶׁעפְט פָאדֶערְט אִימֶער אַ הֶערר מִיט אַ ווִירְטְהֶען אָדֶער צְוֵוייא בַּעֲלֵי בָּתִּים, אֵיינֶער פָּארְט נָאךְ סְחוֹרָה פִּירְט דֶער אַנְדֶרֶער דִיא קְרָאם, אוּנ אַזוֹי וִויא עֶר אִיז אַ חָאלָאסְטוֹי זִיכְט עֶר

דֶער פַּאר אַשׁוּתָּף צוּא זִיךְ אוּנ וַוייל מֶען הָאט מִיךְ אָפּ גֶעלוֹיבְּט פַּאר אִים אַלְס אָרֶענְטְלִיכֶען מַאנְן גֶעהמְט עֶר מִיךְ דֶער פַּאר צוּא מִיט מַיין קְלֵיינֶעם קַאפִּיטַאל אַלְס גְלֵייכֶער שׁוּתָּף צוּ דֶעם גֶעשֶׁעפְט, מִיר הָאבִּין זִיךְ שׁוֹין אֲפִילוּ צוּא שְׁרַייבֶּען בַּייא דֶעם נַאטַארְיוּס אוּנ נָאךְ הַיינְט רֵייזֶען מִיר אָפּ קַיין בְּיַאלָאסְטָאק אוּן דָארְטִין אַיין קוֹיפְין דִיא סְחוֹרָה.

חֲדַסָה, (הֵייבְּט זִיךְ אוֹיף פוּן אָרְט הַאסְטִיג) גָאטט! וָואס הֶער אִיךְ? נָאךְ הַיינְט פָארְסְט דוּא אַוֶועק?

יָאזֶעף, (זֶעצְט זִיא צוּ רִיק, שְׁמֵייכֶעלְט) יָא עֶס אִיז אַזוֹי גֶעבְּלִיבֶּען אַז מִיר זָאלִין נָאךְ הַיינְט אוּנְזֶער רֵייזֶע מַאכִין, נָאר וָואס הָאסְט דוּא זִיךְ אַזוֹי דֶערְשְׁרָאקֶען? אִיךְ פָאר דָאךְ נִיט אוֹיף לַאנְג אַוֶועק, הָעכְסְטֶענְס אַ מָאנְהֵייט, אוּנ דַאגֶען הָאסְט דוּ מִיךְ שׁוֹין צוּ רִיק נֶעבִּין דִיר.

הֲדַסָה, (קוּקְט מִיט מִיטְלֵיידֶענְדֶע בְּלִיקֶען צוּא אִים). פָאלְג מִיךְ מַיין לִיבֶּ֫ער נִיט פָאר! וֶועסְט דוּא זֶעהְן אַז גָאט וֶועט דִיר דָא אוֹיךְ בַּאשֶׁערֶען רַיין פַּרְנָסָה.

יָאזֶעף, (גִיבְּט אַ מַאךְ מִיט בֵּיידֶע הֶענְד). זֶעהְסְט דָאךְ אַלֵיין אַז אַנַאנְץ יָאהר גֶעה אִיךְ אַרוּם אוּנ זוּךְ מִיר דָא עֶפִּים אַגִישֶׁעפְט צוּא מַאכֶען אוּנ עֶס אִיז נִיט-דָא! מִיט דֶעם מִסְחָר בִּין אִיךְ נִיט גֶענִיט, צוּא יֶענֶעם פֶעלְט מִיר גֶעלְד, אוּנ אַזוֹי קְלֶעְרֶענְדִיג לוֹיפְט אָפּ אַ חוֹדֶשׁ אוּנ נָאךְ אַ חוֹדֶשׁ אוּנ וָואס וֶועט זַיין דֶער סוֹף? אִיךְ וֶועל מִיךְ אַרוּם דְרֵייעֶן אַזוֹי לַאנְג בִּיז דִיא טוֹיזֶענְד רוּבֶּעל וֶועלִין שׁוֹין אוֹיךְ נִיט סְטַאיֶען נוּא וָואס וֶועל אִיךְ וַוייטֶער טָאהן? אָן קוּמֶען צוּם טַאטִין אוּנ צוּא דֶער גוּטֶער שְׁטִיף מוּטֶער נָאךְ אַנְדֶער גֶעלְד וִוינְשׁ אִיךְ מִיר דָאס אַוַדְאִי נִיט.

הֲדַסָה (גֶעמְט זַיין רֶעכְטִי הַאנְד) וֵוייסְט דוּא וָואס מַיין מַאנְן? זָאל דַיין שׁוּתָּף אַלֵיין רֵייזֶען אוּנ דִיא בְּלַייב גֶעבִּין מִיר.

יָאזֶעף (מַאכְט לוֹיז זַיין הַאנְד פוּן אִיהְרֶע, שְׁמֵייכֶעלְט) אִיךְ הָאב נִיט גֶעגְלוֹיבְּט אוֹיף דִיר הֲדַסָה אַז דוּא זָאלְסְט אוֹים רֶעדֶען אַזַייא נַארִישְׁקֵייט! נָאךְ אַמָהל: אִיךְ זָאל גֶעמִין אַמֶענְשִׁין (צֵייגְט מִיט אַיין פִינְגֶער אוֹיף זַיין הַארְץ) וָואס אִיךְ קָאן אִים הֶערְשְׁט פוּן הַיינְט אָן אוּנ אוֹיף אִים גֶעטְרוֹיעֶן אוּנְזֶער לֶעצְט בִּיסֶעל קַאפִּיטַאל?

הֲדַסָה (פַארְשֶׁעהמְט) אַךְ יָא, אִיךְ הָאבּ זֵייעֶר נִיט קְלוּג גִירֶעדְט, נָאר דָאס הָאט מִיר אָבֶּער פֶערְשַׁאפְט דִיא לִיבֶּע אוּנ דִיא מְרַייהֵייט צוּא דִיר מַיין יָאזֶעף! (גֶעמְט זַיין הַאנְד קְוֶועטְשְׁט זִי) אָ אִיךְ לִיבּ דִיר! בִּיזְט מַיין אֵיינְצִיגֶער פְרַיינְד אוֹיף דֶער וֶועלְט, אוּנ וֶוען דוּא פָארְסְט אוועק

אוועק בלייב איך עלענד, צוא דיינע עלטערען קאן איך ניט געהן, דארף דיין שטיף מוטער, זיא שיינט מיר שרעקליך אוים, איך שפיר וויא איהרע בליקען וואס זיא גיבט אויף מיר זענען שארפער וויא שפיציגע שפיזען, איהרע זענעפטע רייד זענען מיט גיפט פערמישט, קיין בעקאנטע אויסער זייא האב איך ניט, איך בין עלענד אהן דיר וויא אטמיין, אין דיר אבער געפין איך אללעס וואס מיר ליב איז, דוא ביסט מיר געמאהל פאטער אונד בעסטער פריינד, בעדענקע זיך יאזעף אז דוא רייזט אפ פון מיר ביא וואס וועל איך בלייבען? (לאזט אפ זיין האנד ווישט זיך מיט א שנופטיך איהרע אויגען):

יאזעף (נעמט איהרע האנד) איך דאנק דיר הדסה פאר דיין טרייהייט צוא מיר, גלויב מיר אז וויא שווער עס איז דיר צוא בלייבען אפ געשייד פון מיר, אזוי עבען איז פאר מיר שווער מיט דיר זיך צוא שיידען, נאר וואס זאלין מיר מאהן? קיין אנדער פלאן אויף ניט צוא פארין האב איך ניט, אפ לאזין דאס גישעפט מוט מיר זייער באנק, דען אויף דעם קאן דאך אונזער גאנצער צוקונפט זיין גישטעלט, אלזא מוזען מיר דרויף זיך סאגלאסען, אונזער שיקזאל וויל האבין אז מיר זאלין ווערין אפ געשייד איינס פון דעם אנדערען אויף א מאנהייט צייט (לאזט אפ איהרע האנד).

הדסה (קוקט צוא אים טרויעריג) אבער אים ווייניגסטען ציהע אויף נאך אפאר טג צוא הויזע, ווארום ביסטו אזוי איליג מיט דער רייזע?

יאזעף (לייגט זיין האנד אויף זיין הארץ) איך קאן ניט הדסה, עהרען ווארט אז נאר היינט מוז איך פארין, מיין שותף צווינגט מיך דער צוא (נעהמט איהרע האנד) אלזא

הדסה פערציי׳ע מיר ווען איך קאן דיין לעצטע ביטע אויך ניט ערפילען,

הדסה, וואס פאר א שרעקליכער מאנן דיין שותף דארף זיין אז ער שפירט ניט דיא ליידין פון א פאמיליען שיידונג, זאג מיר זיין נאמין פיליי׳בט קען איך אים.

יאזעף, ער הייסט באריס וואלדמאן...

הדסה, (שלעפט ארוים האסטיג איר האנד וועלכע ער האט געהאלטין שרייעט אוים:) באריס?

יאזעף, (מערקט ניט איר צערשטריייונג) יא באריס הייסט ער.

הֲדַסָה, (הַאסְטִיג) בָּארִים וַואלְדְמַאן?

יָאזעף (קוּקְט איר צֶערְשְׁטְרֵייהוּנג) יָא אַזוֹי הֵייסְט עֶר, נָאר וָואס בִּיסְטוּ אַזוֹי צוּא שְׁרָאקִין? קֶענְסְט אִים דֶען פַּאר אַ שְׁלֶעכְטִין מַאנן?

הֲדַסָה, (נָאךְ אַ קוּרְצֶע פּוֹיזֶע) נֵיין! עֶר אִיז מִיר צְוָואר נור פון וַוייטִין בֶּעקַאנְט, דָאךְ שֵׁיינְט עֶר מִיר פַּאר אַ שְׁרֶעקְלִיכֶען מַאנן צוּא זַיין... אִיךְ בֶּעט דִיךְ יָאזֶעף מַאךְ מִיט אִים קֵיין שוּתְּפוּת נִיט, דָאס הַארְץ דֶערְלָאזְט מִיר נִיט אַז דוּא זָאלְסְט אִים הָאבִּין פַּאר אַ שוּתָּף!..

יָאזֶעף, עֶס גֶעבִּין זִיךְ אוּים פִּיל מֶענְשִׁין וָואס פוּן וַוייטִין שֵׁיינֶען זֵייא פַּאר בִּיסְטֶרֶע אוּנ שְׁלֶעכְטִי מֶענְשִׁין צוּ זַיין, אוּנ דָאךְ אַז מֶען וֶוערְד מִיט זֵייא בֶּעקַאנְט פוּן דֶער נָאהֶענְט עֶרְקוּנְדֶעט מֶען זִיךְ אַז זֵייא זֶענֶען גַאנְץ גוּטֶע מֶענְשִׁין. אִיךְ פֶערְהָאף דָאס זֶעלְבֶּע פוּן דִיר צוּ הֶערִין אַז דוּא וֶועסְט מִיט אִים אִין דֶער נָאהֶענְט בֶּעקַאנְט וֶוערִין. עֶר וֶועט בַּאלְד קוּמֶען צוּא אוּנְז.

הֲדַסָה, דָאס הַארְץ דֶערְלָאזְט מִיר אָבֶּער נִיט אַז דוּא זָאלְסְט מִיט אִים שוּתָּפוּת וֶוערִין!

יָאזֶעף, אוּיף אוּנְזֶערִי הֶערְצֶער קֶענֶען מִיר גָאר נִיט שְׁטֶעלִין. נִיט מִיר וַוייסִין וָואס זֵייא מֵיינֶען מִיט זֵייעֶר פְּלִיצְלִיכֶען קְלַאפִּין אִין אוּנְז. אוּנ נִיט זֵייא וַוייסִין וָואס מִיט אוּנְז קֶען אִין דֶער צוּקוּנְפְט גֶעשֶׁעהֶען. (יַאנְקֶעל גֶעקְלֵיידֶעט אִין אַ פַּארוּסִינֶענִים אַנְצוּג מִיט גְרוֹיסֶע שְׁטִיוָועל אוּנ מִיט אַ קַארְטִיז, קוּמְט אַרַיין דוּרְךְ דֶער גְלָאזֶוערְנֶער טִיר).

פִירְטֶער אוֹיפְטְרִיט

יַאנְקִיל אוּנְד דִיא פָארִיגֶע.

יַאנְקֶעל (שְׁטֵייט גֶעבִּין דֶער טִיר) בַּעַל הַבַּיִת! אַ מֶענְשׁ פְּרֶעגְט זִיךְ צוּ אַייךְ, זָאל אִיךְ אִים אַהֶער שִׁיקֶען?

יָאזֶעף (שְׁטֵייט אוּיף) הַא דֶער אִיז אַוַדאי מֵיין שוּתָּף, אִיךְ גֶעה צוּ אִים (יַאנְקֶעל גֶעהְט אָב, נָאךְ אִים יָאזֶעף).

פִינְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

הֲדַסָה זֶעלְבְּסְט.

הֲדַסָה, (לֵייגְט צוּא זַאמִין דִיא הֶענְד) בָּארִים וַואלְדְמַאן וֶוערְד מִיט מֵיין מַאנְן שוּתָּפוּת! (דִיא הֶענְד גֶעגֶען הֶערְצִין, קוּקְט אַרוּיף) גאטט!

גָאטְט! וִויא אִיךְ שְׁרֶעק מִיךְ פַאר אִים! דָאס אִיז דָאךְ דֶער בָּארִים וָואס הָאט מִיךְ גֶעלִיבְּט נָאךְ פְרִיהֶער וִויא אִיךְ הָאבּ מַיין יָאזֶעפְ׳ן עֶרְקָאנְט! דָאס אִיז דֶער בָּארִים וָואס הָאט מִיר צוּא גֶעזָאגְט גָאלְדֶענֶע בֶּערְג. אִיךְ זָאל מִיט אִים הֵייַראטְ׳ן אוּנ אִיךְ הָאבּ אִים עֶנְטְזַאגְט וַוייל אִיךְ הָאבּ אִים נִיט גֶעלִיבְּט. וָוארוּם? ווייס אִיךְ זֶעלְבְּסְט נִיט נוּר מִיט גֶעוואַלְד קָאן מֶען דָאךְ אַ לִיבֶּע נִיט אַרַיין גֶעבִּין אִין הֶערְצִין, אוּנ עֶר אִיז פוּן מִיר אַוֶועק דֶעמָאלְט אִין גְרֶעסְטִין צָארִין אוּנ וֶוער ווייסְט פִילַייכט הָאט עֶר נָאךְ בִּיז יֶעצְט זַיין צָארִין אוֹיף מִיר נִיט גֶעשְׁטִילְט? וֶוער קָאן מִיר זָאגִין אַז מִיט זַיין יֶעצְטִיגֶען שׁוּתְּפוּת וָואס עֶר הָאט פָאר נִילֵייגְט מַיין מַאנן מֵיינְט עֶר נִיט זַיין בֵּייזֶע רַאכֶע אוֹיף אוּנְז אוֹיס צוּ פִירֶען? (בְּלַייבְּט פֶערְטְרַאכְט) דִיא גְלַאוְונֶע טִיר עֶפִינְט זִיךְ עֶס קוּמֶען אַרַיין יָאזֶעף מִיט בָּארִיסֶען גֶעאַרֶעמְט, דֶער צְווייטֶער גֶעהְט מִיט אַ לַאנְגֶען רָאק, שְׁווַארְצֶע לַאנְגֶע הָאר אַ קוּרְץ שְׁוַוארְץ בֶּערְדִיל מִיט לַאנְגֶע וָואנְסִין אוֹיף דֶעם קָאפְּף אַ צִילֶעבְדֶער הוּט.

זֶעכְסְטֶער אוֹיפְטְרִיט

יָאזֶעף, בָּארִים אוּנד דִיא פָארִיגֶע פְרוֹי.

יָאזֶעף, (צוּא בָּארִיסֶען צוּא גֵייעֶנְדִיג מִיט אִים צוּם טִישׁ), אִיךְ הָאבֶּע דִיא עֶהרֶע הֶערר וַואלְדְמַאן פַאר אִינֶען פָאר צוּא שְׁטֶעלִין מֵיינֶע פְרוֹי ווירְטֶהעַן, (עֶר מַאכְט אִים לוֹיז פוּן זֵיינֶע אַרְמֶע).

בָּארִים (לֶענְט זַיין שְׁלַיאפֶּע אוֹיפִין טִישׁ) דַאנְקֶע שֶׁעהְן, (נֵייגְט זִיךְ הֶעפְלִיךְ פַאר הֲדַסָהן, רֵייכְט אִיר זַיין הַאנְד) אַייעֶרֶע בֶּעקַאנְדְשַׁאפְט מַאדַאמֶע אִיזְט מִיר זֵייעֶר אַנְגֶענֶעהם.

הֲדַסָה (גִיבְּט אִים דִיא הַאנְד, וֶוערְד רוֹיט) אוּנ מִיךְ פְרֵיידֶעט אַייעֶרֶע בֶּעקַאנְדְשַׁאפְט צוּא פֶערְדִינֶען (לָאזְט אַרָאפּ דִיא אוֹיגֶען).

יָאזֶעף (צוּא בָּארִיסִין) זִיצְט הֶערְר וַואלְדְמַאן!

בָּארִים, אָבֶּער לַאנג דָא זִיצֶען זָאלְט אִיר מִיר נִיט לָאזִין. וָוארִין דֶער פָּאיֶעזְד גֶעהְט בַּאלְד אַוֶועק, אִיר זֶענְט שׁוֹין פֶערְטִיג צוּם פָארִין הֶערְר פֵיינְהָאלְץ?

יָאזֶעף, יָא בַּאלְד, אִיךְ גֶעה מִיר נוּר אָן טְהוּן אוּנ הֵייסִין מַיין דִינֶער עֶר זָאל מִיר אַיין פַּאקֶעווֶען מֵיינֶע זַאכִין אִין טְשֶׁאמָאדַאן (לָאזְט זִיךְ נֶעהְן צוּם גְלַאוְונִים טִיר).

הדסה

הדסה (שטייט אויף) ווארט אויס יאזעף וועל איך הייסן דיא דינגם זאל דיר אן גרייטין שפייז אויף דעם וועג (בײדע גייהען אב).

זיבענטער אויפטריט

בארים זעלבסט.

בארים (שטעלט זיך נעבין טיש מיטען פנים צום פובליקום, דיא הענד אין דיא קעשענים פון זיין ראק) וויא גליקליך דאס פאר פאלק לעבין זיך, טאקי נור וויא א פאר טויבען! אונ איך? א איך אונגליקליכער קערפער דאס זעהענדיג! מיין הערץ ווערד אין מיר אויף שטיקער צוריסען קוקענדיג וויא דיא שיינע געטטין, דיא ליעבע הדסה אין וועלכע איך בין אזוי שטארק פערליבט געפינט זיך יעצט אין אפרעמדינם מאכט שוין מער וויא א יאהר! (פויזע. שפאנט איבער דער סצענע, בלייבט אין מיטין שטיין) יא א יאהר שוין אז א פרעמדיר בעזיצט מיין געליבטע! אבער ניט מער! נאך היינטיגען מאנהייט זאל זיא גיהערין צוא מיר! יאזעף זאל ווערין ערמארדעט, אונ הדסה זאל בלייבען מיינע! דער פלאן אויף אים צוא טיידטין איז בייא מיר שוין דא מיר פעהלט ניט מעהר וויא איין מיט שפילער דער צו (בלייבט פערטראכט) מיר שיינט אז דער משרת זיינער! אלט מיר געקאנט דינען פאר אגוטען געהילפער צוא מיין פלאן, מען דארף זיך נאר מיט אים דורך רעדין אונ זעהן וואס פאר אמענטש ער איז (שפאצירט ווייטער, יאנקיל קומט אריין דורכין גלאוונים טיר).

אכטער אויפטריט

יאנקיל אונד דער פאריגער פערזאן.

יאנקיל (בלייבט שטיין אויף דער שוועל פון טיר) דער בעל הבית האט געזאגט אפשר איז אייך דא סקוטשנע אליין צוא זיצען זאלט איר ארוים גיין אין פאר צימער צו אים.

בארים, גראדע פערקערט, מיר איז דא גאנץ היימליך (בלייבט שטיין קעגין אים).

יאנקיל (קערט זיך אום מיטין פנים צו דער טיר וויל אוועק גיין).

בארים זייא זשע מוחל יונגער מאנן!

יַאנְקֶעל (קֶערְט זִיךְ שְׁנֶעל אוּם צוּא אִים) הַא! אִיר רוּפְט מִיךְ?
בָּארִים יָא אִיךְ וִויל דִיר עֶפִּיס פְרֶעגֶן, קוּם צוּא נֶעהֶנְטֶער.
יַאנְקִיל (גֵייט צוּ אִים צוּא).
בָּארִים (עֶטְט אִים בַּייא אֵיין הַאנְד, גֵייט מִיט אִים צוּ צוּם טִישׁ, לָאזְט אִים שְׁטֵיין מִיטִין פָּנִים צוּם פוּבְּלִיקוּם אוּנ אַלֵיין שְׁטֶעלְט עֶר זִיךְ קֶעגִין אִים הַאלְב זַייטִיג, זַיין גֶעזִיכְט קוּמְט אוֹיס צוּם לִינְקְס):
בָּארִים וְויא אַזוֹי הֵייסְט דוּ יוּנְגֶער מַאנְן?
יַאנְקִיל. אִיךְ הֵייס יַאנְקִיל, נָאר אַקֶעגִין וָואס פְרֶעגְט אִיר דָאס לִיבָּער הֶערְר?
בָּארִים (קוּקְט אוֹיף אִים אֵייניגֶע סֶעקוּנְדֶען) אוּנ וָואס בִּיזְט דוּ דָא אִין הוֹיז אַמְשָׁרֶת?
יַאנְקִיל וָואס דֶען זָאל אִיךְ דָא זַיין אַז נִיט קֵיין מְשָׁרֶת?
בָּארִים אוּנ וָואס הָאסְט דוּ פוּן דֶער שְׁטֶעלֶע?
יַאנְקִיל (גִיבְּט אַמַאךְ מִיט אֵיין הַאנְד) וַויים אִיךְ. פְרֶעגְט שׁוֹין נָאר נִיט.
בָּארִים שׁוֹין לַאנְג אַז דוּ דִינְסְט דָא?
יַאנְקִיל בַּייא דֶעם בַּעַל הַבַּיִת פָאטֶער הָאבּ אִיךְ גֶעדִינְט צְוֵוייא יָאהְר אוּנ דֶער נָאךְ אַז מֵיין בַּעַל הַבַּיִת הָאט חֲתוּנָה גִיהַאט הָאט עֶר מִיךְ צוּא זִיךְ גֶנוּמֶען, אוּנ עֶס אִיז שׁוֹין אַ יָאהְר אַז אִיךְ דִינְן בַּייא אִים.
בָּארִים אִיז דִיר גוּט צוּא דִינֶען?
יַאנְקִיל אַ בְּרֵירָה הָאבּ אִיךְ? אִיךְ מוּז דָאס אָן נֶעמִין פַאר גוּט! וָואס דֶען קָאן אִיךְ טָאן? אַמְלָאכָה קָאן אִיךְ נִיט, גִילֶערִינְט בִּין אִיךְ נִיט, גֶעלְד הֶאבּ אִיךְ אוֹיךְ נִיט. אִיךְ בִּין טַאקֶע נִיט קֵיין קְרַאנְקֶער יוּנְג, אוּנ קֵיין נַאר אוֹיךְ נִיט, נָאר צוּא דִיא אַלֶע מַעֲלוֹת אַז עֶס פֶעהְלְט דָאס בִּיסֶעלִי גֶעלְד וֵוייסְט אִיר דָאךְ ווֹאל אַז דֶער מֶענְטְשׁ הָאט קֵיין שׁוּם וֶוערְטְה נִיט!
בָּארִים אַזֶעלְכֵי רֵיידֶעס הֶערְט מֶען נָאר פוּן טוֹיגֶענִיכְטְסֶען, כְּלוֹיזְנִיקֶעס, אוּנ בַּאנְק־קְוֶועטְשֶׁערְס וֶועלְכֶע זִיצֶען אוֹיף דֶעם אוֹיבֶען אוּנ חַארְטִין אַז גָאט זָאל זֵייא פוּן הִימֶעל אַרָאפּ וַוארְפִין אַבַּייטֶעל מִיט גֶעלְד, מִיט דֶעם הָאפֶענוּנְג וֶוערִין זֵייא גְרָא אוּנ אַלְט, אוּנ מִיט דֶעם הָאפֶענוּנְג שְׁטַארְבִּין זֵייא. אָבֶּער אַמֶענְטְשׁ מִיט פַאר שְׁטַאנְד עֶר וַוארְפְט זִיךְ אוֹיף אַלֶע זַייטֶען אַז עֶר זָאל זִיךְ עֶרְוֶוערְבִּין אַקַאפִּיטַאל, אוּנ וְויא אַזוֹי מֵיינְסְט דוּ

דו עֶרְוָוערְבְּסְט עֶר ? אֶפְשָׁר דוּרְךְ שְׁוָוער אַרְבֵּייטְן צוּא דוּרְךְ עֶרְלִיכֶען
הַאנְדִיל ? נֵיין ! גְרַאדֶע פֶּערְקֶערְט, עֶר הָארִיוֶועט קֵיין מָאהל נִיט וָוארִין
נִיט דוּרְךְ הָארָאוַואנְיֶע דֶער וֶוערְבְּט מֶען זִיךְ הַיינְטִיגֶע צַייטִין
אַקָאפִּיטַאל, אָט נֶעהם דֶעם בַּיישְׁפִּיל פוּן אַ מְלָאכָה, עֶר הָארִיוָעט
בִּיז אִין טוֹידְט אוּנ שְׁטַארְבְּט אִין פְרֶעמְדֶע תַכְרִיכִים, וֶוער זְשֶׁע דֶען
הָאט הַיינְטִיגֶע צַייטִין גֶעלְד ? דֶער לִיגְנֶער, דֶער בֶּעטְרִיגֶער, אוּנ דֶער
פַאלְשֶׁער מֶענְטְשׁ ! צוּם בַּיישְׁפִּיל ; אִיךְ טוּא אָפּ אַפֶּערְבָּאטֶענִי זַאךְ אוּנ
שִׁיק דִיר דוּא זָאלְסְט גֵיין צוּא דֶעם אוּנ דֶעם מֶענְטְשִׁין אוּנ אִים אִיבֶּער
גֶעבִּין פֶּערְקֶערְט וִויא דִיא זַאךְ אִיז פוּן מִיר גֶעשֶׁעהְן, הַייסְט דִי אַלִיגְנֶער
אוּנ דֶער פַאר הָאסְטוּ פוּן מִיר גֶעלְט, נָאךְ אַ בֵּיישְׁפִּיל : אִיךְ רֶעד דִיר
אָן אַז דוּא זָאלְסְט זַיין דַיין בַּעַל הַבַּיִת אִין הַארְצִין פַאלְשׁ, נוּר מִיט
דֶער צוּנְג זָאלְסְט דוּא אִים וַוייזִין אַז דוּא בִּיזְט אִים טְרַייא, הֵייסְטוּ
אַ בֶּעטְרִיגֶער אָדֶער פַאלְשֶׁער מֶענְשׁ אוּנ דֶער פַאר גֶעבּ אִיךְ דִיר גֶעלְד,
אוּנ נָאךְ טוֹיזֶענְדֶער פְּרִימֶערִין אַזֶעלְכֶע אִיז פֶערְהַאנְן וָואס נוּר אוֹיף
אַ זֶעלְכֶע אַרְטִין וֶוערִין מֶענְשִׁין לַייט, וָואס דֶען ? אַזוֹי אִיז אַ תַכְלִית ?
זָאלְסְט זַיין אָרֶענְטְלִיךְ ? נוּא וָואס וֶועסְטוּ הָאבִּין פוּן דֶעם ? גוּט אִיז
גָאר בִּיז וַואנִין דוּא בִּיזט גֶעזוּנְד פֶערְדִינְסְטוּ דִיר דַיין שְׁטִיקֶעל בְּרוֹיט
אָבֶּער מַאכִי נִיט מֶער ! יַאנְקֶעל, מַאקֶע נִיט מֶער.

בַּאְרִים אוּנ אַז דוּא וֶועסְט וֶוערִין קְרַאנְק, וֶועט דִיר דַיין בַּעַל הַבַּיִת
נִיט וֶועלִין הַאלְטִין בַּייא זִיךְ, דֶען צוּא וָואס טוֹיג אִים
אַ קְרַאנְקִין מְשָׁרֵת ? אוֹיף כַּפָּרוֹת ! וֶועט עֶר דִיךְ אַרוֹיס שְׁטוּפֶּען,
וִויא זְשֶׁע קֶענְסְטוּ דַאמָאלְס גֶעהְן ? נוּר אִין הֶקְדֵשׁ ! נוּא פְרֶעג אִיךְ
דִיךְ : אִיז אַ שְׁלֶעכְטֶער תַכְלִית ?... אוּנ אַזוֹי גֶעהְט דָאךְ אוֹיס פוּן אַלֶע
מֶענְשִׁין וָואס ווילֶען אָפּ לֶעבִּין אָרֶענְטְלִיךְ דִיא וֶועלְט ; לַייהְט אֵיינֶער
בַּייא יֶענֶעם גֶעלְט אוּנ צָאהְלְט אִים אָפּ אָרֶענְטְלִיךְ מִיטִין פְּרָאצֶענְט
וָואס זְשֶׁע וֶוערְד דֶער סוֹף ? דֶער בְּלַייבְּט אַ קַבְּצָן, אוּנ יֶענֶער וִויל
אִים מֶער נִיט גֶעטְרוֹיעֶן, וִויל אֵיינֶער מַאכִין גוּטֶע אַנְשְׁטַאלְטִין אִין
שְׁטָאט, מַאכִין אַנְדֶערֶע אוֹיף אִים אַ בִּלְבּוּל אוּנ עֶר גֶעהְט אַ וֶועק
קַאטַארְזְשְׁנֶע ; וִויל אֵיינֶער אוֹיף וַוייזִין וִויא זַיין אַ זְשְׁצֶעסְטְוֶוע פִירֶען
דִיא בִּיכֶער פַאלְשׁ, מַאכִין זֵייא אוֹיף אִים אַ מְסִירָה אוּנ עֶר גֶעהְט אַוֶועק
נָאךְ סִימְבִּיר, קוּרְץ גִירֶעדְט דָאס וֶוערְטִיל גֶעהְט ; דִיא וֶועלְט אִיז
פַאלְשׁ, אוּנ דְרוּם מוּזִין מִיר מֶענְשִׁין אוּנְזֶערִין עֶקְזִיסְטֶענְץ זוּכֶען נוּר
דוּרְךְ פַאלְשֶׁע קְוֶועלֶען, וֶוער אָבֶּער עֶס אִיז אַ שְׁלִימַזָלְנִיק דֶער
שְׁטַארְבְּט

שמארבט א קבצן ! (שמעלט א שטיל נעבן יאנקלין און זעצט זיך אויף איר).

יאנקיל, אך מיין הער, איר רעדט טאקי וואס אמת איז, נור ווייסט איר דען ניט אז צוא א זעלכע זאכין דארף מען אויך האבין מזל ?

באריס (שטעלט זיך אויף) דוא רעדסט שוין ווידער וויא א כלויזניק ! וואס פאר א ווארט מזל ? ווער גלויבט אין דעם ? דער מוזשיק ביי דיא קריסטען, און דער שלימזלניק ביי אונז יודען, א מענש מיט פער שטאנד אבער ער שטעלט קיין מאהל ניט דרויף, ער חאפט זיך צוא אלעם וואס אים קומט אין האנד און ארבייט אין דעם מיט ענערגיע אבי צוא פערדינען געלד, היינט איז ער א גנב, מארגין א גזלן, איבער מארגין א רוצח, און שפעטיר א פאלשער עדות און אזוי ווייטער !

יאנקיל (קלערט א קליינע ווייל, רוקט זיך אפ פון באריסין, מאכט א מינע וויא ער וויל צו אים עפיס רעדין נור ער שעהמט זיך, אדער ער האט מורא דיא זאך וואס ער דענקט אים אויס צוא זאגין, ער רוקט זיך צוא אים צוא און וויל שוין רעדין, נור באלד טרעט ער נאכמאלס אפ פון אים, אזוי טהוט ער 3 מאהל).

באריס (אלס ער זעהט וויא יאנקיל שווייגט זעצט ער זיך אויף זיין שטיל).

יאנקיל (שטעלט זיך געגין אים) הערט מיין הער, איך פארשטעה נאך אייערע רייד אז איר זענט ניט פון דיא למד וואו צדיקים, און מסתמא זענט איר א בעל סוד אויך, דרום וויל איך פאר אייך זיך מודה זיין אז איך האב שוין געפריווט א גנב אויך צוא זיין מען האט מיך אבער געחאפט, האט מען מיר אזוי צוא שלאגין דיא זייטין אז איך האב מיר שוין פערשווארען אויף אייביג אז איך זאל מער קיין גנב ניט זיין !

באריס, דאס איז דער פאר וואס דוא פערשטהייסט ניט דיא וועלט, דרום האט מען דיך געחאפט און גוט אן געקלאפט, היינטיגע צייטין ברידער לעבין זייען דיא גרעסטי טהייל מענשין גנבים און אלע ווייסען פון דעם און דאך טהוט מען זייא גאר ניט, פערקערט, מען האלט זייא נאך בכבוד און מען געטרויעט זייא געלד, צום ביישפיל: איינער נעהמט ביים צווייטין סחורה אויף קרעדיט, ער האנדעלט

מיט

שִׁיט אִים אַ קָארְצֶע צַייט אוּנ פְּלִיצְלוּנְג בְּלַייבְּט עֶר שְׁטֵיין אוּנ וִויל אִים מַיין גֶעלְד נִיט צָאהְלִין רוּפְט אִים דִיא וֶועלְט אָן זֶעצֶער, וַוייסְטוּ פַאר וָואס? וַוייל עֶר הַארְגֶעט אַ מֶענְשִׁין אָהְן אַ זֶעטְץ.. אָדֶער אַנְדֶערְשׁ גִּירֶעדְט: עֶר קוֹילִיט יֶענֶעם אָהְן אַ מֶעסֶער, נוּא הֵייסְט עֶר דֶען נִיט אַייגֶענְטְלִיךְ רָאזְבּוֹינִיק? נוּר דָאךְ גֶעטְרוֹיעֶט אִים יֶענִיר וַוייטֶער סְחוֹרָה, אוּנ בַּייא דֶער וֶועלְט הֵייסְט עֶר טַאקִי אַלְס סוֹחֵר! נָאךְ אַ בֵּיישְׁפִּיל: אַיינֶער פַאר זֶעצְט בַּיים צְוֵוייטִין צִירוּנְג, בְּרֶעכְט עֶר אַלֵיין אוֹיף דֶעם קַאסְטִין אִין וֶועלְכִין דָאס צִירוּנַג יֶענֶעמְס אִיז גֶעלֶעגִין, אוּנ גַנַבְית דָאס אַרוֹיס, נַאכְדֶעם מַאכְט עֶר אַ גִיוַואלְד אַז מֶען הָאט אִים בֶּעגַנְבִית! נוּא הֵייסְט עֶר נִיט קֵיין גַנָב? אוּנ דָאךְ קְלַאפְּט אִים קֵיינֶער נִיט אָן דִיא זַייטֶען! נוּר נִיט אַצוּנְד אִיז דִיא צַייט צוּא שְׁטוּדִירֶען מִיט דִיר, אִיךְ הָאבּ מִיט דִיר צוּא רֶעדִין וֶועגִין אַ נֵייטְהֵייגֶערִין אִינְטֶערֶעס. (עֶר שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף) דִיא ווִילְסְט זִיךְ אוּנְטֶער נֶעהְמִין צוּא זַיין אַ מִיט שְׁפִּילֶער צוּא אַ רְצִיחָה?

יַאנְקִיל, מִיט וֶועהְמִין אִיז?

בָּארִים, מִיט מִיר אַלֵיין!

יַאנְקִיל, וָואס וֶועט אִיר מִיר גֶעבִּין דֶען?

בָּארִים, וֶועגִין גֶעלְד דַארְפִין מִיר אַצוּנְד גָאר נִיט רֶעדִין וָוארִין דִיא צַייט אִיז קוּרְץ, אִיךְ הָאבּ מִיט דִיר נֵייטְהִיגֶערְס צוּ רֶעדִין.

יַאנְקִיל, נֵיין נֵיין! וִויא בַּאלְד אַז אִיךְ וֵויים נִיט מִיט וִויפִיל אִיר וֶועט מִיךְ בֶּעלוֹינֶען, קֶען אִיךְ זִיךְ גָאר נִיט אוּנְטֶער נֶעהְמִין אִיךְ זָאל אִין דֶער זַאךְ צוּ הֶעלְפִין.

בָּארִים, בִּיזְט אַקִינְד צוּא דֶען גְלוֹיבְּסְטֶע אַז אִיךְ וֶועל דַיין אַרְבֵּייט אוּמְזִיסְט פֶערְלַאנְגֶען? קֶענְסְט זַיין גַאנְץ זִיכֶער אַז קֵיין מְשָׁרֵת מֶער וֶועסְטוּ שׁוֹין נִיט דַארְפִין זַיין, נוּר פוּן דֶעם וֶועלִין מִיר נָאךְ צַייט הָאבִּין גֶענִיג צוּא רֶעדִין, דֶערְוַוייל הֶער אוֹים וָואס דוּא דַארְפְסְט דָאס נֵייטְהִיג וִויסֶען, אִיךְ פָאר דָאךְ הַיינְט מִיט דַיין הֶערְר אַ וֶועק אָבֶּער נִיט נָאךְ סְחוֹרָה קוֹיפֶען וִויא עֶר מֵיינְט, נוּר אִיךְ זָאל אִים הַארְגֶענִין אוֹיפִין וֶועגִין.

יַאנְקִיל, פַאר וָואס ווִילְט אִיר אִים הַארְגֶענִין?

בָּארִים, אִיךְ וֶועל דִיר אַיין אַנְדֶערְס מָאהְל זָאגִין, דֶער וַוייל הֶער אוֹים דָאס דָאזִיגֶע. וֶועל אִיךְ אִים בֶּעטִין אַז עֶר זָאל דִיךְ אוֹיךְ

מִיט

מִיט גֶעהְמֶען אוֹיף דֶער רֵייזֶע, כְּדֵי אַז וֶוען אִיךְ וֶועל אִים מֵיידְמִין׳ זָאלְסְטוּ בַּאלְד אַהֵיים קוּמֶען אוּנ אָן זָאגִין זַיין וַוייבּ אַז גַזְלָנִים הָאבִּין אִים גֶעהַארְגֶעט נוּר דוּא דַארְפְסְט אָבֶּער ווִיסֶען מִיט וָואס פַּאר אַ מִינֶע דָאס אָן צוּ זָאגִין אַז קֵיינֶער זָאל נִיט פֶערְשְׁטֵיין אַז מִיר הָאבִּין אִין דֶעם אַמְטְהֵייל.

יַאנְקִיל, דָאס דַארְפְט אִיר מִיר שׁוֹין נִיט לֶערְנֶן, דֶער צוּ בִּין אִיךְ אַ גוּטֶר אַרְטִיסְט, אִיךְ קָאן מִיר אָפּ שְׁפִּילֶען אַזַא רָאלְיֶע אַזוֹי עֶרִינְסְט אוּנ מִיט אַזוֹי פִיל גֶעוויין אַז אִיטְלִיכֶער זָאל מֵיינֶען אַז דָאס אִיז טַאקִי אַזוֹי גֶעשֵׁיהֶען וויא אִיךְ דֶער צֵייל.

בָּארִים, אַזוֹי מֵיין אִיךְ טַאקִי. אַלְזָא בִּין אִיךְ שׁוֹין מִיט דִיר פַּארְטִיג?

יַאנְקִיל, בִּיז אִיךְ וֶועל נִיט ווִיסֶען וויפִּיל גֶעלְד אִיר גִיבְּט מִיר, זַיינֶען מִיר נָאךְ נִיט אִין גַאנְצִין פַארְטִיג.

בָּארִים, אִיךְ הָאבּ דָאךְ דִיר שׁוֹין פְרִיעֶר גֶעזָאגְט אַז אִיךְ וֶועל דִיר נִיט אָבְּיזְשַׁיֶען! (עֶר קוּקְט צוּם גְלַאוֹנִים טִיר) שַׁא! מִיר דוּכְט אַז זֵייא גֵייהֶען שׁוֹין! טְרֶעט אָפּ פוּן מִיר!

יַאנְקִיל (רוּקְט זִיךְ אָפּ פוּן בָּארִיסֶען צוּם זֵייטִין טִיר).

בָּארִים (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין מִיטִין פָּנִים צוּם גְלָאוּונִים טִיר, פוּן וָו[illegible]ֶען עֶס קוּמֶען אַבֵּיין פְרִיעֶר יָאזֶעף אוּנ דֶער נָאךְ הֲדַסָה, דֶער עֶרְשְׁמִיר אִיז גֶעקְלֵיידֶעט אִין אַלַאנְגִין רָאק אוֹיף גֶעשְׁפִּילֶעט, עֶס זֶעהְט זִיךְ אַרוֹיס אַסַאקְוָואיַאזְשׁ. אוּנ דִיא צְווֵייטֶע אִיז אָן גֶעצוֹיגֶען אִין דִיא פָארִיגֶע קְלֵיידֶער)

נַיינְטֶער אוֹיפְטְרִיט

יָאזֶעף מִיט הֲדַסָה אוּנד דִיא פָארִיגֶע.

בָּארִים (לוֹיפְט יָאזֶעפִין אַקֶעגִין) נוּא, זַיינֶען זִיא שׁוֹין פֶערְטִיג הֶערְר פֵיינְהָארְץ?

הֲדַסָה (אַלְס יָאזֶעף עֶנְפֶערְט בָּארִיסֶען זֶעצְט זִיא זִיךְ אוֹיף אִיר פָארִיגֶען אָרְט).

יָאזֶעף, יָא אִיךְ בִּין שׁוֹין פֶערְטִיג דֶער מְשָׁרֵת דַארְף מִיר נוּר אַיין פַּאקֶעוֶוען מַיינֶע זַאכִין (עֶר קוּקְט צוּ יַאנְקְלִין) וָואס שְׁטֵייסְטוּ נָאר לֵידִיג יַאנְקֶעל? זֶעהְסְט דָאךְ אַז אִיךְ הָאבּ קֵיין צַייט נִיט, גֵייא אַרַיין אִין פָארְצִימְמֶער אוּנ פַּאקֶעוֶוע אַיין אִין טְשֶׁאמַאדַאן אַלֶע זַאכִין

טַייגֶע וואָס איך הָאבּ דָארְט אִן גֶעגְרֵייט !

יַאנְקִיל (קוּקְט אוֹיף בָּארִיסִין, דֶער נָאךְ גֶעהְט עֶר לַאנְגְזַאם צוּם גְלַאווּנִי טִיר).

יָאזֶעף (קֶעצְט זִיךְ נֶעבִּין הֲדַסָהן).

בָּארִיס (זֶעצְט זִיךְ) הֶערְט אִיר הֶערְר פֵּיינְהָאלִין, אִיךְ וָואלְט אַייךְ גֶערָאטֶען אַז מִיר זָאלִין מִיט גֶעהְסִין אַייֶער דִינֶער אוֹיף אוּנְזֶער רַייזֶע, וָוארִין אוּנְטֶער וֶועגִינְס אִיז זֵייֶער גוּט אַז מֶען הָאט אַ אֵייגֶענִים דִינֶער. פֶערְשְׁפָּארְט מֶען זִיךְ צוּ שַׁאפִין מִיט פְרֶעמְדִי, אוּנ פַאר יֶעדֶער שְׁלִיחוּת זַייא צָאהְלִין.

יָאזֶעף (מִיט פֶערְלֶעגֶענְהֵייט) וַויים אִיךְ? מִיר דוּכְט אַז עֶר וֶועט אוּנְז גַאנְץ אִיבֶּרִיג זַיין (צוּ הֲדַסָהן) וִויא זָאגְסְטוּ הֲדַסָה?

הֲדַסָה, אִיךְ בִּין אוֹיךְ בַּייא דֶעם מֵיינוּנְג.

בָּארִים, נִישְׁט קָשֶׁה, נֶעמְט אִים מִיט, וָואס קָאנִין מִיר צוּ אִים דֶער לֶעגִין? רַייזֶע קָאסְטִין וֶועט זַיין אוֹיף הַאלְבּ בַּייא אוּנְז, אוּנ וַוייטֶער וֶועט עֶר דָאךְ אוּנְז דִיא קֶעפּ נִיט אָפּ עֶסִין, אוֹיף זַיין בְּרוֹיט וֶועט עֶר פַארְדִינֶען בַּייא אוּנְז.

יַאנְקִיל (גֶעהְט צוּ צוּא יָאזֶעפִין, מִיט אַ אוּנְטֶער גֶעלֶעגְטִין שְׁמֵייכִיל) יָא יָא בַּעַל הַבָּיִתִינִיוּ נֶעמְט מִיר אוֹיךְ מִיט, אִיךְ בִּין נָאךְ אוֹיף מַיין לֶעבִּין נִיט גֶעפָארִין אוֹיף דֶעם בַּאהְן אָט וֶועל אִיךְ מִיר אַבִּיסֶעל דוּרְךְ קַאטְיֵיהֶען, אוּנ אִיר וֶועט זֶעהְן אַז אִיךְ וֶועל אַייךְ צוּא נוּטְץ קוּמֶען אוֹיפֶן וֶועג, אִיךְ זָאל אַזוֹי לֶעבִּין אַז אִיךְ וֶועל אַייךְ צוּא נוּטְץ קוּמֶען!...

יָאזֶעף, דֶער וַוייל מַאךְ נוּר פַארְטִיג מַיין רַייזֶע פֶּעקִיל, דֶער נָאךְ וֶועלִין מִיר שׁוֹין זֶעהְן.

יַאנְקִיל, אָבֶּער, וֶועל אִיךְ מִיר קַאטַייהֶען אוֹיפִין בַּאהְן?

יָאזֶעף (שְׁמֵייכִילְט, קוּקְט צוּ הֲדַסָהן וִויא זִיא זִיצְט פֶערְזָארְגְט) וֶועסְט זִיךְ קַאטַייהֶען.

יַאנְקִיל (לוֹיפְט לוּסְטִיג צוּם גְלַאווּנִים טִיר) אַדַאנְק אַייךְ מַיין בַּעַל הַבָּיִתִינִיוּ! (אַבּ).

צֶעהְנְטֶער אויפְטְרִיט

דִיא פָּארִינֶע אָהְן יַאנְקֶלִין.

יָאזֶעף (צוּ הֲדַסָהן) וָואס זִיצְטוּ אַזוֹי פֶערְטְרַאכְט מַיינֶע טְהֶייעֶרִי הֲדַסָה?

הֲדַסָה (קוּקְט מִיט רַחֲמָנוּת אוֹיף יָאזֶעפִין) פַאר וָואס זָאל אִיךְ נִיט זַיין פֶּערְטְרַאכְט אַז הַיינְטִיגֶען מָארְגֶען הָאט מִיר גָאטְט צוּ גֶעשִׁיקְט פִיל פוּן וָואס צוּ טְרַאכְטִין! אִיךְ שְׁטֶעל מִיר פָאר אַז מִיט אַ הַאלְבֶּע שָׁעָה שְׁפֶּעטִיר וֶועסְטוּ שׁוֹין נֶעבִּין מִיר נִיט זַיין, דֶער לָאקָאמַאטִיף וֶועט מִיט דִיר שְׁנֶעלְל פוּן דַאנִין אָב לוֹיפֶען, וֶועט דִיךְ אוֹיף גַאנְץ וַוייט פֶּערְטְרָאגִין פוּן מִיר, אָ, וֶוען עֶר זָאל דִיךְ אוֹיךְ אִיבֶּער טְרָאגִין אִיבֶּער אַלֶע גֶעפֶעהְרְלִיכֶע וֶועגִין וֶועלְכֶע שְׁטֵייהֶען דֶעם מֶענְשִׁין אִין וֶועג צוּם גֶעפַאהְר, וָואלְט אִיךְ דַאן פִיל רוּהִיגֶער זַיין, נוּר וֶוער קָאן דָאס מִיר צוּ זָאגִין? (קוּקְט צוּ בָּארִיסִין).

בָּארִים (מִיט פֶּערְדְרָאס) אִיךְ קָאן דָאס אַייךְ זָאגִין מַאדַאמֶע אַז אַיֶיעֶרִי שְׁרֶעק זִינְד גָאר אוּמְזִיסְטִיגֶע, דֶער רֵייזֶענְדֶער הָאט הַיינְט קֵיין שׁוּם סַכָּנָה פַאר זִיךְ, דֶען הַיינְט אִיז נִיט וִויא אַ מָאהל מֶען זָאל דַארְפִין בְּלָאנְדְזִין דוּרְךְ וֶועלְדִיר אוּנ דוּרְךְ פּוּסְטֶע וֶועגִין וִויא עֶס הַאלְטִין זִיךְ אוֹיף מֶערְדִיר, הַיינְט הָאבִּין מֶענְשִׁין עֶרְפוּנְדֶען אַ בַּאהן וָואס דוּרְךְ אִים אִיז שׁוֹין יֶעדִיר רֵייזֶענְדֶער פֶּערְזִיכֶערְט מִיט זַיין לֶעבִּין אִין וֶועג פַאר אַלֶע גֶעפַארִין אוּנ דְרוּם הָאט אִיר נִיט וָואס זִיךְ צוּא שְׁרֶעקִין:

הֲדַסָה, פֶּערְצֵייעֶן זִיא הֶערר וַאלְדְמַאנן זִיא פֶערְשְׁטֵייעֶן מִיךְ נִיט, אִיךְ רֶעד נִיט פוּן זֶעלְבֶע מֶערְדֶער וָואס דִיא וֶועלְט וֵוייסְט פוּן זֵייעֶרִי רְצִיחוֹת, נֵיין! פַאר אַזֶעלְכִי שְׁרֶעק אִיךְ מִיךְ גָאר וֵויינִיג, וַוייל זֵייא זֶענֶען נִיט אַלֶע מָאהל אִין שְׁטַאנְד צוּא צֶשְׁטֶערֶען דֶעם מֶענְשִׁינְס פְרִיד, דֶען נִיט אוֹיף תָּמִיד עֶקְסֶעסְטִירְט זֵייעֶר מֶערְדֶערַייא, עֶס אִיז פַאר הַאנְדֶען אַ פְּרַאוָואסוּדְיֶע וָואס לָאקֶערְט אוֹיף זֵייא. זֵייא פַאלִין דָאךְ עֶנְדְלִיךְ אַרַיין אִין זֵייעֶרֶע הֶענְד אוּנ זֵייא מִשְׁפְּטִין זֵייא נָאךְ דֶעם אֶמֶתִין זַאקָאן, נָאר אִיךְ רֵייד פוּן דִיא פַאלְשֶׁע מֶענְשִׁין, אָט פַאר זֵייא דַארְף מֶען זִיךְ הִיטֶען וָוארִין דָאס פַאלְשְׁקֵייט עֶקְסֶעסְטִירְט עֶוִויג, זִיא פַאר קְלֵיידֶעט זִיךְ אִין אַ פרוּמֶען נַארוּזְשְׁנָאסְט אוּנ אִינֶערְלִיךְ וֶוערְד אוֹיס גֶעדֵיינְקְט דִיא גְרֶעסְטִי רְצִיחוֹת אוֹיף אוּם שׁוּלְדֶעגֶע מֶענְשִׁין, אוּנ לֵיידָער קָאן דָאס קֵיינֶער נִיט בַּאמֶערְקִין, אוּנ אַזֶעלְכִי מֶענְשִׁין גֶעפִינֶען מִיר הַיינְטִיגֶע צֵייטֶען זֵייעֶר פִיהְל, אָט פַאר זֵייא שְׁרֶעק אִיךְ מִיךְ!

אוּנ

אונ דְרוּם מַיין טַייעֶרֶער יָאזֶעף דוּא פָּארסְט אִין אַ פְרֶעמְדֶער שְׁטָאט וָואס דָארְטִין וֶועסְט דוּא הֵייסֶען אַ עָלֶענְדֶער. לְמַעַן הַשֵּׁם זָאלְסְט זִיךְ הִיטֶען פַאר אַזֶעלְכִי מֶענְשִׁין, אַז אֵיינֶער וֶועט מִיט דִיר וֶועלִין מַאכִין אַ בֶּעקַאנְדְשַׁאפְט זָאלְסְט דוּא נִיט קוּקֶען אוֹיף זַיין פְרוּמֶען נַארוּזְשׁנָאסְט פְרִיעֶר זָאלְסְט דוּא אוֹיס פָארְשְׁטֵין דִיא אִינֶערְלִיכֶע פוּן זַיין הֶערְץ, אוּנ אוֹיבּ דוּא בַּאמֶערְקְסְט אַז דְרִינֶען לִיגְט אַ פֶערְבֶּעהַאלְטֶענֶע שִׂנְאָה צוּא דִיר, אַנְטְלוֹיף פַאר אִים יָאזֶעף וִויא מֶען אַנְטְלוֹיפְט פַאר גִיפְט פוּן אַ שְׁלַאנְג! וַוייךְ פוּן זַיינֶע טְרִיט וִויא מֶען וַוייכְט פוּן אַ פֶּעסְט! אוּנ דַאמַאלְס וֶועט עֶר דִיר קֵיין מָאהל קֵיין שְׁלֶעכְטְס נִיט קֶענֶען טְהוּן!

יָאזֶעף (קוּשְׁט אִירֶע הַאנְד) אַ דַאנְק דִיר מַיינֶע טְרַייֶע פְרוֹי פַאר דַיין לֶעהְרֶע!

בָּארִים (שְׁטֵייט אוֹיף פוּן אָרְט בֶּעוַוייזְט אִין דֶער זַייט פֶעדְרָאסֶענְדֶע גְרִימַאסִין מַאכְט אַ וֶועק מִיט אֵיין הַאנְד וִויא דִיא זַאךְ גֶעפֶעלְט אִים נִיט. שְׁפַּאצִירְט אוּם אִין אַ זַייט אַהִין אוּנ צוּרִיק).

דָוִד וֶועלְוִויל קוּמְט אַריין דוּרְכִין גְלַאוְונִים מִיר חֲסִידִישׁ גֶעקְלֵיידָעט.

עֶלְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דָוִד וֶועלְוִויל אוּנְד דִיא פָארִיגֶע.

דָוִד וֶועלְוִויל (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין נֶעבִּין דֶער טִיר, רַייבְּט זִיךְ דִיא אוֹיגֶען מִיט אֵיין הַאנְד אוּנְד חָלִיפֶּעט).

הֲדַסָּה (אַלְס זִיא דֶער זֶעהְט אִים) אָ אַ גַאסְט! יָאזֶעף זֶעה נוּר וֶוער עֶס אִיז גֶעקוּמֶען?

יָאזֶעף (אַלְס עֶר קוּקְט זִיךְ אוּם) דָוִד וֶועלְוִויל?.. וָואס טְהוּסְטוּ דָא? קוּם נוּר אַהֶער!

הֲדַסָּה (רוּפְט אִים מִיט אֵיין הַאנְד) קוּם אַהֶער דָוִד וָועלְוִויל, וָואס בִּיזְטוּ אַזוֹי פֶערְוֵויינְט?

דָוִד וֶועלְוִויל (גֵייהֶענְד לַאנְגְזַאם צוּם טִישׁ) דִיא מוּמֶע הָאט מִיר נִיט גֶעוָואלְט גֶעבִּין קֵיין אִיבֶּער בַּייסִין, זִיא זָאגְט אַז אִיךְ הָאבּ אַ גֶעזוּנְדְטֶען בְּרוּדֶער. זָאל אִיךְ צוּ אִים גֶעהְן עֶסִין! (וַויינְט).

הֲדַסָּה (ווִישְׁט אִים אָפּ דִיא טְרֶערִין) נוּא דֶער פַאר דַארְפְסְטוּ וַויינֶען נַארִישׁ קִינְד!

דָוִד וֶועֶלְוְויל (קוּקְט אוֹיף אִיר, שְׁרַייט אוֹיס מִיט כַּעַס) אַזוֹי? אִיךְ בִּין אָבֶּער הוּנְגֶערִיג!..

הֲדַסָה, נוּא וֶועסְט דוּא דָא עֶסִין, וָואס אִיז דָא פַאר אַ אוּנְגְלִיק? (צוּא יָאזֶעפִין) גִיבּ אִים יָאזֶעף עֶטְלִיכֶע קָאפִּיקֶעס, לָאז עֶר דֶער וַוייל זִיךְ עֶפִּים קוֹיפֶען אוֹיף אִיבֶּער בַּייסִין בִּיז דֶער מִיטְטַאג וֶועט פַּארְטִיג וֶוערִין, אַרַחֲמָנוּת נֶעבִּיךְ וָואס דָאס קִינְד שְׁטֵייט אוֹיס פוּן זַיין שְׁטִיף מוּטְטֶער: שְׁלָאגְט אִים, הַארְגֶעט אִים, גִיבְּט אִיםּ קֵיין עֶסִין נִיט אוּנ זִיא בֶּערִיהְמְט זִיךְ נָאךְ אַז זִיא אִיז אַ פְרוּמֶע יוּדֶענֶע, זִיא גִיבְּט צְדָקָה!..

דָוִד וֶועלְוְויל (שְׁטֶעלְט זִיךְ אִיר אַגֶעגִין) זָאלְט אִיר טַאקֶי וִויסֶען שְׁוֶועגֶערִין אַז זִיא גִיט צְדָקָה! אִיךְ הָאבּ אַלֵיין גֶעזֶעהֶען, אִיךְ זָאל אַזוֹי זֶעהֶן מָשִׁיחַ'ן פַאר זִיךְ!..

יָאזֶעף (גֶעבְּט אִים גֶעלְד) שְׁטִיל נַאר מֶען פְרֶעגְט בַּייא דִיר נִיט, נַא דִיר גֶעלְד, קוֹיף זִיךְ עֶסִין אוּנ שִׁיק אַ הֶער דֶעם טַאטִין!

דָוִד וֶועלְוְויל (נֶעמְט צוּא דָאס גֶעלְד, וֶוערְד פְרֶעהְלִיךְ) אוֹי טַאקִי אַ וואוֹיֶעלֶער בְּרוּדֶער! וָואס זָאל אִיךְ מִיר קוֹיפֶען? בֵּייגֶעל צוּא קִיכְלֶעךְ?..

יָאזֶעף (קוּקְט צוּ בָּארִיסֶען וִויא עֶר שְׁפַּאצִירְט) קוֹיף זִיךְ וָואס דוּא ווילְסְט אַבִּי דוּא זָאלְסְט נִיט הוּנְגֶערִיג זַיין.

הֲדַסָה, וָואס טוֹיג דִיר דִיא קִיכְלֶעךְ? קוֹיף זִיךְ בֶּעסִיר בְּרוֹיט מִיט פוּטֶער!

דָוִד וֶועלְוְויל, אַזוֹי? פוּטֶער הָאבּ אִיךְ אָבֶּער פַּיינְט! אִיךְ וָועל מִיר קוֹיפֶען בֶּעסִיר הֶערִינְג, יָא שְׁוֶועגֶערִין?

יָאזֶעף (קוּקְט צוּא אִים טֶערְפְּלִיוֶוע) זָאל שׁוֹין זַיין הֶערִינְג, נוּר גֶעה אוֹיף גִיךְ אוּנ שִׁיק אַ הֶער דֶעם טַאטִין!

דָוִד וֶועלְוְויל (לָאזְט זִיךְ גֶעהֶן צוּם גְלַאווְנִי טִיר, בְּלַייבְּט אִין מִיטִין שְׁטֵיין) אוּנ דִיא מוּמֶע זָאל אִיךְ טַאקִי אוֹיךְ שִׁיקֶען?

יָאזֶעף, וֶועסְט אִיר זָאגִין, אוּנ אַז זִיא וֶועט וֶועלִין וֶועט זִיא קוּמֶען וֶוען נִיט קֶען מֶען זִיךְ אָהן אִיר אוֹיךְ בַּאגֶעהְן.

דָוִד וֶועלְוְויל (גֶעהְט אָבּ).

הֲדַסָה (שְׁטֵייט בַּאלְד אוֹיף, שְׁרַייט אִים נָאךְ) דָוִד וֶועלְוְוילֶע! דָוִד וֶועלְוְוילֶע!..

יָאזֶעף, נוּא וָואס נָאךְ דַארְפְסְטוּ אִים?

הֲדַסָה (צוּא גֵייהֶענְדִיג צוּם גְלַאוְנִי טִיר) אִיךְ וֶועל אִים אָן זַאגְ'ן עֶ'ר זָאל נִיט פַאר גֶעסִין צוּם מִיטְטַאג צוּא קוּמֶען. (אָב)

צְוֶועלְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דִיא פָארִיגֶע אָהְן דָוִד וֶועלְוֶולִין מִיט הֲדַסָה.

בָארִים, (זֶעצְט זִיךְ אוֹיף זַיין עֶרְשְׁטִין אָרְט) דָאס אִיז אַייֶער בְּרוּדֶער דָא גִיוֶועזִין הֶערְר פֵיינְהָאלְץ?

יָאזֶעף, (רוּקְט צוּא זַיין שְׁטִיל נֶעבְּין אִים) יַא מֵיינֶער אַ בְּרוּדֶער אַ גָאטְס רַחֲמָנוּת וָואס עֶר לֵיידֶעט נֶעבִּיךְ פוּן דֶער שְׁטִיף מוּטֶער וֶוען אִיר זָאלְט זִיא אָן קוּקֶען הֶערְר וַואלְדְמַאן אוֹיף דֶעם וָואלְט אִיר גֶעזָאגְט אַז זִיא וֵוייזְט אוֹיס צוּ זַיין אַיין פְרוּמֶע יוּדֶענֶע, מַיין פָאטֶער הָאט אִיר גֶענוּמֶען פַאר אַ יַחְסָנְטֶע, זִיא אִיז אַ רָבְּס אַ מָאכְטֶער מֶ'ן הָאט זִיא גֶעלוֹיבְּט פַאר אִים אַז זִיא אִיז אַ גְרוֹיסֶע צַדְקָנִיוֹת, אוּנ אִין אֶמֶת'ן רֶעדְט זִיא דָאךְ שְׁטֶענְדִיג נוּר מִיט גָאטְט, זָאלְט אִיר אָבֶּער הֶערִין וָואס זִיא הָאט אוֹיף גֶעטְהוּן מִיט מַיין עֶלְטֶערִין בְּרוּדֶער, וָואלְט אִיר גֶעזָאגְט אַז זִיא דַארְף זַיין אַ מֶערְדֶערְס אַ טָאכְטֶער, נִישְׁט קַיין רָבְּס!

בָארִים, אַזֶעלְכֶע מַעֲשִׂיוֹת לִיבּ אִיךְ שְׁטֶענְדִיג צוּ הֶערִין, דֶערְצֵיילְט;

יָאזֶעף, אִיךְ הָאבּ גִיהֶערְט פוּן אֵיינֶעם זֵייעֶר אַ גְלַייכִין טַייטְשׁ וָוארְט, עֶר הָאט גֶעטֵייטְשְׁט, אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים? אִיז וִויא? אִין קָדְשֵׁי קָדָשִׁים! דָארְטִין וִויא מֶען שְׁטֶעלְט זִיךְ פֶאר פַאר גַאנְץ הֵיילִיג, אָט דָארְטִין אִיז דָאס אָרְט פוּן שְׁחִיטָה, אוּנ אַזוֹי אִיז מִיט מַיין שְׁטִיף מוּטֶער, זִיא הָאט אָן גֶעצוֹיגֶען אוֹיף זִיךְ אַ פְרוּמֶע אוּנְד אַ הֵיילִיגֶע מַאסְקֶע, אוּנ שֶׁעכְט אוּנְז שְׁטִיף קִינְדֶער וִויא וַוייט זִיא קֶען, אִיךְ הָאבּ גֶעהַאט אַ עֶלְטֶערִין בְּרוּדֶער פוּן זִיךְ, עֶר הָאט גֶעהֵייסִין מֵאִיר, עֶר וַואר עֶלְטֶער פוּן מִיר מִיט פִינְף יָאהר, עֶר וַואר אַ אֵיידִיל קִינְד מִיט אַ טַאלַאנְט, וַואר פֶעהִיג צוּם בִּילְדוּנְג, מַיין פַאטִיר הָאט דָאס אִים אָבֶּער נִיט עֶרְלוֹיבְּט, הָאט עֶר דְרוּם בִּשְׁתִיקָה גֶעלֶערֶענְט, עֶר הָאט גֶעהַאט אֵיינִיגֶע בֶּעקָאנְטֶע סְטוּדֶענְטִין וָואס זֵיי פְלֶעגִין אִים גֶעבִּין אוּנְטֶערִיכְטֶען אִין דֶעם בִּילְדוּנְג, אוּנ אַזוֹי אִיז פָאר אִיבֶּער גֶעגַאנְגֶען פִינְף יָאהר אוּנ הָט זִיךְ בִּשְׁתִיקָה אַזוֹי וַוייט דֶערְלֶערִינְט אַז אִים אִיז מֶער נִיט גֶעבְּלִיבֶּען וִויא צוּא עֶנְדִיגֶען אַיין קוּרְס אִין מֶעדִיצִינִסְקֶע פַאקוּלְטֶעט אוּנ וֶוערִין דָאקְטָאר, נָאר אַז דִיא שְׁלָאנְג אִיז אַרַיין גֶעקוּמֶען צוּא אוּנְז אִין שְׁטוּבּ

זְמַן נֹן

וָוענֶען מִיר אִיר בַּאלְד גְרוֹיס גֶעוָוארִין אִין דִיא אוֹיגֶען, הָאט זִיא אָן גֶעהוֹיבֶּען זוּכֶען מִיטְלֶען וִויא אַזוֹי אוּנְז צוּא פַּאטֶערִין פוּן שְׁטוּב אֵיינְצִיג ווַייס, צוּם עֶרְשְׁטִין הָאט זִיא זִיךְ גֶענוּמֶעו צוּא מַיין עֶלְטֶערִין בְּרוּדֶער, דִיא הָאט אִים נָאךְ גֶעשְׁפִּירְט אַלֶע מָארְגֶען וִויא אַהִין עֶר גֶעהְט, אוּנ הָאט דֶערְשְׁפִּירְט אַז עֶר גֶעהְט נִיט וִויא עֶר זָאגְט אִין דֶער הֵיים, אִין יְשִׁיבָה לֶערְנִין נָאר צוּא אַ קְרִיסְטְלִיכֶען סְטוּדֶענְט אוּנ דָארְטִין לֶערִינְט עֶר אִין דִיא טְרֵיפָה פְּסְלִין, זִיא הָאט זִיךְ גָאר דֶער פְרֵייט אוֹיף דֶער כְּשֵׁרָה מְצִיאָה, אִיז זִיא בַּאלְד גֶעלָאפִין צוּם פָאטִיר אוּנ דָאס אִים דֶער צֵיילְט, מַיין פָאטִיר הָאט דָאס תְּחִילַת נִיט גֶעוָואלְט גְלוֹיבֶּען, אִיז עֶר אַלֵיין אַהִין גֶעגַאנְגִין אוּנ גֶעטְרָאפִין וִויא מֵאִיר אִיז גִיזֶעסִין מִיט דֶעם שְׁטוּדֶענְט צוּ זַאמִין אוּנ גֶעלֶעזִין אַ בּוּךְ. מַיין פָאטִיר אַלְס אַלְט מָאדִישֶׁער יוּד מִיט אַ הֵייסֶען פַאנַאטִיזְם אִיז גָאר הַאלְבּ מֶענְשׁ גֶעוָוארִין, דָאס דֶער זֶעהֶענְדִיג, אִים הָאט זִיךְ גֶעדוּכְט אַז דֶער קְרִיסְט רֶעדְט אִים דֶער בַּייא אָן וָוען עֶר קוּקְט מִיט אִים אַרַיין אִין בּוּךְ אַז עֶר זָאל זִיךְ טוֹיפֶען, אוּנ מֵאִיר עֶנְפֶערְט אִים אַז עֶר אִיז שׁוֹין סָאגְלַאסְנֶע! אָט וִויא וַוייט דֶער פַאנַאטִיזְם קֶען פֶערְפִירֶען דֶעם גְרַאדִין פֶערְשְׁטַאנְד פוּן מֶענְשִׁין! דֶער פָאטִיר הָאט אִים גוּט דוּרְךְ גֶעפַּאטְשְׁט אוּנ דֶער בַּייא אִים אוֹיךְ גוּט אוֹיס גֶעמוּסֶערְט אוּנ אִים אַהֵיים גֶענוּמֶען. פוּן דֶעמָאלְס אָן אִיז שׁוֹין דֶער בְּרוּדֶער מַיינֶער פוּן שְׁטוּבּ נִיט אַרוֹיס גֶעגַאנְגִין, אוּנ דָאס הָאט דִיא שְׁטִיף מוּטֶער זֵייעֶר גִיקְרֶענְקְט וָוארִין זִיא הָאט דָאךְ גֶעוָואלְט אִין גַאנְצִין אִים פָּטוּר וֶוערִין, הָאט זִיא אוֹיף גֶעטָאהְן נָאר אַ נַייעֶם פְּלַאן, זִיא הָאט אַרַיין גֶעלֵייגְט אִין דִיא שַׁבַּתְדִיגֶע הוֹיזֶען פוּן מַיין בְּרוּדֶער אַ פֶּעקִיל טַאבַּאק מִיט שְׁוֶועבְלִיךְ אוּנ שַׁבָּת אִין דֶער פְרִיא וֶוען מַיין בְּרוּדֶער הָאט זֵייא גֶעוָואלְט נֶעמִין אָן טָאהְן, הָאט זִיא אַרַיין גֶערוּפֶען דֶעם פָאטִיר אוּנ אִים גֶעוִויזֶען וִויא עֶס לִיגֶען אִין דִיא הוֹיזֶען קֶעשֶׁענֶע דָאס פֶּעקִיל טַאבַּאק מִיט דִיא מִירְנִיקְלִיךְ, מַיין פָאטִיר הָאט זִיךְ אַזְשׁ בַּיים קָאפְּף גֶערִיסֶען, עֶר הָאט גִירֶעכִינְט וִויא נִיט אַנְדֶערְשׁ אַז עֶר רוֹיכֶערְט פַּאפִּירָאסִין אוּם שַׁבָּת אוּנ דְרִיבֶּער אִיז שׁוֹין אוֹיף אִים צוּא גְלֵייבֶּען אַז עֶר וֶועט זִיךְ אִין גֶעכֶע צֵייטִין טוֹיפֶען, אוּנ כְּדֵי אִים נִיט דֶער לָאזִין צוּא דֶעם, הָאט עֶר גִיבֶּעטִין קָהָל אַז זֵייא זָאלִין אִים אָפּ גֶעבִּין פַאר אַ כָאלְדַאט. קָהָל וָואלְט אֵיינֶעגְטְלִיךְ פוּן אוּנְז קֵיין מָאהְל נִיט גֶענוּמֶען רֶעקְרוּטֶען, וַוייל זֵייא הָאבִּין פֶערְשׁוּינְט מַיין פָאטִיר דֶען זֵייא פְלֶעגִין זִיךְ אָפְּט זֶעהְן מִיט אַ קֶערְבִּיל פוּן אִים, נָאר יֶעצְט אַז עֶר

בעט

בֶּעט זִיךְ אַלֵיין בַּייא זַייא, הָאבִּין זַייא מַיין בְּרוּדֶער מִיט פְרֵיידֶען אוֹיף גֶעחַאפְּט, עֶס וַואר דַאמָאלְס גְרַאדֶע דִיא צַייט פוּן רֶעקְרוּטְסְקֶע נַאבָּאר הָאבִּין זַייא אִים בַּאלְד אָפּ גִינֶעבִּין, אוּנ מִיט אַ גַאנְצֶע פַּארְטִיֶע רֶעקְרוּטֶען הָאט מֶען אִים אַרוֹיס גֶעשִׁיקְט פוּן אוּנְזֶער שְׁטָאדְט, נָאר וְוִיהִין? וַוייסִין מִיר קֵיינֶער נִיט! אוּנ אַזוֹי אִיז שׁוֹין 10 יָאהְר אַוֶועק אוּנ פוּן דֶעם אָרִימֶען מֵאִיר הָאבִּין מִיר קֵיין שׁוּם נַאכְרִיכְט נִיט עֶר הַאלְטִין, דָאס אִיז דִיא עֶרְשְׁטִי פַארְפְלוּכְטֶע פְרוּכְט פוּן דֶער שְׁטִיף מוּטֶער, נַאכְהֶער הָאט זִיא זִיךְ גֶענוּמֶען צוּא מִיר, הָאט מִיךְ אוֹיךְ גֶעוָואלְט פַּטֶרִין פוּן טַאטִינְס הוֹיז, נָאר עֶס אִיז אִיר נִיט מֶער גֶערָאטִין, זִיא פְלֶעגְט מִיר אוֹיךְ נָאךְ שְׁפִּירֶען מֵיינֶע טְרִיט, אָבֶּער זִיא הָאט גָאר נִיט דֶערְשְׁפִּירְט, אִיךְ הָאבּ גֶעוְוִיסְט וְוִיא אַזוֹי פוּן אִיר זִיךְ צוּא הִיטֶען, אוּנ הָאבּ זִיךְ צוּא בִּיסְלֶעךְ גֶעבִּילְדֶעט נָאר אוֹיךְ בִּשְׁתִיקָה, נָאר אַז אִיךְ הָאבּ חֲתוּנָה גֶעהַאט אוּנ בִּין גֶעבְּלִיבֶּען מִיט מַיין פְרוֹי אוֹיף קֶעסְט בַּייא מַיין פֶאטִיר הָאט דָאס זִיא זַייעֶר גֶעקְרֶענְקְט, הָאט זִיא זִיךְ אָן גֶעהוֹיבֶּען צוּא קְרִיגֶען מִיט מֵיין פְרוֹי אוּנ פִירֶען רְכִילוּת פוּן אִיר צוּם פָאטִיר, דָאס הָאבּ אִיךְ שׁוֹין נִיט גֶעקָאנְט פַארְטְרָאגִין, הָאבּ אִיךְ שׁוֹין גֶעמוּזְט אָפּ טְרֶעטִין מִיט מֵיין פְרוֹי אַהֶער, יֶעצְט רוּהְט זִיא נָאךְ נִיט, אוּנ וִויל נָאךְ דֶעם אֵיינְצִיגֶען בְּרוּדֶער מַיינֶעם אוֹיךְ פַּאטֶערִין פוּן שְׁטוּבּ! אָט וְוִיא עֶס גִיט זִיךְ אוֹיס אוֹיף דֶער וֶועלְט אַ מֶענְשׁ מִיט אַ טִירַאנִישׁ הֶערְץ אוּנ מִיט אַ פְרוּמֶען נַארִיזְשְׁנָאסְט! אוֹיף מֵיין הַדַסָה׳ס רֵייד! (פוּן דֶער גְלַאוְונִיר טִיר קוּמְט אַרַיין שְׁמוּאֵל זָבַח, נָאךְ אִים פְרַאדִיל, דֶער עֶרְשְׁטִיר גֶעהְט יוֹדֶעשׁ גֶעקְלֵיידֶעט, הַאלְט אֵיין הַאנד אִין בּוּזִים פוּן דֶער קַאפָּאטֶע, דִיא צְוַוייטִי גֶעהְט פֶערְפוּצְט וְוִיא אַ פּוֹילֶעשׁ וַוייבִּיל מִיט אַזֵיידִין טִיכָל. אוֹיף דֶעם קָאפּ אוּנ פוּן אוֹיבֶן אַ שַׁאל):

דְרַייצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

שְׁמוּאֵל זָבַח מִיט זַיין פְרוֹי אוּנְד דִיא פָארִיגֶע.

יָאזֶעף (אַלְס עֶר זֶעהְט דֶעם פַאטִיר אַרַיין קוּמֶען לוֹיפְט עֶר אִים אַקְעגִין):

פְרַאדִיל (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין אִינְטֶער אִיר מַאנֶן):

בָּארִיס (רוּקְט זִיךְ אָפּ אָן אַ זַייט מִיט זַיין שְׁטִיל, טְהוּט אָן זַייט הוּט. בְּלַייבְּט זִיצֶען אַ שׁוּם אִיבֶּער אַ פּוּס אוּנ קוּקְט אוֹיף דִיא פֶערְזָאנֶען).

און

יָאזֶעף (גִיבּט דֶעם פָּאטֶער דִיא הַאנְד) גוּטֶען מָארְגֶען פָּאטֶער ! זַייא מִיר מוֹחֵל וָואס אִיךְ הָאבּ דִיךְ מַטְרִיחַ גֶעוֶוען צוּא מִיר, מִיר הָאט זִיךְ גֶעמַאכְט אַ פְּלִיצְלִיכֶע רֵייזֶע אוּנ דַארְף שׁוֹין אַ וֶועק פָארִין, הָאבּ אִיךְ קֵיין צַייט נִיט גִיקֶענְט אָפּ שְׁפָּארִין אַז אִיךְ זָאל מִיךְ מִיט דִיר גֶעהְן גֶעזֶעגֶענֶען.

פְּרַאדִיל (רוּקְט זִיךְ אַרוֹיס פוּן אִינְטֶער אִיר מַאנְן, וַוארְפְט אַרָאפּ דֶעם שַׁאל פוּן קָאפּ אוֹיף דִיא אַקְסְלֶען, שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגְין יָאזֶעפִין) נוּא אוּנ מִיר אַ גוּטֶען מָארְגֶען וִוילְסְט דוּא שׁוֹין גָאר נִיט זָאגִין יוֹספִיל ?

יָאזֶעף (מִיט אַ פַאלְשִׁין שְׁמֵייכִיל) הַא ? אִיר זֵיינְט אוֹיךְ דָא ? אַ גוּטִין מָארְגֶען מוּמֶעניו ! פֶערְצַייהֶט, אִיךְ הָאבּ אַייךְ נִיט בֶּעמֶערְקְט ! . .

פְּרַאדִיל (אוּנמוּטְהִיג) אַוַודְאִי וֶוען אִיךְ זָאל זַיין דַיין מוּטֶער וָואלְסְטוּ מִיךְ בַּאלְד דֶערְזֶעהְן אוּנ קוֹים הֵיים אִיךְ שְׁטִיף מוּטֶער וִוילְסְטוּ זִיךְ גָאר נִיט אוּם קוּקֶען אוֹיף מִיר ! חָאטְשׁ גָאטְט וֵוייס דֶעם אֶמֶת אַז אִיךְ בִּין דִיר טְרַייעֶר וִויא אַ אֵייגֶענֶע מוּטְטֶער ! נוּר גַם זוּ לְטוֹבָה ! אַ מֶענְשׁ דַארְף פַאר אַלֶס־דִינְג דַאנְקִין (קוּקְט אַרוֹיף) דֶעם וָואס אִיךְ הָאבּ דִיא הֶענְד נִיט גֶעוַואשִׁין !

שְׁמוּאֵל זָרַח (צוּ יָאזֶעפִין, וֶועהְרֶענְד עֶר גֶעהְט מִיט אִים צוּ, צוּם טִישׁ) וִויא אַהִין זְשִׁי פָארְסְטוּ מַיין קִינְד ?

יָאזֶעף, אִיךְ הָאבּ גֶעמַאכְט מִיט דֶעם הֶערְרִין שׁוּתָּפוּת (צֵייגְט אָן אוֹיף בָּארִיסִין) פָארִין מִיר קֵיין בְּיַאלָאסְטָאק נָאךְ גֶעוַואנְד קוֹיפֶען.

שְׁמוּאֵל זָרַח (בְּלַייבְּט מִיט אִים שְׁטֵיין נֶעבִּין טִישׁ) נוּא זָאל גָאטְט גֶעבִּין אִין אַ גוּטֶער שָׁעָה (רֵייכְט אִים דִיא הַאנְד) פָאר גֶעזוּנְטֶער הֵייט מַיין קִינְד, גָאטְט זָאל דִיר שִׁיקִין זַיין מַלְאָךְ אוֹיף דֶעם וֶועג, עֶר זָאל דִיךְ אַהִין פִירֶען אוּנ צוּרִיק בְּרֶענְגִין בְּשָׁלוֹם אַ הֵיים.

יָאזֶעף (נֶעהְמְט אִים אַרוּם קוּשְׁט אִים) בְּלַייבּ גֶעזוּנְד פָּאטֶערְשִׁי, מִיט גֶעזוּנְד זָאלִין מִיר זִיךְ טְרֶעפִין צוּרִיק.

שְׁמוּאֵל זָרַח (קוּשְׁט אִים אוֹיךְ) אָמֵן ! וְכֵן יְהִי רָצוֹן ! (עֶר זֶעצְט זִיךְ אוֹיף אַ שְׁטִיל) יָאזֶעף (גִיבְּט פְּרַאדְלֶען דִיא הַאנְד) בְּלַייבְּט גֶעזוּנְד מוּמֶע ! אַייךְ וֶועט דָאךְ מִסְתָּמָא אוֹיךְ פְרֵייהֶען מִיךְ זֶעהֶען צוּרִיק קוּמֶען בְּשָׁלוֹם ? . .

פְּרַאדִיל (מִיט חֲנִיפָה) סְטַאמְשׁ סְטַאמְשׁ ! דַארְפְסְט נָאךְ פְרֶעגִין ? אִיךְ וֶועל דָאךְ פָשׁוּט טַאנְצִין פַאר שִׂמְחָה ! . .

יאזעף

יָאזֶעף, איך דַאנק אַייך מוּמֶענִיו פַאר אַייער גוט הַארְץ, איך וויל אַייך בֶּעטֶּין אַ קְלֵיינִיגְקֵייט (גֶעהְט מִיט איר צום טִישׁ) אִיךְ פָאר דָאךְ אַ וֶועק, אונ הֲדַסָה אִיז דָאךְ אַ עֶלֶענְדֶע, הָאט נִיט קֵיין עֶלְטֶערִין קֵיין פְרַיינְד, דְרוּם זַייט איר דֶער פְרַיינְד אִירֶער, קוּמְט אָפְּט צוּ אִיר גֶעוָואר וֶוערִין! (הֲדַסָה קוּמְט אוֹיף דִיא לֶעצְטֶע רֵייד זַיינֶע אַרַיין דוּרְכִין גְלַאזוֶוענֶע טִיר, בְּלַייבְּט שְׁטֵיין אין דֶער זַייט רֶעכְטְס, הֶעכְסְט אוּנְמוּטְהִיג).

פִירְצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

הֲדַסָה אוּנְד דִיא פָארִיגֶע.

פְרַאדִיל (צוּא יָאזֶעפִין) סְטַאטְשׁ סְטַאטְשׁ! דוּא דַארְפְסְט מִיר נָאךְ בֶּעטִין? איךְ הָאבּ דָאס דִיר שׁוֹין אַלֵיין גֶעוָואלְט זָאגִין! וִויא אִיז זִיא עֶרְגִיץ? (זִיא גִיבְּט זִיךְ אַ גֶעשְׁווינְדֶען דְרֶעה אוּם אוֹיף אַלֶע פִיר זַייטִין אונ עֶר זֶעהְט הֲדַסָהן זִיא לוֹיפְט צוּא אִיר צוּא).

פְרַאדִיל (גְלֶעט הֲדַסָהן בַּיים קָאפּ) הֶערְסְטוּ הֲדַסָהלִי אַז יוֹסְפִּיל וֶועט אַוֶועק פָארִין זָאלְסְטוּ זִיךְ גָאר נִיט זָארְגִין, איךְ וֶועל צוּ דִיר קוּמֶען אַלֶע טָאג גֶעוָואר וֶוערִין, דוּא וֶועסְט צוּ מִיר אוֹיךְ גֶעהְן אַז דוּא וֶועסְט וֶועלִין. וֶועסְט בַּייא מִיר לֶעזִין דֶעם מְנוֹרַת הַמָאוֹר אונ דֶעם צְאֶנָה וּרְאֶנָה אונ נָאךְ אַנְדֶערִי סְפָרִים אַבִּי דוּא זָאלְסְט נִיט אוּנְמִיטְהִיג זַיין, יָא הֲדַסָהְלִי?

הֲדַסָה (הַאלְט אַרָאפּ גֶעלָאזִין דִיא אוֹיגֶען, שְׁוַוייגְט).

פְרַאדִיל (גֶעהְט פוּן איר וֶועק, צוּ יָאזֶעפִין) וָואס אִיז זִיא גָאר בְּרוֹגֶז יוֹסֵף? הָאסְט זִיךְ חָלִילָה גֶעקְרִיגְט מִיט אִיר?

יָאזֶעף, בֶּעהִיטֶע גָאטְט, מִיר וֵוייסִין דֶער פוּן נִיט! (עֶר וִויל גֶעהְן, הֲדַסָה לוֹיפְט אִים אַ גֶעגִין):

הֲדַסָה (צוּא יָאזֶעפִין) אָ מֵיין טְהַייֶערִיר יָאזֶעף! דוּא פָארְסְט שׁוֹין אַוֶועק!

יָאזֶעף, יָא מֵיינֶע טְהַייֶערְסְטִי איךְ פָאר שׁוֹין, נוּן זָאג מִיר וֶועסְטוּ בְּלַייבֶּען רוּהִיג בַּייא מֵיין אָפּ רֵייזִין פוּן דִיר?

הֲדַסָה, איךְ זָאג דִיר דָאס צוּ, אָבֶּער מִיט דֶעם בֶּעדִינְג אַז דוּא זָאלְסְט מִיר אַלֶע וָואךְ בְּרִיעֶף שְׁרַייבִּין!

יָאזֶעף, יֶעדֶער וָואךְ זָאלְסְטוּ פוּן מִיר בְּרִיעֶף הָאבִּין.

פראדיל

פְרַאדִיל (זָעצְט זִיךְ נֶעבִּין מַאנֶן) נוּא אוּנ מִיר יוֹסֶפִיל וָועסְטוּ קֵיין בְּרִיעֶף נִיט שְׁרַייבֶּען גָאר ?

יָאזֶעף (עֶנְפֶערְט אִיר נִיט, רֶעדְט צוּ הֲדַסָהְן) וֶועסְטוּ מִיר בֶּעלֵייטִין אָדֶער מִיר וֶועלִין זִיךְ דָא שֵׁיידִין ?

הֲדַסָה, אָךְ דָאס וָוארְט שֵׁיידִין בְּרֶענְגְט מִיךְ אִין שׁוִידֶער ! אִיךְ װֶעל דִיךְ לִיבֶּערְסְט בֶּעלֵייטִין צוּם וַואגְזַאל, וַוארְט נוּר אַ פָּאר מִינוּט נָאךְ, אִיךְ וֶועל מִיר גֶעהְן אָן טְהוּן. (וִויל גֶעהְן, בְּלַייבְּט שְׁטֵיין וֶוען בָּארִים הֵייבְּט אָן רֶעדִין) :

בָּארִים (אוֹיף שְׁטֵייהֶענְד פוּן אָרְט, קוּקְט אוֹיף זַיין זֵייגֶער רֶעדְט מִיט פֶער בֶּעהַלְטֶענִים צָארִין) אַךְ יָאזֶעף! נוּר פִינֶף מִינוּטִין בְּלַייבְּט אוּנְז שׁוֹין צוּם אָפּ רַייזֶען! אוּם גָאטֶעס ווילִין לָאמִיר שׁוֹין גֶעהְן צוּם וַואגְזַאל! וָוארִין מִיר וֶועלִין פַארְשְׁפֶּעטִיגֶען דֶעם פָּאיֶעזְד !

יָאזֶעף (צוּ הֲדַסָהְן, גֶעהְט צוּ אִיר צוּ) הֶערְר וַואלְדְמַאן הָאט רֶעכְט ! פֶערְצֵייהֶט לִיבֶּע הֲדַסָה, אִיךְ קָאן מֶער קֵיין צַייט נִיט זוּימֶען, מִיר מוּזִין זִיךְ דָא גֶעזֶעגִינֶען !

פְרַאדִיל (שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף) נִישְׁט קָשֶׁה הֲדַסָה, אִיךְ וָועל אִים גָעהְן בֶּעלֵייטִין ! (צוּם מַאנְן) אוּנ דוּא אוֹיךְ שְׁמוּאֵל זָרַח ?

שְׁמוּאֵל זָרַח (שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף) שְׁטַאטְשׁ וִויא דֶען ? אִיךְ בִּין דָאךְ דְרוֹיף אַ הֶער גֶעקוּמֶען !

יָאזֶעף (רֵייכְט הֲדַסָהן זַיין הַאנְט, זִיא חַאפְּט זִיא מִיט הִיץ, לֶעגְט זִיא צוּ, צוּ אִירֶען הֶערְצִין) .

בָּארִים (קוּקְט פוּן וַוייטִין אוֹיף דֶעם, בֶּעווַייזְט אִין דֶער זַייט צָארֶענְד, גְרִימַאסִין) .

הֲדַסָה (לָאזְט אָפּ דִיא הַאנְד. חַאפְּט יָאזֶעפִין אַרוּם, בֵּיידֶע צוּ קוּשֶׁען זִיךְ נַאכְהֶער טְרֶעט יֶעדֶעריר פוּן זֵייא אָפּ אוֹיף אַ פָּאר שְׁפַּאן, רֵייכִין זִיךְ אֵיינֶער דֶעם אַנְדֶערִין דִיא הֶענְד) .

הֲדַסָה (נֵייגְט זִיךְ צוּ אִים, שְׁרַייט אוֹיס) פָאר גֶעזוּנְד מַיין טְהֵייֶערִיר ! פָאר גֶעזוּנְד מַיין אַלְלֶער לִיבֶּענְדֶער !

יָאזֶעף (נֵייגְט זִיךְ אוֹיךְ) בְּלֵייבּ גֶעזוּנְד טְהֵייֶערְסְטֶע סײַנָע, אַדְיֶע !

הֲדַסָה, צוּם וִוידֶער זֶעהְן!

יָאזֶעף, גֶעבֶּע גָאטְ! (לָאזִין זִיךְ אָפּ דִיא הֶענְד) .

בָּארִים (גֶעהְט צוּ, צוּ הֲדַסָהְן, גִיבְּט אִיר זַיין הַאנְד) אַדְיֶע ! בְּלַייבְּט

גֶעזוּנְר

געזונד! הֲדַסָה, פָארט געזונדער הייט! (בָּארִים געהט אַב דורכ'ן גלַאוונים טיר. נָאךְ אִים: יָאזעף, שְׁמוּאֵל זָרַח אונד פְרַאדִיל).

פִינפְצֶעהנְטֶער אויפְטְרִיט

הֲדַסָה זֶעלְבְּסְט.

הֲדַסָה (אַלְס אַלֶע זֶענֶען וֶועק געגאנגִין, שְׁטֵייט זִיא אַפָאר זֶעקונדֶען אונ קוקט צוּ דֶער טִיר, נַאכְהֶער זֶעצְט זִיא זִיךְ אויף אַשְׁטוּהְל וָועלְכֶע שְׁטֵייט גֶעגִין פּוּבְּלִיקוּם, קוקְט זִיךְ אוּם אויף אַלֶע פִיר זַייטִין פוּן שְׁטוּבּ מִיט הֶערְכְּסְט אוּנְמוּטְהִיגֶע בְּלִיקֶען).

הֲדַסָה (נָאךְ אַלַאנְגֶע פּויזֶע) אַלְלֶע זֶענֶען אַוֶועק געגַאנְגִין, נור אִיךְ בִּין גֶעבְּלִיבֶּען! (פּויזֶע) גָאטְט! וִויא שְׁרֶעקְלִיךְ מַיינֶע גְלִידֶער שוידֶערִין! וִויא הַאסְטִיג מַיין הֶערְץ אִין מִיר קְלַאפְּט! (לֶעגְט דִיא הַאנְד צוּם הֶערְצִין) אָךְ הֶערְץ מֵיינְס! וָוארוּם קְלַאפְּסְטוּ אַזוֹי שְׁטַארְק? .. וֶוער הָאט דֶען דִיר גֶעשְׁטֶערְט דַיין רוּה? .. בָּארִים?!.. אַ עֶר אִיז שְׁרֶעקְלִיךְ קַאלְט! עֶר שְׁפִּירְט נִיט דִיא לֵיידִין פוּן פַאמִילְיֶען שֵׁיידוּנְג! זָאגַאר מַיין לֶעצְטִין פֶערְגֶעניגֶען הָאט עֶר פוּן מִיר גֶערויבְּט! הָאט נִיט גֶעלָאזִין מִיךְ מַיין יָאזֶעפִין בֶּעלֵייטִין! (פּויזֶע) נור גֵיין! דָאס וֶועל אִיךְ אִים נִיט נָאךְ גֶעבִּין! (שְׁטֶעלְט זִיךְ אויף) אִיךְ לויף צוּם וַואגְזַאל וִויא אַזוֹי אִיךְ גֶעה! פִילֵייכְט נָאךְ יָאזֶעפִין טְרֶעפִין! וֶועל נָאךְ קוּשִׁין זַיין לִיבֶּען גֶעזִיכְט! וֶועל נָאךְ הֶערִין זַיינֶע זַאנְפְטֶע וָוארְטִין! (לָאזְט זִיךְ לויפִין צוּם גְלַאוונֶע טִיר) אִיךְ לויף!...

דֶער פָארְהַאנְג לָאזְט זִיךְ שְׁנֶעלְל הֶערָאבּ.

צְוֶוייטֶער אַקְט

(בַּייא דִיזֶען אַקְט שְׁפִּילֶען אַלֶע פֶּערְזָאנֶען זַייעֶרִי רָאלְיֶען אויסֶער פְרַאדְלִין אוּנְד דֶעם דָאקְטָאר מִיט זַיין דֶענְשְׁטְשִׁיק).

(דֶער עֶרְשְׁטִיר הַאלְבּ פוּן דֶער אַקְט גֶעשִׁיהְט אִין בִּילִיוִויזְשֶׁער וַואלְד גֶעגִין בְּיַאלָאסְטָאק, אוּנְד דֶער צְוֶוייטֶער בַּייא הֲדַסָהן, דִיא צַייט פוּן דֶעם אַקְט אִיז; אִין מָארְגֶען שְׁטוּנְדֶע).

סְצֶעֶנֶע

(אַ וַואלְד פוּן דְרֵייא זֵייטִין גְרוֹיסֶע גֶעדִיכְטֶע בּוֹימֶער, אִין דֶער מִיטְ אַ אוֹיס גֶעטְרִיטֶענֶער וֶועג פוּן גְרָאז, פוּן דִיא בּוֹימֶער וֶועלְכֶע זֶענֶען גְעזֵין פוּבְּלִיקוּם קוּמֶען אַרוֹיס בָּארִים מִיט יַאנְקְלֶען, גֶעקְלֵיידֶעט וִויא אִין עֶרְשְׁטִין אַקְט) .

עֶרְשְׁטֶער אוֹיפְטְרִיט

בָּארִים אוּנד יַאנְקֶעל

בָּארִים (שְׁטֶעלט זִיךְ מִיט אִים אָפּ נֶעבִּין אַ בּוֹים) אִיךְ פַארְשְׁטֶעה דִיךְ נִיט יַאנְקִיל, דֶער גוּטֶע יָאהְר זָאל דִיךְ וִויסֶען וָואס דוּא הָאסְט גֶעמֵיינְט דֶער מִיט! נָאךְ אַמָאהְל; אִיךְ רֶעד גַאנְץ גוּט אָפּ מִיט דִיר אִיי בְּרִיסְק אַז אִיךְ פָאר אַוֶועק מִיט אִים אוֹיף דֶעם אוֹפֶן אַז אִיךְ זָאל אִים טֵיידְטִין אוּנ צוּם סוֹף אַז אִיךְ הָאבּ שׁוֹין פַארְטִיג גֶעמַאכְט דֶעם טוֹידְט פַאר אִים הָאבּ אַרֵיין גֶעשִׁיט סַם אִין זַיין גְלָאז טְהֶעע עֶר זָאל זִיא אוֹיס טְרִינְקֶען קוּמְסְטוּ גָאר אוּנְטֶער פְּלִיצְלוּנְג אוּנ קֶערְסְט אִיבֶּער דִיא גְלָאז טְהֶעע! אִיךְ פַאר שְׁטֶעה דָאךְ אַז דוּא הָאסְט דָאס אִימוּסְטִין גֶעטְהִין אוּנ וָואס זָאל דָאס בֶּעדֵייטִין הַא ?

יַאנְקִיל (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין אִים) הָאט מִיר קֵיין פֶערְאִיבֶּעל נִיט מֵיין הֶערְר, אִיר הָאט קֵיין שֵׂכֶל נִיט! אִיר וָואלְט יָאזֶעפִין טֵייְדְטִין אוֹיף אַזַא אוֹפֶן אַז מִיר בֵּיידֶע זָאלִין אַוֶועק גֶעהְן דֶער נָאךְ אוֹיף קַאטַארְזְשְׁנֶע אַרְבֵּייט! בַּארֶעכִינְט נוּר וָואס אִיר הָאט דָא גֶעוָואלְט טְהוּן! אִיר הָאט גֶעוָואלְט יָאזֶעפִין פֶערְסַמִין, נוּא וָואס וָואלְט גֶעוֶועןאַז וֶוען עֶר וֶועט דֶער פִילֶען דֶעם סַם אִין זִיךְ, וָואלְט עֶר דָאךְ אָן הֵייבִּין צוּ שְׁרַייֶען אַז נוּר מִיר הָאבִּין דָאס גֶעטְהוּן וָוארִין אַחוּץ אוּנְז אִיז דָאךְ קֵיינֶער נִיטָא אִין דֶעם נוּמֶער, וָואלְטִין אוֹיף זַיין גֶעשְׂרֵייא אָן גֶעלָאפִין בָּאלְד דֶער בַּעל הַבַּיִת פוּן דֶעם הָאטֶעל מִיט אַלֶע זַיינֶע מְשָׁרְתִים אוּנ אוּנְז אִיבֶּער גֶעגֶעבֶּען דֶער פָּאלִיצֵייא, וָואס זְשִׁי וָואלְטִין מִיר גֶעפוֹעֶלְט? יָאזֶעף וָואלְט גֶעזוּנְד גֶעוָוארִין אוּנ מִיר וָואלְטִין אַוֶועק גֶעהְן אוֹיף קַאטַארְזְשְׁנֶע אַרְבֵּייט! נוּא פְרֶעג אִיךְ אַייךְ, אִיז גְלַייךְ אַייֶער פְּלַאן?

בָּארִים, נוּא זָאג זְשִׁי דוּא אַ בֶּעסֶערִין פְּלַאן ?

יַאנְקִיל, אִיךְ הָאבּ אַ אוֹיס גֶעצֵייכֶענְטִין פְּלַאן, אָבֶּער אִיךְ וֶועל אִים אַייךְ נִיט זָאגִין בִּיז אִיךְ וָועל וִויסֶען וִויפִיל גֶעלְד אִיךְ הָאבּ בַּייא אַייךְ! (שְׁטֶעלְט זִיךְ רַיא דֶעם קִיט אִים.)

בָּארִים (דְרֶעהְט זִיךְ אוֹיס מִיטִין פָּנִים צוּ אִים) וָואס זְשִׁי הָאסְטוּ דָא נִיט צוּ וִויסֶען? אִיךְ הָאבּ זִיךְ דִיר אֵיין מָאהְל גֶעזָאגְט אַז אִיךְ וָועל דִיךְ נִיט אָבִּיזשַׁיֶען!

יַאנְקִיל דָאס גֶעהְט נִיט, אִיךְ מוּז וִויסֶען אִימֶענָא וִויפִיל גֶעלְד אִיר גִיט מִיר!

בָּארִים, נוּא דוּא הָאסְט בַּייא מִיר הוּנְדֶערְט רוּבִּיל!

יַאנְקִיל (דְרֶעהְט זִיךְ פוּן אִים וֶועק) פַאר הוּנְדֶערְט רוּבִּיל לָאז אִיךְ מַיין בַּעַל הַבַּיִת נִיט הַארְגֶענִין

בָּארִים, נַארִישֶׁער מֶענְשׁ! וִויפִיל יָאהְרִין דַארְפְסְטוּ בַּייא אִים דִינֶען בִּיז דוּא וֶועסְט צוּ נוֹיף קְלוֹיבֶּען הוּנְדֶערְט רוּבִּיל?

יַאנְקִיל (שְׁטֶעלְט זִיךְ רַיאדֶעם מִיט אִים) דֶער פַאר וֶועל אִיךְ אָבֶּער נִיט הֵייסֶען קֵיין מֶערְדִיר! בָּארִים (מִיט כַּעַס) וָואס זְשִׁי, הָאסְט שׁוֹין אֶפְשַׁר חֲרָטָה?

יַאנְקִיל, חֲרָטָה הָאבּ אִיךְ נִיט, נוּר אִיךְ הַאלְט פוּן דֶעם וֶוערְטִיל! עֶס אִיךְ חֲזִיר זָאל אִיךְ עֶסִין, עֶס זָאל מִיר אַזְשׁ רִינֶען פוּן מוֹיל!...

בָּארִים (מִיט פֶּערְאַכְטוּנְג) וִויפִיל זְשִׁי וִוילְסְטוּ?

יַאנְקִיל, נִיט מֶער וִויא פִינֶף הוּנְדֶערְט רוּבִּיל!

בָּארִים (טְרַאכְט וֶוענִיג) טְשָׁארְט וָואזְמִיא! אַז מֶען דַארְף דֶעם גַנָב שְׁנַיידְט מֶען אִים פוּן דֶער תְּלִיָה, אַז אִיךְ הָאבּ מִיךְ שׁוֹין אוֹיף דִיר אַזוֹי פִיל פֶּערְטְרוֹיעֶט, קָאן אִיךְ דִיר שׁוֹין נִיט אָפּ לָאזִין עֶס בְּלַייבְּט אוֹיף דַיינֶע רֵייד, יֶעצְט זָאג מִיר דַיין פְּלַאן וִויא אַזוֹי אִים צוּ טֵייטְטִין:

יַאנְקִיל, מַיין פְּלַאן אִיז אַ אוֹיס גֶעצֵייכֶענֶעטֶער, עֶר וֶועט אַייךְ גֶעפֶעלִין אוּנְ מִיר וֶועלִין אִים אַוַדַאי אוֹיס פִירֶען, נוּר גִיבְּט מִיר פְרִיעֶר דָאס גֶעלְד!

בָּארִים, נֵיין, גֶעלד וֶועל אִיךְ דִיר אַנְדֶערְשׁ נִיט גֶעבִּין וִויא אוֹיף דִיא דָאזִיגֶע פוּנְקְטִין, וִוילְסְטוּ בֶּעשְׁטֵיין אִיז גוּט, וֶוען נִיט דַארְף מֶען נִיט, הוּנְדֶערְט רוּבִּיל גֶעבּ אִיךְ דִיר אַז אִיךְ וֶועל אִים הַארְגֶענִין. הוּנְדֶערְט רוּבִּיל וֶוען דוּא וֶועסְט הֲדַסָהן אָן זָאגִין פוּן זַיין טוֹידְט, אוּנְ דִיא לֶעצְטִי 300 רוּבִּיל וֶועל אִיךְ דִיר גֶעבִּין אַז אִיךְ וֶועל הֶערִין פוּן הֲדַסָהן אַז זִיא נֶעהְמְט מִיךְ פַאר אַמַאנְן.

יַאנְקִיל (מִיט אַ שְׁמֵייכִיל) אָס אַ דָא לִיגְט דֶער הוּנְד בֶּעגְרָאבִּין! אַצוּנְד וַויים אִיךְ שׁוֹין פַאר וָואס אִיהְר ווִילְט יָאזֶעפִּין הַארְגֶענִין! אַייךְ דָאט פַארְשְׁמֶעקְט זַיין פְרוֹי! חָלֶעבִּין, אִיר הָאט נִיט קַיין מִיאוּסִין גוּסְט, אַיְר וַוייסְט וָואס שַׁיין אִיז!..

בָּארִים לְצְנוּת אַן דֶער זַייט, וָוארִין דִיא צַייט אִיז קוּרְץ, זָאג מִיר שׁוֹין בֶּעשְׁטֶעהְסְטוּ דְרוֹיף צוּ גַיין?

יַאנְקִיל, אִיךְ בַּאשְׁטֶעה דְרוֹיף, נוּר וָואס וֶועל אִיךְ אָבֶּער טְהוּן אַז הֲדַסָּה וֶועט זָאגִין אַז זִיא ווִיל אַייךְ נִיט? בְּלַייבּ אִיךְ דָאךְ נוּר בַּייא 200 רוּבִּיל, וָואס זְשִׁי וֶועט דָא מִיר אַרוֹיס קוּמֶען? אִין אֵיין הַאלְבּ יָאהְר וֶוערִין זַייא בַּייא מִיר צוּ קְרָאבִין, אוּנ אִיךְ וֶועל דַארְפִין ווִידֶער זַיין אַ מְשָׁרֵת!

בָּארִים, דָאס וֶועט זִיא נִיט זָאגִין, אִיר נוֹיט וֶועט אִיהְר צְווִינְגֶען אַז זִיא זָאל מִיט מִיר חֲתוּנָּה הָאבִּין, וָוארִין זִיא הָאט דָאךְ קַיין קִינְדֶער מִיט יָאזֶעפִין, וֶועט זִיא דָאךְ דַארְפִין נֶעהְמִין חֲלִיצָה בַּיים בְּרוּדֶר זַיינֶעם....

יַאנְקִיל (פֶערְחַאפְּט) אִיךְ פֶערְשְׁטֶעה וָואס אִיר ווִילְט זָאגִין, דֶער בְּרוּדֶער אִיז דָאךְ אָבֶּער אַ לֶעקִישׁ, עֶר קֶען אִיר גֶעבִּין דִי חֲלִיצָה פַאר אַ גְלֶעט אִין בֶּעקִיל, עֶר וֶועט זִיךְ מְיַשֵּׁב זַיין אַז זִיא קָאסְט אִים קַיין גֶעלְד נִיט מֶעג עֶר זִיא אָפּ גֶעבִּין אָהְן גֶעלְד:

בָּארִים, דֶער פַאר זָארְג דִיךְ נִיט, עֶר אַלֵיין אִיז אֲפִילוּ ווִיא דוּא זָאגְסְט אַ לֶעקִישׁ, דֶער פַאר הָאט עֶר אָבֶּער אַ קְלוּגֶע שְׁטִיפְמוּטֶער, אוּנ זִיא וֶועט אִים אוֹיס לֶערְנִין ווִיא אַזוֹי צוּ בַּאגֶעהְן זִיךְ מִיט דֶער חֲלִיצָה, אוּנ דַאמַאלְס בְּלַייבְּט דָאךְ הֲדַסָּה בְּלוּט אָרֶעם, אוּנ קַיין פְרַיינְד הָאט זִיא נִיט זַייא זָאלִין אִיר הֶעלְפִין, וֶועט זִיא מִיט בֵּיידֶע הֶענְד אִין מִי זִיךְ אָן חַאפִּין. ווִיא זָאגְסְטוּ? נִיט אַזוֹי הַא?

יַאנְקִיל, אִיר הָאט רֶעכְט. נוּא אַצוּנְד הֶערְט אוֹיס מַיין פְּלַאן, אוּנ קְלַאפְּט מִיר אִין פְּלֵייצֶע, בְּרַאווָא, פַאר מַיין קְלוּגֶען קָאפּ אִיר גֶעהְט אַצוּנְד אַ הֵיים, אוּנ רוּפְט יָאזֶעפִין עֶר זָאל מִיט אַייךְ גֶעהְן שְׁפַּאצִירֶען אַ בִּיסֶעל אִין וַואלְד, עֶר וֶועט דָאס אַייךְ נִיט אָפּ זָאגִין, וָוארִין עֶר. אוֹיף שְׁפַּאצִירֶען גֶעהְן אִין מָארְגֶענְס אִיז אֵיין אָחָאטְנִיק, עֶר זָאגְט אַז דַאמַאלְס אִיז דִיא לוּפְט פְרִישׁ אוּנ גֶעזוּנְד צוּם מֶענְשִׁין, נוּר פְרִיעֶר זָאלְט אִיר אָן גֵרֵייטִין אִין קֶעשֶׁענִי אַ אָן גֶעקָאדֶעטִים רֶעוָואלְוֶוער אַז אַיר וֶועט מִיט אִים אַרַיין קוּמֶען אִין וַואלְד זָאלְט אִיר אִים אָן

הובעו

הייבּען אָפּ צו לויפֿען דעם שײנעם געזונד, און ער האָט דאָס זייער ליעבּ צו הערין נאָך דעם זאָלט איר אים איבּער לאָזין אַלײן אויף אַ פּאָר מינוטין דאָ שטיין מיט דעם אוים רייד; אַז איר וועט אויף זוכען דאָס אָרט פֿון דיא פֿייגעלען נעסטין, וואָרין ער האָט זייער ליעבּ דרויף צו קוקען וויא דיא פֿייגעלען לערנין זייערי קליינע פֿייגעלאך פֿליהען, און איך וועל דער ווייל צו אים אונטער קומען, און מיט אים זיך פֿאַרעדין גאַנץ געשמאַק, דאַמאַלס זאָלט איר אונטער לויפֿען צו אים פֿון אינטען און אויף אים אוים שיסען, וועט ער פֿאַלין טוידט קיינער וועט גאָר ניט וויסען, און מיר וועלין אַהיים קומען אין אונזער האָטעל און פֿאַר נעהמין דיא זאַכין אונזער, און גאַנץ שטיל אַהיים פֿאָרין! נוא וואָס זאָגט איר אויף דעם פּלאַן, איז ער ניט בעסיר וויא אייעריר?

באָרים (שמייכילט) איך האָבּ זיך גאָר ניט געריכט אויף דיר אַז דוא זאָלסט האָבּין אַזוי פֿיל שׂכל! (קלאַפּט אים אין פּלייצע מאַלאַדיעץ יאַנקיל) האָסט שוין דיא ווערטה דיא עטליכע הונדערטערס! (קוקט אויף זיין זייגער) אָ שוין שפּעט! מיר האָבּין זיך דאָ זייער לאַנג פֿער זאָמט, און עס קאָן זיין אַז יאָזעף איז שוין אפֿשר אַוועק געגאַנגין, דאָ בּלייבּען מיר גאָר אוים געשטעלט וואָרין אין צוויא שעה אַרום פֿאָרט אַוועק דער פֿאָעזד קיין בּיאַלאַסטאָק, און דאָרטין וועט אונז שוין שווער זיין אוים צו פֿירען דעם פּלאַן, אַלזאָ בּלייבּ דוא דאָ איבּער, און איך לויף שוין צו אים, אויבּ איך וועל אים נאָך אין דער היים טרעפֿין, בּרענג איך אים בּאַלד אַהער! (אָבּ).

צווייטער אויפטריט
יאַנקיל זעלבּסט.

יאַנקיל (שפּאַצירט לאַנגזאַם איבּער דער סצענע) אויף אַלס דינג קומט אַ צייט! איך האָבּ געמיינט אַז איך וועל שוין בּיז אין טוידט דאַרפֿין זיין אַ משרת, אַז אַ גראָבּיר יונג בּין איך, קיין מלאָכה קען איך ניט, גנבֿינען האָבּ איך מורא צו געהן, זינד מען האָט מיר דאַמאַלס אָן געקלאַפּט דיא זייטין, האָבּ איך גירעכינט אַז איך בּלייבּ שוין איין עווינער משרת. איז אָבּער דיא צייט אויף מיר געקומען און מיך אויף גירעכט! (בּלייבּט שטיין מיטין פּנים צום פּובּליקום אַיי. וויא אַזוי אויף גירעכט? דורך מיין בּעל הבּית טוידט? נוא וואָס

וואס איז דא פאר איין אונגליק ? צו פאסירט זיך דען ניט דיא גאנצע וועלט אזוי ? איינער ווערד רייך , ווייל דער אנדעריר איז געווארין ארעם; איינער לעבט , ווייל דער אנדעריר שטארבט, אונ ווען עס זאל זיך אזוי ניט פאסירען וואלט דאך גאר דיא וועלט קיין קיום ניט געהאט ! מענשין וואלט געווען אזוי פיל וויא פליגען, אז איינער אויף דעם אנדערין וואלט געקראכין אוים ענגשאפט , אונ אלע וואלטין אין דיא גאסין געפאלין פאר הונגער ! דער וואס מאכט טרומבים וואלט ניט געהאט וועהמין זייא צו פערקויפען , דער קברות יוד וואלט ניט געהאט וועהמין צו היטען , אדער ביי וועהמין דיא תכריכים אפ צו רייסען , דער רייכער בן יחיד וואלט פערשפארט , גאט בעטין אויף זיין פאטירס טוידט , חברה מאלאצעס וואלטין אין דיא קאבאקין אויף עביג אנשלאפין געווארין אונ ניט געהאט וועהמין צו בעגראבין , חברה קדישה וואלטין געמוזט דעם שווארצין בוך פארברענין , מקבלים וואלטין פערטשאדעט געווארין אין קלויז ביים אויבין אונ קיינער וואלט זייא ניט געקומען רופען משניות צו לערנען, הכלל , די וועלט וואלט קיין וועלט ניט געוועזין אונ די מענשין ניט ! גאט האט אזוי געמאכט אז איינער זאל שטארבין , כדי דער אנדעריר זאל קענין לעבין, נור וויא אזוי שטארבין ? צו מיט א צייט, צו אהן א צייט ? דאס איז אלעס איינס ! אבי ער רוימט אפ דעם וועג כדי דער אנדעריר זאל קענין לעשין ! (פויזע , שפארט זיך צו געבין א בוים) איך טהוא אפילו ניט פינקטליך וויא איך רעד דא יאזעף רוימט דאך פאר מיר ניט אפ דעם וועג. איך רוים דאך מיר אליין אפ דען דורך מיר שטארבט ער , נון וואס וועט זיין אז שפעטיר וועט קומען איין אנדעריר אונ וועט מיך הארגענין כדי ער זאל פאר זיך אפ רוימען דעם וועג ? (א קורצע פויזע, שפאצירט) נור טשארט וואזמיא ! דרויף דארף איך ניט קלערין ! מחמת דער פיש אין וואסער פרעגט זיך דען דאמאלס ווען ער שלינגט איין אנדער פיש , אז שפעטער וועט אפשר איין אנדער פיש אים איין שלינגען? ניין ! ער דארף גאר דרויף ניט קלערין , דער תייסט וואויל אז ער איז הונגעריג דארף ער זוכין דורך וועהמין זיין הונגער צו שטילען. איך בין ארעם אונ גוט אויף צרות דארף איך מיך זעהען צו העלפין , אונ ווען איך קאן פון זיך אליין ניט געהאלפין ווערין , דארף איך דאס זוכין פון איין אנדערין געהאלפין צו ווערין , ווען ניט מיט זיין לעבין, איז אויך נישט קשה מיט זיין טוידט ! (בלייבט שטיין מיטין

פָּנִים צוּם וַואלְד, פוּן אוּנְטֶער דֶער סְצֶענֶע הֶערְט זִיךְ יָאזֶעפְס שְׁטִימֶע מִיט פָאלְגֶענְדֶע וֶוערְטִיר: „אַךְ וָואס פַאר אַ שֵׁיינֶער וַואלְד!״ יַאנְקִיל קֶערְט זִיךְ אוּם מִיטִין פָּנִים צוּם פּוּבְּלִיקוּם, רֶעדְט אַרוֹיס גִיךְ דִיא פָאלְגֶענְדֶע וֶוערְטֶער: דֶער פוֹיגֶעל אִיז שׁוֹין אִין שְׁטַייג! אוּנ לוֹיפְט שְׁנֶעלְל אַוֶועק אִין דֶער לִינְקֶער זַייט צוּ דִיא בּוֹימֶער אוּנ גֶעהְט אָב פוּן דֶער סְצֶענֶע) (פוּן דִיא בּוֹימֶער וֶועלְכֶע זֶענֶען גֶעגִין פּוּבְּלִיקוּם, קוּמֶען אַרוֹיס בָּארִים מִיט יָאזֶעפִין גֶעאַרֶעמְט, דֶער עֶרְשְׁטִיר גֶעהְט אָן גֶעטְהוּן זַיין רָאק אוּנ הַאלְט אִין קֶעשֶׁענִי אַ אָן גֶעלָאדֶענִים רֶעוָואלְוֶוער, אוּנ דָער צְוֵוייטֶער הַאלְט זַיין רָאק אוֹיף אֵיין הַאנְד).

דְרִיטֶער אוֹיפְטְרִיט

בָּארִים אוּנד יָאזֶעף.

בָּארִים (גֶעהְט מִיט אִים לַאנְגְזַאם צוּם פּוּבְּלִיקוּם בַּייא דֶער רֶעכְטִיר זַייט) אִיךְ הָאבּ אַייךְ גֶעזָאגְט הֶערְר פֵיינְהָאלְץ אַז דֶער וַואלְד אִיז אוּנְז צוּם.בְּעוָואנְדֶערִים וֶוערְטְה! (וַוייזְט מִיט דֶער הַאנְד אָן צוּ דֶער רֶעכְטִיר זַייט צוּ דִיא בּוֹימֶער) בֶּעטְרַאכְט נוּר זַיינֶע הוֹיכֶע בּוֹימֶער וִויא גְרוֹיס זַייא זֶענֶען, אוּנ דִיא גְרִינֶע בְּלֶעטֶער פוּן זַייא, וִויא שֵׁיין זַייא קְלֵיידֶען דִיא בּוֹימֶער! הַיינְט דֶעם זִיסֶען הַארָאמַאט וָואס יֶעדֶער בְּלֶעטֶעלִי גִיבְּט פוּן זִיךְ אַרוֹיס, עֶס דֶערְקְוִויקְט פֶּשׁוּט אַלֶע אֵבָרִים פוּן מֶענְשִׁין! וִויא זָאגְט אִיר יָאזֶעף? (שְׁטֶעלִין זִיךְ אָפּ מִיט דִיא פֶּענִימֶער צוּם רֶעכְטִין זַייט).

יָאזֶעף. יָא עֶס אִיז וִוירְקְלִיךְ אַזוֹי וִויא אִיר זָאגְט הֶערְר וַואלְדְמַאן! אוּנ אִיךְ דַאנְק אַייךְ זֶעהְר פִיר דֶעם פֶּערְגֶעניגֶען וָואס אִיר הָאט מִיר פֶערְשַׁאפְט. מִיךְ צוּ רוּפֶען מִיט אַייךְ שְׁפַּאצִירֶען, אִיךְ שְׁפִּיר מִיר דָא אַזוֹי גְלִיקְלִיךְ, וִויא אִיךְ וָואלְט זַיין אִין אַגַן עֶדֶן!..

בָּארִים. (דְרֶעהְט זִיךְ מִיט אִים אוֹים אַ גֶעגִין פּוּבְּלִיקוּם, שְׁטֵייט מִיט אִים) דָאס אִיז נָאךְ גָאר נִיט, אִיךְ וֶועל אַייךְ נָאךְ פִירֶען צוּ הֶעם אָרְט וְויא דִיא יֶענֶערִים גֶעהֶען אוֹיף פָּאלִיוַואנְיֶע, אָט דָארְטִין וֶועט אִיר עֶרְשְׁט פוּן אַייְער פֶּערְגֶעניגֶען וִויסֶען! אִיר וֶועט זֶעהְן פִיל פֵייגְלֶען גֶעסְטִין מִיט גְרוֹיסֶע אוּנ קְלֵיינִיטְשְׁקֶע פֵייגְלִיךְ, וְויא צוּקֶער זִיס זַייא זִינְגֶען זַייעֶרֶע מָארְגֶען לִידֶער. וִויא וְואנְדֶער בַּאר. דִיא מוּטֶערְס זַייעֶרֶע לֶערְנֶען זַייא פְלִיהֶען. דָארְטִין וֶועט אִיר בֶּעטְרַאכְטִין דִיא פַארְבָּארְגֶענֶע קְרַאפְט

פוּן

פון דער פארזעהונג אין דער נאטור . מיט איינעם ווארט : אז איר ווערט דארטין זיין וועט איר גאר אליין ניט וויסען אויף וועלכע וועלט איר זענט : צו אויף דעם הימעלשין פאראדיז , אדער אין דעם ערדישען !

יאזעף (געהט מיט אים) וויא ווייט איז צו דעם ארט ?

באריס (שטעלט מיט אים זיך אפּ) ניט זייער ווייט . איך האב אפילו געוויסט דעם וועג אהין . נור איך האב אים שוין יעצט גאנץ פארגעסין , ווארין שוין צוויא יאהר אז איך בין אין דעם וואלד ניט געוועזען , פריער ווען איך האב אין ביאלאסטאק געוואוינט פלעג איך כמעט אלע טאג דא אין וואלד שפאצירען . שטייט דא אפאר מינוט הערר פיינהאלץ , וועל איך געהן אויף זוכען יענעם ארט וואס איך האב אייך געזאגט (מאכט זיך לויז פון זיינע ארעם) .

יאזעף (האלט אים לויז פארין האנד) צו וואס ? חלעבין אז איך האב ניט פערדינט איר זאלט זיך וועגין מיר בעמיהען !

באריס (דרעהט זיך פון אים אוועק . מיטין פנים צום וואלד) ביי מיר הייסט דאס ניט קיין מיה . אין געגענטהייל : איך האב דיא גרעסטי הנאה אז איך פערשאף א פערגעניגען (ער געהט צו דעם ארט פון וועלכין ער איז מיט יאזעפין אן געקומען . נעהמט זיך רעכטס געהט אב) .

יאזעף (בלייבט שטיין גאנץ נאהענט צום פובליקום נעבין א בוים מיטין געזיכט צום לינקער זייט) .

יאנקיל קומט ארוים פון לינקער זייט .

פירדטער אויפטריט

יאזעף אונד יאנקיל

יאנקיל (לאזט זיך געהן גלייך צו יאזעפין) .

יאזעף (דער זעהט אים , שמייכעלט) דוא ביזט אויך דא יאנקיל ?

יאנקיל (קומט צו אים צו) וואס דען מיינט איר ? יאנקיל וועט ניט געהן אן קוקען אזא וואלד ? . . (שטעלט זיך געגין אים) .

יאזעף (שמייכילט) ער געפעהלט דיר שטארק דער וואלד ?

יאנקיל, אהא ! נאך וויא אזוי ערגעפעלט מיר ! איך זאל קענען וואלט איך אים אזש איין געשלינגען פאר ליבשאפט !

יאזעף

יָאזֶעף (רייסט אָפּ אַ צְווייגעל פון אַ בוים, ווייזט אים) בֶּעטְראַכְט נור יַאנְקִיל דיא גְרינֶע בְּלֶעטִיר מיט זֵייעֶרִי שֵׁינֶע קְווייטִין פון דֶעם צְווייגֶעל ! ווִיא קִונְסְטְלִיךְ דִיא נַאטור הָאט דָאס אַרויס גִיגֶעבִּין ! ווִיא רֵייצֶענְד זֵייא שַׁיינֶען ! ווִיא לִיבְּהַאפְט זֵייא שְׁמֶעקִין ! ווִיא שֵׁיין יֶעדֶער בְּלֶעטֶעלֶע אִיז אויס גֶעשְׁנִיטֶען ! אַ מֵייסְטֶער ווֶערְק פון גָאטְט ! (עֶר שְׁמֶעקְט דָאס) .

יַאנְקִיל (שְׁטֶעלְט גֶטְלִיכֶע לַאנְגְזַאמֶע טְרִיט, בְּלַייבְּט שְׁטֵיין אִין מִיטִין דֶער סְצֶענֶע מִיטִין גֶעזִיכְט צום פּובְּלִיקום, אונ קוקְט צום לִינְקֶער זַייט) .

יָאזֶעף (גֶעהְט צו אִים צו, ווַייזְט אִים דָאס צְווייגֶעל) קוּק צו דֶעם צְווייגֶעלֶע יַאנְקִיל, אָט זֶעה : אִיךְ הָאבּ דָאס אָפּ גֶעריסֶען, זָאל זִיךְ צום בֵּיישְׁפִּיל אונְטֶער גֶעהְמִין אַ מֶענְש ווֶעלְכֶער זָאל דָאס קָאנֶען צו ריק זֶעצִין אויף דֶעם פָּארִיגֶען אָרְט ? אונ עֶס זָאל ווַייטֶער בְּלִיהֶען ? נֵיין ; דָאס קָאן קֵיינֶער שׁוין נִיט ! (בָּארִים קומְט אַרויס פון דִיא בּוימֶער ווֶעלְכֶע זֶענֶען אִינְטֶער יָאזֶעפִין מִיט אַ רֶעווָאלְוֶוער אִין הַאנְד) .

פִינְפְטֶער אויפְטְרִיט

בָּארִים אונד דִיא פָארִיגֶע.

בָּארִים (רוקְט זִיךְ נָאהֶענְטְער צו צו יָאזֶעפִין) .

יַאנְקִיל (קוקְט בִּגְנֵיבָה זִיךְ אִים אַרונְטֶער, רוקְט זִיךְ אָפּ פון יָאזֶעפִין).

יָאזֶעף (שְׁטֵייט גְלַייךְ מִיטִין פְּנִים צום פּובְּלִיקום . הֵייבְּט דִיא אויגֶען אַרויף :) אַ אַלְלְמֶעכְטִיגֶער גָאטְט ! אַלְלְמֶעכְט אונְד פֶערְבָּארְגֶען זִינְד דַיינֶע ווֶערְק ! קֵיין מֶענְשְׁלִיכֶער שֵׂכֶל אִיז נִיט אִין שְׁטַאנְד דָאס מִינְדֶעסְטִי פון זֵייא צו עֶרְקְלֶערֶען מִיט דֶעם גְרונְד ! קֵיין מֶענְשְׁלִיכֶע הַאנְד גִיבְּט . ווֶעלְכֶע זָאל אִין שְׁטַאנְד זַיין דָאס קְלֶענְסְטֶע פון דַיינֶע ווֶערְק נָאךְ צו טְהון ! (קוקְט אויף דֶעם צְווייגֶעל) בָּארִים (שְׁטֶעלְט זִיךְ אויף אַזַא אָרְט וָואס דֶער פּובְּלִיקום זֶעהְט אִים צִילְט מִיט זַיין רֶעווָאלְוֶוער צו יָאזֶעפִין) .

יָאזֶעף (שְׁמֶעקְט דָאס צְווייגֶעל) אִיךְ דַאנְק דִיר לִיעבֶּע זִיסֶע נַאטור גָאטְס ! וָואס דוא בְּלִיהֶעסְט אויף, אַלֶע גְרֶעזִין, גִיבְּט אַרויס פֶערְשִׁיעֶדֶענֶע גֶעווִיקְסֶע כְּדֵי צו עֶרְקְוִיקֶען דִיא גֶענְעֶם פון מֶענְשִׁין, אונ כְּדֵי (אויף דִיזֶע רֵייד שִׁיסְט בָּארִים אויף אִים אויס אונ ווֶערְד פערשווינדען

פֶערְשְׁווִינְדֶען) צוּ אוּים לַייטֶערִין דִיא . . . . . (עֶר פַאלְט מִיטִין קָאפּ צוּם וַואלְד , שְׁרַייט מִיט אַ שְׁטֶערְבֶּענְדִין קוֹל :) רֶעט . . . טֶעט ! . . . פֶּער . . . בַּייא ! (בְּלַייבְּט שְׁטִיל) .

יַאנְקִיל (לוֹיפְט צוּ אִים צוּ חַאפְּט דֶעם רָאק זַיינֶעם פוּן דֶער עֶרְד אוּנ לוֹיפְט אַבּ) .

יָאזֶעף (שְׁוַואךְ) אִיךְ . . . גֶעה . . . אוּים ! . . . (אַ פָּארְהַאנְג לָאזְט זִיךְ אַרָאפּ מִיט טִירֶען , עֶס וֶוערְד פָּארְגֶעשְׁטֶעלְט אַ קָארִידָאר פוּן הֲדַסָּהְס וואוֹינוּנְג , אוֹיף בֵּיידֶע זֵייטִין צְוֵוייא טִירֶען , פוּן רֶעכְטְס קוּמֶען אָן מַלְכָּה מִיט הֲדַסָּהן , דִיא עֶרְשְׁטִי , גֶעקְלֵיידֶעט וִויא אִין עֶרְשְׁטִין אַקְט נוּר מִיט אַ שַׁאלֶעכִיל אוֹיף דֶעם קָאפּ , אוּנ דִיא צְוֵוייטֶע גֶעהְט אִין אַ שְׁוַוארְץ זַיידִין קְלֵייד , דֶעם קָאפּ פַארְקֶעמְט) .

זֶעכְסְטֶער אוֹיפְטְרִיט

מַלְכָּה אוּנד הֲדַסָּה .

הֲדַסָּה (אַלְס זִיא קוּמְט מִיט אִיר אַרַיין) אַזוֹי , בִּיזְטוּ אוֹיךְ לֵיידִיג גֶעקוּמֶען פוּן פָּאסְט ? (בְּלַייבְּט מִיט אִיר שְׁטֵיין צוּם רֶעכְטִי זַייט) .

מַלְכָּה , לֵיידֶער , יָא !

הֲדַסָּה (בְּרֶעכְט מִיט דִיא הֶענְד) עֶס אִיז מִיר זֵייעֶר שְׁלֶעכְט ! אִיךְ גֶעה אוּים פַאר יְסוּרִים ! בְּרֶענְג חָאטְשׁ אַרַיין אַ בֶּענְקִיל אִיךְ זָאל מִיךְ זֶעצִין !

מַלְכָּה (גֶעהְט אַבּ פוּן רֶעכְטִיר זַייט) .

זִיבֶּענְטֶער אוֹיפְטְרִיט

הֲדַסָּה זֶעלְבְּסְט .

הֲדַסָּה (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין גֶעגִין פּוּבְּלִיקוּם גֶעבִּין וַואנְד , דִיא הֶענְד פַארְלֶעגְט , אֵיינֶע אוֹיף דִיא אַנְדֶערִי אַרָאפּ גֶעלָאזִין , שְׁוֵוייגְט אַ פָּאר זֶעקוּנְדֶען) שׁוֹין צְוֵוייא וָואכִין אַז יָאזֶעף אִיז אַוֶועק גֶעפָארִין , צְוֵוייא וָואכִין ! אוּנ אִיךְ הָאבּ נָאךְ נִיט אֵיין בְּרִיעף פוּן אִים עֶרְהַאלְטִין ! (הֵייבְּט מִיט דִיא אַקְסְלֶען) אִיךְ וֵויים גָאר נִיט וָואס צוּ טְרַאכְטִין דֶערִיבֶּער ! (קוּקְט אַרוּיף) גָאטְט ! זָאל יָאזֶעף אִין מִיר זִיךְ אַזוֹי פֶּערְגֶעסִין ? (קוּקְט אַרָאפּ , דְרֵייהֶט מִיטִין קָאפּ אוֹיף „נֵיין״) אֶ נֵיין ! דָאס קָאן נִיט זַיין !

מיין

מַיין מַאנְן קָאן אָן מִיר נִיט פַארְגֶעסִין, עֶר וַוייסְט אִין וֶועלְכֶע לַאגֶע עֶר הָאט מִיךְ גֶעלָאזִין, אַז אָהְן אִים בִּין אִיךְ עֶלֶענְד ! אוּנ דֶערִיבֶּער, וִויא עֶר זָאל קֵיין צַייט נִיט הָאבִּין, דַארְף עֶר מִיר אָפְּפֶערִין אֵיינִיגֶע זֶעקוּנְדֶען אוֹיף אַ בְּרִיעף מִיר שְׁרֵייבֶּען, (פוֹיזֶע שָׁאקֶעלְט מִיטִין קָאפּ וִויא מֶען בֶּעקְלָאגְט אֵיינֶעם) אָ יָאזֶעף, יָאזֶעף ! הָאסְט מִיר צוּ גֶעזָאגְט: אִין דֶער צַייט שׁוֹין צְוֵוייא בְּרִיפֶע צוּ הָאבִּין פוּן דִיר, אוּנ צוּם סוֹף הָאבּ אִיךְ קֵיין אֵיין בְּרִיעף אוֹיךְ נִיט ! וָואס זָאל דָאס בֶּעדֵייטִין יָאזֶעף ? וָוארוּם שְׁרַייבְּסְטוּ מִיר נִיט ? צוּ בִּיזְטוּ נִיט חָלִילָה קְרַאנְק ? (מִיט שׁוידֶער) אָ גָאטְט ! מַיין יָאזֶעף אִיז אַוַודַאי קְרַאנְק אוּנ אִיךְ וַוייס דֶער פוּן נִיט ? מַיין אֵיינְצֶעלְנְדֶער פְרַיינְד אוֹיף דֶער וֶועלְט לִיגְט פֶערְמוּטְהְלִיךְ אוֹיף קְרַאנְקִין בֶּעט אוּנ אִיךְ בִּין אַזוֹי וַוייט פוּן אִים ? (קוּרְצֶע פוֹיזֶע) אָ ! מֶעכְטִי אִיךְ פְלִיהֶען קָאנֶען, הֶעטְטֶע אִיךְ דָאךְ אִין אֵיינֶער מִינוּט זִיךְ עֶרְקוּנְדִיגְט וָואס עֶר טְהוּט ! (רוּהִיגֶער) אָבֶּער נֵיין! נִיט מִיר מֶענְשִׁין זֶענֶען וֶוערְטְה אַזַא טְהֵייעֶר אֵיינֶענְשַׁאפְט צוּ בֶּעזִיצֶען ! נִיט צוּ אוּנְז אִיז גִינֶעבִּין גֶעוָוארִין דִיא פְלִיגֶלֶען, אַנְשְׁטַאט זַייא, הָאבִּין מִיר הֶענְד מִיט וֶועלְכֶע מִיר טְהוּעֶן זִיךְ בֵּייזֶעס אֵיינֶער דֶעם אַנְדֶערִין, אוּנ וֶוער וַוייס וֶועלְכֶעס בֵּייז דִיא מֶענְשְׁלִיכֶע הֶענְד הָאבִּין מַיין יָאזֶעפִין פֶערְשַׁאפְט ? פַאר דֶעם גֶעדַאנְק הָאבּ אִיךְ מִיךְ פְרִיעֶר גֶעשְׁרָאקֶען, אוּנ יֶעצְט צִיטְטֶער אִיךְ פַאר אִים ! הַלְוַואי, אַז דִיא שְׁרֶעקִין אוּנ צִיטְטֶערִין מַיינֶע זָאלִין זַיין אוּמְזִיסְטִיגֶע ! (פוֹיזֶע, קוּקְט פַאנַאסְטֶעשׁ) יָא אִיךְ הָאבּ גֶעזִינְדֶעגְט פְרִיעֶר וָואס מַיין מַאנְן פֶערְדִינְט קֵיין גֶעלְד נִיט, וָואס מִיר דַארְפִין לֶעבִּין פוּן גְרֵייטִין קַאפִּיטַאל, אָ, אִיךְ וָואלְט יֶעצְט שׁוֹין צוּ פְרִידֶען זַיין, אַ טְרוּקֶען שְׁטִיקֶעל בְּרוֹיט צוּ עֶסִין, אַבִּי מַיין יָאזֶעף זָאל זַיין גֶעבִּין מִיר ! דֶען וָואס נוּצְט מִיר מַיין גוּטְס, אַז מַיין הֶערְץ אִיז מִיט שְׁמֶערְצִין פוּל ! מַיינֶע אוֹיגֶען אִין טְרֶערִין פֶער בָּאדִין ! אוּנ מַיין קָאפּ אִיז פוּל מִיט שְׁרֶעקְלִיכֶע ווִיסְטֶע גֶעדַאנְקֶען ! (מַלְכָּה קוּמְט אַריין דוּרְךְ דֶער רֶעכְטִיר זֵייטִין טִיר, אָהְן דֶעם שַׁאלְבִּיל, מִיט אַ בֶּענְקִיל אִין הַאנְד).

אַבְּטֶער אוֹיפְטְרִיט

מַלְכָּה אוּנְד דִיא פָארִיגֶע פֶּערְזָאן.

מַלְכָּה (שְׁטֶעלְט דָאס בֶּענְקֶעל נֶעבִּין הֲדַסָה).

הֲדַסָה (זֶעצְט זִיךְ דְרוֹיף, הַאלְט אַרָאפּ גֶעלָאזִין דֶעם קָאפּ).

מַלְכָּה (שְׁטֶעלְט זִיךְ נֶעבִּין אִיר) חָלֶעבִּין מַאדַאם אַז אִיר הָאט אַיךְ גָאר נִיט וָואס צוּ זָארְגֶען, מִיט דֶעם הֶערְר אִיז חָלִילָה קֵיין בֵּייזֶעס גֶעשֶׁיהֶען, דָאס אִיז נִיט אַנְדֶערְשׁ וויא זֵייא זֶענֶען גֶעוֶועזֶן שְׁטַארק פֶערְטְרָאגִין אִין זֵייעֶרֶע גִישֶׁעפְטִין בְּשַׁעַת זֵייא הָאבִּין צוּ אַיךְ אַ בְּרִיעף גֶעשְׁרִיבֶּען, הָאבִּין זֵייא פַארְגֶעסִין צוּ צוּ קְלֶעבֶּען אַ מַארְקָא צוּם קָאנְוֶוערְט, הָאבִּין דָאס אַזוֹי אַרַיין גֶעוָוארְפִין אִין פָּאסְט קֶעסְטִיל אוּנ דִיא פָּאסְט הָאט עֶס אָפּ גִישְׁטֶעלְט דוּרךְ דֶעם.

הֲדַסָּה, אָךְ וָואס דוּא רֶעדְּסְט! וֶוען אִיךְ זָאל שׁוֹין גְלוֹיבֶּען אַז עֶס אִיז אַזוֹי גֶעשֶׁעהֶען, קֶען דָאךְ אַ טָעוּת נוּר זַיין בַּייא אֵיין בְּרִיעף, אָבֶּער נִיט אוֹיךְ בַּיים צְוֵוייטִין וָואס הָאט מִיר גֶעדַארְפְט הַיינְטִיגֶע וָואךְ אָן קוּמֶען!

מַלְכָּה, מֶעגְלִיךְ אִיז, אַז זֵייא הָאבִּין מֶער קֵיין צַייט גֶעהַאט צוּא שְׁרֵייבֶּען!

הֲדַסָּה, אוּנ דָאס אִיז מִיר אוֹיךְ נִיט צוּ גְלוֹיבֶּען! פִינְף מִינוּטִין קֶען עֶר אַלֶער צַייט פוּן מַיינֶעט וֶועגִין אָפּ שְׁפָּארִין אוֹיף אַ בְּרִיעף צוּ שְׁרַייבֶּען, אוּנ צְוֵוייטֶענְס. וִויא וָואלְט עֶר דֶעם שְׁוֶוער עֶפִּיס נִיט גֶעשְׁרִיבֶּען?

מַלְכָּה, עֶס קָאן זַיין אַז זֵייא הָאבִּין שׁוֹין אַ בְּרִיעף! אִיךְ וֶועל אַרִיבֶּער גֶעהְן פְּרֶעגִין. (זִיא וִויל גֶעהֶן דָוִד וֶועלְוִויל קוּמְט אַרַיין דוּרךְ דֶעם לִינְקֶען זַיְט גֶעקְלֵיידֶעט וִויא אִין עֶרְשְׁטִין אַקְט).

נֵיינְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דָוִד וֶועלְוִויל אוּנד דִיא פָּארִיגֶע.

מַלְכָּה (צוּ הֲדַסָּהן, אַלְס זִיא זֶעהְט אִים אַרַיין קוּמֶען) אָט אִיז דָוִד וֶועלְוִויל דָא!

דָוִד וֶועלְוִויל (גֶעהְט צוּ, צוּ הֲדַסָּהן) אָט בִּין אִיךְ טַאקִי גֶעקוּמֶען!

הֲדַסָּה (צוּ מַלְכָּהן) בְּרֶענְג אַרַיין מַלְכָּה נָאךְ אַ בֶּענְקֶעל.

מַלְכָּה (גֵייט אַבּ דוּרְכִין רֶעכְטִין זַייט).

צֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דִיא פָּארִיגֶע אָהְן מַלְכָּהן .

הֲדַסָּה (צוּ אִים) עֶס אִיז שׁוֹין אֶפְשַׁר אַ בְּרִיעף דָא פוּן יוֹסְפִּין בַּייא אַייךְ ?

דָוִד וֶועלְווִיל, נֵיין , מִיר הָאבִּין גָאר נִיט ! דֶער טַאטִי וֵויסְט גָאר נִיט וָואס עֶר זָאל שׁוֹין זָאגִין !.. עֶר הָאט הַיינְט גֶעזָאגְט אַז צוּרִיק גֵייהֶענְדִיג פוּן גַאס וֶועט עֶר צוּ אַייךְ אַרַיין גֶעהְן גֶעוְואוֹיר וֶוערִין אוֹיבּ אִיר הָאט אַ בְּרִיעף. (מַלְכָּה קוּמְט אַרַיין מִיט אַ בֶּענְקֶעל. שְׁטֶעלְט דָאס גֶעבִּין דָוִד וֶועלְוְולֶען, גֶעהְט צוּרִיק אַבּ).

הֲדַסָּה. זֶעץ דִיךְ דָוִד וֶועלְוִויל , וָואס שְׁטֵייסְטוּ ?

דָוִד וֶועלְוִויל (זֶעצְט זִיךְ) .

הֲדַסָּה. פַּאר וָואס קוּמְט נִיט אַ מָאהְל דִיא טוּמֶע גֶעוָואר וָוארִין צוּ מִיר ? זִיא הָאט דָאךְ צוּ גֶעזָאגְט יָאזֶעפִּין אַז זִיא וֶועט אַלֶע טָאג בַּייא מִיר זַיין ?

דָוִד וֶועלְוְוִיל (גִיבְּט זִיךְ אַחַאפּ מִיט רַעשׁ) אוֹי הֶערְט זְשִׁי שְׁוֶועגֶערִין אִיז זִיא אַזַא לִיגְנֶערְטִי סְכָּנוֹת ! שׁוֹין פוּן צְוֵוייא נֶעכְט אַז זִיא גִיט מִיר נִיט קֵיין קִישֶׁען אוֹיף דֶער זַייט צוּ לֵייגִין. אַז עֶס הָאט מִיר אָבֶּער אָן גֶעהוֹיבֶּען שׁוֹין שְׁטַארְק צוּ קְוֶועטְשִׁין, הָאבּ אִיךְ דָאס הַיינְט דֶער צֵיילְט דֶעם טַאטִין, אַז זִיא הָאט דָאס דֶער הֶערְט הָאט זִיא זִיךְ אָפּ גֶעשְׁוואוֹירֶען פַּאר אִים אֶפְשַׁר מִיט טוֹיזֶענְד שְׁבוּעֶת אַז זִיא אִיז גָאר נִיט שׁוּלְדִיג זִיא ווִיל מִיר גֶעבִּין דֶעם קִישֶׁען נוּר אִיךְ וִויל אִים נִיט נֶעהְמִין ! נוּא וָואס זָאגְט אִיר שׁוֹין צוּ אַזַא לִיגְנֶערְטֶע ?... (זֶעצְט זִיךְ, קוּקְט אוֹיף אִיר) .

הֲדַסָּה (נָאךְ אַ קוּרְצֶע פוֹיזָע) הָאסְט שׁוֹין עֶפִּים גִיגֶעסִין דָוִד וֶועלְוִויל ?

דָוִד וֶועלְוְוִיל (דְרֶעהְט מִיטִין קָאפּ) אִיךְ בִּין נָאךְ נִיט הוּנְגֶערִיג !
(מַלְכָּה לוֹיפְט אַרַיין הַאסְטִיג דוּרְכִין זַייט פוּן לִינְקְס) .

עֶלְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

מַלְכָּה אוּנד דִיא פָּארִיגֶע .

מַלְכָּה. אִיךְ וֶועל אַייךְ זָאגִין אַ בְּשׂוֹרָה מַאדַאם, נוּר אִיךְ וֵוייס אָבֶּער נִיט וִויא אַזוֹי אִיר אָן צוּ רוּפֶען ?...

הֲדַסָּה (צוּ שְׂרָאקין, שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף) רוּף וִויא אַזוֹי דוּא ווילְסְט אַבִּי דֶער צֵייל שׁוֹין!

מַלְכָּה, יַאנְקִיל גֶעהְט צוּ אוּנְז!

הֲדַסָּה, אוּנ יָאזֶעף אוֹיךְ?

דָוִד וֶועלְוִויל (שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף) אוּנ מַיין בְּרוּדֶער נִ״ט?

מַלְכָּה אִיךְ וֵויים נִיט, אִיךְ זֶעה נוּר יַאנְקְלִין צוּא אוּנְז גֶעהְן, מִיט דֶעם הֶערְם מְשַׁאמָאדַאן אִין הַאנְד. נוּר עֶפִּים גֶעהְט עֶר זֵייעֶר לַאנְגְזַאם, דֶעם קָאפּ אַרָאפּ גֶעלָאזִין אוּנ דָאס פָּנִים אִיז אִים זֵייעֶר חָמוּרְנֶע!

הֲדַסָּה, דָאס דַארְף אוֹיף עֶפִּים בֶּעדֵייטִין! (שְׁרַייט) רוּף אִים! רוּף אִים גִיכֶער צוּ מִיר אַרַיין! אִיךְ זָאל שׁוֹין וִויסֶען וָואס מַיין שִׁיקְזַאל בְּרֶענְגְט מִיר הַיינְטִיגֶען טָאג!

מַלְכָּה (לוֹיפְט אָב דוּרְךְ דֶעם לִינְקֶען טִיר).

דָוִד וֶועלְוִויל (לוֹיפְט אִיר נָאךְ:) וַוארְט וַוארְט! אָט גֶעה אִיךְ אוֹיךְ (אַב).

צְוֶועלְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

הֲדַסָּה זֶעלְבְּסְט.

הֲדַסָּה (גֶעהְט הִין אוּנ צוּרִיק שְׁטַארְק רָאזְסְטְרוֹיעֶט, שְׁטֶעלְט זִיךְ נָאהֶענְט צוּם פּוּבְּלִיקוּם זִינְגְט דֶעם לִיעד:)

אִין יֶעצְטִיגֶען מָאמֶענְט
וֵויים אִיךְ שׁוֹין אוֹיף גִיךְ
וָואס אוֹיף דֶער וֶועלְט
עֶס עֶרְוַוארְטֶעט מִיךְ
גְלִיק, אָדֶער פְרֵיידִין
אוּנְגְלִיק, אָדֶער לֵיידִין.
אַרְמוּטְה אוּנְד נוֹיט
אָדֶער גָאר אַ יוּנְגֶער טוֹידְט.

(זָעגְט דִיא הַאנְ׳ צוּם הֶערְצִין) וָואס זָאגְסְטוּ מַיין הֶערְץ
וֶועלְכֶעס וֶוירְד מִיךְ עֶרְוַוארְטִין?

קִיממער

קִימְמֶער אוּנְד שְׁמֶערְץ
אָדֶער גָאר אַ בְּלוּמֶענְגַארְטִין !
נור אָ דוּא שְׁווייגְסְט !
אוּנ הַאסְטִיג קְלַאפְּסְט ;
מַיין בְּלוּט אִין דִיר קִיהְלְט
אַ סִימָן : הָאסְט עֶפִּים עֶרְפִּיהְלְט .

(צו לָאזְט בֵּיידֶע הֶענְד)

———

וָואס הָאסְטוּ עֶרְשְׁפִּירְט
אָ זָאג מִיר מַיין פְּרַיינְד
נִיט מַאךְ מִיךְ פֶּערְאִירְט
בִּיזְט דָאךְ מִיר קֵיין פַיינְד
אִיךְ זָאל שוֹין זֶעהְן
וָואס מִיט מִיר אִיז גֶעשֶׁעהְן
צוּ דַארְף אִיךְ נָאךְ לֶעבִּין
אָדֶער צוּם גְרוּב אָפּ שְׁוֶועבִּין .

(מַאכְט מִיט בֵּיידֶע הֶענְד)

(גֶעהְט צוּ , צוּ אִיר שְׁטוּל הַאלְט זִיךְ אָן בַּייא דֶער שְׁפַּארֶענְצֶע, קוּקְט צוּם לִינְקֶען טִיר דוּרְךְ וֶועלְכֶע עֶס קוּמֶען בַּאלְד אַריין מַלְכָּה מִיט דָוִד וֶועלְוְולֶען אוּנ נָאךְ זֵייא יַאנְקִיל מִיט אַ טְשֶׁאמָאדַאן) .

דְרֵייצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

מַלְכָּה . דָוִד וֶועלְוְויל . יַאנְקִיל . אוּנְד דִיא פָארִיגֶע פֶּערְזָאן .

מַלְכָּה מִיט דָוִד וֶועלְוְולִין (קוּמֶען גְלַייךְ אַריין שְׁרַייֶען בֵּיידֶע אוּיס : אָט גֶעהְט עֶר !

הֲדַסָה (בְּלֵייבְּט שְׁטֵיין וִויא פְרִייֶער מִיטִין פָּנִים צוּ דֶער לִינְקֶער טִיר , מַלְכָּה בַּייא אִיר רֶעכְטִיר זַייט . אוּנ דָוִד וֶועלְוְויל בַּייא דֶער לִינְקֶער זַייט) .

יַאנְקִיל (קוּמְט אַריין דוּרְךְ דֶער לִינְקֶער טִיר גֶעקְלֵיידֶעט וִויא פְרִייֶער . אוֹיף דֶעם מֶאמֶענְט פוּן זַיין אַריין קוּמֶען בְּלַייבֶּען דִיא דְרַייא פָארִיגֶע פֶּערְזָאנֶען שְׁטֵיין מִיט אוּיס גֶעשְׁטַארְטֶע אוֹיגֶען אוֹיף אִים . הֲדַסָה הַאלְט זִיךְ אָן מִיט אֵיין הַאנְד בַּייא דֶער שְׁטוּל . מַלְכָּה שְׁטֵייט פַאר לֶעגְט דִיא הֶענְד , דָוִד וֶועלְוְויל בַּייסְט זִיךְ דִיא נֶעגֶעל) .

יַאנְקִיל (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין גֶעבְּין דֶער מִיר גִיבְּט אַ וָואְרְף דֶעם טְשַׁאמָאדַאן פון הַאנְד , בְּרֶעכְט דִיא הֶענְד . שָׁאקֶעלְט זִיךְ הִין אונְד הֶער שְׁרַייט מִיט דֶער שְׁטִימֶע וִויא מֶען בֶּעקְלָאגְט אַ טוידְטִין דִיא פָאלְגֶענְדֶע וַוארְטִין :) וֶועה אִיז מִיר ! בִּיטֶער אִיז מִיר ! . . .

הֲדַסָה (לויפְט צו אִים צוּא :) גְוַואלְד ! וָואס אִיז מִיט דִיר גֶעשֶׁעהֶען ?

יַאנְקִיל (מִיטִין נֶעמְלִיכֶען נִיגון :) אַ שְׁלַאק הָאט מִיךְ דֶער שְׁלָאגִין אַ בְּרָאךְ הָאט מִיךְ גֶעטְרָאפִין ! אַז אַזַא יונְג בּוּימֶעלֶע זָאל אָפּ גֶעבְּרָאכִין וֶוערִין ! (וֵויינְט) אָ אָ אָ !

מַלְכָּה , וָואס רֶעדְסְטוּ ?

הֲדַסָה (חַאפְּט זִיךְ אָן מִיט בֵּיידֶע הֶענְד פַארִין קָאפּ, לויפְט צו אִיר שְׁטוּל) אָ ! עֶר אִיז גֶעשְׁטָארְבִּין ! (גִיבְּט זִיךְ אַ וָוארְף אויף דֶער שְׁטוּל) מַיין מַאנְן ! מַיין יָאזֶעף ! בִּיזְט שׁוֹין טוידְט ! אָ ! אַזוֹי יונְג צוּא שְׁטַארְבִּין ! אַזוֹי גִיךְ דִיךְ פֶערְלִירֶען ! אִיךְ הַאלְט דָאס נִיט אוֹיס ! (בְּרֶעכְט מִיט דִיא הֶענְד) אוֹי ! עֶס אִיז מִיר שְׁלֶעכְט ! אִיךְ שְׁטַארְבּ ! (פֶערְוַוארְפְט מִיט דֶעם קָאפּ וִויא זִיא פַאלְט אִין אָהְנְמַאכְט , בְּלַייבְּט שְׁטִיל , נִיט גֶערִיהְרְט מִיט קֵיין גְלִיד) .

דָוִד וֶועלְוִויל (וֶוענְדֶעט זִיךְ מִיטִין פָּנִים גֶעגְין פּוּבְּלִיקוּם , רַייסְט זִיךְ בַּייא דִיא פֵּאוֹת :) מַיין בְּרוּדֶער אִיז גֶעשְׁטָארְבִּין ! וֶועה אִיז מִיר ! אַזַא גוּטֶער בְּרוּדֶער ! (וֵויינְט) .

יַאנְקִיל (רַייבְּט מִיט בֵּיידֶע קוּלַאקֶעס דִיא אוֹיגֶען , רֶעוֶועט אוֹיף אַ גְרָאבּ קוֹל :) אַזַא גוּטֶער בַּעַל הַבַּיִת ! אַזַא טְהֵייעֶרִיר בַּעַל הַבַּיִת ! אָ אָ אָ ! (חְלִיפֶּעט) .

מַלְכָּה (קוּקְט זִיךְ אוּם צוּ הֲדַסָהן) גְוַואלְד רַאטֶעוֵויעט ! דִיא מַאדַאם חַלֶשְׁט ! דָוִד וֶועלְוִויל ! בְּרֶענְג אִין דֶער גִיךְ אַ גְלָאז וַואסֶער ! (פָּאכְט אִיר מִיטִין פַּארְטוּךְ) .

דָוִד וֶועלְוִויל (גֵייהֶענְדִיג צוּ דֶער רֶעכְטִיר טִיר) אַזַא גוּטֶער בְּרוּדֶער ! הָאט מִיר אַזוֹי לִיבּ גֶעהַאט ! (אַבּ) .

פִירְצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דִיא פָארִיגֶע אָהְן דָוִד וֶועלְווִילִין .

יַאנְקִיל (עֶנְפֶערְט בַּאלְד נָאךְ דָוִד וֶועלְווִילֶען) אַזַא גוּטֶער בַּעַל הַבַּיִת ! עֶר אִיז צוּ מִיר אַזוֹי גוּט גֶעוֶוען ! אוֹי אוֹי ! (וֵויינְט) .

מלכה

מַלְכָּה (וועקט הֲדַסָּהן) מַאדַאמֶענִיו, נְשָׁמָהנִיו, עָרְגֶערְט אַייךְ נִיט, דָאס אִיז דָאךְ פוּן גָאטְט! אוּנ אוֹיף אִים טָארֶען מִיר נִיט קְרִיגֶען, עֶר אִיז גִירֶעכְט, אוּנ זַיין מִשְׁפָּט אִיז גִירֶעכְט! (קוּקְט אִיר אִין פָּנִים) וֶועה אִיז מִיר! זִיא אִיז גָאר טוֹידְט! וָואס טְהוּט מֶען? (בְּרֶעכְט דִיא הֶענְד, קוּקְט צוּ דֶער רֶעכְטֶער טִיר, דוּרְךְ וֶועלְכֶע דָוִד וֶועלְוְויל קוּמְט אַרַיין מִיט אַ גְלָאז וַואסֶער).

פִינְפְצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דָוִד וֶועלְוְויל אוּנְד דִיא פָארִיגֶע.

מַלְכָּה (לוֹיפְט צוּ אִים צוּ, נֶעהְמְט בַּייא אִים דִיא גְלָאז וַואסֶער, לוֹיפְט צוּרִיק צוּ הֲדַסָּהן).

דָוִד וֶועלְוְויל (גֶעהְט לַאנְגְזַאם אִיר נָאךְ, וַויינְט) מַיין טְהַייֶערִיר בְּרוּדֶער! פַאר וָואס בִּיזְטוּ גֶעשְׁטָארְבִּין! (שְׁטָעלְט זִיךְ אִין אַ זַייט).

יַאנְקִיל (רָעוֶועט) אַזַא טְהַייֶערִיר בַּעַל הַבַּיִת! אַזַא גוּטֶער בַּעַל הַבַּיִת! זָאל עֶר גָאר שְׁטַארְבִּין!

מַלְכָּה (שְׁפְּרִיצְט מִיט דֶער הַאנְד אוֹיף אִיר וַואסֶער שְׁרַייט) גָאטְט! שְׁטֶעה מִיר צוּ הִילְף! לָאז זִיא נִיט שְׁטַארְבִּין מִיט אַ יוּנְגֶען טוֹידְט!

הֲדַסָּה (הַאפְּט זִיךְ אוֹיף, בְּרֶעכְט פְרִיעֶר מִיט דִיא הַאנְד, רַייסְט זִיךְ נָאכְהֶעם בַּייא דִיא הָאר:) וֶועה! וֶועה! מַיין אוּנְגְלִיק אִיז זֵייעֶר גְרוֹיס! גָאטְט! נֶעהְם מִיךְ אוֹיךְ אַוֶועק!

מַלְכָּה (וַויינֶענְד) מַאדַאמֶענִיו! טְהוּט מִיר צוּ לִיעבּ! נֶעהְמְט אַייךְ נִיט צוּם לֶעבִּין!

הֲדַסָּה (רַייסְט זִיךְ בַּיים קָאפּ, דִיא הָאר פַאלִין צוּ שׁוֹיבֶּערְט אוֹיף אִירֶע שׁוּלְטֶערִין, שְׁרַייט מִיט אַ קְוִוימְשׁ:) וָואס טוֹיג מִיר שׁוֹין דָאס לֶעבִּין! אִיךְ קָאן נִיט מֶער לֶעבִּין! דִיא וֶועלְט אִיז שׁוֹין נִיט מַיינֶע! אַז מַיין מַאנְן, מַיין אֵיינְצִיגֶער פְרַיינְד, מַיין לֶעבִּין, מַיין זֶעעלֶע אִיז שׁוֹין נִיטָא! אוֹי! (פֶערְוַוארְפְט נַאכְמַאלְס מִיטִין קָאפּ) וִויל אִיךְ שׁוֹין אוֹיךְ נִיט לֶעבִּין!

מַלְכָּה (שְׁפְּרִיצְט אוֹיף אִיר וַואסֶער).

הדסה (שטופט איר וועק מיט איין האנד פון זיך) לאז מיך! לאז מיך שטארבין!

מלכה (וויינענד) בעל הביתטעניו נעהמט אייך ניט דאס לעבין אוועק, איר וועט דאך אים שוין ניט לעבענדיג מאכין!

הדסה (שטופט איר וועק פון זיך) גיין גיין! איך קאן ניט דעם בראך איבער טראגין! אוי! (פערוואָרפט מיטין קאפ) מיין הערץ איז מיר פארקלעמט! (בלייבט שטיל, דיא אויגען פערמאכט, שוואך בעוועגט).

מלכה (קוקט איר אין פנים) וועה איז מיר! זייא חלשין באלד ווידער! דוד וועלוויל! העלף מיר זייא אין שטוב אריין פירען! (נעמט אירע האנד) גוואלד! זייא גייהען אויס!

דוד וועלוויל לויפט צו, נעהמט הדסהן ביא דער רעכטיר האנד, מלכה, ביא דער לינקער האנד, הדסה שטעלט זיך אויף. דיא אויגען פערמאכט דעם קאפ פערוואָרפין, ביידע גייהען מיט איר צו דער רעכטיר טיר).

הדסה (גייהענד מיט זייא, עפינט דיא אויגען, שרייט) מיין טהייעריר יאזעף! וויא ביזטו? ווארט אויס! אט גיה איך שוין אויך צו דיר (אב אלע דרייא).

זעכצעהנטער אויפטריט

יאנקיל זעלבסט.

יאנקיל (אלס דיא פאריגע דרייא פערזאנען זענען געגאנגין צום טיר האט ער זיך געקוועטשט דיא אויגען, אונ שטיל געריעוועט. נור קוים זענען זייא אב געגאנגין, מארשירט ער איבער דער סצענע הין אונד צוריק אין מאהל, ער קומט אויס נאכדעם אין דער מיט סצענע מיטין פנים צום פובליקום, לאזט ארויס א געלעכטער :) חא חא חא! איך קוועל אזש פון זיך אליין! וויא גוט איך האב דא מיט ראליע אפ געשפילט! יעצט האט אונש געקליצט. דיא אנדערע האט געוויינט אונ דער לעקיש דער דוד וועלוויל האט זיך געהאלטין אין איין רייסען ביא דיא פאות אונ געשריגען (קרייכט זיך אים נאך) אזא טהייעריד ברודער! פאר וואס ביזטו געשטארבין?... אונ יאנקיל שטייט דעם קאפ אראפ געלאזין (ווייזט וויא אזוי) אונ האלט אין איין רעזוען

רעוועז (רעוועט) אַזאַ גוטער בַעל הַבַית! אַזאַ טהייערער בַעל הַבַית! אָ אָ אָ (לאַכט) חַא הַא הַא! (קוקט זיך אום צום לינקען טיר) שָׁאן מיר דוכט אַז עס געהט עממעצער אַהער! אונ איך וועל אֶפְשַׁר דארפין באַלד אָבער שפּילען מיין ראָליע! (לויפט צום לינקען טיר. שטעלט זיך געבין טשאַמאָדאַן, אַלס ער זעהט, וויא דיא טיר עפינט זיך הייבט ער אָן וויינען אויף אַ קול, שמואל זרח קומט דורך איר אַריין געקליידעט וויא אין ערשטין אַקט אין האַנד אין בּוזים האַלט ער) .

זיבּצעהנטער אויפטריט

שמואל זרח אונ דער פאָריגער פערזאָן.

יאַנקיל (אַלס ער זעהט אים אַריין געזן, וויינט ער נאָך העכיר)?

שמואל זרח (קוקט זיך באַלד צו אים אום) וואָס טהוסטו דאָ יאַנקיל? יאָזעף איז אויך דאָ? אונ וואָס וויינסטו עפּיס נאָר, הַא?

יאַנקיל (האַלט אַראָפּ געלאָזין דעם קאָפּ, שאָקעלט מיט אים, רעדט מיט אַ שטימע וויא מען בעקלאָגט אַ טוידטין) פאַר וואָס זאָל איך ניט וויינען? פאַר וואָס זאָל איך ניט קלאָגין? אַז אַוועק פון דאַנין בין איך מיט אים, אונ צוריק בין איך אַליין געקומען! אָ אָ אָ! (חליפּעט).

שמואל זרח. וויא זשי האָסטו אים אַהין געטהון?

יאַנקיל, אַ כַּפָּרָה וואָלט איך חלעבין געמעגט ווערין פריער איידער איך צו ברענגין אַזאַ וויסטע בשורה!

שמואל זרח (צו שפּרייט ביידע הענד אין דער הייך, גיבּט מיט זייא אַ פּאַטש שרייט אויס:) גרויסער גאָטט! וואָס איז מיט מיין קינד געשעהען?!

יאַנקיל (מיט דער פאָריגער קלאָגענדע שטימע) אַזאַ טהייערער בַעל הַבַית! אַזאַ דימענטענער מענש! זאָל אַזוי יונג אָפּ שטאַרבין! (קרעכצט).

שמואל זרח (חאַפּט אים אָן פאַר איין האַנד) פון וועמען רעדסטו דאָס? (לאָזט אים אָפּ, קוקט אויף אים מיט גרויסע אויגען).

יאַנקיל (מיט דער געמליכע שטימע) איך רעד... (וויינט) ווי איז מיר! איך ווינש מיר שטום צו ווערין איידער אַזעלכע ווערטיר

פַאר אַייךְ אַרוֹים צוּ לָאזִין!

שְׁמוּאֵל זָרַח, נוּא זָאג שׁוֹין, לָאם אִיךְ שׁוֹין וִויסֶען פוּן וֶועהְמִין דוּא רֶעדְסְט!

יַאנְקִיל, וָואס זָאל אִיךְ זָאגִין, וָואס זָאל אִיךְ רֶעדִין, יָאזֶעף אִיז גֶעשְׁטָארְבִּין מִיר קֶענִין אִים שׁוֹין לֶעבֶּענְדִיג נִיט מַאכִין!

שְׁמוּאֵל זָרַח (אַ חַאפּ מִיט בֵּיידֶע הֶענְד פַּארִין קָאפּ) וָואס הֶער אִיךְ? מַיין יוֹסְפִּיל אִיז גֶעשְׁטָארְבִּין? מַיין קִינְד?!

יַאנְקִיל (שָׁאקֶעלְט זִיךְ) שְׁטַארְבִּין צוּ שְׁטַארְבִּין אִיז נִיט גְלַייךְ! נִיחַיְיא וָואלְט עֶר הָאטְשׁ גֶעשְׁטָארְבִּין מִיט אַ נַאטִירְלִיכֶען טוֹידְט וָואלְט דֶער וֶוייטְהוּג נִיט אַזוֹי גְרוֹים גֶעוֶוען. עֶר אִיז אָבֶּער דֶער שָׁאסִין גֶעוָוארִין, וֶוייא אִיז מִיר!

שְׁמוּאֵל זָרַח (גִיבְּט זִיךְ אַ וָוארְף פוּן שְׁרֶעק, קוּקְט אוֹיף אִים ווִילְד) גֶעשָׁאסִין? סְטַייטְשׁ פַאר וָואס הָאט מֶען גֶעהַאט צוּ אַזַא כָּשֶׁר קִינְד?

יַאנְקִיל (ווִישְׁט זִיךְ אוֹים דִיא אוֹיגֶען, קְרֶעכְצְט אָפּ) אַלֶע דְרַייא זֶענֶען מִיר גֶעגַאנְגִין אִין וַואלְד שְׁפַּאצִירֶען וָואס פָאר בְּיַאלַאסְטָאק אִיז, אִיךְ, בָּארִים וַואלְדְמַאן, אוּנ יָאזֶעף עָלָיו הַשָּׁלוֹם, הָאט זִיךְ יָאזֶעפִין פַארְגְלוּסְט צוּ גֶעהְן קוּקֶען ווִיא דִיא יֶעגִיר גֵייהֶען אוֹיף פָּאלִיוָואנְיֶע, מִיר בֵּיידֶע הָאבִּין אִים אַפִילוּ אָפּ גֶעשְׁלָאגִין, בָּארִים הָאט גֶעזָאגְט אַז מֶען דַארְף אַהִין נִיט גֶעהְן אוּנ אִיךְ הָאבּ גֶעזָאגְט אַז עֶס אִיז אַ סַכָּנָה פַאר אַ פְּרֶעמְדִין מֶענְשִׁין צוּ גֶעהְן אַהִין, נוּר אוּם שְׁטֵיינְס גֶעזָאגְט דֶער מַלְאָךְ הַמָּוֶת הָאט אִים שׁוֹין גִישְׁלֶעפְּט צוּ זִיךְ! הָאט עֶר אוּנְז נִיט גֶעהֶערְט אוּנ אִיז אַלֵיין אַוֶועק גֶעגַאנְגִין, אִיךְ הָאבּ אַפִּילוּ גֶעוָואלְט אִים נָאךְ גֶעהְן עֶפִּים ווִיא דָאס הַארְץ הָאט מִיר גֶעזָאגְט אַז אִיךְ זֶעה שׁוֹין דֶעם לֶעצְטִין מָאהְל דֶעם בַּעַל הַבַּיִת מַיינֶעם פַאר זִיךְ נוּר עֶר דֶער גוּטֶער מֶענְשׁ, זָאל שׁוֹין אַ גוּטֶער מֵלִיץ זַיין פַאר אוּנְז, הָאט מִיר גִיגֶענְפֶּערְט אַז ווִייא בַּאלְד אִיךְ שְׁרֶעק מִיךְ זָאל אִיךְ מִיט אִים נִיט גֶעהְן, אִיז עֶר בֵּיידֶע אִיבֶּער גֶעבְּלִיבֶּען אִין וַואלְד, מִיר וַוארְטִין אַ שָׁעָה, אוּנ צְוַוייא, אוּנ דְרַייא, נִיטָא יָאזֶעף! מִיר הָאבִּין תְּחִילַת גִירֶעכִינְט אֶפְשַׁר זֶענֶען זֵייא שׁוֹין אָהְן אוּנְז אַהֵיים גֶעגַאנְגִין, הָאט בָּארִים מִיךְ גֶעשִׁיקְט אַ הֵיים, אִיךְ הָאבּ אָבֶּער אִין דֶער הֵיים קֵיינֶעם גִיט גֶעטְרָאפִין, דִיא טִיר אִיז גֶעוֶועזִין פֶערְמַאכְט ווִיא מִיר הָאבִּין זִיא אִין דֶער פְּרִיה גֶעלָאזִין. הָאבּ אִיךְ מִיךְ צוּרִיק גֶעקֶערְט צוּ בָּארִיסֶען אוּנ

דאס

דָאס אִים דֶער צֵיילְט, עֶר הָאט זִיךְ שְׁטַארְק דֶער שְׁרָאקְן, הָאט זִיךְ גֶעלָאזְט לוֹיפְן אִין וַואלְד אוּנ גֶעהֵייסֶען אַז אִיךְ זָאל אִים נָאךְ לוֹיפֶען, מִיר זֶענֶען אוּים גֶעלָאפְן כִּמְעַט דֶעם גַאנְצְן וַואלְד, בִּיז מִיר זֶענֶען עֶנְדְלִיךְ צוּ גֶעקוּמֶען צוּ דֶעם אָרְט וְוִיא מֶען שִׁיסְט דִיא פֵייגֶער. שְׁטֶעלְט אֵייךְ אָבֶּער פָאר דִיא שְׁרֶעק וָואס אוּנְז הָאט בַּאגֶעגֶענְט אַז מִיר הָאבְּן יָאזֶעפִין דֶער וִויסְט לִיגֶען גֶעבִּין אַ בּוֹים אַ דֶער שָׁאסֶענִים! דָאס בְּלוּט הָאט פוּן אִים זִיךְ גֶעגָאסִין וְוִיא פוּן אַ קְוָואל, אוּנ דֶער רָאק זַיינֶער וֶועלְכִין עֶר הָאט גֶעטְרָאגִין אוֹיף דֶער הַאנְד אִיז גֶעלֶעגִין גֶעבִּין אִים, אוּנ וַוייטֶער הָאבִּין מִיר קֵיינֶעם נִיט גֶעזֶעהְן, וְוִיא גְרוֹיס אוּנְזֶער וַוייטְהוּג אִיז גֶעוָוארִין דָאס זֶעהֶענְדִיג דַארְף אִיךְ אֵייךְ נִיט דֶער צֵיילִין וָוארִין אִיר זַיינְט אַ טַאטִי, פִיהְלְט אִיר דָאס אַצוּנְד בֶּעסִיר וְוִיא מִיר הָאבִּין גֶעפִיהְלְט. חָאטְשִׁי אִיר הָאט דָאס מִיט אַיְיעֶרִי אוֹיגֶען נִיט גֶעזֶעהֶען, מִיר הָאבִּין זִיךְ גוּט אוּים גֶעוֵויינְט, דֶער נָאךְ הָאבִּין מִיר אִים בִּשְׁתִיקָה אַרַיין גֶעבְּרַאכְט אִין שְׁטָאט אַרַיין אוּנ מְקַבֵּר גֶעוֶועזִין כְּדֵי פָּאלִיצֵייא זָאלִין זִיךְ נִיט דֶער וִויסֶען אוּנ אִים נָאךְ וֶועלִין פַּאלְמֶעסִין, בָּארִים הָאט מִיר גֶעהֵייסֶען פַארְנֶעהְמִין זַיינֶע אַלֶע זַאכִין פוּן דֶעם טוֹידְטֶען מִיט זַיין גֶעלְד אִיךְ הָאבּ דָאס אַלֶעס אַרַיין גֶעלֵייגְט אִין דֶעם טְשַׁאמָאדַאן (וַוייזְט מִיט אֵיין הַאנְד אוֹיפִין טְשַׁאמָאדַאן) אוּנ צוּרִיק גֶעבְּרַאכְט דָאס אַיְיעֶר שְׁנוּר, בָּארִים פַאר יִסוּרִים הָאט שׁוֹין קֵיין סְחוֹרָה נִיט אֵיין גֶעהַאנְדֶעלְט עֶר הָאט זִיךְ אוּם גֶעקֶערְט גְלַייךְ מִיט מִיר, נוּר הַלְוַואי דֶער סוֹף זָאל אִים גוּט זַיין, עֶר אִיז שְׁרֶעקְלִיךְ צוּ מִישְׁט!

שְׁמוּאֵל זָרַח (הַאלְט זִיךְ מִיט בֵּיידֶע הֶענְד פַארִין קָאפּ גֶעהְט הִין אוּנְד צוּרִיק:) טָרוֹף טוֹרָף יוֹסֵף! פֶערְצוּקְט אִיז גֶעוָוארִין מַיין יוֹסְפִיל וְוִיא אַ מָאהְל בַּייא יַעֲקֹבִין זַיין יוֹסֵף! נוּר מַיין בְּרָאךְ אִיז אִיצְט גְרֶעסִיר וְוִיא זַיינֶער! עֶר הָאט נוּר גֶעמֵיינְט אַז זַיין יוֹסֵף אִיז פֶערְצוּקְט אוּנ בַּייא מִיר אִיז דָאס ווִירְקְלִיךְ גֶעשֶׁעהֶען! (ווֵיינְט) פֶערְוִויסְט זֶענֶען מַיינֶע אַלְטֶע יָאהְרֶען גֶעוָוארִין! אֵיין זוּהְן אִיז בַּייא מִיר פֶערְפַאלִין גֶעוָוארִין, אוּנ אַצוּנְד אִיז דֶער אַנְדֶערִיר שׁוֹין אוֹיךְ נִיטָא מֶער! (שְׁטֶעלְט זִיךְ אִין דֶער מִיט סְצֶענֶע מִיטִין פָּנִים צוּם רֶעכְטִין טִיר. הֵייבְּט דִיא הֶענְד אִין דֶער הוֹיךְ, קוּקְט אַרוֹיף) הַצוּר! תָּמִים פָּעֳלוֹ! כִּי כָל דְרָכָיו מִשְׁפָּט! דוּא גְרוֹיסֶער שֶׁעפֶּער! אוֹיף לוֹיטֶער מִשְׁפָּט בֶּעשְׁטֶעהֶען דַיינֶע וֶוערְק. אוּנ וָואס דוּא טְהוּסְט אִיז חָלִילָה קֵיין אוּנְרֶעכְט נִיטָא! בָּרוּךְ דַיַּין הָאֱמֶת! (ווִישְׁט זִיךְ אוּים דִיא אוֹיגֶען, וֶוענְדֶעט זִיךְ

צוּ

צו יַאנקְלין ׃ הֲבָדָה וֵוייסְט שׁוֹין פוּן אוּנְגְל ׃)
יַאנְקְיל (אַ רָאפּ גֶעלָאזִין דֶעם קָאפּ) יָא, זִיא הָאט שׁוֹין נֶעבִּיךְ צְוֵויא מָאהְל גֶעחַלֶשְׁט פַאר וֵוייטְהוּג, מַלְכָּה מִיט אַייעֶר זוּהְן הָאבִּין זִיא קוֹים אָפּ גֶעמִינְטֶערְט אוּנ אַרַיין גֶעפִירְט אִין שְׁטוּבּ אַרַיין.
שְׁמוּאֵל זָרַח (גֶעהְט צוּ צוּם טְשַׁאמָאדַאן, נֶעמְט אִים אִין דֶער הַאנְד גֶעהְט גַאנְץ לַאנְגְזַאם מִיט אִים צוּ דֶער רֶעכְטִיר טִיר, לָאזְט אִים פְלוּצְלִינְג אַרוֹיס פוּן הַאנְד, אוּנ אַלֵיין פַאלְט עֶר אוֹיף דֶעם פַאל, בְּלַייבְּט שְׁטֵיין אוֹיף דִיא קְנִיה נֶעבִּין טְשַׁאמָאדַאן, קוּקְט אוֹיף אִים, שָׁאקֶעלְט מִיטִין קָאפּ אוּנ קְלָאגְט ׃) וֶועה אִיז דֶעם טַאטִין! אִיךְ קוּק מִיט אַזַא פְּאזֶע אוֹיף דֶעם טְשַׁאמָאדַאן אַצוּנְד, וִויא אַ מָאהְל יַעֲקֹב, אוֹיף דֶעם צוּרִיסֶענִים הֶעמְדִיל פוּן יוֹסִפִין! אִיךְ מוּז אוֹיךְ נָאךְ שְׁרַייעֶן זַיינֶע וֶוערְטִיר וָואס עֶר הָאט דַאמַאלְס גֶעשְׁרִיעֶן! טָרוֹף טוֹרָף יוֹסֵף! עֶר אִיז דֶער שָׁאסִין גֶעוָוארִין מַיין יוֹסִפִיל! אוּנ אִיךְ וֶועל מוּזִין נִידֶערִין אִין גְרוּבּ מִיט אַ גְרוֹיסֶען בְּרָאךְ אוֹיף מַיין עֶלְטֶער! אַ בְּרָאךְ, וָואס קֶען זִיךְ נָאר קֵיין מָאהְל נִיט פֶערְהֵיילֶען בַּייא מִיר! (בֵּייגְט אַרָאפּ דֶעם קָאפּ צוּם טְשַׁאמָאדַאן) מַיין קִינְד, מַיין קִינְד! בֶּעסִיר וָ ...לְט אִיךְ גֶעשְׁטָארְבִּין פַאר דִיר! (לָאזְט אַרוֹיס אַ גְרוֹיסֶען קְרֶעכְצִין).
דֶער פָארְהַאנְג לָאזְט זִיךְ שְׁנֶעלְל הֶערָאבּ.

דְרִיטֶער אַקְט

(בַּייא דִיזֶען אַקְט שְׁפִּילֶען אַלֶע פֶּערְזָאנֶען זַייעֶרִי רָאלֶיען אוֹיסֶער בָּארִיסָען, יַאנְקְלֶען אוּנְד מַלְכָּהן):
(דֶער עֶרְשְׁטֶער הַאלְבּ פוּן דֶעם אַקְט גֶעשִׁיהֶעט בַּייא שְׁמוּאֵל זָרַחִין אִין הוֹיז, אוּנ דֶער צְוֵוייטֶער אִין בְּיַאלַאסְטָאקֶער שְׁפִּיטַאל.
(דִיא צַייט פוּן דֶעם אַקְט אִיז; פַאר מִיטְטַאגְס שְׁטוּנְדֶע):

סְצֶענֶע

(אַ קְלֵיין שְׁטִיבֶּעל, אַ גְלַאזְנֶע טִיר צוּם פּוּבְּלִיקוּם, רֶעכְטְס אַ זַייטִין טִיר, אַ טִישׁוּל גֶעגִין פּוּבְּלִיקוּם, אוּנ בַּייא בֵּיידֶע זַייטִין צְוֵויא שְׁטוּלֶען, דָוִד וָועלְוִויל קוּמְט אַרַיין דוּרְכִין זַייטִין טִיר גֶעקְלֵיידֶעט אִין

גְרויסֶען אַרְבַּע כַּנְפוֹת, הוֹיזֶען אִין דִיא שְׁמִיזְוֶועל, מִיט אַ סַאטֶענְטֶענִים קַארְטוּז.

עֶרְשְׁטֶער אוֹיפְטְרִיט

דָוִד וֶועלְווִיל זֶעלְבְּסְט.

דָוִד וֶועלְווִיל שְׁפַּאצִירְט אֵיין מָאהְל אִיבֶּער דֶער סְצֶענֶע הִין אוּנְד הֶער, דִיא הֶענְד הַאלְט עֶר פוּן אִינְטִין שְׁטֶעלְט זִיךְ
נַאכְדֶעם בַּיים טִישֶׁעל, מִיטִין פָּנִים צוּם פּוּבְּלִיקוּם דִיא הֶענְד הַאלְט עֶר אִינְטֶער זִיךְ, הֵייבְּט מִיט דִיא אַקְסֶלֶען, רֶעדְט צוּ זִיךְ:) וָואס קֶען דָאס זַיין הַא? זִינְט מַיין בְּרוּדֶער אִיז גְשְׁטָארְבִּין אִיז דִיא מוּמֶע צוּ מִיר אַזוֹי גוּט גְוָוארִין אַזְשׁ סַכָּנוֹת! זִיא גִיט מִיר עֶסִין אוּנ טְרִינְקֶען צוּ גַארְטֶעלְטִיר הֵייט, גִיט מִיר אַ גוּט גֶעלֶעגֶער מִיט צְוֵוייא קִישֶׁענְס אַזְשׁ! גְלֶעט מִיר שְׁטֶענְדִיג, לָאזְט מִיר אַזְשׁ פוּן שְׁטוּב נִיט אַרוֹיס פַאר לִיבְּשַׁאפְט! פְרֶעגְט מִיךְ אֶפְשֶׁר צֶעהְן מָאהְל אִין טָאג; „דָוִד וֶועלְווִילֶע, ווִילְסְט שׁוֹין עֶסִין? דָוִד וֶועלְווִילֶע, גִיבֶּען דִיר עֶסִין„?.. אִיךְ וֵויים גָאר נִיט פַאר וָואס דָאס אִיז? (פוֹיזֶע, נֶעהְמְט אַרוֹיס אֵיין הַאנְד פוּן אִינְטֶער זִיךְ מִיט אַ צִיצִי) אֶפְשַׁר הָאט זִיא זִיךְ שׁוֹין דֶערְשְׁרָאקִין נָאר פַאר דֶעם טוֹידְט? וַוייל זִיא הָאט גֶעזֶעהֶען וִויא מַיין בְּרוּדֶער וָואס אִיז גֶעוֶועןּ מִיט אַ סַךְ יָאהְרִין יוּנְגֶער פוּן אִיר אִיז עֶר גֶעשְׁטָארְבִּין, אוּנ זִיא אִיז עֶלְטֶער קֶען זִיא דָאךְ אַוַודְאִי שְׁטַארְבִּין!.. וִויל זִיא אֶפְשֶׁר פְרוּם וֶוערִין כְּדֵי זִיא זָאל לֶעבִּין בְּלַייבִּין? (פוֹיזֶע) אִיז דָאךְ אָבֶּער אַ קַשְׁיָא, פַאר וָואס גֶעהְט זִיא קֵיין מָאהְל נִיט גֶעוָואר וֶוערִין צוּ הֲדַסָהן הָאטְשׁ אִיר טְרֵייסְטִין אַבִּיסֶעל? אוּנ אַפִילוּ מִיךְ לָאזְט זִיא אוֹיךְ נִיט גֶעהְן? הַא? וָואס זָאל דָאס שׁוֹין הֵייסֶען? (פוֹיזֶע נֶעמְט אַרוֹיס דִיא צְווייטֶע הַאנְד זָאגְט מִיט אַ בֵּייזֶער) נוּר וָואס דַארְף אִיךְ דָא קְלֶערִין? סֶע מַיין גֶעשֶׁעפְט? מַיין עֵסֶק; אַבִּי אִיךְ וֵויים אַז אִיךְ בִּין קֵיין מָאהְל נִיט הוּנְגֶערִיג אִיז שׁוֹין גוּט! עֶסִין הָאבּ אִיךְ? טְרִינְקֶען הָאבּ אִיךְ? אַ קִישֶׁען אוֹיף דֶער זַייט אוֹיךְ? נוּא וָואס נָאךְ דַארְף אִיךְ הַא? (פְּרַאדִיל קוּמְט אַרַיין פוּן גְלַאווְנִי מִיר גֶעקְלֵיידֶעט וִויא אַ יוּדֶעשִׁי מַאדַאם מִיט אַ פַּארוּק אוֹיף דֶעם קָאפּ):

צְווייטֶער אוֹיפְטְרִיט

פְרַאדִיל אוּנְד דֶער פָארִיגֶער פֶּערְזָאן ·

פְרַאדִיל (לָאזְט זִיךְ צוּ גָעהְן צוּא אִים) דָוִד וֶועלְווילֶע! אֶפְשָׁר בִּיזְט הוּנְגֶערִיג;

דָוִד וֶועלְווִיל (קֶערְט זִיךְ הַאלְבּ וֶועק פוּן אִיר מַאכְט מִיט בֵּיידֶע הֶענְד) אָ ווייטֶער עֶסִין, אוּנ נָאךְ אַמָאהְל עֶסִין! אִיךְ הָאבּ דָאךְ עֶרְשְׁט אָפּ גִינֶעסִין, ווִיא זְשִׁי לֶעגְט בֶּעְן שׁוֹין אַזוֹי נִיךְ ווִידֶער?

פְרַאדִיל (מִיט אַ שְׁמֵייכִיל) ווֵייס אִיךְ? אִיךְ הָאבּ גֶעמֵיינְט אֶפְשָׁר חַלֶשְׁט דִיר שׁוֹין דָאס הֶערְצֶעלִי!

דָוִד וֶועלְווִיל (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין אִיר, דִיא הֶענְד פְאר בָּאקוּם:) זָאגְט מִיר נוּר מוּמֶע, פַאר וָואס הָאט אִיר מִיר אִיצְטָער אַזוֹי לִיעבּ בֶּעקוּמֶען?

פְרַאדִיל (מִיט אַ שְׁמֵייכִיל) הַא! נַארִישׁ קִינְד מַיינְס! ווֶועהְמֶען דָען שׁוֹין הָאבּ אִיךְ צוּ לִיעבֶּען אַז נִיט דִיר? אִיךְ הָאבּ גָאר קֵיין קִינְדֶער נִיט, דַיין טַאטִי הָאט מֶער נִיט ווִיא דִיךְ אַלֵיין, וֶועסְטוּ דָאךְ זַיין דֶער קַדִישׁ אוּנְזֶערִיר דֶער פַאר הָאבּ אִיךְ דִיךְ אַזוֹי לִיעבּ! (קִישְׁט אִים אִין קָאפּ) מַיינֶע בֵּיינֶער זָאלְסְטוּ נוּר אִיבֶּער לֶעבִּין רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! (גֶעהְמְט אִים אָן בַּייא אַיין הַאנְד שְׁטֶעלְט זִיךְ מִיט אִים לִינְקְס הַאלְבּ זַייטִיג צוּם פּוּבְּלִיקוּם) הֶערְסְטוּ מַיין קִינְד, אֶפְשֶׁר שִׁיקְט דִיךְ דֶער טַאטִי אַז דוּא זָאלְסְט גֶעהְן גֶעווִוּאוִיר וֶוערִין צוּ בַּיין שְׁווֶוענְעֶרִין זָאלְסְטוּ נִיט גֶעהְן!

דָוִד וֶועלְווִיל, פַאר וָואס זָאל אִיךְ נִיט גֶעהְן?

פְרַאדִיל, נַארִילֶע, אַז דוּא וֶועסְט צוּ אִיר גֶעהְן וֶועט זִיא דִיךְ אִיבֶּער רֶעדִין אַז דוּא זָאלְסְט אִיר גֶעבִּין חֲלִיצָה אָהְן אַ קָאפִּיקֶע גֶעלְד!

דָוִד וֶועלְווִיל· נוּא אִיךְ וֶועל טַאקִי גֶעבִּין חֲלִיצָה אָהְן גֶעלְד, אַלִימַייא הָט זִיא מִיר גִיגֶעבִּין אָהְן גֶעלְד עֶסִין ווֶוען אִיךְ הָאבּ גֶעווָאלְט?

פְרַאדִיל (מִיט פֶּערְדְרָאס) בִּיזְט אַ נַאר. דָאס הָאט זִיא דִיר גִיגֶעבִּין בִּיז ווַאנֶען דַיין בְּרוּדֶער הָאט גֶעלֶעבְּט, ווָארִין עֶר הָאט דָאס אִיר גֶעהֵייסֶען, אַצוּנְד אָבֶּער וֶועט זִיא דִיר אוֹיף אִירֶע אוֹיגֶען נִיט לָאזִין אַפִּילוּ. ווָארִין דוּא קֶערְסְט זִיךְ שׁוֹין מִיט אִיר נֶאר נִיט אָן, דְרוּם דַארְפְסְטוּ זֶעהְן אַרוֹיס צוּ רַאטֶעווֶען דַיין בְּרוּדֶערְס פַארְמֶעגֶען פוּן אִיר, ווָארִין אֵיידֶער אַ פְרֶעמְדֶר זָאל אִים יַרְשִׁינֶען אִיז דָאךְ גְלַייכֶער אַ אֵייגֶענִיר

בְּרוּדֶער

ברודער! פארשטייסט?

דוד וועלוויל, ביי וואס זשי וועט זיא בלייבען!

פראדיל (מיט א בייזער) וואס האסטו איר צו פערזארגען? זיא איז א שוועסטער דיינע וואס? אט זארג בעסיר פאר זיך! דוא ווייסט אז דוא בעקומסט דעם נאמין חלוץ?...

דוד וועלוויל (לאכט) נוא וועט מען מיך רופען דוד וועלווילע חלוץ!...

פראדיל. יא דוא לאכסט, אז אך און וועה מיינע שונאים איז דיין גילעכטיר! ווער וועט דיך שוין נאכדעם וועלין נעהמין? אז דוא וועסט זיין א ארימער חלוץ? דער טאטי קען דיר אצונד קיין געלד ניט געבין, ווארין ער האט אליין ניט, און א האפענונג אויף שפעטיר ער זאל דיר געבין, קענסטו אויך ניט האבין, ווארין דער פאדרואל וואס ער האט. איז ער מעריר אויף אים שולדיג וויא ער טרעפט אן, קענסטו זיך חלילה פערזיצען א בחור! אבער אז דוא וועסט מיך פאלגין, וויא איך לערין דיך, וועסט זיך איין שפארין אז דוא ווילסט איר ניט געבין קיין חליצה ביז זיא וועט דיר אוועק געבין דיא טויזענד קערבליך וואס יאנקיל האט געבראכט פון דעם וועג, און איר גאנץ צירונג וואס יוסף האט איר געשיקט צו דער חתונה וועסטו דאס מיר געבין צו בעהאלטין, וועל איך דיר גאנץ שיין אויס קליידין און פאר דיר נאך זיכען א שיינעם שידוך וואס זאל אונז אלעמין אן שטיין. וועסט נעהמין א שיינע כלה, מיט א פאר טויזענד קערבליך נדן וועסט ווערין א פארטיגער עושר! נוא פאלגסטו מיך דוד וועלווילע?

דוד וועלוויל (האלט אראפ געלאזין דיא אויגען, שפילט זיך מיט א ציצע) איך האב אבער מורא טאמיר וועט זיא מיר ניט וועלין געבין?

פראדיל. דער פאר זארג דיך ניט, זאל דאס זיין דיין לעצטי דאגה, זיא וועט קיין אנדער ברירה ניט האבין, זיא וועט דיר מוזין אפ געבין אלס דינג וואס דוא וועסט פון איר פאדערין! ערשטענס, האט זיא שטארק געליבט איר מאנן וועט זיא אים אצונד ניט לאזין ליגען מיט'ן פנים אראפ אין קבר, און צווייטענס: איז זיא דאך נאך יונג וועט זיא דאך וועלין חתונה האבין, מוז זיא דאך פריער ביי דיר חליצה נעהמין, פערשטייסטו שוין?

דוד וועלוויל (שאקילט מיט'ן קאפ, אראפ געלאזין דיא אויגען:) יא יא איך פארשטעה שוין!

פראדיל

פְּרַאדִיל. אָבֶּער פָאלְגְסְטוּ מִיךְ. פְרֶעג אִיךְ?

דָוִד װֶעלְװִיל (מִיט דָער פָארִיגֶער פָּאזֶע) אִיךְ פָאלְג, אִיךְ פָאלְג!

פְּרַאדִיל (גְלֶעט אִים פַארִין קָאפּ) אַז דוּא װֶעסְט מִיךְ פָאלְגִין מַיין קִינְד אוּנ מְהוּן װִיא אִיךְ לֶערִין דִיךְ װֶעסְטוּ מִיר שְׁפֶּעטִיר דַאנְקִין! װָעסְט זָאגִין: אֶט װָאס פַאר מְרַייע טוּמֶע אִיךְ הָאבּ! צֶעהְן מָאהל טְרַייֶער װִיא אֵיין אֵייגֶענִי טוּטְטֶער! מָאלְט דֶער. הָאסְט דָאךְ אַ טַאטִין בִּיז הוּנְדֶערְט אוּנ צְװַאנְצִיג יָאהְר, נִיחֵייא װָאלְט עֶר דָאס פָאר גִינְגֶעבִּין דִיר פְרִיעֶר? נֵיין! עֶר הָאט דִיךְ אַפִילוּ גָאר נִיט אִין זִינֶען, פוּן זַיינֶעט װֶעגִין מֶעגְסְטוּ פַאר זִיצֶען אַ בָּחוּר, הַארְט אִים אוֹיךְ גָאר װֶענִיג, אִיךְ אָבֶּער, װַייסְט אֵיין גָאטְט דֶעם אֶמֶת אַז אִיךְ בִּין מְרַייא מִיט מַיין גַאנְצִין לֶעבִּין, אִיךְ װִיל דִיךְ דֶערְלֶעבִּין צוּ זֶעהְן מִיט אַ װַייבּ זִיצֶען אוּנ פוּן דִיר זֶעהְן אַ גַאנְצִין דוֹר! פוּן װֶעהְמִין דֶען קֶען אִיךְ דָאס דֶער לֶעבִּין אַז נִיט פוּן דִיר? אַז מִיךְ הָט גָאט גֶעשְׁטְרָאפְט אִיךְ זָאל זַיין אַ בֶּעזְדֶיעטְנִיצֶע! (װִישְׁט זִיךְ דִיא אוֹיגֶען, קוּקְט אַרוֹיךְ) נוּר אַדַאנְקְדִיר גָאטְטֶעניו דֶער פַאר! מִסְתָּמָא בִּין אִיךְ מֶער נִיט װֶערְטְה! אִיךְ זָאל הָאטְשׁ פוּן אִים (קוּקְט צוּ דָוִד װֶעלְװִילִין) דֶער לֶעבִּין אַ שְׁטִיקֶעלִי נַחַת (זִיפְצְט).

דָוִד װֶעלְװִיל (הַאלְט אִירֶע הַאנְד) שַׁאט מִימֶעניוּ װֵיינְט נִיט, אִיךְ זָאג אַייךְ צוּ אַז אִיךְ זָאל אַייךְ שְׁטֶענְדִיג פָאלְגִין לָאם אִיךְ אַזוֹי לֶעבִּין!

פְּרַאדִיל. יָא יָא מַיין קִינְד אַזוֹי מֵיין אִיךְ. נוּר גֶעדֶענְק זָאלְסְט פַאר קֵיינֶעם זִיךְ נִיט אוֹיס רֶעדִין אַז אִיךְ הָאבּ דִיךְ אָן גִירֶעדְט אַז דוּא זָאלְסְט בַּייא הֲדַסָהן גֶעלְד פָאדֶערִין פַאר חֲלִיצָה גֶעבִּין! (לָאזְט זִיךְ גֶעהְן צוּם זַייטִין מִיר).

דָוִד װֶעלְװִיל. נֵיין נֵיין אִיךְ װֶעל נִיט אוֹיס זָאגִין!

פְּרַאדִיל (אָבּ).

דְרִיטֶער אוֹיפְטְרִיט

דָוִד װֶעלְװִיל זֶעלְבְּסְט.

דָוִד װֶעלְװִיל (אַלְס פְּרַאדִיל אִיז אָבּ גֶעגַאנְגִין שְׁטֶעלְט עֶר זִיךְ גֶעבִּין טִישׁ, מִיטִין גֶעזִיכְט צוּם פּוּבְּלִיקוּם, דִיא הֶענְד אִינְטֶער זַיְטָה, פַּרְסִיבֶעלְט:) אִיךְ װָעל שׁוֹין אוֹיךְ הָאבִּין גֶעלְדְט! יָא יָא. מַאכִי אסאךְ

אַסאַךְ גֶעלְדְט! טויזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ מִיט אֶפְשֶׁר פַאר 200 קֶערְבְּלִיךְ צִירוּנְג: אַלֶע חַבֵרִים וֶועלִין מִיךְ פְרֶעגִין: „דָהִיר וֶועלְווילֶע! וִויא קוּמְט צוּ דִיר אַזוי פִיל גֶעלְד?„ וָואס הָאט צוּ אַייךְ? וֶועל אִיךְ עֶנְפֶערִין, עֶס אִיז אַייעֶר עֶסֶק? (טְרַייבְּט מִיט אֵיין הַאנְד) אַוֶועק! אִיר זֶענְט שׁוין נִיט מַיין גְלַייכֶען! (פויזֶע, הַאלְט זִיךְ מִיט אֵיין הַאנְד אוּנְטֶער דִיא מָארְדֶע:) שְׁטֵייא מֶע דַארְף דֶער וַוייל בֶּעקְלֶערֶען וָואס אִיךְ זָאל טְהוּן שְׁפֶּעטִיר מִיט אַזוי פִיל גֶעלְדְט, וִויפִיל הָאבּ אִיךְ? יָא, טויזֶענְד מִיט צְוֵוייא הוּנְדֶערְט קֶערְבְּלִיךְ אוּנ צְוֵוייא טויזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ זָאגְט דִיא מוּמֶע אַז מֶען וֶועט מִיר גֶעבִּין נְדַן, וֶועל אִיךְ אַזוי טְהוּן. אִיךְ וֶועל חַתוּנָה הָאבִּין מִיט אַ שֵׁיינֶע כַּלָה, אָבֶּער בַּיים טַאטִין וֶועל אִיךְ מֶער נִיט זַיין וָואס טויג דָאס מִיר? דִיא מוּמֶע פַארְטֶעלְט מִיר דִיא בֵּיינֶער פַאר אַ שְׁטִיקֶעל בְּרויט אַז אִיךְ נֶעהְם, אַצוּנְדֶערְט גִיט זִיא מִיר אַפִילוּ! יָא גֶענוּג עֶסִין, אִיךְ וֵויים אָבֶּער נִיט אויבּ זִיא וֶועט שׁוין טַאקִי אויף תָמִיד צוּ מִיר גוּט זַיין, אִיךְ וֶועל מִיךְ בֶּעסִיר בַּאזֶעצִין בַּייא מַיין שְׁוֶוער (טְרַאכְט) נוּר אֶפְשֶׁר הָאט עֶר אויךְ אַ שְׁלֶעכְט וַוייבּ? אוּנ אֶפְשֶׁר קֶען זִיא נָאךְ שְׁלָאגִין אויךְ? אוי פַאר שְׁלָאגִין הָאבּ אִיךְ טַאקִי שְׁטַארְק מוֹרָא! נֵיין! אִיךְ וֶועל מִיךְ בֶּעסִיר בַּאזֶעצִין אִין אַ בֶּעזוּנְדֶער שְׁטוּבּ, יָא יָא אַזוי בְּלַייבְּט דָאס, אִיךְ וֶועל מִיר זַיין אַלֵיין אַ בַּעַל הַבַּיִתִיל, (פויזֶע) אַצוּנְד וָואס טְהוּט מֶען אָבֶּער מִיט אַזוי פִיל גֶעלְד? אָט אִיז אַ קַשְׁיָא! (שָׁאקֶעלְט זִיךְ) כְּדוֹמֶה, לְמָשָׁל אַשְׁטֶעגִיר, אִיךְ זָאל וֶוערִין אַ סוֹחֵר פוּן גֶעוַואנְט בִּין אִיךְ דָאךְ אָבֶּער נִיט גֶענִיט אִין דֶעם מִסְחָר, דַארְף אִיךְ שׁוין צוּ נֶעהְמִין צוּ זִיךְ אַ שׁוּתָּף וָואס עֶר זָאל אִין דֶעם זַיין גֶענִיט, וֶועל אִיךְ דָארְטִין מִיט אִים פָארִין קַיין בְּיַאלַאסְטָאק נָאךְ סְחוֹרָה, וָואס זְשִׁי וֶועל אִיךְ אָבֶּער טְהוּן אַז אִיךְ וֶועל אויךְ שְׁטַארְבִּין אויפִין וֶועג אַזוי וִויא מַיין בְּרוּדֶער יוֹסֵף? ... שְׁלֶעכְט! דֶער מִסְחַר טויג פַאר מִיר נִיט! (טְרַאכְט) זָאל אִיךְ מִיר אויךְ מַאכִין אַזַא פָאדְרַוַואל פוּן בְּרָאנְפִין אַזוי וִויא מַיין טַאטִי הָאט, דָאס וָואלְט שׁוין אַפִילוּ פַאר מִיר גֶעוֶועזֶן אַ גוּט גִישֶׁעפְט, אויף בְּרָאנְפִין בִּין אִיךְ דָאךְ פוּן קְלֵיין וַויים אָן אַ מֵבִין, אִיךְ נֶעהְם אִים נוּר צוּ דִיא לִיפְּפֶען, זֶעה אִיךְ, וִויא בַּאלְד אַז אִיךְ פֶּער הוּסְט מִיר בַּיים עֶרְשְׁטִין זוּפּ וֵויים אִיךְ אַז דֶער בְּרָאנְפִין אִיז גוּט, קוֹים נִיט טויג עֶר אויף כַּפָּרוֹת! וֶועל אִיךְ שׁוין קַיין שׁוּתָּף נִיט דַארְפִין הָאבִּין, אוּנ עֶרְגִיץ אַנְדֶערְשׁ פָארִין וֶועל אִיךְ אויךְ נִיט דַארְפִין. וָוארִין דֶער בְּרָאנְפִין קוּמְט אַלֵיין צוּ פָארִין, אִיז שׁוין דוּכְט זִיךְ גוּט הַא? (טְרַאכְט) נֵיין דָער בַּייא אִיז אויךְ פֶערַאן

א חסרון

א חסרון, אבער מאקי א גרויסער!... אשטעניר למשל אז איך וועל קויפען עטליכע צעהנדלינג פעסיר מיט בראנפין וועט מען זייא דארפין אויף שטריק א ראפ לאזין צו מיר אין פאדוואל, וואס זשי וועל איך טהון אז דיא שטריק וועלין זיך גאר בעת מעשה איבער רייסין, אונ דיא פעסיר וועלין צו בראכין ווערין? בין איך דאך אוים גישטעלט מיט דיא ביינער! פאלאזשים בייא מיין טאטין האט דאס נאך קיין מאהל ניט געטראפין, אבער בייא מיר ווייס איך אז עס וועט יא טרעפין, ווארין איך בין א אונגליקליכער פון תמיד אז ווען איך שפיל אין דריידיל מיט דיא קינדער, פאלט בייא מיר שטענדיג נור: "נון, אונ "שין, אונ ווען איך שטעל אויף עפים א נומער פאר שפיל איך! (טראכט) א איך האב שוין א גוט גישעפט! (נעהמט א ראפ דיא האנד פון מארדע) איך וועל מיר קויפען א הויז, יא יא דאס איז מאקי דאס בעסטי גישעפט פאר מיר, מען קען דאס קיין מאהל ניט א וועק גנבינען בייא מיר, ניט צו ברעכין קיין מאהל, אונ געלד וועל איך פון דעם שטענדיג צאפין, וויא מיין טאטי צאפט פון קראנט בראנפין, אונ וועלבער שכן עס וועט מיר ניט געבין קיין געלד, וועל איך זאגין: ארוים וואן! דוד וועלווילע האלט ניט אומזיסט קיין שכנים! (מאכט מיט איין האנד וויא ער טרייבט יעמאנדין) ניין ניין! בייא מיר זיצט מען ניט אהן געלד! וועל איך שרייען, וואן געהט! (פראדיל קומט ארייין דורכין זייטין טיר געקליידעט וויא פריער).

פירטער אויפטריט

פראדיל אונד דער פאריגער

פראדיל (געהט צו אים צוא) וואס האסטו עפים געשריגען אזוי שטארק דוד וועלווילע? איך האב אזש אין צווייטין שטוב געהערט דיין קול, עפים האסטו געשריגען וואן געהט. צו וועהמין איז דאס הא?

דוד וועלוויל (פאר שעמט) ניין ניין איך האב ניט געשריגען, זאל איך אזוי לעבין.

פראדיל, שעמען מעגסטו זיך חלעבין, א מומע ווילסטו נארין? מעגמען דאס?

דוד וועלוויל, ניין ניין איך וויל אייך ניט נארין, איך האב פארגעסין. איך האב מאקי געשריגען, עס האט זיך מיר אוים געוויזען אז איך שלאף אונ האלט אין האנד דאס גאנצע געלד וואס

הרמה

הֲדַסָה הָאט מִיר גִיגֶעבִּין, פְּלִיצְלוּנְג קוּמְט אֵיינֶער אוּנ בֶּעט מִיר אַז אִיךְ זָאל דָאס אִים אַוֶועק גֶעבִּין, הָאבּ אִיךְ דָאס צוּ אִים גֶעשְׁרִיגֶען וָואן גֶעהְט !....

פְּרַאדִיל (מִיט אַ שְׁמֵייכִיל) נִישט קָשֶׁה שְׁרֶעק דִיךְ נִיט מַיין קִינְד, בַּיין גֶעלְד וֶועט קֵיינֶער נִיט צוּ נֶעהְמִין. וָוארִין אִיךְ וֶועל דָאס הָאבִּין בַּייא זִיךְ. (הֲדַסָה קוּמְט אַרַיין דוּרְכִין גְלַאווְנִים מִיר, גֶעקְלֵיידָעט אִין טְרוּיֶער מִיט אַ שְׁוַוארְצִין שַׁאל).

פִינְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

הֲדַסָה אוּנ דִיא פָארִיגֶע.

הֲדַסָה (אַלְס זִיא קוּמְט אַרַיין קוּקְט זִיא זִיךְ אוּם רֶעכְטְס, נַאכְהֶער לִינְקְס וִויא דִיא צְוֵוייא פֶּערְזָאנֶען שְׁטֵייהֶען. אִיר עֶרְשְׁטִיר בְּלִיק פַאלְט אוֹיף דָוִד וֶועלְוְולִין, זִיא לָאזְט זִיךְ צוּ אִים צוּ גֶעהְן).

פְּרַאדִיל (אַלְס זִיא עֶרְזֶעהְט הֲדַסָהן אַרַיין קוּמֶען, רוּקְט זִיא זִיךְ פוּן אִים אָפּ, אוּנ אַלְס זִיא עֶרְזֶעהְט זִיא צוּ אִים צוּ גֶעהְן. גֶעהְט זִיא צוּ צוּם טִישׁ נֶעמְט אַ שְׁטוּל, שְׁטֶעלְט דָאס אִין דֶער זַייט פוּן רֶעכְטְס זֶעצְט זִיךְ דְרוֹיף).

דָוִד וֶועלְוְויל (אַלְס עֶר זֶעהְט הֲדַסָהן נֶעבִּין זִיךְ. וַוארְפְט עֶר אַ בְּרוֹיגֶז דִיגֶען בְּלִיק אוֹיף אִיר, נָאךְ הֶער לָאזְט עֶר אַרָאפּ דִיא נָאז, שְׁפִּילְט זִיךְ מִיט אַ צִיצֶע).

הֲדַסָה (שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף דֶער זַייט גֶעגִין אִים. שָׁאקֶעלְט מִיטִין קָאפּ. רֶעדְט מִיט אֵיין שְׁוַואכִין טָאן :) אַפִּילוּ דָוִד וֶועלְוְויל הָאט שׁוֹין פַארְגֶעסִין אִין דֶער אוּנְגְלִיקְלִיכֶער הֲדַסָהן ! (זִיפְצְט).

דָוִד וֶועלְוְויל (אִין דֶער פָארִיגֶער פָּאזֶע) וָואס זְשִׁי קֶען אִיךְ אַייךְ הֶעלְפִין ?

הֲדַסָה (קוּקְט אוֹיף אִים מִיט אַ שְׁמֶערְצְפַאלְלֶען בְּלִיק) שְׁטַייטְשׁ. שׁוֹין דְרַייא חֲדָשִׁים זִינְד דֶער אוּנְגְלִיק הָאט מִיךְ גֶעטְרָאפִין אוּנ דוּא בִּיזְט נִיט אֵיין מָאהְל גֶעקוּמֶען גֶעוָואר וֶוערִין צוּ מִיר ! אִיךְ פֶערְגִים טַייבִין טְרֶערִין אִין מַיין אֵיינְזַאמְקֵייט אוֹיף מַיין טְהֵייעֶרִין מַאן אוּנ דוּא אַ אֵייגֶענִיר בְּרוּדֶער זַיינֶער הָאסְטוּ נִיט גֶעוָואלְט דִיא גַאנְצֶע צַייט צוּ מִיר קוּמֶען. הָאטְשׁ אַ פָּאר טְרֶערִין בַּייא מִיר פֶּערְגִיסֶען ?

דָוִד וֶועלְוְויל. מַחְמַת אַז אִיךְ וֶועל שׁוֹין זַיינֶען וֶועל אִיךְ אִים דֶען לֶעבֶּעדִיג מַאכִין ?

הֲדַסָה, איך ווייס אַז נֵיין, אָבֶּער דָאס פָארֶערְט דֶער סָאוֶועסְט, עֶר אַז עֶר הָאט גֶעלֶעבְּט איז עֶר דִיר גֶעוֶוען טְרַייא מִיט זַיין גַאנְצִין לֶעבִּין הָאסְטוּ אַלֵיין גֶעזֶעהֶען, דַארְפְּסְטוּ אִים טְרַייא זַיין נָאךְ זַיין טוֹידְט!

דָוִד וֶועלְוִויל, נוּא נוּא איך וֶועל שׁוין אַמָאהְל קוּמֶען צוּ אַייךְ ווייגען....

הֲדַסָה. נִיט דֶער מִיט מַיין איך וֶועסְטוּ אַרוֹיס ווייזֶען אַז דוּא בִּיזְט אִים טְרַייא! אַז דוּא וֶועסְט מִיר בַּאלְד גֶעבִּין חֲלִיצָה כְּדֵי עֶר זָאל נִיט דַארְפִין לִיגֶען מִיט דֶעם פְּנִים אַרָאפּ אין קֶבֶר לוֹיט דִיא מוּסָר סְפָרִים שְׁרַייבֶּען אָט דָאס וֶועט פוּן דִיר הֵייסִין אַ טְרַייִשַׁאפְט צוּ אִים!

דָוִד וֶועלְוִויל (קוּקְט אוֹיף אִיר הַאלְבּ קָאמִישׁ) וָואס זְשֵׁי וֶועט אִיר מִיר דֶער פַאר גִיבֶּען?

הֲדַסָה (טְרֶעט אָפּ אַ שְׁפַּאן צוּרִיק, שְׁרַייט אוֹיס צוּ שְׁרָאקִין) דָוִד וֶועלְוִויל! דוּא זָאלְסְט אַזאַ זַאךְ פְרֶעגִין בַּייא מִיר?

דָוִד וֶועלְוִויל (מִיט שְׁטָאלְץ) פַאר וָואס דֶען נִיט? איך וִויל אוֹיךְ הָאבִּין גֶעלְדְט;

הֲדַסָה (נָאךְ אַ קוּרְצֶע פּוֹיזֶע, קוּקְט אוֹיף אִים) וֶוער הָאט דָאס דִיר אָן גִירֶעדְט אַז דוּא זָאלְסְט בַּייא מִיר פָארֶעדִין פַאר חֲלִיצָה גֶעבִּין גֶעלְדְט?

דָוִד וֶועלְוִויל. דִיא מוּמֶע.....

פְרַאדִיל (לוֹיפְט הַאסְטִיג צוּ אִים צוּא, ווינְקְט צוּ אִים מִיט דִיא אוֹיגֶען, פֶערְבַּייסְט מִיט דִיא לִיפְּפֶען) וֶוער? וָואס? וֶוען? וֶועלְכֶע מוּמֶע? וָואסֶערֶע מוּמֶע; איך הָאבּ דִיר אָן גִירֶעדְט? אִיךְ;.. דוּא אַלִיגְנֶער!

דָוִד וֶועלְוִויל (צוּ שְׁרָאקִין) נֵיין, נֵיין, נֵיין! דָאס הָאט מִיר קֵיינֶער נִיט אָן גִירֶעט איך איך אַלֵיין, זָאל איך אַזוֹי לֶעבִּין!

פְרַאדִיל (גֶעהְט צוּרִיק אוֹיף אִיר אָרְט).

הֲדַסָה (ווענְדֶעט זִיךְ צוּ אִיר אַלְס יֶענֶע גָעהְט צוּ אִיר אָרְט) אָ! וָואס פַאר אַ בֵּייז הָאבּ איך אַייךְ גֶעטְהוּן? וָואס הָאט אִיר צוּ מִיר פַאר וָואס קוּמְט דָאס מִיךְ צוּ רַאבֶּעוֶוען? נָאךְ וֶוענִיג בִּין איך שׁוין אוּנְגְלִיקְלִיךְ?

דָוִד וֶועלְוִויל (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין אִיר, הַאלְט אִיר בַּייא אֵיין הַאנְד) נֵיין נֵיין שְׁוֶוענֶערִין, זִיא איז גָאר נִיט שׁוּלְדִיג זָאל איך אַזוֹי לֶעבִּין, איך הָאבּ מִיר אַלֵיין אַזוֹי אָן גִירֶעדְט!

הֲדַסָה (רייסט אויס אִירֶע האַנד) אַזוֹי בֶּעצָאהְלְסְטוּ מִיר פאַר מַיינֶע מוּטֶערְלִיכֶע לִיעבֶּע? וָואס אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעוִויזֶען? פאַר דֶעם גוּטְס וָואס אִיךְ הָאבּ מִיט דִיר גֶעטְהוּן? אִיךְ הָאבּ דִיר גִיגֶעבֶּען עֶסִין, גִיגֶעבֶּען גֶעלְד, הָאבּ דִיךְ אִימְמֶער בֶּעוואוּעֶרְט וִויא אַיין אֵייגֶען קִינְד מַיינְס, זָאלְסְטוּ אַצוּנְד בַּייא מִיר פָאדֶערִין גֶעלְד פאַר חֲלִיצָה גֶעבִּין בְּשַׁעַת אִיךְ בִּין גֶעבְּלִיבֶּען אַזוֹי עֶלֶענְד אוּנ אַזוֹי דֶערְשְׁלָאגִין?

דָוִד וֶועלְוִויל (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעבִּין טִישׁ מִיטִין גֶעזִיכְט צוּם רֶעכְטִין זַייט וִויא פְּרַאדִיל זִיצְט אוּנ וִויא הֲדַסָה שְׁטֵייט).

הֲדַסָה (אַלְס עֶר שְׁטֶעלְט זִיךְ נֶעבִּין טִישׁ דְרֶעהְט זִיא זִיךְ אוּיס צוּ אִים מִיטִין פָּנִים).

דָוִד וֶועלְוִויל (דְרֶעהְט מִיטִין קָאפּ) אָ וַוא; אַ טְהֵייעֶרִי מְצִיאָה! הָאט מִיר אַ מָאהְל גִיגֶעבִּין עֶסִין! אַז אִיר וֶועט אַמָאהְל צוּ מִיר קוּמֶען הוּנְגֶערִיג, וֶועל אִיךְ אַיךְ אוֹיךְ גֶעבִּין עֶסִין!..

הֲדַסָה (קוּקְט צוּ אִים מִיט פֶּערְאַכְטוּנְג) אַ דוּא גְרָאבִּיר נַארְר! נִיט דֶער לֶעבִּין זָאלִין מַיינֶע שׂוֹנְאִים אַז דוּא זָאלְסְט מִיר דַארְפִין גֶעבִּין עֶסִין! נַא דִיר צְוֵייא הוּנְדֶערְט רוּבִּיל אוּנ קוּם גֶעבּ מִיר חֲלִיצָה! (וַוארְפְט אַרָאפּ דֶעם שַׁאל פוּן קָאפּ אוֹיף דִיא שוּלְטֶערִין, בְּלַייבְּט שְׁטֵיין אִין אַ זַיידִין שְׁוַוארְץ טִיכֶעל).

דָוִד וֶועלְוִויל (אִין דֶער פָארִיגֶער אִירָאנִישֶׁער פָּאזֶע) אָ וַוא! אַזְשׁ צְוֵייא הוּנְדֶערְט קֶערְבְּלִיךְ!

הֲדַסָה (מִיט שְׁמֶערְצִין) וויפִיל זְשׁי דֶען זָאל אִיךְ דִיר גֶעבִּין דוּא הַארְטֶער מֶענְשׁ! נַא דִיר נָאךְ הוּנְדֶערְט, אוּנ לָאז נֶעהְמִין אַ גֶעק!

דָוִד וֶועלְוִויל (קוּקְט אוֹיף פְּרַאדְלִין).

פְּרַאדִיל (ווינְקְט צוּ אִים פוּן וַוייטִין מִיט דִיא אוֹיגֶען אוֹיף "נֵיין", טוּפֶּעט שְׁטִיל מִיטִין פּוּס).

דָוִד וֶועלְוִויל (צוּ הֲדַסָהְן) נֵיין נֵיין! נוּר דִיא גַאנְצֶע טוֹיזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ וָואס יַאנְקִיל הָאט אַייךְ צוּרִיק גֶעבְּרַאכְט פוּן וֶועג זָאלְט אִיר....

הֲדַסָה (פֶּערְהַאפְּט) אָ דָוִד וֶועלְוִויל! אִיךְ ווייס אַז נִיט דַיין אֵייגֶענִיר שֵׂכֶל, נוּר נוּר שְׁלֶעכְטֶע מֶענְשִׁין, אוּמְזִיסְטִיגֶע שׂוֹנְאִים מַיינֶע הָאבִּין דִיךְ אַזוֹי גִירֶעדְט אַז דוּא זָאלְסְט מִיךְ בֶּערוֹיבֶּען! (וֶוענְדֶעט זִיךְ צוּ פְּרַאדְלִין) אָ עֶרְבַּארֶעמְט אַייךְ אוֹיף אַיין אוּנְגְלִיקְלִיכֶע אוּנְד עֶלֶענְדֶע פְרוֹי!...

פּראַדיל

פְֿרַאדִיל (שְׁטֵייט אוֹיף פוּן אָרְט שְׁפַּאצִירְט גֶעבִּין אִיר שְׁטוּל הִין אוּנְד צוּרִיק)

דָוִד וֶועלְוִויל (שְׁפְּרִינְגְט אִיר אוּנְטֶער אַ גֶעגִין) זָאל אִיךְ אַזוֹי לֶעבִּין שְׁווֶעגֶערִין אַז קֵיינֶער הָאט מִיךְ נִיט אוֹיס גֶעלֶערִינְט!

אִיךְ הָאבּ אַלֵיין אוֹיךְ שֵׂכֶל! מֵיינְט נִיט אִין אֶמֶתִין אַז דְרִיבֶּער וָואס אִיךְ שְׁפִּיל מִיךְ מִיט דִיא קִינְדֶער אִין בְּלִינְדְזִינְקֵייט בִּין אִיךְ נָאךְ אוֹיךְ אַ קִינְד! אִיךְ הָאבּ שוֹין טַאקִי שֵׂכֶל וִויא אַ גְרוֹיסֶער! אִיךְ וִויל חֲתוּנָה הָאבִּין אוּנ זִיךְ קוֹיפֶען אַ הוֹיז פֶערְשְׁטֵייט אִיר מִיךְ!

הֲדַסָּה, אָ דָוִד וֶועלְוִויל! אִיךְ דֶער קֶען פָארְט פוּן דַיינֶע רֵייד אַז מֶען הָאט דִיךְ זֵיין גִישְׁטֶעלְט! אָ נִיט פְאלְג דִיא שׂוֹנְאִים יוּנְגֶעם קִינְד? נִיט לֶערִין זִיךְ פוּן יוּגֶענְד אֶן שְׁלֶעכְטֶעס צוּ טְהוּן! נִיט רוֹיבּ פוּן אֵיין אוּנְגְלִיקְלִיכֶע דִיא לֶעצְטִי נְשָׁמָה אַוֶועק! נֶעהְם דִיר הַאלְבּ פוּן דֶעם גֶעלְד, אוּנ הַאלְבּ לָאז מִיר חָאטְשׁ בְּלַייבֶּען! אִיךְ וֶועל מִיר מַאכִין אַ קְרֶעמֶעל אִיךְ זָאל מִיר הָאבִּין פוּן וַואנֶען צוּ עֶרְנֶערֶען זִיךְ! אִיךְ בִּין דָאךְ אַוִוידְטֶע יְתוֹמָה! צוּ וֶועמֶען קֶען אִיךְ מִיךְ וֶוענְדִין אוּם הִילְפֶע? בַּארֶעכִין דָאס דָוִד וֶועלְוִויל, אוּנ הָאבּ רַחֲמָנוּת! (וֵויינְט, ווִישְׁט זִיךְ דִיא אוֹיגֶען).

דָוִד וֶועלְוִויל (שְׁטֵייהֶענְדִיג גֶעגִין אִיר, לָאזְט אַרָאבּ דֶעם קָאפּ, שְׁווֵייגְט).

פְֿרַאדִיל (גֶעהְט שְׁטִיל אוּנְטֶער, אוּנְטֶער אִים, הֲדַסָּה זָאל נִיט זֶעהְן, גִיבְּט אִים אַ שְׁלֶעפּ בַּיים אַרְבַּע כַּנְפוֹת. גֶעהְט בַּאלְד צוּרִיק אוֹיף אִיר אָרְט זֶעצְט זִיךְ).

דָוִד וֶועלְוִויל (מַאכְט גֶעגִין הֲדַסָּהן מִיט אֵיין הַאנְד) עֶס וֶועט אַייךְ נִיט הֶעלְפִין שְׁווֶעגֶערִין קֵיין וֵויינֶען אוּנ קֵיין קְלָאגִין, אַז אִיר וֶועט מִיר נִיט אַוֶועק גֶעבִּין אַייֶערִי טוֹיזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ מִיט אַייֶער גַאנְץ צִירוּנְג וֶועל אִיךְ אַייךְ נִיט גֶעבִּין קֵיין חֲלִיצָה!

הֲדַסָּה (גִיבְּט זִיךְ אַ חַאפּ בַּיים קָאפּ) גָאטְט וָואס הֶער אִיךְ? אוּנ דָאס צִירוּנְג ווִילְסְטוּ בַּייא מִיר אוֹיךְ אַוֶועק נֶעהְמִין? אָ פִינְסְטֶער אִיז מִיר אוּנ בִּיטְטֶער! (וֵויינֶענְד) פַאר וָואס קוּמְט דָאס מִיר אַזוֹי אָפּ צוּ רַאבֶּעווֶען? אִיךְ הָאבּ דָאךְ גִיגֶעבִּין צוּ מַיין חֲתוּנָה יוֹסְפִין 500 רוּבִּיל מְזוּמָן אוּנ פַאר 200 רוּבִּיל צִירוּנְג וָואס עֶס אִיז מִיר גֶעבְּלִיבֶּען פוּן מַיין מַאמִין אוּנ אִים הָאט דַיין פָאטִיר מֶער נִיט גִיגֶעבִּין ווִיא 600 רוּבִּיל גֶעלְד גֶעהְם דִיר צוּ זַיין גֶעלְד, אָבֶּער מַיינְס נֶעהְם חָאטְשׁ גִיט! וָואס הָאסְטוּ צוּ מִיר?

דוד

דָוִד וָועלְוָויל (לָאזְט אַרָאפּ דָעם קָאפּ, בַּייסְט זִיךְ דִיא נֶעגֶעל, שְׁוַויינְט).

פְּרַאדִיל (שְׁטֵייט אוֹיף פוּן אֶרְט, גֶעהְט אוּנְטֶער, אוּנְטֶער אִים בִּגְנֵיבָה, גִיבְּט אִים אַ שְׁלֶעפּ פוּן אִינְטִין בַּיים אַרְבַּע כַּנְפוֹת׳ גֶעהְט בַּאלְד צוּרִיק זֶעצְט זִיךְ).

דָוִד וָועלְוָויל (צוּ הֲדַסָהן, מַאכְט מִיט בֵּיידֶע הֶענְד אוּנ מִיטִין קָאפּ) אִיךְ ווייס נִיט קֵיין גְלִיקֶען! דָאס אִיז אֵיין מָאהְל פַאר אַלֶע מָאהְל! אִיר קֶענְט מִיר גֶעבִּין דִיא טוֹיזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ מִיט אַייֶער צִירוּנג אִיז גוּט! אוּנ אַז נִיט דַארְף מֶען נִיט! (גֶעהְט צוּ צוּם לִינְקֶען זַייט. זֶעצְט זִיךְ אוֹיף אַ שְׁטוּל וָועלְכֶע שְׁטֵייט נֶעבִּין טִישׁ).

הֲדַסָה (גֵייהֶענְדִיג צוּ אִים, שְׁפְּרֵייט אוֹיס אִין דֶער הוֹיךְ דִיא בֵּיידֶע הֶענְד שְׁרַייט.) אָ יָאזֶעף יָאזֶעף! עֶרְוַואךְ זִיךְ פוּן דַיין לַאנְגֶען שְׁלָאף. שְׁטֶעה אוֹיף פוּן דַיין קֶבֶר אוּנ זֶעה וִויא מִירַאנִישׁ דַיין בְּרוּדֶער בֶּעהַאנְדֶעלְט דַיין הֲדַסָהן! (פַאלְט אוֹיף דִיא קְנִיהֶען נִיט ווייט פוּן אִים, שְׁפְּרֵייט צוּ אִים אוֹיס דִיא הֶענְד:) אָ הָאבּ רַחֲמָנוֹת דָוִד וָועלְוִויל! וָוען דוּא ווילְסְט מִיךְ שׁוֹין יָא אָפּ רַאבֶּעווֶען זָא נֶעהְם דִיר צוּ פְּרִיעֶר מַיין לֶעבִּין! נַא דִיר מַיין הַארְץ. נֶעהְם אַ מֶעסִיר אוּנ שְׁטֶעךְ דֶעם אַרַיין! אוּנ זָאל גֶעהְמִין אַנֶעק מַיין אוּנְגְלִיקְלִיךְ לֶעבִּין! (וויינְט, שְׁמוּאֵל זָרַח גֶעקְלֵיידֶעט וִויא אִין דִיא עֶרְשְׁטִי צְווֵייא אַקְטִין קוּמְט אַרַיין דוּרְכִין זַייטִין טִיר, אוּנ דֶער זֶעהְט בַּאלְד דִיא קְנִיהֶענְדֶע הֲדַסָהן).

זֶעבְּסְטֶער אוֹיפְטְרִיט

שְׁמוּאֵל זָרַח אוּנד דִיא פָארִיגֶע.

שְׁמוּאֵל זָרַח (לוֹיפְט צוּ צוּ הֲדַסָהן) וָואס זָאל דָאס בֶּעדֵייטֶען הַא?

הֲדַסָה (שְׁטֵייט אוֹיף) אָ רֶעטֶעט מִיךְ שְׁוֶוער! מָארִין אִיךְ בְּלַייבּ דִיא אוּנְגְלִיקְלִיכְסְטֶע אוֹיף דֶער וֶועלְט! אַייֶער זוּהְן ווִיל מִיךְ אָפּ רַייסֶען פוּן קָאפּ בִּיז פִּים פַאר חֲלִיצָה גֶעבִּין! הָאט רַחֲמָנוֹת אָ גוּטֶער מֶענְשׁ רֶעטֶעט מִיךְ פוּן אִים!

שְׁמוּאֵל זָרַח (צוּ דָוִד וָועלְוְולִין, גֶעהְט צוּ אִים צוּא) דוּא זָאלְסְט בַּייא אִיר נִיט נֶעהְמִין וָואס אַ גְרָאשִׁין הָאט דִיא וָוערְטְה דוּא הֶערְסְט וָואס אִיךְ זָאג? אוּנ שׁוֹין גֶעה אוּנ גֶעב אִיר חֲלִיצָה!

דָוִד וָועלְוְויל (שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף הֵייבְּט מִיט דִיא אַקְסְלֶען) אִיךְ וֶועל אִיר נִיט גֶעבִּין! (זֶעצְט זִיךְ).

שְׁמוּאֵל

שְׁמוּאֵל זָרַח (מִיט כַּעַס) דוּא הוּנד אֵיינָער! אַ מַאמִין וֶועסְטוּ נִיט פָּאלְגֶען? (הֵייבְּט אוֹיף דִיא הַאנְד אִים צוּ שְׁלָאגִין):

פְּרַאדִיל (לוֹיפְט שְׁנֶעלְל אוּנְטֶער. שְׁטֶעלְט זִיךְ אִין דֶער מִיט צְוִוישֶׁען פָּאטִיר אוּנְד זוּהְן, מִיטִין פָּנִים צוּם מַאנְן, הַאלְט אִים צוּ דִיא הַאנְד, שְׁרַייט אוֹיס:) אִיךְ וֶועל אִים נִיט לָאזִין שְׁלָאגִין! דָאס קִינְד הָאט רֶעכְט! עֶר בְּלַייבְּט אַ חָלוּץ, וֶוער וֶועט אִים נָאכְדֶעם נֶעהְמִין שׁוֹין אָהְן ־ גֶעלְד?

הֲדַסָה (שְׁטֵייט נֶעבִּין טִישׁ גֶעגִין פּוּבְּלִיקוּם, הֵייבְּט דִיא אוֹיגֶען אַרוֹיף. דִיא הֶענְד אִין דֶער הוֹיךְ:) גְרוֹיסֶער גָאטְט! מַיינֶע שׂוֹנְאִים שְׁטַארְקֶען זִיךְ זֵייעֶר אוֹיף מִיר, אֶ הָאבּ רַחֲמָנוּת גִיבּ מִיר שׁוֹין דֶעם טוֹידְט! (לָאזְט אַ רָאפּ דֶעם קָאפּ מִיט דִיא הֶענְד).

שְׁמוּאֵל זָרַח. (שְׁטוּפְּט אַוֶועק פְּרַאדְלִין, רַייסְט דָוִד וֶועלְוְולִין פַאר אֵיין הַאנְד) דוּא זָאלְסְט פָּאלְגֶען אַ מַאדְטִין הֵיים אִיךְ! (הֵייבְּט אוֹיף נַאכְמַאלְס דִיא הַאנְד צוּ שְׁלָאגִין) וָוארִין אִיךְ מַאךְ פוּן דִיר אַ הוֹרֵג דָא אוֹיף דֶעם אָרְט!

דָוִד וֶועלְוְויל (לָאזְט אַרָאפּ דֶעם קָאפּ (שְׁווייגְט).

פְּרַאדִיל (שְׁטֶעלְט זִיךְ נָאכְמַאלְס אִין דֶער מִיט, מִיטִין פָּנִים צוּ דָוִד וֶועלְוְולִין, זָאגְט צוּ אִים:) הֶער אִים נִיט דָוִד וֶועלְוְוילֶע, הָאבּ קֵיין מוֹרָא נִיט, עֶר וֶועט דִיךְ נִיט שְׁלָאגִין! (מִיטִין פָּנִים צוּם מַאנְן) אוּנ דִיר זָאג אִיךְ אַז דוּא זָאלְסְט זִיךְ נִיט מִישֶׁען אִין דֶער חֲלִיצָה! הֶערְסְטוּ שְׁמוּאֵל זָרַח? גֶעדֶענְק, זָאג אִיךְ דִיר, עֶר וֶוערְט אַ חָלוּץ אוּנ דוּרְךְ דִיר וֶועט עֶר בְּלַייבֶּען אַ בָּחוּר בִּיז אִין טוֹידְט! נִיט פַאר גֶעם אַז מֶער קֵיין קִינְדֶער אַ חוּץ אִים הָאסְטוּ שׁוֹין נִיט. אוּנ דוּא וֶועסְט מֶער נִיט הָאבִּין, אוּנ צוּם סוֹף ווִילְסְטוּ דֶעם אֵיינָעם נָאר לֶעבֶּענְדִיגֶער הֵייט בֶּעגְרָאבִּין!

שְׁמוּאֵל זָרַח. שְׁטַייט עֶר מוּז דָאךְ אָבֶּער חֲלִיצָה גֶעבִּין. דֶער טוֹידְטָער רִיגְט דָאךְ מִיטִין פָּנִים אַרָאפּ אִין קֶבֶר!

פְּרַאדִיל. נוּא אִין וָועהְמִין אִיז דִיא מְנִיעָה? אִיךְ הֵיים דָאךְ אִים אַלֵיין גֶעבִּין חֲלִיצָה. אוּנ עֶר וִויל אִיר גָעבִּין, אָבֶּער אוֹיף דֶעם אוֹפֶן אַז וִיא זָאל אִים אָפּ גֶעבִּין דִיא טוֹיזֶענְד רוּבִּיל מִיט אִיר צִירוּנְג, כְּדֵי עֶר זָאל נָאכְדֶעם קֶענִין קוּמֶען צוּ אַ לַייטֶעשִׁין שִׁידוּךְ אוּנ חַתוּנָה הָאבִּין...

דָוִד וֶועלְוְויל (הַאפְּט אוּנְטֶער) אוּנ טַאקִי זִיךְ קוֹיפֶען אַ הוֹיז!

פְּרַאדִיל (רֶעדְט וַוייטֶער צוּם מַאנְן) וָוארִין דוּא קֶענְסְט אִים נִיט

בֶּעהִילְפִיג זַיין, הָאסְט יֶעצְט אַלֵיין נִיט. אוּנ אָהְן גֶעלְד װעט אִים קֵיינֶער נִיט װעלִין נֶעהְמִין. בְּלַייבְּט עֶר דָאךְ אַ אָרִימֶער חָלוּץ װָער װייסְט אוֹיף וִויפִיל יָאהְר?

שְׁמוּאֵל זֶרַח (לָאזְט אַרָאפּ דֶעם קָאפּ שְׁוַויינְט).

דָוִד װֶעלְוָהִיל (רוּקְט זִיךְ בִּגְנֵיבָה אַרוֹיס דוּרְךְ דִיא זַייטִין טִיר, גֶעהְט אַב).

זִיבֶּעגְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דִיא פְּאָרִיגֶע אָהְן דָוִד װֶעלְוָולִין.

הֲדַסָּה (אַלְס פְּרַאדִיל אִיז גֶעוָוארִין אַנְשְׁווִינֶען) אוּנ אִיךְ בְּלַייבּ דָאךְ אַ אָרִימֶע אוּנְד עֶלֶענְדֶע חְלוּצָה! פַאר וָואס וִויל מֶען מִיךְ נִיט בַּארֶעכְטִיגֶען? אוֹיף וָואס פָּאֶרְט װֶעל אִיךְ אִיבֶּער קוּמֶען? עֶס װֶעט דָאךְ מִיר אוֹיס קוּמֶען נוּר אִין וַואסֶער אַרַיין צוּ וַוארְפִין זִיךְ! וָואס דֶען קָאן אִיךְ טְהוּן? מִיט װֶעלְכֶען לֶעבֶּענְס מִיטֶעל װֶעל אִיךְ מַיין נְשָׁמָה קֶענִין דֶער הַאלְטִין? (װִיינְט) אָ הָאט רַחֲמָנוּת מַיין לִיעבֶּער שְׁוֶער! לָאזְט נִיט אִיבֶּער רֶעדִין אַיֶיער גוּטְט הֶערְץ דוּרְךְ שְׁלֶעכְטִי רֵייד!

פְּרַאדִיל (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין אִיר) פֶּעלְט דֶעךְ אַ בִּיסֶעל וִויא זִיא הָאט זִיךְ צוּ פֶּעסְטֶעט! וָואס אִיז דָא פַאר אֵיין אוּנְגְלִיק? אַז דוּא װֶעסְט יָא אַװֶעק גֶעבִּין דָאס גֶעלְד מִיט דֶעם צִירוּנְג, נוּא וָואס זְשִׁי אִיז דִיר שׁוֹין דָא אַזוֹי שְׁלֶעכְט? בְּלַייבְּסְט דָאךְ בַּייא דִיא קְלֵיידֶער אוּנ בַּייא דַיין מֶעבִּיל װֶעלְכֶע טְרֶעפִין אַװאדְאִי אָן אַרוּבִּיל זֶעכְס, זִיבֶּען הוּנְדֶערְט, װֶעסְטוּ זֵייא פֶערְקוֹיפֶען, װֶעסְט זִיךְ מַאכִין אַ שְׁטִיקֶעל פַּרְנָסָה װֶעסְטוּ שׁוֹין הָאבִּין פוּן וַואנֶען צוּ לֶעבִּין!

הֲדַסָּה, אָ פִינְסְטֶער אִיז מִיר אוּנ בִּיטֶער! וָואס אִיךְ קָאן שׁוֹין דֶער פוּן הָאבִּין! דִיא מַלְבּוּשִׁים הָאבִּין מִיר מֶער נִיט גֶעקָאסְט וִויא 300 רוּבִּיל צוּ דֶער חֲתוּנָה, אוּנ דָאס מֶעבִּיל קָאסְט מֶער נִיט וִויא קַיְן רוּבִּיל, הָאט אִיר סַךְ הַכֹּל 450 רוּבִּיל. הַיינְט שְׁטֶעלְט אַייךְ פָאר אַז אִיךְ װֶעל דָאס אַרוֹיס פִּירֶען אוֹיף דֶעם מַארְק וָועל אִיךְ דֶען מֶער וִויא הוּנְדֶערְט רוּבִּיל דָער פַאר הָאבִּין? בִּין אִיךְ דָאךְ 90 רוּבִּיל שׁוּלְדִיג פַאר דְרַייא מָאנְהַייט דִירָה גֶעלְד דֶעם בַּעַל הַבַּיִת בְּלַייבְּט מִיר נוּר אִיבֶּער דִיא 10 רוּבִּיל, יָא וֵויא! אוֹיף זֵייא זָאל אִיךְ שְׁטֶעלִין מַיין גַאנְצֶען קִינְפְטִיגֶען לֶעבִּין? װֶעל אִיךְ דָאךְ דַארְפִין פַאר הוּנְגֶער אוֹיס גֶעהְן!

פְּרַאדִיל (גֵייהָעגְדִיג צוּם זַייטִין טִיר) נִישְׁט קָשֶׁה נִישְׁט קָשֶׁה, װֶעסְט נִיט

נִיט אוים גֶעהְן פַאר הוּנְגֶער . הָאסְט אַ שֵׁיין פֶּענִימוּל וֶועט זִיךְ יַאוֶועְן אוֹיף דֶעם אַ רַייכֶער חָתָן , (גֶעהְט אַבּ) .

אַכְטֶער אוֹיפְטְרִיט

שְׁמוּאֵל זֶרַח אוּנְד הֲדַסָּה .

הֲדַסָּה גֶעהְט צוּ אִים צוּא) מַיין לִיבֶּער שְׁוֶוער . אִיר זֶעגְט . זִינְד אִיךְ הָאבּ אַייךְ דֶער קֶענְט , גֶעוֶועְן אַ גוּטֶער מֶענְשׁ , אוּנ שְׁטֶענְדִיג רַחֲמָנוּת גֶעהַאט אוֹיף אוּנְגְלִיקְלִיכֶע , זֶעהְט דָאס אַצוּנְד צוּ בְּלַייבֶּען אַזוֹי , הָאט מִיטְלֵייד אוֹיף אַ אָרִימֶע אַלְמָנָה לָאזְט אִיר נִיט אָפּ רוֹיבֶּען ! אַיֶיער וַוייבּ אִיז מִיר אַ שְׁרֶעקְלִיכֶער שׂוֹנֶא אִיךְ וֵויים נִיט פַאר וָואס , אוּנ אִיךְ וֵויים אַז נוּר זִיא הָאט אָן גִירֶעדְט דָוִד וֶועלְוְולִין עֶר זָאל בַּייא מִיר פָּאדֶערִין גֶעלְד , אִיר קָאנְט אִים אָבֶּער אִיבֶּער עֶנְדֶערִין , אִיר זֶעגְט אַ פָּאטִיר אִים , אָ מִיט אַ פָּאר וֶוערְטֶער קָאנְט אִיר מִיךְ עֶנְטְוֶועדִיר אִיבֶּער גֶעבִּין צוּם לֶעבִּין אָדֶער צוּם טוֹידְט !

שְׁמוּאֵל זֶרַח (שְׁטֶעלְט זִיךְ נֶעבִּין טִישׁ , נָאךְ אַ קוּרְצֶע פּוֹיזֶע) הֶער אוּים הֲדַסָּה , אִיבֶּער עֶנְדֶערִין דָוִד וֶועלְוְולֶען קָאן אִיךְ נִיט וָוארִין עֶר אִיז אַ גְרוֹיסֶער עַקְשָׁן , אִיז מִיר אַיין גֶעפַאלִין אַזַא פְּלַאן ; דוּא גֶעבּ אִים טַאקִי וָואס עֶר פָּאדֶערְט פוּן דִיר אוּנ לָאז עֶר דִיר גֶעבִּין חֲלִיצָה , נוּר בַּאלְד אוֹיף מָארְגֶען שְׁטֶעל אִיךְ דִיר צוּ אַלֶעס וָואס עֶר וֶועט בַּייא דִיר נֶעהְמִין , צוּרִיק , וָוארִין בַּייא זִיךְ וֶועט עֶר דָאךְ דָאס נִיט הַאלְטִין וֶועט עֶר דָאס מִיר גֶעבִּין צוּ בֶּעהַאלְטִין , טְרָאג אִיךְ דָאס גְלַייךְ צוּ דִיר בַּאלְד אָפּ אַ הֵיים , אָט דָאס אִיז מַיין עֵצָה , אוּנ אוֹיבּ זִיא גִיפֶעלְט דִיר , קוּם מִיט מִיר אַרַיין צוּ אִים אוּנ זָאג אִים אַז דוּא בֶּעשְׁטֶעהְסְט אוֹיף דֶעם וָואס עֶר פֶערְלַאנְגְט אוּנ זָאל עֶר דִיר גֶעבִּין חֲלִיצָה .

הֲדַסָּה (נָאךְ אַ קְלֵיינֶער פּוֹיזֶע) אִיר רֶעדְט אַפִילוּ וִויא אַ גוּטֶער פְרַיינְד דַארְף רֶעדִין נוּר זָאל זַיין גֶעדוּלְד בִּיז מָארְגֶען , בִּיז אִיךְ וֶועל מִיךְ מְיַישֵׁב זַיין , אוּנ אַגַב אֶפְשַׁר וֶועט אוּנְז גְלִיקֶען דָוִד וֶועלְוְולִין אִיבֶּער צוּ רֶעדִין עֶר זָאל חָאטְשׁ דִיא צִירוּנְג פַאר מִיר לָאזִין , וָוארִין אִיךְ בִּין שְׁטַארְק אִין סָפֵק אוֹיבּ אַייעֶר עֵצָה וֶועט אוּים גֶעפִירְט וֶוערִין .

שְׁמוּאֵל זֶרַח (גֵייהֶענְדִיג צוּם זַייטִין טִיר) דוּא בִּיזְט אִין סָפֵק , אוּנ אִיךְ בִּין גַאנְץ זִיכֶער אַז אוֹיף דֶעם צְוֵוייטִין טָאג פוּן דֶער חֲלִיצָה גֶעבִּין הָאסְטוּ צוּרִיק דַיין גַאנְץ גֶעלְד מִיט דַיין צִירוּנְג (אַבּ) .

הדסה

זיבּעטער אויפטריט

הדסה. וועלבּסט.

הדסה (שטעלט זיך געגין פובליקום נעבין טיש) א שטארקע פיינדין איז מיר דיא שטיפמוטער זיינע, זעה איך ערשט יעצט! זיא האט אים אן גירעדט אז ער זאל מיך אפּ רויבען און ער דער נאר האט זיך געלאזט אן רעדין פון איר. גאטט ווייסט אויב דער שווער וועט מיר עפּיס קענין העלפין. אויב ער וועט אים ניט וועלין געבין דאס געלד בּעהאלטין בּין איך פערלארין! (לאזט זיך געהן צום גלאוני טיר) נור וואס זאל איך טהון? ניט נעהמין קיין חליצה בּלייב איך פער ווייסט אויף עוויג: יא נעהמין, בּלייב איך דער ווייל אין גרעסטין ארימען צו שטאנד! (קומט צום טיר, דרעהט זיך אויס מיטין פּנים צום פובליקום, קוקט ארויף:) גאטט! אויף דיר פערלאז איך מיך, שטעה מיר צו הילף! (אב, דער טיש מיט דיא צוויא שטילען ווערין שנעלל אב גינומען א טאבלא הייבּט זיך אויף, עס ווערד פּאר גישטעלט א קליין צימער אין דער מיט א טיר צוויא בּעטליך שטייהען רעכטס ווייט אפּ געריקט פון וואנד און צוויא לינקס, נעבּען יעדין בּעטיל שטייט אויף בּארען א נידריג שאפקעלי, דריא בּעטליך זענען פערעוויגען מיט ווייסע ליילעכער, און אויף דעם פירדטען וועלכער איז דער לעצטע צום פובליקום זיצט יאזעף, אן געצויגען אין שפּיטולנע קליידער, דעם קאפּ ארום געבונדען מיט איין ווייסין טוך דאס פּנים איז אים בּלאס).

צעהנטער אויפטריט

יאזעף וועלבּסט.

יאזעף (האלט בּיידע הענד אויף דיא פּיס, קוקט נעגען איבער:) איך מעג אצונד מאכין דיא בּרכה מחיה מתים, אז איך בּין פון טוידט לעבּעדיג געווארין! פריער דאנק איך גאטט און דער נאך דעם גוטען דאקטאר, וועלכער האט מיך געראטעט פון טוידט, און האט איין געווענדעט אלע מיטלען אום מיינע וואונדען צו פערהיילען וואס דער מערדער דער שותּף מיינער האט מיר פערשאפט! (פויזע, שאקעלט מיטין קאפּ) אט וויא עס געבין זיך אויף דער וועלט שלעכטי מענשין! וואס יעניר האט זיא קיין מאהל קיין בּייזעס געדענקט צו טהון

מְהוּן אוּנ זַייא דֶענְקֶען אוֹיף אִים דֶעם טוֹידְט! וִויא פְּרַאקְטִישׁ מַיין הֲדַסָה הָאט מִיט מִיר אַ מָאהְל גִירֶעדְט. גֶעדֶענְק אִיךְ, אַז אוֹיף דֶער וֶועלְט גֶעבִּין זִיךְ אוֹים פִילֶע מֶענְשִׁין מִיט פְרוּמֶע נַארוּזְשְׁנָאסְטִין, אוּנ מִיט אִינְגֶערְלִיבֶּע מֶערְדֶערִישֶׁע גֶעדַאנְקִין! זִיא הָאט מִיךְ גֶעוָוארֶענְט פַאר אַ זֶעלְבֶּע זִיךְ צוּ הִיטֶען אַלְס אִיךְ וֶועל פוּן מַיין גֶעבּוּרְט שְׁטָאט אַרוֹים פָּארִין, גְלַייךְ וִויא אִיר הַארְץ הָאט אִיר נָאךְ אוֹים גֶעזָאגְט אַז צוּ אַ זֶעלְבֶּע וֶועל אִיךְ אַרַיין פַאלִין אִין דִיא הֶענְד! דֶער שׁוּתָּף מַיינֶער, אָדֶער מֶערְדֶער! וִויא פְרוּם עֶר הָאט פַאר מִיר זִיךְ גֶעווִיזֶען. וִויפִיל פְרַיינְדְשַׁאפְט עֶר הָאט מִיר גֶעצֵייגְט מִיטִין מוֹיל, אוּנ דֶער דִינֶער מַיינֶער וִויא טְרַייא עֶר הָאט זִיךְ גֶעווִיזֶען צוּ מִיר, זַייט עֶר אִיז מַיין דִינֶער, הָאט אוֹיךְ גֶענוּמֶען אַ טְהֵייל אִין דֶעם מָארְדְטְהַאט! עֶר אִיז גֶעוֶועזִין אֵיין הַאנְד אָט אַ פָּנִים מִיט בָּארִיסֶען אַז מֶען זָאל מִיךְ טוֹידְטִין אוּנ מִיט מַיין גֶעלְד זִיךְ צוּ טְהֵיילֶען, מַיין גְלִיק וַואר וָואס דֶער דָאקְטָאר אִיז אָן גֶעקוּמֶען אוּנ הָאט דֶעם לֶעצְטִין פוּנְק פוּן לֶעבִּין אִין מִיר אוֹיף גֶעבְּלָאזִין, זָאנְסְט, וֶוער וֵויים וִויא מַיינֶע בֵּיינֶער וָואלְטִין הִין גֶעקוּמֶען! אוּנ אִיךְ וָואלְט שׁוֹין קֵיין הָאפְנוּנְג גֶעהַאט אִין מַיינֶע מֶערְדִיר רַאבֶע צוּ נֶעהְמִין, יָא אִיךְ וָואלְט מֶער נִיט גֶעקֶענְט הָאפִין צוּ זֶעהְן מַיין אַלְטִין פָאטִיר, מַיין אֵיינְצִיגֶען בְּרוּדֶער, אוּנ מַיינֶע טְהֵייעֶרִי פְרוֹי, וֶועלְבֶע זִיא רֶעכִינְט מִיךְ שׁוֹין אַוַואדְאִי פַאר אַ פֶערְפַאלֶענִים פוּן אִיר, אוּנ זִיךְ פַאר אֵיין עֶווִיגֶער עֲגוּנָה! נִיט אֵיין טַייךְ טְרֶערִין הָאבִּין שׁוֹין אִירֶע אוֹיגֶען פֶערְגָאסֶען נָאךְ מִיר מִסְתָּמָא! נִיט אֵיין טָאג הָאט זִיא אִין לוֹיטֶער זִיפְצֶען אוּנ קְרֶעכְצִין פַארְבְּרַאכְט! אוּנ אִיךְ צוּ מַיין אוּנְגְלִיק, קָאן אִיר דִיא מִינְדֶעסְטִי נָאכְרִיכְט פוּן מִיר נִיט אִיבֶּער גֶעבִּין? (פּוֹיזֶע) אִיךְ וֵויים גָאר נִיט פַאר וָואס דֶער דָאקְטָאר לָאזְט מִיר קֵיין בְּרִיעף צוּ אִיר נִיט שְׁרַייבֶּען? עֶר זָאגְט אַז נוּר עֶטְוָואס צוּ דֶענְקֶען קֶען מִיר שָׁאדִין אוֹיף מַיין גֶעזוּנְד אָךְ וִויא פֶערְאִירְט עֶר אִיז מִיט זַיין מֵיינוּנְג! וֶוען עֶר זָאל מִיר עֶרְלוֹיבֶּען נוּר אַ פָּאר וֶוערְטִיר אוֹיף שְׁרַייבֶּען צוּ מַיין הֲדַסָהן וָואלְט. אִיךְ דָאךְ בַּאלְד גֶעזוּנְד גֶעוָוארִין! עֶר וֵוייסְט נִיט אַז דָאס שְׁוֵוייגֶען פֶערְשַׁאפְט נָאךְ מִיר גְרֶעסֶערִי ווְאוּנְדֶען אִין הַארְצִין! עֶר אִיז אַזוֹי אֵיין גֶעבִּילְדֶעט אִין דִיזֶען פַאלְשִׁין מֵיינוּנְג אַ אַפִילוּ אַ וָוארְט אוֹים רֶעדִין מִיט אִים וֶוען עֶר קוּמְט צוּ מִיר אַרַיין, אָדֶער מִיט דֶעם לָאקַייא לָאזְט עֶר מִיר אוֹיךְ נִיט! (פּוֹיזֶע, מִיט הִיץ:) נֵיין! אִיךְ קֶען דָאס שׁוֹין מֶער נִיט אַרִיבֶּער טְרָאגִין! קוּמְט הַיינְט נוּר אַרַיין דֶער דָאקְטָאר וֶועל אִיךְ אִים בֶּעטִין עֶר זָאל מִיר עֶרְלוֹיבֶּען צוּ רֶעדִין, זָאל מִיר עֶרְלוֹיבֶּען

אַ בְּרִיעף צוּ שְׁרַייבֶּען, װען נִיט שְׁרַייבּ אִיךְ מִיךְ אוּים! (דֶער דָאקְטָאר קוּמְט אַרַיין, גֶעקְלֵיידֶעט אִין אַיין אוּנִיפָאָרְמִים.

עֶלְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דֶער דָאקְטָאר אוּנְד דֶער פָארִיגֶער.

דָאקְטָאר (שְׁמֵייכְלֶענְד, צוּ גֵייהֶענְד צוּ אִים) עֶס פְרֵייעֶט מִיךְ זֵייעֶר יוּנְגֶער מֶענְשׁ װָאס אִיךְ טְרֶעפ אַייךְ נִיט מֶער לִיגֶען אוֹיף דֶעם בֶּעטִיל (שְׁפַּארְט זִיךְ אָן נֶעבִּין שַׁאפְקֶעלִי. גֶעגִין אִים).

יָאזֶעף (עֶרְפְרֵיידְט) אָ עֶנְדְלִיךְ רֶעדְט אִיר שׁוֹין מִיט מִיר! אִיךְ דַאנְק אַייךְ זֶעהְר הֶערְר דָאקְטָאר פַאר דֶעם גֶענָאד! בִּיז יֶעצְט הָאבּ אִיךְ פִיל שְׁמֶערְצִין גֶעלִיטֶען דוּרְךְ דֶעם שְׁװַייגֶען.

דָאקְטָאר, אִיר בְּרוּיכְט אָבֶּער נִיט פַאר אוּמְגוּט דָאס אָן צוּ נֶעהְמִין, אִיר דַארְפְט נִיט פַאר גֶעסִין אַז אִיר זֶענְט גֶערַאנֶעט גֶעװָארִין אִין קָאפּ, אַיֶיעְרִי נֶערְװֶען זֶענֶען צֶערְשְׁטֶערְט גֶעװָארִין פוּן זֵייעֶר אָרְט, הָאבִּין זֵייא גֶעמוּזְט אַ צַייט רוּהֶע הָאבִּין נִיכְטְס צוּ דֶענְקֶען, דַאדוּרְךְ הָאבּ אִיךְ אַייךְ נִיט גֶעקֶענְט עֶרְלוֹיבֶּען צוּ רֶעדִין אָדֶער עֶטְװַאס צוּ קְלֶערִין אוֹיף שְׁרַייבֶּען.

יָאזֶעף, אָבֶּער יֶעצְט אִיז מִיר שׁוֹין עֶרְלוֹיבְּט צוּ שְׁרַייבֶּען, הֶערְר דָאקְטָאר?

דָאקְטָאר (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין אִים) װַארְט, אִיךְ װֶעל פְרִיעֶר בֶּעטְרַאכְטִין אַיֶיער רַאנֶע (בִּינְדְט אִים אָפּ דֶעם טוּךְ פוּן קָאפּ, קוּקְט אִים אוֹיף דֶער פָּאטִילְנְצֶע) יָא יֶעצְט דֶענְק אִיךְ אַז אִיר דַארְפְט שׁוֹיןְ נִיט שְׁרַייבֶּען, אַיֶיער רַאנֶע אִיז שׁוֹין פֶערְהֵיילְט. אִיר קָאנְט צוּ הוֹיזֶע רֵייזֶען!

יָאזֶעף (שְׁרַייט אוּים) גָאטְט! אִיךְ בִּין גְלִיקְלִיךְ! אִיךְ זֶעה מִיךְ בַּאלְד מִיט מַיין טְהֵייעֶרִי פְרוֹי! (רַאבְּט אִים דִיא הַאנְד) אִיךְ דַאנְק אַייךְ הֶערְר דָאקְטָאר פַאר דֶער רֶעטוּנְג װָאס אִיר הָאט מִיר גִיגֶעבִּין!

דָאקְטָאר (זֶעצְט זִיךְ נֶעבִּין אִים) קֵיין דַאנְק קוּמְט מִיר נִיט, דֶען אִיךְ הָאבּ גֶעטְהוּן מַיין שׁוּלְד װֶעלְכֶעס דִיא מֶענְשְׁהֵייט פָאדֶערְט מִיר עֶרְצֵיילְט לִיבֶּערְסְט װִיא אַזוֹי אִיר קוּמְט אִין װַאלְד, אוּנ װֶער אִיז דֶער מֶערְדֶער װָאס הָאט אוֹיף אַייךְ גֶעשָׁאסִין.

יָאזֶעף, דֶער מֶערְדֶער אִיז מַיין שׁוּתָף, אִיךְ בִּין מִיט אִים גֶעפָארִין אַהֶער קֵיין בֵּיאַלַאסְטָאק נָאךְ גֶעװַאנְט קוֹיפֶען, אוֹיף דֶער

לעצטיר סטאנציע וואס פאר ביאלאסטאק, האט ער מיר געבעטין מיר זאלין זיך אפ שטעלין. אונ איך וואס האב אויך קיין שום געפאדר געדענקט האב דרויף איין געוויליגט, מיר האבין זיך גיזעצט טרינקען טהעע, נאך דער טהעע איז ער ערגעץ פארשווינדען געווארין מיט מיין דינער אויף א האלבע שעה נאכהער איז ער אליין צוריק געקומען אונ מיך געבעטין איך זאל מיט אים א ביסעל זיך דורך געהן אין בילויוזשער וואלד, איך האב אים דאס אויך צו ליב געטהון, נור קוים בין איך מיט אים אריין געקומען אין וואלד האט ער מיט מיר זיך אפ גישטעלט אונ מיר געזאגט אז איך זאל ווארטין אויף דעם ארט, אונ ער וועט געהן אויף זוכען א שעהנערין געגענד אויף פרישע לופט צו געניסען, ער איז אוועק געגאנגין איז צו מיר באלד אינטער געקומען מיין דינער, איך האב מיך מיט אים פארערדט, ער האט זיך א פאר מאהל אפ גערוקט פון מיר אונ איך האב ניט פערשטאנען וואס ער מיינט דער מיט. נור פליצלונג האב איך דער הערט אינטער מיר א שאס פון א רעוואלווער אונ איידער איך האב מיך ארום געקיקט, האט דיא קויל מיך געטראפין אין נאקין, איך בין געפאלין צו באדין אונ פון מיין קאפ האט אן געהויבען צו גיסען גאנצע טייכין מיט בלוט, איך האב אויס געשריען רעטעט! מיט אלע מיינע קרעפטין אונ בין באלד שטיל געבליבען, האב מיך מיט קיין גליד ניקענט ריהרען פאר שמערצין, דער דינער מיינער האט געהאפט מיין ראק אונ איז מיט אים אנטלאפין אין דעם ראק איז געלעגין טויזענד רובל מיין גאנצער קאפיטאל וואס איך האב געדענקט מיט אים מיין צוקונפט צו בויהען, איך האב אויס גישטרעקט מיינע הענד (ווייזט וויא אזוי) אונ נאך אמאהל אויס געשריען, אבער גאנץ שוואך, רעטעט! אונ בין נאכדעם אין אהנמאכט געפאלין, אונ וואס ווייטער מיט מיר איז געשעהן, וויא אזוי איר זענט פליצלונג אונטער געקומען צו מיר אונ מיך אהער געבראכט ווייס איך שוין ניט. דאקטאר, אונ דיזעס קענט איר באלד וויסען, איך בין גראדע דאמאלס

געגאנגין אין וואלד שפאצירען מיט מיין דינער. מיט א מאהל האב איך דער הערט א שאס פון א רעוואלווער אונ א שוואכין ווידערהאל "רעטעט", דא האבין מיר זיך ביידע געלאזין לויפין נאך דעם ווידער האל, אונ זענען צו אייך אן געקומען, מיר האבין שוין אבער קיינעם נעבין אייך געטראפין, איר זענט אליין געלעגען נעבין א בוים פער באדין אין אייער בלוט, גאנץ שטיל ניט מיט קיין גליד גערירט, איך האב מיך צו גיהערט צו אייער דפק אונ געזעהען אז איר

לעבט

לֶעבְּט נָאךְ, הָאבּ אִיךְ גֶעשִׁיקְט מַיין דִינֶער אִיז שְׁטָאדְט נָאךְ אַ פוּר, אוּנ אַייךְ אָמְפְּרַאוֶועט אַ הֶער אִין שְׁפִּיטוּל . דָא הָאבּ אִיךְ בֶּעטְרַאכְט אַייעֶר רַאנְגֶע אוּנ גֶעזֶעהֶען אַז זִיא אִיז נִיט גֶעפֶעהְרְלִיךְ. אִיר בְּרוֹיכְט נוּר צוּ הָאבִּין רוּה, הָאבּ אִיךְ דְרוּם גֶעשַׁאפְּט מֶען זָאל אַייךְ אִין דֶעם צִימְמֶער אִיבֶּער טְרָאגִין . (זַיין דֶענְשְׁטְשִׁיג אִין זֶעלְנִיר קְלֵיידֶער קוּמְט אַרַיין מִיט אַ קָאנְוָוערְט אִין הַאנְד) .

צְוֶועלְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דֶער דֶענְשְׁטְשִׁיג אוּנ דִיא פָּארִיגֶע.

דֶענְשְׁטְשִׁיג (דֶער לַאנְגְט דֶעם דָאקְטָאר דֶעם קָאנְוֶוערְט) פוּן פָּאלְקָאוְונִיק אַ בְּרִיף צוּ אַייךְ , (אַב) .

דְרַייצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דִיא פָּארִיגֶע אָהְן דֶעם דִינְשְׁטְשִׁיג .

דָאקְטָאר (רַייסְט אוֹיף דֶעם קָאנְוֶוערְט) פוּן פָּאלְקָאוְונִיק צוּ מִיר אַ בְּרִיעף ? נַייעס ! עֶפִינְט דֶעם בְּרִיעף לֶעזְט אִין אִים : דָאקְטָאר פֵּיינְהָאלְץ ! אִין 24 שְׁטוּנְדֶען דַארְף אוּנְזֶער פָּאלְק אִיבֶּער גֶעהְן קַיין בְּרִיסְק , אַלְזָא מַאכְט זִיךְ פֶּערְטִיג אִין וֶועג., (לֶעגְט אִין קֶעשֶׁענֶע דֶעם בְּרִיעף) .

יָאזֶעף (פֶער וִוינְדֶערְט) אַייעֶר פַאמִילְיֶע אִיז פֵּיינְהָאלְץ ?

דָאקְטָאר (שְׁמֵייכֶעלְט) יָא אַזוֹי אִיז מַיין פַאמִילְיֶע, נוּר צוּא וָואס אִיז דִיא פְרַאגֶע ?

יָאזֶעף (מִיט הִיץ) אוּנ אַייעֶר נָאמִין ?

דָאקְטָאר . מַיין נָאמִין אִיז מֵאִיר .

יָאזֶעף (שְׁרַייט) גָאטְט וָואס הֶער אִיךְ ? מֵאִיר פֵּיינְהָאלְץ הֵייסְט אִיר ? אוּנ אַייעֶר גֶעבּוּרְט שְׁטָאט וִויא הֵייסְט ?

דָאקְטָאר (קוּקְט אִים אָן מִיט עֶרְשְׁטוֹינֶען) מַיין גֶעבּוּרְט שְׁטָאט הֵייסְט בְּרִיסְק !

יָאזֶעף . אוּנ אַ פָּאטִיר הָאט אִיר אוֹיךְ ?

דָאקְטָאר . יָא אִיךְ הָאבּ אַ פָּאטִיר מִיט צְווייא יוּנְגֶערִי בְּרִידֶער פוּן זִיךְ.

יָאזֶעף . אוּנ זֵייעֶרִי נֶעמֶען ?

דָאקְטָאר . צְוַואר מִיךְ אַוְונְדֶערְט דִיא פִּילֶע פְרַאגֶען , דָאךְ וֶועל אִיךְ שׁוֹין

שוין עֶנְפֶּערִין אוֹיף זֵייא אוּנ אִיךְ זָאל וִויסֶען גֶעגִין וָואס אִיר פְּרֶעגְט, מַיין פָּאטֶער הֵייסְט שְׁמוּאֵל זָרַח, אֵיין בְּרוּדֶער דָוִד וֶועלְוִויל, אוּנ דֶער עֶלְטֶערִיר פוּן אִים הֵייסְט יָאזֶעף . . .

יָאזֶעף (נֶעהְמְט אִים אַרוּם שְׁרַייט אוֹיס) מַיין בְּרוּדֶער! . . .

דָאקְטָאר (שְׁטֵייט אוֹיף הַאסְטִיג קוּקְט אוֹיף אִים) הִימְמֶעל! וָואס הֶער אִיךְ? אִיךְ בִּין אַייֶער בְּרוּדֶער? וִויא אַזוֹי הֵייסְט אִיר דֶען?

יָאזֶעף (שְׁטֵייט אוֹיף נֶעהְמְט אִים אַרוּם) אִיךְ בִּין דַיין בְּרוּדֶער יָאזֶעף!

דָאקְטָאר (טְרֶעט צוּרִיק עֶטְלִיכֶע טְרִיט, קוּקְט אוֹיף אִים מִיט שְׁטַארְקֶע אוֹיגֶען) הַא? דוּא בִּיזְט מַיין בְּרוּדֶער יָאזֶעף? (קוּקְט אוֹיף אִים אַ פָּאר זֶעקוּנְדֶען, לוֹיפְט צוּ אִים צוּא נֶעהְמְט אִים אַרוּם) אָ גָאטְט! וִויא אוּנְגְלִיקְלִיךְ אִיךְ בִּין אַז אִיךְ הָאבּ מַיין אֵייגֶענֶעם בְּרוּדֶער שׁוֹין נִיט דֶער קֶענְט! (קוּשְׁט אִים) מַיין טְהֵייעֶרִיר בְּרוּדֶער! מַיין לִיבֶּער יָאזֶעף!

יָאזֶעף (קוּשְׁט אִים) מַיין בְּרוּדֶער, מַיין רֶעטֶער, מַיין וָואלְטְהֶעטִיר! אָ וִויא גְלִיקְלִיךְ אִיךְ שֶׁעצֶע מִיךְ אַז דוּא מַיין בְּרוּדֶער בִּיזְט מַיין רֶעטֶער גֶעוֶוען!

דָאקְטָאר, אוּנ וִויא גְלִיקְלִיךְ אִיךְ בִּין אַז אִיךְ הָאבּ גִירֶעטֶעט מַיין בְּרוּדֶער פוּן טוֹידְט! (קוּשֶׁען זִיךְ, נֶעהְמִין זִיךְ אָן בַּייא דִיא הֶענְד זֶעצִין זִיךְ אוֹיף דֶעם בֶּעטִיל).

יָאזֶעף, דֶער צֵייל מִיר מַיין טְהֵייעֶרִיר בְּרוּדֶער וָואס מִיט דִיר הָאט זִיךְ פַּאסִירְט אִין דִיא 10 יָאהְר וָואס דוּא בִּיזְט פוּן אוּנְז אַוֶועק. אוּנ וִויא אַזוֹי דוּא בִּיזְט וָואיֶענִי דָאקְטָאר גֶעוָוארִין, אוּנ וָוארוּם הָאסְטוּ זִיךְ נִיט גֶעלָאזְט הֶערִין דִיא גַאנְצֶע צַייט צוּ אוּנְז?

דָאקְטָאר, אַז קָהָל הָאט מִיךְ אָפּ גִיגֶעבִּין אִין דִינְסְט, הָאט מֶען מִיךְ אַ וֶועק גֶעשִׁיקְט קֵיין קִיֶעוו מִיט נָאךְ פִּיל רֶעקְרוּטֶען מִיר זָאלִין דָארְטִין שְׁטֵיין, אִיךְ הָאבּ מִיךְ בַּאלְד גֶעוֶוענְדֶעט צוּם גֶענֶערַאל מִיט אַ בִּיטְטֶע שְׁרִיפְט, אִים בֶּעשְׁרִיבֶּען מַיין גַאנְצֶע בִּיאָגְרַאפִּיֶע וָואס מִיט מִיר הָאט זִיךְ פַּאסִירְט דָאס אִיךְ בֶּעזִיץ פִּיל קֶענְטְנִיסֶע, הָאבּ פֶעהִיגְקֵייטִין צוּם בִּילְדוּנְג, אוּנ אַם עֶנְדֶע הָאבּ אִיךְ אִים גֶעבֶּעטִין אַז עֶר זָאל מִיר שְׁטֵיין צוּא הִילְף, אוּנ מִיר עֶרְלוֹיבֶּען אַרַיין צוּ טְרֶעטִין אִין קִיֶעוֶוער אוּנִיווֶערְזִיטֶעט אִיךְ זָאל מַיין עֶקְזַאמִין עֶנְדֶעגִין אוֹיף דָאקְטָאר שְׁטוּדְיוּם, דֶער גֶענֶערַאל וֶועלְכֶער וַואר זֵייעֶר אַ גוּטֶער מֶענְשׁ הָאט מַיין בִּיטְטֶע שְׁרִיפְט נִיט פֶערְוִויזֶען, הָאט מִיךְ גֶעשִׁיקְט מִיט אַ פַּאפִּיר צוּם דִירֶעקְטָאר דָאס עֶר זָאל מִיךְ עֶקְזַאמֶענִירֶען, דִיזֶער הָאט מִיךְ עֶקְזַאמֶענִירְט, אִיךְ הָאבּ זַיין פְּרָאבֶּע אוֹיס גֶעהַאלְטִין אוּנ בִּין גֶעבְּלִיבֶּען זַיין שִׁילֶער אַלְזָא,

זעכס יאהר האט געדויערט אלס איך האב געענדיגט דעם מעדעצינסקע פאקולטעט נאכהער בין איך פון דארטין א רויס מיט א דיפלאם אז איך האב רעכט דאקטאר צו זיין, איך בין געקומען צום גענעראל און אים אפ געדאנקט פאר דעם וואלטהאט וועלכעס ער האט מיט מיר געטהון איך בין באלד פאזנאטשעט געווארין פאר א וואיענע דאקטאר אין איין פאלק וועלכער איז באלד אוועק געגאנגין א הער קיין ביאלאסטאק, פון דאמאלס אן וואוין איך דא, איך האב אפילו פיל מאהל שוין געוואלט א בריעף שרייבען צום פאטער אין בריסק, נור דער האס צוא מיין שטיפמוטער האט דאס מיר ניט געלאזין טהון, אז איך דער מאן מיך די צרות וואס זיא האט מיר אן געטהון א מאהל וויא זיא פלעגט מיך פריסלעדעווען אויף יעדין טריט, און געפירט צום פאטער רכילות און ער האט איר אויף אלעס געגלויבט, אט דער געדאנק האט מיך שטענדיג צוריק געהאלטין ווען איך האב געוואלט צו אים שרייבען. יאזעף, האסטו שוין געהייראטעט אויך?

דאקטאר, ניין! נאך האב איך ניט געפונען דיא דאזיגע וועלכע מיין הערץ זאל צו איר געהערין!

יאזעף. און איך האב שוין פון א יאהר געהייראטעט. מיך האט מיין שיקזאל בעגליקט מיט זייער א טהייערי פרוי א קלוגע א גוטע הערציגע האט מיטלייד אויף יעדין ליידענדין.

דאקטאר (רייכט אים דיא האנד) איך גראטעלירע דיר ברודער מיט דיין גוטע פרוי, איר נאהמען?

יאזעף. איר נאהמין הדסה, וועסט איר אן קוקען ליעבער ברודער וואס פאר איין ליעבעס קינד דאס איז! איין עכטע קאפיע פון איין ענגעל געשטאלט! א וויא טרייא זיא איז צו מיר! איך געדענק נאך יעצט וויא זיא האט מיך דאמאלס געבעטין צוריק מיט דרייא מאנהייט אז איך זאל ניט מאכין מיט דעם באריסען וואס האט אויף מיר געשאסין קיין שותפת! דאס הערץ האט איר געזאגט אז ער וועט מיר בייזעס טהון! ער האט אויף מיר געשאסין דורך דיא געהילפע פון מיין דינער, און האבין מיין לעצטין קאפיטאל אוועק גערויבט. און יעצט אז איך קום שוין א היים, האב איך ערשט קיין מיטעל פון תאנען זיך צו ערנערין מיט מיין פרוי! (זיפצט).

דאקטאר (נעהמט אים אן ביא דער האנד) ניכט געזארגט ליעבער ברודער ווען נור דוא וועסט זיין געזונד האסטו געלד אויך. איך בעזיץ א היבשען קאפיטאל. איך וועל מיך מיט דיר אים גלייך

גְלַייךְ טְהֵיילֶען, דָאס וֶועט אָן קוּמֶען אוֹיף דֵיין חֵלֶק פִּינְף מָאהְל מֶערִיר וִויא דוּא הָאסְט פֶערְלוֹירֶען!

יָאזֶעף (נֶעהְמְט אִים אַרוּם) אָמַיין טְהֵייעֶרִיר בְּרוּדֶער! פְּרִיעֶר בִּיזְטוּ גֶעוֶועזֶען מַיין רֶעטֶער, אוּנ יֶעצְט בְּלַייבְּסְטוּ אוֹיךְ מַיין וָואלְטְהֶעטִיר! (לָאזְט אִים אָפּ).

דָאקְטָאר, עֶרְצֵייל מִיר יֶעצְט וִויא אַזוֹי גֶעהְט עֶס מִיט אוּנְזֶער פָאטֶער.

יָאזֶעף, עֶר גֶעפִינְט זִיךְ גָאט זֵייא דַאנְק גֶעזוּנְד, נוּר זַיין אָבְּסְטָאיאטֶעלְסְטְוָוא אִיז יֶעצְט זֵייעֶר גֶעמֵיין!

דָאקְטָאר, אוּנ דָוִד וֶועלְוִויל וָואס מַאכְט? לֵיידֶעט עֶר הָאטְשׁ נִיט קֵיין צָרוֹת פוּן דֶער שְׁטִיפְמוּטֶער אוּנְזֶערִי?

יָאזֶעף, לֵיידֶער לַיידֶעטֶער נֶעבִּיךְ פִּיל צָרוֹת! זִיא שְׁטוּפְּט אִים פִּיל מָאהְל אַרוֹיס פוּן שְׁטוּבּ, וִויל אִים גָאר קֵיין עֶסִין נִיט גֶעבִּין, אַבַּאנְק מַיין גוּטֶע פְרוֹי, וֶוען נִיט זִיא וָואלְט עֶר פַאר הוּנְגֶער אוֹיס גֶעגַאנְגִין!

דָאקְטָאר, אוּנ אוּנְזֶער פָאטִיר וָואס זָאגְט דְרוֹיף? אִים הַארְט דָאס גָאר נִיט?

יָאזֶעף, קֶענְסְטוּ דֶען נִיט אוּנְזֶער פָאטֶער? עֶר אִיז, זָאל עֶר מִיר מוֹחֵל זַיין אַ שְׁלָאף מִיצֶעל וָואס זִיא טְהוּט אִיז גֶעטְהוּן, עֶר קוּקְט אוֹיף קֵיין זַאךְ זִיךְ נִיט אוּם!

דָאקְטָאר (שְׁטֶעלְט זִיךְ הַאסְטִיג אוֹיף:) יֶעצְט וֶועט זִיא שׁוֹין בֶּעקוּמֶען דִיא מַפָּלָה! (וֶועצְט זִיךְ) זָאג מִיר נוּר יָאזֶעף, דֶער פָאטֶער דֶערְמָאנְט מִיךְ אַ מָאהְל?

יָאזֶעף, עֶר דֶער מֵאנְט דִיר זֵייעֶר אָפְט, אוּנ ווִישְׁט זִיךְ דֶער בַּייא דִיא אוֹיגֶען פוּן טְרֶערִין.

דָאקְטָאר, אוּנ פוּן דֶעם פֶּעקִיל טַאבַּאק וָואס עֶר הָאט בַּייא מִיר גֶעפוּנֶען שַׁבָּת אִין קֶעשֶׁענִי אִיז עֶר שׁוֹין דֶערְגַאנְגִין אַז דָאס וַואר דִיא שְׁטִיפְמוּטֶערְס אַרְבֵּייט?

יָאזֶעף, דָוִד וֶועלְוִויל הָאט אִים אֲפִילוּ נָאךְ בַּאלְד גֶעזָאגְט אַז עֶר הָאט אַלֵיין גֶעזֶעהְן וִויא זִיא הָאט דָאס אַרַיין גֶעלֵייגְט אִין דַיינֶע הוֹיזֶען קֶעשֶׁענִי. נוּר וָואס הֶעלְפְט דָאס? עֶר וִויל דָאס עַד הַיּוֹם אוֹיף אִיר נִיט גְלוֹיבֶּען, וָוארִין עֶר הַאלְט אִיר פַאר אַ צִדְקָנִיּוֹת.

דָאקְטָאר, יֶעצְט זָאל זִיא הָאבִּין אִיר סוֹף! גְלַייךְ וִויא אִיךְ קוּם נוּר צוּם פָאטֶער וֶועל אִיךְ זֶעהְן דִיא מִינוּט אִין אִיר רַאבֶּע צוּ גֶעהְמִין, אָבֶּער דִיזֶע רַאבֶּע וֶועט זַיין אַ גַאנְץ אֵיידֶעלִי אוּנ אַיין הֶעכְּסְט חִיטְרֶע!

יאזעף, וואס ווילסטו איהר דען טהון?

דאקטאר, אז מיר וועלין פליצלונג אריין קומען צום פאטיר וועט ער דאך מסתמא פרייהען איבער אונז, וועל איך איהם הייסען שטעלין בראנפין צום טיש אונ וועל זיך פלייסען אז ער זאל זיך א ביסעל איבער טרינקען, אונ דאמאלס וועל איך בייא איהם ארויס נארין א וועכסיל אויף אזא סומע וואס זאל אן טרעפין פינף מאהל מעהר וויא ער פערמאגט אונ דאן וועל איך בייא איהם אוועק נעהמין זיין גאנץ פארמעגין, דיא שטיפמוטער וועל איך ארויס שטופען וויא אזוי זיא שטייט אונ געהט, אונ דעם פאטיר וועל איך האלטין בייא זיך, וועל איהם אלע פערגעניגען פערשאפין נור מיטין ווייב וועל איך איהם קיין מאהל ניט לאזין זיך צו נויף קומען אט דאס וועט זיין מיין נקמה אין דער שטיפמוטער אונזערי, וויא גיפעלט דיר יאזעף דער פלאן?

יאזעף, ער געפעלט מיר זייער, אבער מיט וועלכען אויס רייד וועסטו בייא איהם אויס נארין דעם פאפירס?

דאקטאר, אז מיר וועלין קומען קיין בריסק, וועלין מיר ביידע באלד אריין געהן צו איהם...

יאזעף (שלאגט איבער) ניין ניין! איך לויף באלד צו מיין הדסהן!

דאקטאר (נעמט איהם אן בייא דער האנד) אך זייא זשי ניט אזוי געהיילט! דען דער מיט וועסטו דאך גאר פערניכטען מיין פלאן! אז מיר וועלין צו איהם קומען זאלסטו איהם זאגין אז מען דארף שיקען א בריף צו הדסהן אין זיין נאהמין אז ער מעלדעט איהר אז דוא קומסט באלד צו פארין, כדי זיא זאל ניט איבער שרעקין מיט דיין פלוצליכען ערשיינען בייא איהר, דעם בריף וועל איך שרייבען, וואריין ער וועט דאך שוין זיין אויס געטרינקען וועל איך דאמאלס אנשטאט דעם בריעף שרייבען, וועל איך א וועכסיל אן שרייבען, אונ איהם הייסין דרויף אונטער שרייבען, דיא אויגען וועלין דאך איהם זיין פערגאסין וועט ער ניט בעמערקין אויף וואס ער שרייבט זיך אונטער! בעשטעהסטו דרויף מיין ברודער?

יאזעף (שטייט אויף) איך באשטעה! מארש קיין בריסק!

(דער דאקטאר שטייט אויף, שטעלט זיך מיט איהם האלב זייטיג צום פובליקום, אונ האלב זייטיג צום טיר, לעגין ארויף דיא הענד אויף דיא אקסלין איינער בייס אנדערין).

דאקטאר (אלס יאזעף איז אנשוויגען געווארין) צו מיין געבורט שטאט!

יאזעף

יאָזעף, צו מיין געליבּטע פרוי!

דאָקטאָר, צו מיין געליבּטען פּאַטער!

יאָזעף, צו מיין טהייערי חבֿרה!

דאָקטאָר (שטעלט דעם ערשטין שפּאַן מיט אים) ראַבּע אין דער שטיפּמוטער!

יאָזעף, ראַבּע אין מיינע מערדער! (נעהמין זיך בּיידע אַרום).

דער פאָרהאַנג לאָזט זיך שנעלל העראַבּ.

פירטער אַקט

(בּייא דעם אַקט שפּילען אַלע פּערזאָנען זייערי ראָלען אויסער דעם דינשטשיג).

(דער ערשטער האַלבּ פון דעם אַקט געשיהעט בּייא שמואל זרחין אין הויז אונ דער צווייטער בּייא הדסה אין אַ אָרעם וואָהנונג).

(דיא צייט פון דעם אַקט איז פאַר האַלבּען טאָג)

סצענע

(אַ קליינער זאַל, אין דער מיט אַ קליינע טיר, רעכטס אַ זייטין טיר. אין דער מיט זאַל אַ טיש, פון 3 זייטין בּיים טיש שטעהען 3 שטולען, דיא פירטע זייט וועלכע איז צום פּובּליקום איזט ליידיג, דוד וועלוויל געקליידעט וויא אין ערשטין אַקט, קומט אַריין דורכין זייטין טיר אַלס דער פאָרהאַנג הייבּט זיך אויף, אונד שטעלט זיך געבּין טיש וויא עס איז ליידיג אָהן שטולען, מיטין פּנים צום פּובּליקום).

ערשטער אויפטריט

דוד וועלוויל זעלבּסט.

דוד וועלוויל (ראַייבּט זיך מיט איין האַנד דאָס אויג, דאָס פּנים איז רחמנותדיג:) איך ווייס גאָר ניט וואָס דיא מומע טראַכט זיך? זיא האָט בּייא מיר צו גינומען דיא טויזענד קערבּליך מיט דעם צירונג

צירוּנג וָואס הֲדַסָה הָאט מִיר גִיגֶעבִּין פַּאר חְלִיצָה אִיר גֶעבִּין אִיז זִיא צוּ מִיר אַזוֹי שְׁלֶעכְט גֶעוָוארִין אַזְשׁ סֶכָּנוֹת! נִיט זִיא מַאכְט מִיר קֵיין קָאמְפְּטִיוּם, נִיט זִיא גִיט מִיר קֵיין שֵׁיינֶע כַּלָה (לָאזְט אַרָאפּ דִיא הַאנְד פוּן דֶעם אוֹיג) נוּר אִיךְ וָואלְט אִיר שׁוֹין דָאס מוֹחֵל גֶעוֶועזִין, לָאז זִיא מִיר חָאטְשׁ גֶעבִּין עֶסִין אִין דֶער צַייט, וְוייל זִיא דָאס אוֹיךְ נִיט! לָאזְט מִיךְ פַּאסְטִין אֶפְשַׁר אַגַאנְצִין טָאג, גִיבְּט מִיר נִיט קֵיין קִישֶׁען, אוֹיף דֶער זַייט, שְׁלָאגְט מִיךְ אַלֶע מָאהְל, אוּנ מְטַרייבְּט מִיךְ שׁוֹין גָאר אַרוֹיס פוּן שְׁטוּבּ! אַז אִיךְ וְוייל נֶעהְמִין אַ שְׁטִיקֶעל בְּרוֹיט, שְׁרַייט זִיא בַּאלְד; דָוִד וֶועלְוִויל! פְרֶעסְט שׁוֹין וַוייטֶער! דָוִד וֶועלְוִויל! גֶענוּג דִיר שׁוֹין צוּ פְרֶעסִין! אִיךְ וַויים גָאר נִיט וָואס זִיא מְטַראכְט זִיךְ? (פוֹיזֶע, פֶּעסְטֶעט זִיךְ) שׁוֹין אֶפְשַׁר 12 דֶער זֵייגֶער אוּנ אִיךְ הָאבּ נָאךְ גָאר נִיט אִיבֶּער גֶעבִּיסֶען! אִיךְ בִּין אַזוֹי הוּנְגֶערִיג אַזְשׁ סֶכָּנוֹת! (וֵויינְט הוֹיךְ, שְׁמוּאֵל זֶרַח גֶעקְלֵיידֶעט וְויא אִין דִיא פָאריגֶע אַקְטִין קוּמְט אַרַיין דוּרְכִין גְלַאזְוִונִים טִיר) .

צְוֵויטֶער אוֹיפְטְרִיט

שְׁמוּאֵל זֶרַח אוּנד דֶער פָארִיגֶער .

דָוִד וֶועלְוִויל (אַלְס עֶר הֶערְט דִיא טִיר עֶפֶענֶען, דְרֶעהְט עֶר זִיךְ אוֹיס מִיטִין פָּנִים צוּ אִיר, אוּנ אַלְס עֶר עֶרְזֶעהְט דֶעם פָאטִיר אַרַיין קוּמֶען, הֵייבְּט עֶר אָן הוֹיךְ צוּ וֵויינֶען) .

שְׁמוּאֵל זֶרַח (צוּ גֵייהֶענְד צוּ אִים) וָואס וֵויינְסְטוּ דָוִד וֶועלְוִויל?

דָוִד וֶועלְוִויל (מִיט אַ אוֹיס גֶעצְוִוינְגֶענִים טָאן :) אִיךְ בִּין הוּנְגֶערִיג!

שְׁמוּאֵל זֶרַח, פַאר וָואס זְשִׁי זָאגְסְטוּ נִיט דֶער מוּמִין זִיא זָאל דִיר גֶעבִּין עֶפִּיס צוּ עֶסִין?

דָוִד וֶועלְוִויל (קוּקְט אַרָאפּ, שְׁפִּילְט זִיךְ מִיט אַ צִיצֶע, בְּלָאזְט אָן דִיא בַּאקֶען :) יָא אִיךְ הָאבּ אִיר שׁוֹין צְוֵויא מָאהְל גֶעזָאגְט זִיא זָאל מִיר גֶעבִּין עֶסִין, הָאט זִיא מִיר נוּר גוּט אָן גֶעשָׁאלְטִין אָבֶּער קֵיין עֶסִין וְוייל זִיא מִיר נִיט גֶעבִּין!

שְׁמוּאֵל זֶרַח, וָואס הֵייסְט זִיא וְויל דִיר נִיט גֶעבִּין? מֵיין קִינְד וֶועט זִיא זְשַׁאלֶעוֶוען עֶסִין? (לָאזְט זִיךְ גֶעהְן צוּם זֵייטִין טִיר, פְרַאדִיל קוּמְט אִים אַ גֶעגִין גֶעקְלֵיידֶעט וְויא אִין 3 טִין אַקְט) .

דְרִיטֶער אוֹיפְטְרִיט

פְרַאדִיל אוּנְד דִיא פָארִיגֶע

שְׁמוּאֵל זֶרַח (צוּ פְרַאדְלִין) פַאר וָואס גִיבְּסְטוּ אִים נִיט קֵיין עֶסִין פְרַאדִיל ? צוּ אִיז נָאךְ נִיט צַייט פַאר אִים אַז עֶר זָאל אִיבֶּער בַּייסִין ?

פְרַאדִיל (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין גֶעגִין פּוּבְּלִיקוּם נֶעבִּין אַ שְׁטוּל) לָאז עֶר גֶעהְן צוּ הֲדָסָהן, וֶועט זִיא אִים גֶעבִּין עֶסִין !

דָוִד וֶועלְוִויל (צוּ אִיר) נוּא גִיבְּט מִיר אָפּ דִיא טוֹיזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ מִיט דֶעם צִירוּנְג וֶועל אִיךְ אִיר זַייא אַוֶועק גֶעבִּין וֶועט זִיא מִיר גֶעבִּין עֶסִין !

פְרַאדִיל, אִיךְ הָאבּ בַּייא דִיר גֶענוּמֶען גֶעלְט מִיט צִירוּנְג פַארְךְ אֵיינֶער

דָוִד וֶועלְוִויל (דְרֶעהְט זִיךְ אוּים צוּם פּוּבְּלִיקוּם, חַאפְּט זִיךְ אָן מִיט בֵּיידֶע הֶענְד פַארִין קָאפּ :) אוֹי אִיז דָאס אַ לִיגְנֶערְטִי אַזְשׁ סַכָּנוֹת ! עֶרְשְׁט יֶענִי וָואךְ גִיבּ אִיךְ אִיר צוּ בֶּעהַאלְטִין טוֹיזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ מִיט צְוֵויא פּוּשְׁקֶעלִיךְ צִירוּנְג אוּנ אַצוּנְד זָאגְט זִיא שׁוֹין אַז זִיא הָאט בַּייא מִיר גָאר נִיט גֶענוּמֶען ! (מִיטִין פָּנִים צוּ אִיר) לִיגְנֶערְטֶע ! לִיגְנֶערְטֶע !

פְרַאדִיל (לוֹיפְט צוּ אִים) דוּא זָאלְסְט נִיט זַיין קֵיין שֵׁגֶץ וָוארִין אִיךְ צוּ בְּרֶעךְ דִיר דַיינֶע בֵּיינֶער הֶערְסְטוּ ?

דָוִד וֶועלְוִויל (אַנְטְלוֹיפְט צוּם פָּאטִיר, הַאלְט זִיךְ אָן בַּייא זַיין קַאפָּאטֶע מִיטִין פָּנִים צוּ אִיר :) גִיבְּט מִיר אָפּ מַיין גֶעלְט מִיטִין צִירוּנְג !

פְרַאדִיל (טְרָאגְט אִים אוּנְטֶער אַ פֵּייג אוּנְטֶער דֶעם נָאז) נַא ! אָט דָאס גֶעבּ אִיךְ דִיר !

דָוִד וֶועלְוִויל, נוּא גִיבְּט מִיר הָאטְשׁ עֶסִין !

פְרַאדִיל (גֶעהְט צוּ צוּם טִישׁ) בִּיזְט נִיט קְרַאנְק צוּ גֶעהְן פֶּערְדִינֶען אוֹיף עֶסִין !

שְׁמוּאֵל זֶרַח (גֶעהְט צוּ צוּם טִישׁ, זֶעצְט זִיךְ אוֹיף אַ שְׁטוּל גֶעגִין אִיר, דָוִד וֶועלְוִויל שְׁטֵייט נִיט וַוייט פוּן אִים).

שְׁמוּאֵל זֶרַח (שָׁאקֶעלְט צוּ אִיר מִיטִין קָאפּ) אָ פְּרַאדִיל פְרַאדִיל ! וִויא הָאסְטוּ קֵיין מוֹרָא נִיט פַאר גָאטְט ! בַּארֶעכִין נוּר וָואס דוּא הָאסְט גֶעטְהוּן ! הָאסְט אִים אָן גִירֶעדְט עֶר זָאל אָפּ רַאבֶּעוֶוען אֵיין אָרִימֶע אַלְמָנָה. אוּנ דִיר דָאס אַוֶועק גֶעבִּין, אוּנ צוּם סוֹף ווִילְסְטוּ אִים נָאךְ קֵיין עֶסִין נִיט גֶעבִּין ! אִיז רֶעכְט אַזוֹי ? פְרֶעג אִיךְ דִיךְ בִּיזְט דָאךְ אַ פְרוּמֶע יוּדֶענֶע הַא !

פראדיל

פְּרַאדִיל. אִיךְ בֶּעט דִיךְ נִיט, זָאלְסְט מִיר מוּסְרִין, עֶס הָאט נִיט צוּ דִיר וָואס אִיךְ טְהוּ!

שְׁמוּאֵל זָרַח. שְׁטַאמְשׁ עֶס הָאט נִיט צוּ מִיר? עֶר אִיז דָאךְ אָבֶּער פָּארְט מַיין קִינְד!

פְּרַאדִיל, נוּא הֶענְג זִיךְ אוֹיף אִים!

שְׁמוּאֵל זָרַח (זִיפְצְט) אַז אָךְ אוּנ וֶועה אִיז מַיין וֶועלְט חָלֶעבִּין וָואס אִיךְ הָאבּ דִיךְ גָאר דֶער קֶענְט פַאר אַ וַוייבּ צוּ מִיר!

פְּרַאדִיל (מִיט כַּעַס) יָא הָאבְּט זִיךְ מַאכִי וָואס צוּ וַוארְפִין מִיט מִיר, אִיךְ הָאבּ פַאר גֶעסִין, בִּיזְט אַ גְרוֹיסֶער בַּעַל יַחְסָן, הָאסְט זַייעֶר פֵיינֶע קִינְדֶער אֵיין זִיהְן הָאסְטוּ אַלֵיין אִים גֶעחַאפְּט בַּייא צִיגַארִין רוֹיכֶנֶען אוּם שַׁבָּת, הָאסְט אִים אָפּ גִיגֶעבִּין פַאר אַ סָאלְדַאט. נוּא וָואס אִיז גֶעוָוארִין פוּן אִים? אוּנ אַוַודַאי אַ מְשׁוּמָד וָואס דֶען? עֶר וֶועט יוּדֶעשֶׁקַייט אוֹיס הַאלְטִין? אוּנ דֶער אַנְדֶערִיר זָאל זִיךְ שׁוֹין מִיהֶען פַאר מַיינֶע אַלְטֶע חָאלִיאוֶועס אִיז אוֹיךְ גֶעוֶוען אַ פְרוּם זִיהֶנְדֶעלִי. אַז בַּייא אִים אִיז גֶעוֶוען רֶעכְט זַיין וַוייבּ זָאל גֶעהְן מִיט דִיא אֵייגֶענֶע הָאר, הָאט אִים אִין אֱמֶת גָאטְט בֶּעצָאהְלְט דֶער פַאר מִיט אַזַא מִיתָה אַז עֶר הָאט אַפִילוּ ווִידוּי אוֹיךְ קֵיין צַייט גֶעהַאט צוּ זָאגִין! הַא הַא הַא! נִישְׁטָא וֶוער עֶס זָאל לַאכִין פוּן דֶעם בַּעַל יַחְסָן!

שְׁמוּאֵל זָרַח. מִיט מַיינֶע חֶסְרוֹנוֹת וָואסדוּא וַוייזְט מִיר דָא אוֹיף, הָאבּ אִיךְ נָאךְ קֵיין מֶענְשִׁין אוּנְגְלִיקְלִיךְ גֶעמַאכְט! אוּנ דוּא וָואס דוּא רִיהְמְסְט זִיךְ פַאר אַ יַחְסָנְטֶע אוּנ פַאר אַ צַדְקָנִיוֹת, הָאסְטוּ גֶענוּמֶען אֵיין עֶהְרְלִיךְ קִינְד וָואס הָאט קֵיין מָאהְל נִיט גֶעטְרַאכְט יֶענִים צוּ בֶּערוֹיבֶּען, רֶעדְסְטוּ אִים אָן אַז עֶר זָאל בֶּערַאבֶּעוֶוען אֵיין ווִיסְטֶע הַלְוָאָה אוּנ דִיר דֶעם רוֹיבּ אַוֶועק גֶעבִּין, אוּנ דֶער נָאךְ אַז עֶר הָאט דִיר שׁוֹין אַלְס דִינְג אַוֶועק גִיגֶעבִּין. טְרַייבְּסְטוּ אִים שׁוֹין פוּן שְׁטוּבּ, אַפִילוּ אַ שְׁטִיקֶעל בְּרוֹיט ווִילְסְטוּ אִים נִיט גֶעבִּין שׁוֹין. גְלַייךְ ווִיא דוּא הָאסְט פוּן אִים גָאר נִיט גֶענָאסִין, אָדֶער גְלַייךְ ווִיא דוּא בְּרֶענְגְסְט אַרַיין אִין שְׁטוּבּ דִיא גַאנְצֶע פַּרְנָסָה! נוּא פְרֶעג אִיךְ דִיךְ הֵייסְט דָאס נִיט אַכְזָרִיוּת פוּן דִיר?

פְּרַאדִיל. נוּא אַז אִיךְ הָאבּ יָא צוּ גֶענוּמֶען בַּייא אִים הֲדַסָהס גֶעלְד וֶועל אִיךְ דָאס אַוֶועק גֶעבִּין מַיינֶע קִינְדֶער וָואס אִיךְ הָאבּ נִיט?

שְׁמוּאֵל זָרַח, דוּא גִיבְּסְט מִיר אוֹיךְ נִיט!

פְּרַאדִיל (מִיט כַּעַס) אַהַא! אָט דֶער פַאר נֶעהְמְסְטוּ זִיךְ אַזוֹי אָן, דוּא ווִילְסְט דָאס גֶעלְד הָאבִּין. אָ קְרֶענְק אִין דִיא זַייטִין וֶועל אִיךְ

דיר

דיר גֶעבִּין ! אִיךְ וֶועל בֶּעסִיר לָאזִין שְׁרַייבֶּען אַ רֵיינִיגְקֵייט אִין שׁול אונ חֲתוּנָה מַאכִין אָרִימֶע יְתוֹמִים מִיט דֶעם גֶעלְד . וֶועל אִיךְ חָאטְשׁ עוֹלָם הַבָּא הָאבִּין אויף יֶענִיר וֶועלְט . וָואס דֶען ? פון דִיר וֶועל אִיךְ עוֹלָם הַבָּא הָאבִּין ?

דָוִד וֶועלְוִויל . אִיר הָאט דָאךְ גָאר גֶעזָאגְט אַז אִיר וֶועט מִיךְ חֲתוּנָה מַאכִין ?

פְּרַאדִיל . דִיר גָאר ? אַ קְרֶענְק אִין בּויךְ ! הָאסְט אַ גֶעזוּנְטִין טַאטִין לָאז עֶר דִיר חֲתוּנָה מַאכִין ! (זֶעצְט זִיךְ) .

שְׁמוּאֵל זָרַח (שְׁטֵייט אויף , שְׁפַּאנְט הִין אוּנְד הֶער , בַּייסְט דִיא נֶעגִיל) .

דָוִד וֶועלְוִויל (רֵייבְּט זִיךְ מִיט אֵיין הַאנְד דָאס אוֹיג) אִיךְ וִויל עֶסִין !

פְּרַאדִיל . מַכּוֹת , קַדָחוֹת , אונ קְרֶענְק אָט דָאס נֶעהְם אונ עֶס !

שְׁמוּאֵל זָרַח (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין נֶעבִּין דָוִד וֶועלְוִולִין מִיטִין פָּנִים צוּ אִיר) וָואס הָאסְטוּ אִים צוּ שֶׁעלְטִין אַז דוּא הָארֶעוֶועסְט נִיט אויף זַיין עֶסִין ? (גֶעהְט אַרוּם) אָ אָ אָ ! פון דְרַייא קִינְדֶער בַּייא אֵיינֶעם גֶעבְּלִיבֶּען , צוּם סוֹף וִויל זִיא מִיר דֶעם אֵיינֶעם אויךְ פַאְרשֶׁעלְטִין !

פְּרַאדִיל . נוּא נוּא הָאבּ קֵיין מוֹרָא נִיט , עֶר וֶועט נָאךְ דִיךְ אִיבֶּער לֶעבִּין .

דָוִד וֶועלְוִויל (אַרָאפּ גֶעלָאזְט דִיא אוֹיגֶען , רֶעדְט נַאיִוְונֶע :) לָאז גָאטְט הִיטֶען ! . . .

פְּרַאדִיל (צוּ לַאכְט זִיךְ) הַא הַא הַא . אָט אִיז אַ גֶעטְרֵייעֶר זוּהְן ! עֶר לָאזְט נִיט דֶעם טַאטִין פְרִיעֶר שְׁטַארְבִּין !

שְׁמוּאֵל זָרַח (גִיבְּט דָוִד וֶועלְוִולִין קָאפִּיקֶעס) נַא דִיר חָכָם מַיינֶער גֶעלְד , גֶעה קויף זִיךְ אויף אִיבֶּער בַּייסִין !

דָוִד וֶועלְוִויל (נֶעהְמְט צוּ דָאס גֶעלְד לויפְט אַרוּיס דוּרְכִין זַייטִין טִיר) .

(שְׁמוּאֵל זָרַח שְׁפַּאצִירְט אֵיין מָאהְל הִין אוּנְד הֶער , בְּלַייבְּט פְּלִיצְלוּנְג שְׁטֵיין אִין דֶער מִיט זָאל מִיטִין גֶעזִיכְט צוּם גְלַאזְנֶע טִיר , מֵאִיר קוּמְט פון אִיר אַריין גֶעקְלֵיידֶעט וִויא אֵיין וָואיֶענֶע אַרְצְט) .

פִירְדְטֶער אוֹיפְטְרִיט

מֵאִיר אוּנד דִיא פָארִיגֶע אָהְן דָוִד וֶועלְוִולִין .

מֵאִיר (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין נֶעבִּין טִיר קוּקְט אויף שְׁמוּאֵל זָרְחִין) גוּטֶען טָארְגִין !

שְׁמוּאֵל זָרַח (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין גֶעגְנִין אִים אוּים גֶעצְוִוינְגֶען , חַאפְּט אַרָאפּ דָאס הִיטֶעל , בֶּעהַאלְט בֵּידֶע הֶענְד אִינְטֶער זִיךְ , קְבַאנְט צִיטֶערְנְד :) צוּ וֶועהְמִין דַארְף דֶער הֶערְר ?

מאיר

מֵאִיר (גֶעהְט צוּ נֶעהֶענְטֶער, מִיט אַ קְלֵיינֶעם שְׁמֵייכִיל) אִיר קֶענְט אָן טְהוּן דָאס הִיטֶעל.

שְׁמוּאֵל זָרַח (אִין דֶער פֶארִיגֶער פָּאזֶע) אָבֶּער זָאגְט שׁוֹין צוּ וָועהְמִין דַארְפְט אִיר?

מֵאִיר, טְהוּט אָן דָאס הִיטֶעל, וָואס צִיטֶערְט אִיר אַזוֹי אִיךְ בִּין דָאךְ נִיט קֵיין בֶּער!

שְׁמוּאֵל זָרַח (טְהוּט אָן דָאס הִיטֶעל) נוּא לָאם אִיךְ שׁוֹין הֶערִין צוּא וָועהְמִין אִיר דַארְפְט?

מֵאִיר (שְׁמֵייכְלֶענְד) אִיךְ דַארְף צוּ רֶעבּ שְׁמוּאֵל זָרַח פֵיינְהָאלְץ.

פַּרְאַדִיל (שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף פִינְסְטֶער אִין מִיר! צוּ וָואס דַארְף עֶר דִיךְ?

מֵאִיר (גִיבְּט אוֹיף אִיר אַ קוּק מִיט הַאס אוּנְד פֶערְאַכְטוּנְג).

שְׁמוּאֵל זָרַח. נוּא אִיךְ בִּין דָאס, וָואס ווִילְט אִיר דֶען פוּן מִיר?

מֵאִיר (גֶעהְט צוּ צוּ אִים, שְׁמֵייכְלֶענְד:) אִיךְ ווִיל צוּ אַייךְ זִיךְ דֶערְקֶענִין!

שְׁמוּאֵל זָרַח. מִיט מִיר זִיךְ דֶערְקֶענִין? וָואס פַאר אַ מְחוּתָן זֶענְט אִיר דֶען מִיט מִיר?

מֵאִיר (שְׁמֵייכְלֶענְד) אִיךְ בִּין אַייךְ גָאר נִיט בֶּעקָאנְט?

שְׁמוּאֵל זָרַח (קוּקְט אִין דֶער זַייט. נִיט אוֹיף אִים) ווִיא קוּמְט אִיר מִיר בֶּעקָאנְט צוּ זַיין?

מֵאִיר (נֶעהְמְט אִים אָן פַאר אֵיין הַאנְד) אָבֶּער קוּקְט נוּר אוֹיף מִיר, פִילֵייכְט בִּין אִיךְ אַייךְ יָא בֶּעקָאנְט?

שְׁמוּאֵל זָרַח (קוּקְט אוֹיף אִים, נָאךְ אַ קוּרְצֶע פּוֹיזֶע) ווֵיים אִיךְ? עֶפּיס יָא בֶּעקָאנְט, אוּנ נִיט בֶּעקָאנְט (קוּקְט אַוֶועק) נֵיין! אִיר זֶענְט מִיר גָאר נִיט בֶּעקָאנְט!

מֵאִיר (הַאלְט אִים בַּייא דֶער הַאנְד. שְׁרַייט אוֹיס) פֶּאטְּיר! צוּ דֶערְקֶענְסְטוּ שׁוֹין נִיט דַיין זָאהְן מֵאִיר?

שְׁמוּאֵל זָרַח (צוּ שְׁרָאקִין) הַא? דוּא בִּיזְט מֵאִיר?

מֵאִיר (ווִיל אִים אַרוּם נֶעהְמִין צוּ קוּשֶׁען) אִיךְ בִּין דַיין זָאהְן!

שְׁמוּאֵל זָרַח (לָאזְט זִיךְ נִיט קוּשִׁין! ווִיל פוּן אִים לוֹיז וֶוערִין:) דוּא בִּיזְט נָאךְ מַיין זָאהְן? ווִיא אַזוֹי?

מֵאִיר (צוּ שְׁרָאקִין) פָּאטְּיר! וָואס אִיז דָאס פַאר אַ פְרַאגֶע?

שְׁמוּאֵל זָרַח, בִּיזְט דֶען נָאךְ אַ יוּד?

מֵאִיר. פַאר וָואס זָאל אִיךְ דֶען נִיט זַיין מֶער קֵיין יוּד? וֶוער לָאזְט מִיר נִיט?

שְׁמוּאֵל זָרַח, סְטֵייטְשׁ! דוּא גֶעדֶנְקְסְט דָאךְ עֶפִּים גָאר וִויא אַ גֶענֶערַאל?

מֵאִיר. אִיךְ בִּין אַ וָואיֶענֶע דָאקְטָאר דֶער פַאר גֶעה אִיךְ אִין אַ פָארְמֶע
אָבֶּער מֵיין הֶערְץ אִיז יֶעדָאךְ גַאנְץ מִיט אוּנְזָער יוּדֶענְטְהוּם! אִיךְ
בִּין יוּדֶע וִויא גֶעוֶועזֶען!

שְׁמוּאֵל זָרַח (הֵייבְּט דִיא הֶענְד אִין דֶער הֵייךְ) גֶעלוֹיבְּט בִּיזְטוּ גָאטְט!
(גֶעהְמְט אִים אַרוּם) מֵאִיר בְּנִי בְּכוֹרִי! מֵיין עֶלְצְטֶער
זָאהְן! מֵיין טְרֵייסְט, מֵיין לֶעבִּין! (קוּשְׁט אִים.

מֵאִיר (קוּשְׁט אִים אוֹיךְ) מֵיין טְהֵייֶערִיר פָאטֶער! מֵיין לִיכְט, מֵיין לֶעבִּין!
(לָאזְט אִים לוֹיז).

שְׁמוּאֵל זָרַח (וֵויינֶענְד) אָ מֵיין טְהֵייעֶרִיר זָאהְן! אִיךְ הָאבּ שׁוֹין מֶער
נִיט גֶעדֶענְקְט אַז אִיךְ זָאל דִיךְ נָאךְ אַ מָאהְל זֶעהְן פַאר
מֵיין לֶעבִּין! וִויא גְלִיקְלִיךְ אִיךְ בִּין אַז אִיךְ זֶעה דִיר אַצוּנְד פַאר מִיר,
אִין אַזוֹי פִּיל גְדוּלָה, אוּנ מִיט אַ יוּדֶעשׁ הֶערְץ! זָאג מִיר מֵיין קִינְד
וִויא אַזוֹי בִּיזְטוּ גֶעוָוארִין אַ וָואיֶענִי דָאקְטָאר, אוּנ פַאר וָואס הָאסְטוּ
צֶעהְן יָאהְר דוּרְךְ אֵיינַאנְד זִיךְ נִיט גֶעלָאזְט הֶערִין צוּ מִיר?

מֵאִיר. אִיךְ וֶועל דָאס דִיר שְׁפֶּעטִיר דֶער צֵיילֶען פָאטִיר, יֶעצְט בִּין
אִיךְ מִיעד פוּן וֶועג!

פְרַאדִיל (לוֹיפְט צוּ, צוּ מֵאִירִין, מִיט חַנִיפָה) וָואס פַאר אַ שְׁטִיק הָאלְץ
אִיךְ בִּין? אַז אִיךְ הָאבּ שׁוֹין נִיט דֶערְקֶענְט מֵיין מֵאִירְלִין!
(שְׁפְּרֵייט אוֹיס דִיא הֶענְד, וִויל מִיט אִים זִיךְ צוּ קוּשֶׁען).

מֵאִיר (דְרֶעהְט זִיךְ פוּן אִיר הַאלְבּ אַוֶועק לָאזְט זִיךְ נִיט קוּשֶׁען).

פְרַאדִיל (הַאלְבּ בֶּעלֵיידִיגְט) מִיט אַ מוּמֶע? מֵאִירִיל! מִיט אַ מוּמֶע
ווִילְסְטוּ זִיךְ נִיט צוּ קוּשֶׁען?

מֵאִיר (קוּקְט צוּם פָאטִיר) אִיךְ קוּשׁ נִיט מִיט קֵיין פְרוֹיעֶן!

פְרַאדִיל. סְטַאטְשׁ מִיט מִיר ווִילְסְטוּ זִיךְ נִיט צוּ קוּשֶׁען? מִיט מִיר?
וָואס אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעהַאלְטִין אַ מָאהְל אַזוֹי טְרַייא וִויא
אַ אֵייגֶען קִינְד מֵיינְס!...

מֵאִיר, אָךְ מוּמֶעניוּ דֶער מַאנְט מִיר נִיט אִיךְ בֶּעט אַייךְ דָאס וָוארְט;
"אַ מָאהְל„! וָוארִין אִיךְ דֶער מַאן מִיךְ אִין דִיא אַ מָאהְלִיגֶע צָרוֹת
וָואס אִיךְ בִּין פוּן אַייךְ אוֹיס גֶעשְׁטַאנֶען! (גֶעהְט מִיטִין פָאטִיר צוּ,
צוּם טִישׁ).

פְרַאדִיל (דְרֶעהְט זִיךְ בְּרוֹגֶז פוּן אִים אַוֶועק זֶעצְט זִיךְ אוֹיף אִיר אָרְט).

(עָוד וָועלְוִויל קוּמְט אַרַיין דוּרְכִין זֵייטִין טִיר):

פינפטער אויפטריט

דוד וועלוויל אונד די פאריגע

דוד וועלוויל (רעדט צום פאטיד, שטייהענד נעבין אים אונ קוקט אויף מאירין): מאטי! איך האב מיר געקויפט דריא גרויסע בייגעל אונ אויף גיגעסין, איך בין שוין מער ניט הונגעריג.

מאיר (קוקט אויף אים, פרעגט דעם פאטער) איא פאטיר מיר שיינט אז ער איז דוד וועלוויל?

דוד וועלוויל. פון וואנען ווייסט איר אז איך הייס דוד וועלוויל?

שמואל זרח (צו דוד וועלוולין) ער איז דיין ברודער מאיר!

דוד וועלוויל (צו מאירין) אזוי? דוא ביזט מיין ברודער מאיר? מאקי גוט!..

מאיר נעהמט אים ארום, ביידע צו קושען זיך. שמואל זרח זעצט זיך אויף איין שטול וועלכע שטייט אויבין אן צום לינקען זייט, נעגין פראדלין, אונ קוקט צום גלאוונים טיר, מאיר זעצט זיך נעבין אים אויף דער צווייטע שטול, דוד וועלוויל לאזט זיך געהן צום גלאווני טיר, אונ בעגעגענט יאזעפין אריין קומען, געקליידעט אין איין יעווראפייעשין קאסטיום מיט א רונדע שליאפע).

זעכסטער אויפטריט

יאזעף אונד די פאריגע.

יאזעף (שטעלט נור דעם ערשטין שפאן אויף דער שוועל).

דוד וועלוויל (בעגעגענט אים מיט א געשרייא, קערט זיך אום צוריק שרייהענד): געוואלד! געוואלד! דער מת איז געקומען! מאטי! ראטעוע! אוי! איך האב מורא! געוואלד! (לויפט אונטערין טיש, בלייבט דארטין ליגען).

פראדיל (דער זעהט יאזעפין שטיין נעבין טיר, שטעלט זיך אויף שרייט): ראטעוועט יודען! גוואלד דער מת איז דא (לויפט אב דורכין זייטין טיר).

זיבענטער אויפטריט

די פאריגע אהן פראדלין.

שמואל זרח (זיצענד אויף זיין ארט, דער זעהט יאזעפין, גיבט זיך א שטארקין

אַ שְׁטַארְקִין וָואַרְף, שְׁרַייט :) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל! (ווִיל אוֹיףְשְׁטֵיין צוּם אַנְטְלוֹיפִין

מֵאִיר (הַאלְט אִים אַיין :) גָאטְט אִיז מִיט דִיר! פַאר וֶועהְמִין שְׁרֶעקְסְטוּ זִיך פָּאטֶער?

יָאזֶעף (בְּלֵייבְּט שְׁטֵיין צוּ טוּמֶעלְט גֶעבִּין מִיר קוּקְט אוּנְמוּטְהִיג אוֹיפִין פָּאטִיר).

שְׁמוּאֵל זָרַח (גֶעבְּט אַ קוּק אוֹיף יָאזֶעפִין, פֶערְשְׁטֶעלְט זִיךְ בַּאלְד מִיט אַיין הַאנְד דִיא אוֹיגֶען :) שְׁטַאמְשׁ דוּא פְרֶעגְסְט גָאךְ? זֶעהְסְט דָאךְ אַז דֶער מֵת אִיז גֶעקוּמֶען צוּ אוּנְז אִין שְׁטוּב אַרַיין!

דָוִד וֶועלְוְוִיל (לוֹיפְט אַרוֹיס פוּן זַיין אָרְט. שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין יָאזֶעפִין נִיט וַוייט פוּן מִישׁ, הַאלְט בֵּיידֶע צִיצִית גֶעגִין אִים, ווַארְפְט מִיט זֵייא אִין דֶער הֵייךְ שְׁרַייט צוּ אִים :) גֶעה גֶעה דוּא מֵת! גֶעה אִין דַיין רוּהֶע אַרַיין! דָא זֶענֶען נִיטָא דַיינֶע לַייט! מִיר גֶעהָען אַלֶע אִין פִיר צִיצִית אוּנ דוּא נוּר דְרַייא! . . .

יָאזֶעף (שְׁטֵייבֶעלְט, לָאזְט זִיךְ גֶעהְן, בְּלַייבְּט בַּאלְד שְׁטֵיין אַלְס דָוִד ווֶעלְוִויל אַנְטְלוֹיפְט).

דָוִד וֶועלְוְוִיל (לוֹיפְט צוּם פָּאט. שְׁרַייט ;) אוֹי מַאמִי! עֶר קֶען מַאכִי לַאכִין אוֹיךְ! . . (קוּקְט אוֹיף יָאזֶעפִין ווֶעלְכֶער לָאזְט זִיךְ גֶעהְן צוּ אִים ;) אוֹי אָט גֶעהְט עֶר! מַאמִי! אִיךְ הָאבּ מוֹרָא! טְרַייבּ אִים אַרוֹיס! (גְרָאבְּט זִיךְ אַיין אִין פָּאטִיר).

שְׁמוּאֵל זָרַח (שְׁרַייט צוּ יָאזֶעפִין ;) גֶעה אִין דַיין רוּהֶע אַרַיין! דָא אִיז נִיט מֶער דַיין אָרְט!

מֵאִיר (שְׁטֶעהְט אוֹיף, צוּם פָּאטִיר) אוּם גָאטֶעס ווִילֶען פָּאטֶער, עֶר לֶעבְּט דָאךְ! ווָארוּם מַאכְסְטוּ אִים פַאר אַ מֵת? (גֶעהְט צוּ צוּ יָאזֶעפִין, נֶעהְמְט אִים גֶעאַרֶעמְט, גֶעהְט מִיט אִים צוּם טִישׁ).

דָוִד וֶועלְוְוִיל, מַאמִי! אִיךְ הָאבּ מוֹרָא! (אַנְטְלוֹיפְט צוּם זַייטִ'ן מִיר, בְּלַייבְּט שְׁטֵיין).

שְׁמוּאֵל זָרַח (שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף) הוּא אֱלֹקִים! (לוֹיפְט אַוֶועק פוּן טִישׁ, הַאלְט דִיא צִיצִית אִין דִיא הֶענְד, קוּקְט אוֹיף אִים מִיט גְרוֹיסֶע אוֹיגֶען, צִיטֶערְט).

יָאזֶעף (צוּם פָּאטִיר, מִיט אַ שְׁטֶערְצְפַאלֶען טָאן ;) אָ פָּאטֶער פָּאטֶער! פַאר וֶועהְמִין שְׁרֶעקְסְטוּ זִיךְ?

דָוִד וֶועלְוְוִיל, אוֹי מַאמִי זֶעה נוּר! דֶער מֵת קֶען מַאכִי רֶעדִין אוֹיךְ! . .

שְׁמוּאֵל זָרַח, שְׁטַאמְשׁ אִיךְ זָאל מִיר נִיט שְׁרֶעקִין! דוּא בִּיזְט שׁוֹין פוּן דְרַייא חֳדָשִׁים גֶעשְׁטָארְבִין, פְּלִיצְלוּנְג קוּמְסְטוּ גָאר צוּ

מיר אין שטוב אריין!

דוד וועלוויל (ווארפט מיט דיא ציצית) גייע גייע! אין דיין רוהע אריין!

יאזעף (צום פאטער) ווער האט עס אייך געזאגט אז איך בין געשטארבען?

שמואל זרח. שטייטש ווער? יאנקעל האט צוריק געבראכט דיי געלד מיט דיינע זאכען פון וועג, און ערציילט אונז אז ער מיט דיין שותף האבען דיך געטראפען ליגען אין וואלד א דערשאסענים. האבען זייא דיך אריין געבראכט אין שטאט און מקבר געוועזן, נוא דארף איך נאך א בעסערין בעוויז האבען אויף דיין טוידט?

יאזעף (חאפט זיך אן פארין קאפ) וואס הער איך? יאנקיל האט צוריק געבראכט מיין געלד?

דוד וועלוויל. דארפסט דאס אפשר האבען אויף יענער וועלט: גייע זשי זאג דער מומין וועט זיא דיר דאס אפ געבין!..

(פראדיל ווייזט זיך אויף דער זייטין טיר שרייט אויס; גוואלד! דער מת איז נאך דא! אונד לויפט אב)

יאזעף (שרייט אויס) גרויסער גאטט! וואס איז דא פאר איין אינטריגע געשעהען וואס אלע מאכין מיך פאר א מת? אפילו מיין אייגענער פאטער וויל מיך פאר א געשטארבינעם זעהן! (צום פאטער) א פאטער! וועט דיר דען גוט זיין אז איך זאל אזוי יונג אפ שטארבין פון דער וועלט? און נאך בייא דיין לעבין!

שמואל זרח (גיבט א פאטש מיט ביידע הענד) גוואלד וועל איך שרייען וואס מהוט זיך דא מיט מיר? איך ווייס אז ער איז געשטארבין, און צום סוף זעה איך דאך פארט אז ער לעבט! וויא בין איך דא אין דער וועלט הא?

יאזעף (געהט צו אים צו) מען האט דיך גענארט פאטער! מיינע אייגעני מערדיר וועלכע האבין אויף מיר געשאסין, האבין דאס אויס געטראכט אז זייא האבין מיך געפונען א טוידטען און האבין מיך מקבר געוועזן! כדי זייא זאלין ארויס ריין פון דער רציחה, קוק זיך צו פאטער! (ער רוקט זיך צו אים צו נעהענטער, שמואל זרח רוקט זיך אב פון אים) זעה, דיין יאזעף לעבט!

שמואל זרח (פער וואונדערט) שטאטש, איז דאך אין דיא צווייטען דיא קשיא! פאר וואס האבין זייא אויף דיר געשאסין, זייא זענען דאך גאנץ ארענטליכע לייט? און אז דוא ביזט יא ניט געשאסין געווארין פאר וואס ביזטו ניט געקומען באלד צו אונז? וואס האסטו זיך עפיס גאר דער מאנט אין אונז ערשט אין 3 חדשים ארום, הא?

יאָזעף, אָט הער אויס פּאָטער וועל איך דיר דער צײלען די גאַנצע געשיכטע, יאַנקיל מיט מײן שותּף זענען געוועזן בײדע אָפּ גירעדט אַז מען זאָל מיך שיסען פאַר וואָס? ווײס איך שוין יעצט ניט איך האָב ביז איצט געדענקט אַז איבער מײנע טױזענד רובּיל איז דאָס אַזוי געוועזן, אָבער דו זאָגסט אַז יאַנקיל האָט דאָס אויך צוריק געבּראַכט, דאָ האָבּין שוין די מערדער געמײנט האָבּין אײן אַנדערע אויס זיכט אויף מײן טױדט וואַרשײנליך! דער שותּף האָט אויף מיר אויס געשאָסין, אָבער ער האָט מיר נור שווער געראַנעט, און אויף מײן גליק איז אָן געקומען מײן ברודער מאיר (ווײזט אויף אים, יענער געהט צוא) און האָט מיך געבּראַכט צו זיך אין ביאַלאַסטאָק און דאָרטין בין איך בײא אים געוועזן 3 חדשים און ער האָט מיר, דורך זײנע גרויסע קענטניסע אין דער מעדעצינע, געזונד געמאַכט (נעהמט מאירין אַרום) דיר מײן ברודער האָב איך מײן יעצטיג לעבּין צו פערדאַנקין!

שמואל זרח, ברוך מחיה מתים! (האַפּט יאָזעפין אַרום) יוסף חי! מײן גליק איז יעצט זײער גרויס! איך דאַנק דיר גאָטט! איך קאָן שוין אַצונד רוהעג שטאַרבּין! אין אײן טאָג האָב איך בײדע קינדער געפונען! (קושט אים) מײן טהײערער יוסף! מײן ליב קינד! איך קאָנן אַצונד זאָגין יעקבס ווערטיר אויף דיר! ראות פּניך לא פללתי, איך האָב שוין מער ניט געטראַכט דיך צו זעהן, האָט מיר גאָטט געהאָלפין אַז איך זעה נאָך דײן ברודער אויך! (קושט מאירין אויך).

יאָזעף (צו דוד וועלוועלין, רופט אים) קום הער דוד וועלווילע, וואָס שרעקסטו זיך פאַר מיר?

דוד וועלוויל (געהט לאַנגזאַם) דו געהסט ניט אין תּכריכים?... (אַלע דרײא פערזאָנען לאַכין).

יאָזעף (שמעלט זיך געגין אים, צו נעהמט זײן ראָק:) זעה, האָב איך דען תּכריכים אויף זיך?

דוד וועלוויל (לאַכט, לויפט צו אים צוא).

יאָזעף (נאָכדעם אַז ער האָט זיך מיט אים צו קושט) זאָג מיר דוד וועלווילע וואָס מאַכט מײן הדסה?

דוד וועלוויל, זיא איז איצטער אַזוי אָרעם אַזש סכּנות! זיא וואוינט אין אַ פּיצעלי שטיבעלי אַזש!

יאָזעף (גיבּט זיך אַ חאַפּ פאַרין קאָפּ) גאָטט מײנער! דרויף איז זיא שוין איבער געקומען אין אַזא קורצע צײט? וויא זענען די טױזענד רובּיל וואָס יאַנקיל האָט צוריק געבּראַכט? וויא איז איר צירונג,

אירע

אירָע מַלְבּוּשִׁים, אוּנ אַזַא טְהֵייער מֶעבֶּיל ?

שְׁמוּאֵל זֶרַח (לָאזְט אַרָאפּ דָעם קָאפּ אוּנ זִיפְצְט).

דָוִד וָועלְוִויל (בַייסְט יָאזֶעפִין פַאר אֵיין אַרְבִּיל) וִויא אִיךְ בִּין אַ יוּד יָאזֶעף אַז אִיךְ בִּין נִיט שוּלְדִיג! לָאם אִיךְ קְרֶענְקֶען, לָאם אִיךְ אַ מִיתָה מְשׁוּנָה אֵיין נֶעהְמִין דָא בַּאלְד אוֹיף דֶעם אָרְט אוֹיב אִיךְ בִּין שוּלְדִיג!...

יָאזֶעף מִיט מֵאִירִין, אִין וָואס בִּיזְטוּ נִיט שוּלְדִיג ?

דָוִד וֶועלְוִויל (גְלֶעט יָאזֶעפִין מִיט בֵּיידֶע הֶענְד) אוֹי אוֹיף מַיינֶע הֵיילִיגֶע נֶאֱמָנוּת אַז אִיךְ בִּין נִיט שוּלְדִיג! דִיא מוּמֶע מַאקִי הָאט מִיר אָן גִירֶעדְט!...

יָאזֶעף מִיט מֵאִירִין, וָואס זְשִׁי הָאט זִיא דִיר אָן גִירֶעדְט ?

דָוִד וֶועלְוִויל. זִיא הָאט מִיר אָן גִירֶעדְט.... אָבֶער זָאג יָאזֶעף אַז אִיךְ בִּין נִיט שוּלְדִיג ?...

יָאזֶעף מִיט מֵאִירִין. אָבֶער זָאג דָאךְ שׁוֹין וָואס הָאט זִיא דִיר אָן גִירֶעדְט ?

דָוִד וָועלְוִויל, זִיא הָאט מִיר אָן גִירֶעדְט אַז אִיךְ זָאל הֲדַסָהן נִיט גֶעבִּין קֵיין חֲלִיצָה בִּיז זִיא וֶועט מִיר נִיט אַוֶועק גֶעבִּין דִיא טוֹיזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ מִיט דֶעם גַאנְצִין צִירוּנְג.

יָאזֶעף (מִיט שוֹידֶער) הֲדַסָה הָאט שׁוֹין גֶענוּמֶען חֲלִיצָה ?

שְׁמוּאֵל זֶרַח, אַוַודְאי אַוַודְאי הָאט זִיא גֶעמוּזְט נֶעהְמִין חֲלִיצָה. זִיא הָאט דָאךְ קֵיין קִינְד מִיט דִיר גֶעהַאט!

יָאזֶעף (צוּ דָוִד וֶועלְוְולִין, מִיט הַאס) נוּא הָאסְט גֶעפָּאלְגְט אוּנ אִיר אָפּ גֶערַאבֶּעוֶועט ?

דָוִד וֶועלְוִויל (וֵויינְט) וָואס זְשִׁי הָאבּ אִיךְ גִיקֶענְט טְהוּן ? אַז דִיא מוּמֶע הָאט מִיר אֵיין גֶערֶעדְט אַז זִיא וֶועט מִיךְ שְׁטֶענְדִיג לִיב הָאבִּין אוּנ וֶועט מִיר גֶעבִּין אַ שֵׁיינֶע כַּלָּה מִיט אַ סַךְ נְדַן. נוּא וָואס זְשִׁי בִּין אִיךְ שוּלְדִיג ? אַז זִיא וֶועט דִיר אַזוֹי אֵיין רֶעדִין, וֶועסְטוּ אִיר דֶען נִיט פָּאלְגֶען ?...

יָאזֶעף (צוּם פָאטִיר) אוּנ דוּא פָאטֶער הָאסְט דֶער לָאזְט אַזַא טִירַאנְסְטְוֶוע אוֹיף טְהוּן פוּן דַיין פְרוֹי, אוּנ קִינְד ?

שְׁמוּאֵל זֶרַח, גָאטְט אִיז מַיין עֵדוּת אַז אִיךְ הָאבּ אִין דֶעם קֵיין טְהֵייל נִיט: אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁרִיגֶען; דָוִד וֶועלְוִויל זָאלְסְט בַּייא אִיר גָאר נִיט נֶעהְמִין פַאר חֲלִיצָה גֶעבִּין! הָאט עֶר אָבֶער בְּפֵירוּשׁ גֶעהֶערְט דִיא מוּמֶען אֵיידֶער אַ טַאטִין צוּ הֶערִין. וָואס זְשִׁי הָאבּ אִיךְ גֶעקֶענְט טְהוּן

שׂחוֹן מִיט דָעם עֲקְשָׁן ! אִיךְ הָאבּ גֶעמֵיינְט אֶפְשַׁר וֶועט עֶר נַאכְדֶעם מִיר גֶעבִּין דָאס גֶעלְד מִיטִין צִירוּנְג צוּ בֶּעהַאלְטִין, וֶועל אִיךְ דָאס תֵּיכֶף הֲדַכָהן צוּרִיק גֶעבִּין, אָבֶער צוּם אוּנְגְלִיק הָאט דָאס פְרַאדִיל בַּייא אִים בַּאלְד צוּ גֶענוּמֶען, אוּנ בַּייא אִיר דָאס אָפּ נֶעהְמִין הָאבּ אִיךְ שׂוֹין נִיט גֶעקָאנְט !

דָוִד וָועלְוְוִיל (צוּם פָּאטֶער) אִיךְ זָאל אַזוֹי לֶעבִּין טַאטִי אַז אִיךְ הָאבּ שׂוֹין דִיךְ גֶעוָואלְט פָּאלְגֶען אוּנ אִיר גֶעבִּין אוּמְזִיסְט דִיא חֲלִיצָה, נוּר דִיא מוּמֶע הָאט מִיר אָבֶער אַלֶע מָאהְל גֶעצְווּנְגֶען בַּיים אַרְבַּע כַּנְפוֹת. אַז אִיךְ זָאל דִיךְ נִיט פָאלְגֶען, נוּא הָאבּ אִיךְ מַאכִי דִיר נִיט גֶעפָאלְגְט !

יָאזֶעף (מִיט הִיץ) אִיךְ לוֹיף צוּ מַיין פְּרוֹי ! (דְרֶעהְט זִיךְ אוּים צוּם גְלַאוְנִי טִיר) לָאם אִיךְ זִיא חָאטְשׁ זֶעהְן ! זִיא זִיצְט אַוַדְאִי פוּן מַאנְכֶע טֶעג אָהְן אַ שְׁטִיקֶעל בְּרוֹיט גָאר ! (וִויל גֶעהְן).

מֵאִיר (הַאלְט אִים אַיין) אוּם גָאטֶעס וִוילֶען יָאזֶעף זָאלְסְט נָאךְ נִיט גֶעהְן ! דוּא וֶועסְט אִיר אִיבֶּער שְׁרֶעקִין מִיט דַיין פְּלוּצְלִיכֶען אָן קוּמֶען צוּ אִיר ! זָאל דֶער פָּאטֶער צוּ אִיר פְרִיעֶר אַ בְּרִיעף שִׁיקֶען אוּנ אִיר אָן מֶעלְדִין אַז דוּא קוּמְסְט בַּאלְד צוּ פָּארִין וֶועט זִיא דִיר דַאן גַאנְץ רוּהֶעג בֶּעגֶעגְנֶען.

שְׁמוּאֵל זֶרַח (צוּ יָאזֶעפִין) יָא יָא מַיין קִינְד. עֶר הָאט רֶעכְט, זָאנְסְט קֶען זִיא פוּן שְׁרֶעק חָלִילָה אוּים גֶעהְן ! מָאהְלְט דֶעךְ אַז אִיךְ בִּין אַ מַאנְס פֶּערְזָאן אוּנ אַסַאךְ עֶלְטֶער פוּן אִיר, הָאבּ אִיךְ זִיךְ דֶער שְׁרָאקִין. בִּפְרַט אַ יוּדֶענֶע נָאךְ ?

מֵאִיר. אַיידֶער מֶע וֶועט דֶעם בְּרִיף שְׁרַייבֶּען וֶועלִין מִיר פְרִיעֶר נֶעהְמִין צוּ בִּיסְלֶעךְ בְּרָאנְפִּין !

שְׁמוּאֵל זֶרַח. אַוַדְאִי אַוַדְאִי קוּמְט אַצוּנְד פוּן מִיר בְּרָאנְפִּין אַז גָאטְט הָאט מִיר אוֹיף אַזוֹי פִיל אוּים גֶעהָאלְפִין הַיינְטִיגֶען טָאג ! אִיךְ וֶועל נָאךְ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם מַאכִין אַ סְעוּדָה פַּאר גָאר אוּנְזֶערִי לַיעבֶּע ! (צוּ דָוִד וֶועלְוְולִין) גֶעה דָוִד וָועלְוְוִיל אַרַיין אִין זַאל אוּנ בְּרֶענְג אַהֶער בְּרָאנְפִּין מִיט לֶעקֶעךְ ! (טוּפֶּעט מִיט אַיין פוּס) אוּנ פְרֶעהְלִיךְ זָאלִין מִיר זַיין !

דָוִד וָועלְוְוִיל (לַאכְט, גֶעהְט אַבּ דוּרְכִין גְלַאוְנִי טִיר).

אכטער אויפטריט

דיא פאריגע אהן דוד וועלוולין ·

(אלע דרייא פערזאנען געהן צוא צום טיש, שמואל זרח שטעלט א שטול אויבין אן רעכטס זעצט זיך דרויף, מאיר זעצט זיך אויף דער צווייטער שטול וועלכע שטייט נעבין טיש אין דער מיט צום פובליקום, יאזעף זעצט זיך אויף דער דריטער שטול נעבין מאירין לינקס, אונטער געשפארט מיטביידע הענד דעם קאפ, פערטראכט) ·

שמואל זרח (צו מאירין) זאג מיר דעם אמת מאיריל, דוא רויכערסט שוין היינט ניט קיין פאפיראסין אום שבת?

מאיר · גלויב מיר פאטערשי אז איך רויכער אפילו אים דער וואכין אויך ניט, אונ איך האב גאר קיין מאהל ניט דעם לוסט געהאט צו רייכערין!

שמואל זרח, פאר וואס זשי האט פראדיל דענסט מאהל געפונען אין דיינע שבתדיגע הויזען א פעקיל טאבאק מיט שוועבעליך?

מאיר, אונ ווער קען דאס ניט פערשטיין אז דאס האט זיא מיר אליין אונטער געווארפין כדי דוא זאלסט מיך ארויס יאגען פון דער שטוב? צו דען קאנסטו נאך ניט אויף איר דאס גלויבען? מיר דוכט אז פון דער יעצטיגער חליצה אליין דארפסטו שוין פערשטיין וואס פאר א צדקניות דאס איז!..

שמואל זרח (מיט א זיפץ) גירעכט מיין קינד! (דוד וועלוויל קומט אריין דורכין גלאווני טיר מיט א טאץ, דרויף שטעהט א פלעשיל בראנפין, מיט דרייא זילבערנע בעכערלאך אונד א שאל מיט לעקעך) ·

ניינטער אויפטריט

דוד וועלוויל אונד דיא פאריגע ·

דוד וועלוויל (שטעלט דיא טאץ אויפין טיש) ·

מאיר · (צו אים) ברענג אריין א טינט אונ פעדער אויך

דוד וועלוויל (אב דורכין פאריגען ארויס גאנץ) ·

צֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דִיא פָּארִיגֶע אָהְן דָוִד וֶועלְוְולִין.

שְׁמוּאֵל זָרַח (נָאכְדֶעם אַלְס עֶר הָאט אָן גֶעגָאסְן אַלֶע דְרַייא כּוֹסוֹת נוּא קִינְדֶערְלִיךְ! אַצוּנְד זָאלִין מִיר אוּנְז מְשַׂמֵחַ זַיין! (צוּ יָאזֶעפִין) אוּנ דוּא יוֹסְפִיל, הָאסְט זִיךְ גָאר נִיט וָואס צוּ זָארְגֶען, הֲדַמְהֶן הָאסְטוּ צוּרִיק פַאר דַיין פְרוֹי, אוּנ דַיין גֶעלְד מִיט דֶעם צִירוּנְג וֶועסְטוּ אוֹיךְ אָפּ נֶעהְמִין, אֲפִילוּ פָּא זַאקָאנִי קוּמְט דָאס דִיר, בִּפְרַט פְּרַאדִיל וֶועט גָאר אַזוֹי שְׁלֶעכְט זִיךְ נִיט וֶועלִין וַוייזִין אוּנ וֶועט דָאס דִיר אָפּ גֶעבִּין מִיט גוּטִין וִוילֶען, (הֵייבְּט זַיין כּוֹס אִין דֶער הֵייךְ) לְחַיִים קִינְדֶערְלִיךְ! (טְרִינְקְט אוֹיס).

מֵאִיר מִיט יָאזֶעפִין (נֶעהְמִין זֵייעֶרִי כּוֹסוֹת אִין דִיא הֶענְד) לְחַיִים פָּאטֶער! גָאטְט זָאל גֶעבִּין אַז דוּא זָאלְסְט זֶעהְן בַּייא דַיינֶע קִינְדֶער נוּר שִׂמְחוֹת! (טְרִינְקֶען).

שְׁמוּאֵל זָרַח (גִיסְט אָן אַלֶע כּוֹסוֹת נַאכְמָאלְס, עֶסְט לֶעקֶעךְ) אָמֵן! וְכֵן יְהִי רָצוֹן! טְרִינְקְט זְשִׁי מִיט מִיר וַוייטֶער קִינְדֶערְלִיךְ! (עֶר טְרִינְקְט).

מֵאִיר מִיט יָאזֶעפִין (נֶעמִין דִיא כּוֹסוֹת צוּם מוֹיל. שְׁטֶעלִין בַּאלְד אַוֶועק, עֶסִין לֶעקֶעךְ, פְּרַאדִיל קוּמְט אַרַיין דוּרְכִין זַייטִין טִיר).

עֶלְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

פְּרַאדִיל אוּנְד דִיא פָּארִיגֶע.

פְּרַאדִיל (שְׁטֵייט נֶעבִּין טִיר מִיטִין פָּנִים צוּ דִיא פֶערְזָאנֶען:) אַלְדֶע בֵּייזֶע חַלוֹמוֹת צוּ מַיינֶע שׂוֹנְאִים קֶעפּ! זֵייא טְרִינְקֶען גָאר בְּרָאנְפִּין מִיט אִים!

שְׁמוּאֵל זָרַח (גִיסְט זִיךְ אָן נָאךְ אַ כּוֹס, נֶעהְמְט טְרִינְקֶען;) פְרֶעהְלִיךְ זָאלִין מִיר זַיין!

יָאזֶעף (צוּ פְּרַאדְלִין) קוּמְט הֶער מוּמֶענִיו וֶועט אִיר אוֹיךְ טְרִינְקֶען!

פְּרַאדִיל דוּא לֶעבְּסְט טַאקִי יוֹסְפִיל?

יָאזֶעף. מַיינֶע שׂוֹנְאִים לְהַכְעִים וֶועל אִיךְ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם טַאקִי לֶעבִּין!

פְּרַאדִיל (לוֹיפְט צוּ אִים צוּא, קוּשְׁט אִים) גֶעלוֹיבְּט בִּיזְטוּ גָאטְט!

שְׁמוּאֵל זָרַח (גִיסְט זִיךְ נַאכְמָאלְס אָן, טְרִינְקְט:) לְחַיִים קִינְדֶערְלַאךְ! אִיךְ זֶעה אַז אִיר טְרִינְקְט נִיט. טְרִינְק אִיךְ אַיֶיער חֵלֶק אוֹיס

אוים , נור שְׁרֶעקְט אַייךְ נִיט קִינְדֶערְלִיךְ . אִיךְ הָאבּ אַ גַאנְצֶען פָּאדְרוּאַל מִיט בְּרָאנְפִּין נָאךְ . עֶס וֶועט פַּאר אַיֶיערְט וֶוענִין זַיין גֶענוּג , טְרִינְקְט אונ נִיט גֶעזָארְגְט ! (קְלַאפְּט מִיטִין פוּס) אוּנ פְרֶעהְלִיךְ זָאלִין מִיר זַיין ! (דָוִד וָועלְוְויל קוּמְט אַריין דוּרְכִין גְלַאזְנֵי טִיר מִיט אַ טִינְט אוּנ פֶעדֶער) .

צְוֶועלְפְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דָוִד וֶועלְוְוּל אוּנד דִיא פָּארִיגֶע

דָוִד וָועלְוְויל (שְׁטֶעלְט נֶעבִּין מֵאִירִין טִינְט אוּנ פֶּעדֶער . קוּקְט צוּא פְרַאדְלִין בְּרוּיגֶז :) אָט אִיז זִיא טַאקִי גֶעקוּמֶען ! (צוּ יָאזֶעפִין) זֶעהְסְט יָאזֶעף , טַאקִי זִיא הָאט מִיר אָן גִירֶעדְט אַז אִיךְ זָאל אָפּ רַאבֶּעוֶוען הַדַסְהָן !

פְּרַאדִיל (הַאלְבּ רוֹיט , צוּ אִים) אַ דוּא לִיגְנֶער ! אִיךְ הָאבּ דִיר אָן גִירֶעט זָאגְסְטוּ נָאךְ ? אִיךְ ? . . .

דָוִד וָועלְוְויל (הַאפְּט זִיךְ אָן פַארִין קָאפּ) אוֹי וֶועה אִיז מִיר ! פַאר אַזוֹי פִיל מֶענְשִׁין אִין דִיא אוֹיגֶען וִויל זִיא מִיר לֵייקֶענֶען !

פְּרַאדִיל מִיט כַּעַס צוּ אִים) בִּיזְט אַלֵיין אַ לִיגְנֶער דוּא שֵׁגֶץ אֵיינֶער !

יָאזֶעף (צוּ דָוִד וֶועלְוְולִין) וָואס הָאסְטוּ פַאר נוּמֶען בַּייא הֲדַסָהן ?

דָוִד וֶועלְוְויל , טַאקִי טוֹיזֶענְד קֶערְבְּלִיךְ מִיט צְוֵוייא פוּשְׁקֶעלִיךְ צִירוּנְג , נוּר וִויא אִיךְ בִּין אַ יוּד אַז אִיךְ הָאבּ דָאס גָאר אַפִילוּ נִיט אִין זִינֶען גֶעהַאט צוּ גֶעהְמִין בַּייא אִיר , הָאט זִיא (ווַייזְט אוֹיף פְרַאדְלִין) הָאט מִיר אָבֶּער אָן גִירֶעדְט אַז אִיךְ זָאל בַּייא אִיר דָאסגֶעהְמִין .

פְּרַאדִיל , בִּיזְט אַ לִיגְנֶער אִיךְ הָאבּ דִיר נִיט אָן גִירֶעדְט !

דָוִד וֶועלְוְויל , אוֹי וֶועה ! אִיךְ וֶועל אַייךְ . . . . . .

יָאזֶעף (שְׁלָאגְט אִים אִיבֶּער) אוּנ וִויא הָאסְטוּ דָאס אַהִין גֶעטְהוּן ?

דָוִד וֶועלְוְויל , טַאקִי זִיא דִיא מוּמֶע הָאט דָאס בַּייא מִיר בַּאלְד צוּ גֶענוּמֶען דֶער מַאטִי וֵוייסְט אוֹיךְ דֶער פוּן , (צוּם פָּאטִיר) אָ יָא מַאטֶע ?

שְׁמוּאֵל זֶרַח (גִיסְט זִיךְ אָן אַ כּוֹס , נֶעמְט צוּם מוֹיל) לְחַיִים קִינְדֶערְלִיךְ ! (טְרִינְקְט) .

פְּרַאדִיל . נוּא וָואס אִיז דָאס פַאר אַ מָשָׁל ? הָאסְט מִיר גֶעבֶּעטִין , אִיךְ זָאל דָאס דִיר בֶּעהַאלְטִין הָאבּ אִיךְ דִיר צוּ לִיבּ גֶעטְהוּן , אָבֶּער זָאג נִיט אַז אִיךְ בִּין דֶער חַיָיב אִין דֶעם !

דָוִד וָועלְוְויל (וֵויינֶענְד , רַייבְּט זִיךְ בַּייא דִיא פֵּאוֹת) וֶועה אִיז מִיר , אִיךְ

אִיךְ וְועל מִיר אַזְש שְׁטֶעכִין פַּאר כַּעַס! וִויא קֶען אַ מֶענְשׁ זָאגִין אַזַא לִיגֶען הַא? (צוּ אִיר מִיט גְרֶעסְטִין כַּעַס) הֶערְט אִיר מוּמֶע. אַז אִיר וֶועט זִיךְ נִיט מוֹדֶה זַיין וֶועל אִיךְ אַייךְ אַזְש רוּפֶען אִין אַלֶע גַאסִין לִיגְנֶערְטִי! אוּנ לִיגְנֶערְטִי!

יָאזֶעף (צוּ פְרַאדְלִין) מֵילָא דִיא אַלֶע זַאכִין לָאמִיר אַוֶועק לֶעגִין, צוּא אִיר הָאט אִים יָא אָן גִירֶעדְט, צוּ נִיט אָן גִירֶעדְט וִויל אִיךְ דָאס אַצוּנְד גָאר נִיט וִויסֶען. אִיר מוּמֶענְיוּ זַייט זִיךְ מַטְרִיחַ אוּנ טְרָאגְט מִיר אַרַיין דָאס גֶעלְד מִיט דֶעם צִירוּנְג וָואס עֶר הָאט אַייךְ גִיגֶעבִּין. וָוארִין דָאס אִיז מַיינְס! אִיר זֶעהְט דָאךְ אַז אִיךְ לֶעבּ אַלְזָא גִיהֶערְט דָאס צוּא מִיר!

פְּרַאדִיל (אַרָאפּ גֶעלָאזִין דִיא נָאז) נוּא נוּא אִיךְ וֶועל דָאס דִיר אָפּ גֶעבִּין.

יָאזֶעף. גֵיין טַאקִי שׁוֹין! זָאנְסְט מֶעלְדֶע אִיךְ דָאס אָן דִיא רִיכְטֶער וֶועלִין זֵייא אַייךְ פֶערְסוּדֶען אוֹיף אַ יָאהְר אִין אַסְטְרָאג צוּ זִיצֶען!

פְּרַאדִיל (דְרֶעהְט זִיךְ אוֹיס צוּם גְלַאוְונֶע מִיר) שַׁא שַׁא! נַא דִיר דָאס אָפּ אוּנ שְׁטְרַאשֶׁע מִיר נִיט מִיטִין אַסְטְרָאג! לָאזִין מַיינֶע שׂוֹנְאִים דָארְטִין זִיצֶען, נִיט אִיךְ! (אַבּ דוּרְכִין גְלַאוְונֶע טִיר).

דְרַייצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דִיא פָארִיגֶע אָהְן פְּרַאדְלִין.

דָוִד וֶועלְוִויל (שְׁטֶעלְט זִיךְ נֶעבִּין מֵאִירִין).

מֵאִיר (צוּם פֶאטֶער) נוּא פֶאטֶער וֶועסְטוּ שְׁרַייבִּין צוּ הֶדַסָהן אַ בְּרִיוֶועלֶע?

שְׁמוּאֵל זָרַח (נֶעהְמְט דָאס פְלֶעשִׁיל אִין הַאנְד) אִיךְ בִּין דִיר מוֹחֵל דִיא אַרְבֶּעט, שְׁרַייבּ דוּא דֶעם בְּרִיעף אוּנ אִיךְ וֶועל טְרִינְקֶען בְּרָאנְפִין (גִיסְט זִיךְ אָן אַ כּוֹס).

מֵאִיר, אָבֶּער הַתְמִינֶען דְרוֹיף וֶועסְט זִיךְ.

שְׁמוּאֵל זָרַח (טְרִינְקְט) אָךְ מִיט דֶעם שֶׁענְסְטִין צוּק אַפִּילוּ!

מֵאִיר (נֶעמְט אַרוֹיס פוּן טַאשׁ אַ וֶועכְסֶעל, זֶעצְט זִיךְ אוֹיף דֶעם שְׁרַייבִּין).

דָוִד וֶועלְוִויל (צוּ מֵאִירִין שְׁטִיל) זֶעה נוּר מֵאִיר מִיר דוּכְט זִיךְ אַז דָאס אִיז גָאר אַ וֶועכְסֶעל?

מֵאִיר, הֶער אוּנ זֶעה אוּנ שְׁוַויג וֶועסְטוּ זַיין אַ וְואוִיל אִינְגִיל!

דָוִד וֶועלְוִויל, נוּא נוּא וֶועל אִיךְ טַאקִי שְׁוַויגֶען.

יָאזֶעף (זִיצְט אוּנְטֶער גֶעשְׁפַּארְט מִיט בֵּיידֶע הֶענְד דֶעם קָאפּ פֶערְזָארְגְט).

שְׁמוּאֵל זָרַח (שְׁטֵייט אוֹיף פוּן אָרְט, פַאלְט פוּן דִיא פִּיס) אָט אַצוּנְד' ווייס אִיךְ אַז אִיךְ בִּין פְרֶעהְלִיךְ! (שְׁפַּאנְט אִיבֶּער דֶער

סְצֶענֶע וויא אַ שִׁכּוֹרֶער) אָט דָאס הֵייסְט פְרֶעהְלִיךְ! וָואס דֶען? אַז מֶען לֶעבְּט זָאל מֶען לֶעבִּין! (עֶר קוּמְט צוּ צוּ יָאזֶעפִין, קוּשְׁט אִים) דוּא בִּיזְט מִיר אַ בֶּן פּוֹרָת יוֹסֵף! גֶעלֶעבְּט זָאל זַיין! נִיט גֶעזָארְגְט! (גֶעהְט צוּ צוּ מֵאִירִין וִויל אִים אוֹיךְ קוּשֶׁען).

מֵאִיר (מִיט אֵיין הַאנְד פַארְשְׁטֶעלְט עֶר דָאס וֶועכְּסֶעל, מִיט דֶער צְוֵוייטֶער הַאנְד לָאזְט עֶר אִים נִיט צוּ צוּ זִיךְ), דוּא וֶועסְט מִיר אוּנְטֶער שְׁלָאגִין פָּאטֶער!

שְׁמוּאֵל זָרַח, שְׁלָאגִין וֶועל אִיךְ גָאר דִיךְ? הַא! נַארִישׁ קִינְד! אִיךְ וִויל דִיךְ קוּשֶׁען נִיט שְׁלָאגִין! (וִויל אִים קוּשֶׁען).

דָוִד וֶועלְווִיל (לַאכְט).

מֵאִיר (לָאזְט אִים נִיט) גֵיין פָּאטִיר, אִיךְ זָאג אַז דוּא וֶועסְט מִיר דֶעם שְׁרַייבֶּען אוּנְטֶער שְׁלָאגִין!

שְׁמוּאֵל זָרַח, אוּנ אִיךְ וֶועל מַאכִי הָאבִּין רֶעכְט! וָואס אִיז אַצוּנְד פַאר אַ שְׁרַייבֶּען גָאר? אַצוּנְד דַארְפִין מִיר פְרֶעהְלִיךְ זַיין!

(קְלַאפְּט מִיטִין פוּס) פְרֶעהְלִיךְ זָאלִין מִיר זַיין!

מֵאִיר, נוּא דֶער פַאר שְׁרַייבּ אִיךְ דָאךְ צוּ הֲדַסָהן, אַז זִיא זָאל אוּנְז הֶעלְפִין פְרֶעהְלִיךְ זַיין!

דָוִד וֶועלְווִיל (קְוֶועטְשְׁט זִיךְ דִיא בַּאקִין, שְׁמִיקְט זִיךְ פוּן גֶעלֶעכְטֶער).

שְׁמוּאֵל זָרַח (דְרֶעהְט פוּן אִים זִיךְ אַבּ) הַא! צוּ הֲדַסָהן? יָא יָא גִירֶעכְט מַיין קִינְד שְׁרַייבּ צוּ אִיר! (שְׁפַּאנְט שִׁיכֶּערֶער הַיינט אִיבֶּער דֶער סְצֶענֶע בְּלַייבְּט שְׁטֵיין גַאנְץ נָאהֶענְט צוּם פּוּבְּלִיקוּם הֵייבְּט זִיךְ פוּן דִיא פִּיס, קְנַאקְט מִיט אֵיין פִינְגֶער, שְׁמֵייכֶעלְט זִינְגְט דֶעם לִיעֶר:)

וֶוער אִיז גְלַייךְ צוּ מִיר
אַצוּנְדֶערְט אוֹיף דֶער וֶועלְט
אִיךְ בִּין דָאךְ רַייכֶער פוּנִים גְבִיר
וָואס פֶערְמָאגְט מִילְיַארְדִין גֶעלְד.

גְרוֹיס אִיז יֶעצְט מַיין גְלִיק
גְרוֹיס אָהְן אַ שִׁיעוּר
אַז אִיךְ הָאבּ שׁוֹין צוּרִיק
מַיינֶע פֶערְלוֹירֶענֶע קִינְדֶער בַּייא מִיר.

אִין

אִין פְרֵיידֶען בִּין אִיךְ אַרַיין
דֶער טְרוֹיעֶר אִיז אַוֶועק מִיטְ'ן רוֹיךְ
(קְלַאפְּט מִיטְ'ן פִּיס) פְרֶעהְלִיךְ לָאם אִיךְ זְשִׁי זַיין
(טַאנְצְט) אוּנ טַאנְצִין מֶעג אִיךְ אוֹיךְ!

מֵאִיר (צוּ שְׁמוּאֵל זָרְחִין) פָאטֶער! דֶער בְּרִיעף אִיז שׁוֹין פֶערְטִיג. גֶעה שְׁרַייבּ זִיךְ אוּנְטֶער!

שְׁמוּאֵל זָרַח (גֶעהְט צוּ אִים, שָׁאקֶעלְט זִיךְ פוּן דִיא פִּיס) פְרֶעהְלִיךְ זָאלִין מִיר זַיין! (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין נֶעבִּין טִישׁ, מֵאִיר גִיבְּט אִים דִיא פֶּען אִין הַאנְד, שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף פַאר שְׁטֶעלְט מִיט אֵיין הַאנְד דָאס וֶועכְּסִיל, שְׁמוּאֵל זָרַח זֶעצְט זִיךְ).

מֵאִיר (וַייזְט אִים מִיט דֶער צְוֵייטֶער הַאנְד אוֹיף אוּנְטֶען וְוִיא עֶר זָאל זִיךְ אוּנְטֶער שְׁרַייבֶּען:) אָט דָא פָאטֶער שְׁרַייבּ זִיךְ אוּנְטֶער, נֶעמְט אַוֶועק דִיא הַאנְד).

שְׁמוּאֵל זָרַח. וָואס זְשִׁי זָאל אִיךְ שְׁרַייבֶּען?

מֵאִיר, נוּר דַיין נָאמִין מִיט דַיין פַאמִילְיֶע.

שְׁמוּאֵל זָרַח (לַאכְט) אָט דָאס אִיז גָאר? (שְׁרַייבְּט) אוֹיךְ מִיר אַ וַואזְשְׁנֶע זַאךְ! (לֶעגְט אַוֶועק דִיא פֶּען שְׁטֵייט אוֹיף) אָט הָאבּ אִיךְ שׁוֹין אָפּ גֶעשְׁרִיבֶּען, אוּנ דוּל מִיר מֶער קֵיין קָאפּ נִיט מִיט שְׁרַייבֶּעכְצִין!

דָוִד וֶועלְוִויל (שְׁטִיקְט זִיךְ פוּן גִילֶעכְטִיר).

מֵאִיר (נֶעמְט צוּ זִיךְ דָאס וֶועכְּסִיל, וַייזְט אִים אַ צֵייכֶען צוּם שְׁוַוייגֶען).

דָוִד וֶועלְוִויל (קְוֶועצְט זִיךְ דִיא בַּאקִין) יָא יָא אִיךְ שְׁוַוייג!

שְׁמוּאֵל זָרַח (צוּ אִים) דוּא שְׁוַויינְסְט זָאגְסְטוּ? אוֹי וֶועל אִיךְ דִיר גֶעבִּין! (שְׁטְרַאשֶׁעט אִים מִיט אֵיין פִינְגֶער) פְרֶעהְלִיךְ דַארְף מֶען זַיין הֶערְסְטוּ צוּ גֵיין?

דָוִד וָועלְוִויל (פְּלַאצְט אַרוֹיס מִיט אַ גְרוֹיס גֶעלֶעכְטֶער).

שְׁמוּאֵל זָרַח (גֶעהְט פוּן אִים אַוֶועק, קְנַאקְט מִיטְ'ן פִינְגֶער) יָא יָא אָט אַזוֹי מֵיין אִיךְ! פְרֶעהְלִיךְ אוּנ לֶעבֶּעדִיג! שְׁפַּאצִירְט אִיבֶּער דֶער סְצֶענֶע. פְרַאדִיל קוּמְט אַרַיין דוּרְכִין גְלַאוְונִי טִיר מִיט אַ פַּאק פָאזִיטֶען אוּנ צְוֵוייא שֶׁעכְטֶעלִיךְ צִירוּנְג)

פִירְצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

פְרַאדִיל אוּנְד דִיא פָארִיגֶע

פְרַאדִיל (גֶעהְט צוּ, צוּ יָאזֶעפִין נַא דִיר יוֹסְפִיל אָפּ בַּיינְס, אוּנ וֵויים

אז

אַז איך בִּין דיר טְרַייא, איך הָאבּ נִיט גֶעוָואלְט פֶערְלַאנְגֶען דַיינְס וָואס אַהָאר הָאט דִיא וֶוערְטְה, (גִיבְּט דָאס אִים אָפּ).

יָאזָעף (נָאכְדֶעם אַלְס עֶר הָאט אִיבֶּער גֶעצֵיילְט דִיא פָּאזִיטֶעֶן, אוּנ גֶעפִינְט דִיזֶע שַׁאכְטְלִין. הָאט עֶר זֵייא אַרַיין גֶעלֵייגְט אִין זַיין הוֹיזֶען טַאשׁ:) יָא מִיט אַייֶער טְרַייהֵייט צוּ מִיר בִּין אִיךְ שׁוֹין לַאנְג אִיבֶּער צֵייגְט גֶעוָוארִין!

מֵאִיר (צוּם פָּאטִיר) טַאטִי, דוּא וֵוייסְט אוֹיף וָואס דוּא הָאסְט זִיךְ אוּנְטֶער גֶעשְׁרִיבֶּען?

שְׁמוּאֵל זָרַח (דְרֶעהְט זִיךְ אוֹיס מִיטִין פָּנִים צוּ אִים) אַז הֲדַסָה זָאל אוּנְז הֶעלְפִין פְרֶעהְלִיךְ זַיין!...

דָוִד וֶועלְוְוִיל (צוּ לַאכְט זִיךְ גַאנְץ הוֹיךְ).

מֵאִיר. נֵיין פָּאטִיר, דוּא הָאסְט זִיךְ אוּנְטֶער גֶעשְׁרִיבֶּען אוֹיף אַ וֶועכְּסִיל אַז דוּא בִּיזְט מִיר שׁוּלְדִיג 10 טוֹיזֶענְד רוּבִּיל! (וַוייזְט אִין דֶער הוֹיךְ דָאס וֶועכְסִיל:) אָט אִיז דָאס וֶועכְסִיל!

פְרַאדִיל (חַאפְּט זִיךְ אָן פַארִין קָאפּ) פִינְסְטֶער אִיז מִיר! וִויסְט אִיז מִיר!

שְׁמוּאֵל זָרַח (לַאכְט) מַיין גַאנְץ פַארְמֶעג טְרֶעפְט נִיט אָן אַזוֹי פִיל! אַפִילוּ הַאלְבּ אוֹיךְ נִיט!

מֵאִיר, דָאס הַארְט מִיךְ וֶועניג, אִיךְ וֶועל בַּייא דיר צוּ נֶעהְמִין אַפִילוּ דִיא לֶעצְטִי קִישֶׁענְס וָואס דוּא הָאסְט! (לֶעגְט אַרַיין אִין טַאשׁ דָאס וֶועכְּסִיל.

פְרַאדִיל (הַאפְּט זִיךְ אָן פַארִין קָאפּ לוֹיפְט צוּם זַייטִין טִיר) גְוַואלְד! אִיךְ הַאלְט דָאס נִיט אוֹיס!

שְׁמוּאֵל זָרַח (גֶעהְט צוּ. צוּ אִים) אַ טַאטִין טְהוּט מֶען אַזוֹי? אוֹיף דְרוֹיף בִּיזְטוּ צוּ מִיר גֶעקוּמֶען אַז דוּא זָאלְסְט מִיךְ אוֹיף מַיין עֶלְטֶער פַאר אַיין בֶּעטְלִיר מַאכִין? אִי פֶע! אַזַא נְבֵלָה הָאט נָאךְ קֵיין קִינְד נִיט גֶעטְהוּן אַ טַאטִין!

מֵאִיר. אוּנ אִיךְ וֶועל דָאס אוֹיךְ נִיט טְהוּן! דִיךְ פַאר אַיין בֶּעטְלֶער חָלִילָה מַאכִין וֶועל אִיךְ קֵיין מָאהְל נִיט טְהוּן פַאר קֶערְט, אִיךְ וֶועל דִיךְ אַרַיין נֶעמֶען אִין מַיין וְואוֹינוּנְג וָואס אִיךְ וֶועל זִיךְ אָפּ קְלוֹיבִּין. אוּנ וֶועל דִיר פֶערְשַׁאפִין אַ שֵׁיין מֶעבְּלִירְטֶען צִימְמֶער, בַּייא מַיין טִישׁ וֶועסְטוּ עֶסִין אוּנ וֶועל דִיר עֶהְרְלִיךְ הַאלְטִין וִויא אַ טַאטִין קוּמְט. נוּר פְרַאדִיל זָאל מֶער פַאר אוּנְזֶערִי אוֹיגֶען נִיט קוּמֶען.

שְׁמוּאֵל זָרַח (נָאךְ אַ קוּרְצֶע פּוֹיזֶע) טָא! זָאל זַיין אַזוֹי!

דָוִד וֶועלְוְוִיל (בַייסְט מֵאִירִין בַּיים אַרְבִּיל) אוּנ מִיר מֵאִיר? מִיר וֶועסְטוּ טַאקִי

מַאכִי אויךְ מִיט גֶעמִין?

מֵאִיר. דוּא וֶועסְט אויךְ זַיין בַּייא אוּנְז, נוּר דֶער מוּמֶען (קוּקְט צוּ אִיר) שְׁטוּפּ אִיךְ אַרוֹיס נָאךְ הַיינְטִיגֶען טָאג פוּן דַאנֶען! אִיךְ בִּין שׁוֹין דָא בַּעַל הַבַּיִת אוּנ נִיט דֶער פָאטֶער; הֵייבְּט זִיךְ אוֹיף פוּן אָרְט, יָאזֶעף טְהוּט אִים נָאךְ).

פְּרַאדִיל (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגֶען אִים) וֶועה אִיז מִיר! וִוינְד אִיז מִיר! וָואס זָאגְסְטוּ צוּ מִיר רָאזְבּוֹינִיק אֵיינֶער! וָואס הָאבּ אִיךְ דִיר אַזוֹינְס גֶעטְהוּן וָואס דוּא מַאכְסְט אִין אֵיין מִינוּט מִיךְ אַזוֹי אוּנְגְלִיקְלִיךְ?

מֵאִיר (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגֶען אִיר, מַאכְט מִיט אֵיין הַאנְד) דֶער פַאר וָואס אִיהְר הָאט מִיר אַמָאהְל אָן גֶעטְהוּן גְרוֹיסֶע צָרוֹת. דֶער פַאר וָואס אִיר הָאט דָוִד וֶועלְוֶולִין קֵיין עֶסִין נִיט גֶעוָואלְט גֶעבִּין, אוּנ דֶער פַאר וָואס אִיר הָאט אִים אָן גִירֶעדְט אַז עֶר זָאל מַיין שְׁוֶועגֶערִין אָפּ רַאבֶּעוֶועְן פַאר חֲלִיצָה גֶעבִּין! (דְרֶעהְט זִיךְ פוּן אִיר אַוֶועק).

דָוִד וֶועלְוְוִיל (רֵייצְט זִיךְ מִיט אִיר מִיט דִיא פִינְגֶער) אַמִצְוָה אַמִצְוָה! אִיךְ קְוֶועל, אִיךְ קְוֶועל! אִיךְ הָאבּ אַנְקָמָה!

פְּרַאדִיל (צוּם מַאנְן) שְׁמוּאֵל זֶרַח! וָואס שְׁוַוייגְסְטוּ? דוּא וֶועסְט לָאזִין דֶעם כָּל בּוֹנִיק מִיךְ אַרוֹיס טְרַייבֶּען?

שְׁמוּאֵל זֶרַח (הֵייבְּט מִיט דִיא אַקְסֶען) מֵילָא! אִיךְ קֶען דִיא וֶועלְט נִיט פֶערְזָארְגֶען! עֶר וִויל אַזוֹי, וָואס פַאר אַדַאֲגָה מִיר אִיז? זָאל זַיין אַזוֹי! (גֶעהְט אִיבֶּער דֶער סְטֶענֶע קְנַאקְט מִיטִין פִינְגֶער) אוּנ פְרֶעהְלִיךְ זָאלִין מִיר זַיין!..

פְּרַאדִיל (צוּם מַאנְן) שְׁטַייטְשׁ עֶר וִויל אַזוֹי? עֶס אִיז הֶפְקֵר אַ וֶועלְט? גֶעה מֶעלְד דָאס אָן אִין סוּד, עֶס אִיז דָאךְ אַרֵיינֶע אָבְּמַאנְסְטְוֶוע; אָן שְׁכּוּרִין אַמַאטִין אוּנ אַרוֹיס נַארִין זַיין חֲתִימָה אוֹיף אַוֶועכְּסִיל פוּן 10000 רוּבִּיל? וָואס הֵייסְט דָאס הַא?

שְׁמוּאֵל זֶרַח (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגֶען אִיר) אַוַודְאי בִּיזְטוּ גִירֶעכְט! צֶעהְן יָאהְר אַז אִיךְ הָאבּ נִיט גֶעזֶעהְן מַיין קִינְד אוּנ אַצוּנְד אַז עֶר אִיז צוּ מִיר יָא גֶעקוּמֶען ווילְסְטוּ גָאר אַז אִיךְ זָאל אִים אִין אַסְטְרָאג אַרַיין וַוארְפִין? וָואס מֵיינְסְטוּ? אִיךְ זָאל הָאבִּין דַייז הַארְץ וָואלְט אִיךְ דָאס מַאכִי גֶעדַארְפְט טְהוּן!

מֵאִיר (לַאכְט, צוּם פָאטֶער) קוּם פָאטֶער צוּ הַדַסָהן! (עֶר גֶעהְט צוּא דֶער גְלַאוְוּנִיר מִיר, יָאזֶעף מִיט דָוִד וֶועלְוְולִין גֶעהֶען אִים נָאךְ).

פְּרַאדִיל (צוּ מֵאִירִין שְׁרַייט) אִיךְ וֶועל נִיט שְׁוַוייגֶען! נִיט מֵיין דוּא כָּל בּוֹנִיק אַז דָאס וֶועט דִיר אַזוֹי אָפּ גֶעהְן! אִיךְ וֶועל לוֹיפֶען צוּ נאטשאלסטווע

נאַטשאַלסטווע, וועל זייא דער ציילין דיין מאַשענסטווע! איך וועל דיר אין אַסטראָג אַריין וואַרפין!

מאיר (שטעהט בייא דער טיר. דרעהט זיך אוים מיטין פנים צו איר:) איר מעגט שוין אַפילו לויפען צום מיניסטער אַליין הארט מיך אויך ניט! (געהט אַב נאָך אים יאָזעף, דוד וועלוויל אונד שמואל זרח).

פינפצעהנטער אויפטריט

פראַדיל זעלבסט.

פראַדיל (געהט הין אונד העהר. ברעכט מיט דיא הענד, רעדט מיט אַ ניגון וויא מען בעקלאָגט אַ טויטין:) וועה איז מיר! וויסט איז מיר! נאָך וואס האָב איך נאָך געדאַרפט אָפּ געבין דעם ממזר דאס געלד מיט דעם צירונג. אַמער וואָלט דאס מיר אַצונדערט אין מיינע נויטהען געשטאַנען! ווײנט) אַז איך בין אַזוי עלענד. אַזוי פרעמד! פערוויסט איז מיין וועלט געוואָרין! צו וועהמין זאָל איך מיך קערין? צו וועהמין זאָל איך מיך ווענדין? אַז אַזעלכע כלבים. כל בויניקעס, טרייפהגע העלדזער, ממזרים. שרלאַטאַנעם האָבין מיר אַזוי אונגליקליך געמאַכט! ניתייא וואָלטין זייא אוים געהאַפּט געוואָרין דאָרטין וויא זייא זיינען ערגיץ געוועזען אין דער ערד, ניתייא וואָלטין זייא הענד אונג פים געבראָכין פריער איידער זייא זאָלין אַ העהר אַן קומען! (געהט צום גלאַזוני מיר) עס העלפט ניט. איך מוז מיך אונטערלעגין אונטער זייא, וועל זייא פאַלין צו דיא פים. אפשר וועלין זייא אויף מיר רחמנות האָבין דיא כלבים! (אַב) (דאָס טישעל מיט דיא בײנק ווערין אָב גענומען, אַ טאַבלע הייבט זיך אויף; עס ווערד פאַרגעשטעלט אַ קליין אָרעם שטיבעל. אין דער מיט אַ טיר, רעכטס בייא דער וואַנד אַ פראַסט בעטיל מיט אַ ווייסען ליילעך פאַר שפּרייט, ווייטער פון דעם בעטיל, אַ קליינער קאַסטין. אין דער לינקער זייט אַ לאַנגע באַנק, געגין פובליקום שטייהען צווייא פראָסטי שטולען וייט אָפּ גערוקט איינער פון אַנדערין, אויף איין שטול זיצט הדסה אָן געצונדען אין איינפאַכע קליידער מיט אַ פראַסט טיכיל פאַר דעקט דעם קאָפּ. אַלס דיא טאַבלא הייבט זיך אויף, זיצט זיא דיא הענד פערלייגט. דעם קאָפּ אַראָפּ געלאָזין, נאָכהער שאָקעלט זיא מיט דעם קאָפּ. וויא זיא וואָלט אויף עטוואָס קלאָגען וועלין. ענדליך הייבט זיא דעם קאָפּ אויף, קוקט זיך אַרום מיט דערשטוטהיגע בליקען אויף אַלע פיר זייטין פון צימער, אונג לאזט

קָאזְט אַרוּיס אַ טִיפֶּען זִיפְץ׃

זָעכְצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט
הֲדַסָּה זֶעלְבְּסְט.

הֲדַסָּה (נָאךְ אַ זִיפְץ, קוּקְט פֶערְטְרַאכְט) אָט דְרוֹיף בִּין אִיךְ אִיבֶּער גֶעקוּמֶען! פוּן רֵייכֶע גֶעפּוּצְטֶע זַאלִין אִין וָועלְכֶען עָס הָאבֶּען גֶעגְלַאנְצְט רֵייכְטְהוּם מִיט פְרֵיידִין צוּ זַאמֶען, גֶעפִין אִיךְ מִיךְ יֶעצְט אִין אַ קְלֵיין אָרֶעם שְׁטִיבֶּעלִי וָואס דֶער אַרְמוּטְה מִיט דֶעם טְרוֹיעֶר הָאבִּין זִיךְ בֵּיידֶע אִין דֶעם בַּאזֶעצְט! מִיט אַ זִיפְץ) אָ וֶוען אֵיינֶער זָאל מִיר גֶעוֶוען דַאמָאלְס זָאגִין וֶוען אִיךְ בִּין גֶעוֶוען אַזוֹי גְלִיקְלִיךְ, אַז שְׁפֶּעטִיר מִיט אַ דְרֵייא מָאנְהֵייט וֶועל אִיךְ פֶערְלִירֶען מֵיין מַאנְן מִיט מֵיין גַאנְץ בִּיסֶעל פַארְמֶעג אוּנ זִיךְ גֶעפִינֶען אִין דֶעם אָרִימֶען שְׁטִיבֶּעלִי אִין דֶעם גְרֶעסְטִין עֶלֶענְד אוּנ טְרוֹיעֶר? אַ גֶעוִויס וָואלְט אִיךְ אִים נִיט גְלוֹיבֶּען וֶועלִין! אוּנ וֶוער וָואלְט דָאס יָא אִים גְלוֹיבֶּען קֶענֶען? וֶוער זָאל זִיךְ רִיכְטֶען אוֹיף אַזַא בִּיטֶערִין אוּנְגְלִיק? (פּוֹיזֶע) יָא פִילֶע אוּנְגְלִיקֶען גִיבֶּען זִיךְ אוֹיס אוֹיף דֶער וֶועלְט! דָאךְ דֶער גְרֶעסְטֶער אוּנְד שָׁאדְלִיכְסְטֶער פוּן זֵייא אַלֶע אִיז נִיטָא וִויא אַ חֲלוּצָה צוּ זַיין! דִיא פִירְמֶע חֲלוּצָה שְׁטֶעהְט לֵיידֶער בַּייא אוּנְז יוּדֶען אִין אֵיין הֶעכְסְטִין מִיאוּסִין גְרוּךְ. צְוַואר זִיא אִיז אַ דִין פוּן אוּנְזֶער הֵיילִיגֶע תּוֹרָה! דָאךְ עֶרְלוֹיבְּט זִיךְ דֶער יוּד מִיט אִיר צוּ מַאכִין אַיין סְפֶּעקוּלַיאצְיֶע, דֶער חָלוּץ, נִיט קוּקֶענְדִיג וָואס עֶר טְהוּט אַ גְרוֹיסֶע מִצְוָה דֶער מִיט וָואס עֶר אִיז מְקַיֵּם דֶעם דִין, דֶען עֶר רֶעכְנְט דָאךְ אוֹיף 3 זֶעעלִין דֶער מִיט, זִיךְ; דָאס עֶר אִיז מְקַיֵּם וָואס דִיא תּוֹרָה הֵייסְט אִים אוּנ וֶועט דֶער פַאר בֶּעלוֹינְט וֶוערִין אוֹיף יֶענֶער וֶועלְט; דֶעם מֵת, דָאס עֶר דַארְף מֶער נִיט צוּ לִיגֶען מִיטִין פָּנִים אַרָאפּ אִין קֶבֶר אוּנ עֶנְדְלִיךְ דִיא אַלְמָנָה וָואס זִיא וֶוערְד בֶּעפְרֵייט דוּרְךְ דֶער חֲלִיצָה אוּנ קֶען חַתוּנֶה הָאבִּין, יֶעדָאךְ וִויל עֶר דִיא דָאזִיגֶע מִצְוָה נִיט טְהוּן בִּיז עֶר פְרִיעֶר בֶּערַאבֶּעוֶועט פוּן דֶער אַלְמָנָה וָואס זִיא פֶערְמָאגְט, אוּנ כִּמְעַט הֶערְט מֶען נִיט אַז אַ חָלוּץ זָאל חֲלִיצָה גֶעבִּין אָהְן גֶעלְד. וָוארוּם קוּמְט דָאס אַזוֹי? וָוארוּם זָאל עֶר זִיךְ נִיט בַּארֶעבִּינֶען, אָדֶער וָוארוּם זָאלִין דָאס אִים אַנְדֶערִי נִיט אוֹיף קְלֶערִין אַז עֶר טְהוּט אַ מִצְוָה הַבָּא מִידֵי עֲבֵירָה! עֶר אִיז מְקַיֵּם אַ מִצְוָה פוּן תרי״ג מִצְוֹת אוּנ בֶּערַאבֶּעוֶועט פְרִיעֶר אַ וִויסְטֶע אַלְמָנָה! וָוארוּם בַּייא אַנְדֶערִי רֶעלִיגְיָאנֶע זַאכִין וֶועלְכֶע יוּדֶען אִיסְפָּאלְנֶען רַאבֶּעוֶוען זֵייא נִיט? צוּם בֵּיישְׁפִּיל; אַמוֹהֵל,

עֶר

עֶר אִיז סַלֶה אַ קִינְד וָואַרוּם פָאַרְעֶרְט עֶר בַּיים בַּעַל בְּרִיתְנִיק קֵיין גֶעלְד גִיט פַאר דֶער מִצְוָה ? אַ חַזָן, עֶר אִיז מְסַדֵר קְדוּשִׁין, וָואַרוּם מָאנְט עֶר פְרִייעֶר פַאר דֶער מִצְוָה קֵיין לָאהְן נִיט ? וִויפִיל מֶען גִיבְּט אִים בֶּעגְנִיגְט עֶר זִיךְ . אוּנ וָואס פַאר אֵיין אוּנְגְלִיק אִיז אוֹיף דֶער וִויסְטֶער אַלְמָנָה אַז זִיא מוּז בֶּעצָאהְלִין דֶעם חָלוּץ דַוְקָא וִויפִיל עֶר וִויל אֵיידֶער עֶר אִיז מְקַיֵם דֶעם דִין פוּן חֲלִיצָה? (פוֹיזֶע) וָואס הָאבּ אִיךְ דָא פֶערְזִינְדִיגְט ? מִיט וָועלְכִין בִּין אִיךְ דָא שוּלְדִיג, אַז מַיין מַאנְן אִיז יָא גֶעשְׁטָארְבִּין אָהְן קִינְדֶער , צוּ דֶער פַאר דַארְף מֶען מִיר אַזוֹי אָפּ רַאבֶּעוֶוען ? (שָׁאקֶעלְט מִיטִין קָאפּ) נָאךְ אַזוֹי רַאבֶּעוֶוען ! מַיינֶע לֶעצְטִי טוֹיזֶענְד רוּבִּיל צוּ גֶענוּמֶען , מִיט מַיין גַאנְץ בִּיסֶעל צִירוּנְג אַוֶועק גֶערוֹיבְּט ! אִיךְ הָאבּ גֶעמֵיינְט אַז דֶער שְׁוָוער וֶועט דָאס מִיר בַּאלְד צוּרִיק גֶעבִּין וִויא עֶר הָאט מִיר פֶערְשְׁפְּרָאכִין, אָבֶּער צוּ מַיין אוּנְגְלִיק הָאבּ אִיךְ מִיךְ גֶענַארְט ! דִיא שְׁטִיפְמוּטֶער , דִיא אוּמְזִיסְטִיגֶע פֵיינְדִין מַיינֶע, הָאט דָאס צוּ זִיךְ גֶענוּמֶען . בַּייא אִיר אִיז דָאס פֶערְבְּלִיבֶּען ! אוּנ אִיךְ הָאבּ גֶעמוּזְט פַארְקוֹיפֶען מַיינֶע קְלֵיידֶער אוּנ מַיין גַאנְץ מֶעבּוּל אוּנ צוּ בֶּעצָאהְלִין פַאר 3 חֳדָשִׁים דִירָה גֶעלְד וָואס אִיךְ בִּין שוּלְדִיג גֶעוֶוען אוּנ זִיךְ אַ הֶער אִיבֶּער גֶעקְלוֹיבֶּען ! 15 רוּבִּיל הָאט זִיךְ מִיר אָפּ גִישְׁטֶעלְט פוּן מַיין גַאנְץ גוּטְס , אִיךְ הָאבּ זַייא שׁוֹין פֶערְצֶערְט זָאגַאר ! נוּא וָואס טְהוּט מֶען יֶעצְט ? וִויא גֶעהְמְט מֶען אוֹיף וַוייטֶער צוּ לֶעבִּין ? (פוֹיזֶע) הִימְמֶעל אוּנְד עֶרְד אִיז אוֹיף מִיר גֶעפַאלִין ! דֶער גַאנְצֶער צָארִין גָאטֶעס אִיז אוֹיף מִיר אוֹים גֶעגָאסִין גֶעוָוארִין ! עֶס טְרֶעפְט אַ מֶענְשִׁין דָאס עֶר וֶוערְד פֶער אָרֶעמְט , דָאךְ אִיז זַיין נָאמִין נִיט פֶערְאַכְט בַּייא דֶער וֶועלְט , אוּנ אִיךְ צוּ מַיין אוּנְגְלִיק בִּין נָאךְ מִיט אַ פֶערְאַכְטֶעטִין נָאמִין גֶעבְּלִיבֶּען ! אִיךְ הֵייס חְלוּצָה ! דֶער נָאמִין צְוִוישֶׁען גְרֶעסְטִין טְהֵייל פוּן יוּדֶען אִיז זֵייעֶר אַ הֶעסְלִיכֶער ! מִיט אַ חְלוּצָה , זָאגִין זַייא, אִיז נִיט גוּט הַתּוּנָה צוּ הָאבִּין ; אַ חְלוּצָה אִיז נִיט מַזָלְדִיג צוּ פַּרְנָסָה ! בַּייא אַ חְלוּצָה פִירְט זִיךְ קֵיין קִינְדֶער נִיט ! דִיא חְלוּצָה אִיז בַּייא זַייא פַארֶעכִינְט פַאר אַ פֶערְפְלוּכְטֶע בֶּעשֶׁעפֶּענִישׁ ! (שְׁטֵייט אוֹיף , זִיפְצְט , שְׁפַּאצִירְט אֵיין מָאהְל הִין אוּנְד הֶער , בְּלַייבְּט שְׁטֵיין נָאהֶענְט צוּם פּוּבְּלִיקוּם זִינְגְט דֶעם לִיעד :)

פִינְסְטֶער אִיז מַיין וֶועלְט
פֶערְבִּיטֶערְט מַיינֶע יוּנְגֶע יָאהְרִין
אָרֶעם הָאבּ אִיךְ מִיךְ אָפּ גִישְׁטֶעלְט
וַוייל אִיךְ הָאבּ קֵיין קִינְד גֶעבָּאהְרֶען .

חֲלִיצָה גֶעהְמִין הָאבּ אִיךְ גֶעדַארְפְט,
אָ וִויא בִּיטֶער דָאס אִיז צוּ הֶערִין!
דֶער חָלוּץ הָאט דִיא צֵיין זִיךְ גֶעשַׁארְפְט
עֶר וֶועט בַּאלְד אֵיין עוֹשֶׁר וֶוערִין ·

אָ וִויא טִירַאנִישׁ עֶר הָאט מִיךְ בֶּעהַאנְדֶעלְט
שְׁטֶענִיר פַאר בְּרוֹיט הָאט עֶר' אָפּ גִיגֶעבִּין
פוּן רֵייכְטְהוּם אוֹיף אַרְמוּטְה הָאט עֶר מִיךְ פֶערְוַואנְדֶעלְט
(שְׁרַייט) עֶס אִיז מִיר שְׁלֶעכְט! עֶר הָאט פֶערְבִּיטֶערְט מַיין לֶעבִּין!

(זִיא גֶעהְט צוּרִיק, זֶעצְט זִיךְ אוֹיף אִיר אָרְט, דִיא הֶענְד פַארְלֶעגְט, דֶעם קָאפּ אַרָאפּ גֶעלָאזִין, מַלְכָּה קוּמְט אַרַיין גֶעקְלֵיידֶעט וִויא אִין עֶרְשְׁטִין אַקְט)·

זִיבֶּייצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

מַלְכָּה אוּנְד דִיא פָארִיגֶע פֶּערְזָאן·

מַלְכָּה (אַלְס זִיא זֶעצְט זִיךְ אוֹיף דֶער צְוֵוייטֶער שְׁטוּל) אִיר זֶענְט נָאךְ אַלְס פֶערְזָארְגְט בַּעַל הַבָּיִתטֶענִיו?

הֲדַסָּה (מַאכְט אַ וֶועק מִיט אֵיין הַאנְד) לָאז מִיךְ! לָאז מִיךְ זָארְגֶען· זַייא קֶענִיז מִיר פִיל הֶעלְפִין!..

מַלְכָּה (קוּקְט אוֹיף אִיר מִיט עֶרְשְׁטוֹינוּנְג) מִיט וָואס קֶענִין אַייךְ דִיא זָארְגִין הֶעלְפִין?

הֲדַסָּה, דֶער מִיט וָואס זֵייא וֶועלִין מִיךְ גִיכֶער צוּם גְרוּבּ בְּרֶענְגִין!

מַלְכָּה, אָךְ רֶעדְט נִיט פוּן טוֹידְט בַּעַל הַבָּיִתטֶענִיו! אִיר זֶענְט נָאךְ יוּנְג אִיר וֶועט נָאךְ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם גְלִיקְלִיךְ זַיין·

הֲדַסָּה (שָׁאקֶעלְט מִיטִין קָאפּ) יָא אַז אִיךְ וֶועל שְׁטַארְבִּין!

מַלְכָּה, אִיר רֶעדְט שׁוֹין ווִידֶער פוּן טוֹידְט! אִיךְ קֶען דָאס נִיט הֶערִין פוּן אַייךְ! אִיךְ מוּז וֵויינֶען! (ווִישְׁט זִיךְ דִיא אוֹיגֶען)·

הֲדַסָּה (קוּקְט אוֹיף אִיר) פוּן וָואס דֶען זָאל אִיךְ רֶעדִין? אַז פוּן מַיין פָארִיגֶען גְלִיקְלִיכֶען לֶעבִּין וֵויים אִיךְ שׁוֹין נִיט אוּנ אִיךְ קֶען דָאס שׁוֹין נִיט הָאפִין צוּרִיק צוּ הָאבִּין! (וֵויינֶענְד) אַז אִיךְ דֶער מָאן מִיךְ אִין מַיין טְהֵייעֶרִין גֶעלִיבְּטֶען מַאנְן, אִין דֶעם אוּנְשׁוּלְדִיגֶען יָאזֶעף ווִיא עֶר אִיז גֶעבִּיךְ גָאר אוּנְשׁוּלְדִיג גֶעשָׁאסִין גֶעוָוארִין, אוּנ זֵיין אֵיידֶעלֶעס בְּלוּט אִיז אוֹיף דֶעם פֶעלְד פֶערְגָאסֶען גֶעוָוארִין, וֶועלְכֶעס הָאט נַאכְדֶעם גֶעדִינְט פַאר טְהִירֶען צוּם אָן טְרִינְקֶען זֵייא! (שְׁרַייט) אָ! דִיזֶער שוֹידֶער הַאפְטֶער

גֶעדַאנְקֶט פֶער קִימְמֶערְט שׁוֹין גָאר מַיין לֶעבְּין ! עֶר לָאזְט מִיךְ פוּן קֵיין אַנְדֶערֶער זַאךְ קְלֶערִין אָדֶער רֶעדִין נוּר פוּן טוֹידְט !

מַלְכָּה, אִיר מוּזְט אָבֶּער אִין אִים שׁוֹין פַארְגֶעסִין ! דֶען אִיר קָאנְט דָאךְ צוּרִיק אִים לֶעבֶּענְדִיג נִיט מַאכִין !

הֲדַסָּה, אִיךְ קָאנְן אִין אִים נִיט פַארְגֶעסִין, צְוַואר דִיא וֶועלְט זָאגְט אַז וָואס דִיא עֶרְד דֶעקְט צוּ וֶוערְד פַארְגֶעסִין, אָבֶּער מִיר שְׁטֶעהְט עֶר פַאר מַיינֶע אוֹיגֶען נָאךְ אִימֶער !

מַלְכָּה, בַּארֶעכִינְט אַייךְ אָבֶּער אִיר זֶענְט נָאךְ אַ יוּנְגֶע פְרוֹיי וֶועלְכֶע דַארְף נָאךְ אַ מָאהְל הֵיירַאטֶען, וִויא מָארְט אִיר זִיךְ נֶעהְמִין אַזוֹי פִיל צוּם הֶערְצִין !

הֲדַסָּה, וִויא קָאן אִיךְ דֶענְקֶען צוּ הֵיירַאטֶען אַז אִיךְ בִּין אֵיין אָרִימֶע אוּנְד אוּנְגְלִיקְלִיכֶע חְלוּצָה ! וֶוער וֶועט מִיךְ נֶעהְמִין ? קֵיין לֵייטֶעשִׁיר מַאנְן אַוַודְאי נִיט, וַוייל דִיא גְרֶעסְטִי טְהֵייל פוּן אוּנְז יוּדֶען זֶענֶען אֵיין גֶעבִּילְדֶעט אַז מִיט אַ חְלוּצָה אִיז גֶעפֶּעהְרְלִיךְ צוּ הֵיירַאטֶען, זִיא אִיז דוּרְךְ אוּים שְׁלִימְמַזֶל ! . . .

מַלְכָּה (שְׁמֵייכֶעלְט) זֶעהְט אִיר בַּעַל הַבָּיִתטֶענִיוּ, צְוַואר אִיר זֶענְט בַּייא זִיךְ אַזוֹי שׁוֹין גֶעפַאלִין, יֶעדָאךְ אִיז נָאךְ פֶּערַאן אַ זֶעלְכִיר וָואס שְׁלָאגְט זִיךְ אַלֵיין אָן מִיט אַייךְ צוּ הֵיירַאטֶען. אוּנ עֶר אִיז גְרַאדֶע אַ פֵיינֶער מֶענְשׁ אוּנ אַ רַייכֶער דֶער צוּא !

הֲדַסָּה (קוּקְט אוֹיף אִיר) עֶר אִיז מִיר בֶּעקַאנְט ?

מַלְכָּה, אִיר קֶענְט אִים זֶעהְר, אוּנ עֶר קֶען אַייךְ אוֹיךְ, עֶר בֶּעדוֹיעֶרְט אַייךְ זֶעהְר אִין אַיְיעֶרִי יֶעצְטִיגֶע לַאגֶע. צוּרִיק מִיט אַ 3 טֶעג הָאט עֶר מִיךְ בֶּעגֶעגְנֶעט אִין גַאס אוּנ מִיךְ גֶעפְּרֶעגְט וִויא אַייךְ גֶעהְט, אִיךְ הָאבּ אִים עֶרְצֶעהְלְט וָואס מִיט אַייךְ גֶעטְרָאפִין הָאט, אוּנ וִויא פֶערְאָרֶעמְט אִיר זֶענְט יֶעצְט, עֶר הָאט זִיךְ דִיא אוֹיגֶען פוּן טְרֶערִין גֶעוִוישְׁט אַז אִיךְ הָאבּ אִים גֶעשִׁילְדֶערְט אַיְיעֶר לַאגֶע, נַאכְדֶעם בַּייא מַיינֶעם אַוֶועק גֶעהְן פוּן אִים הָאט עֶר מִיר גִיגֶעבִּין אַ פִינְף אוּנ צְוַואנְצִיגֶער אַז אִיךְ זָאל אַייךְ אִיבֶּער גֶעבִּין, נוּר אִיךְ וַוייס נִיט פַאר וָואס אִיר הָאט מִיר גֶעהֵייסִין אַז אִיךְ זָאל דָאס אִים צוּרִיק אָפּ גֶעבִּין ?

הֲדַסָּה, אִיךְ וַוייס שׁוֹין וֶועהְמִין דוּא מֵיינְסְט, דִיזֶער אִיז בָּארִים וַואלְדְמַאן ! וָוער הָאט דָאס דִיר גֶעזָאגְט אַז עֶר ווִיל מִיךְ פַאר אַ פְרוֹיי הָאבִּין ?

מַלְכָּה, יַאנְקִיל אַיְיעֶר גֶעוֶועזֶענִיר מְשָׁרֵת הָאט דָאס מִיר גֶעזָאגְט, נוּר אִיךְ וַוייס נִיט פוּן וַואנֶען וַוייסְט עֶר דָאס ? אֶפְשַׁר הָאט עֶר דָאס

נֶעהֶערְט

גֶעהֶערְט פוּן בָּארִיסֶען ? נוּר נֵיין ! וִויא קוּמְט עֶר גָאר צוּ בָּארִיסִין ?

הֲדַסָה (פֶערְטְרַאכְט זִיךְ. נַאכְהֶער מִיט אַ גֶעפַּאסְטִין מוּטְה:) נֵיין ! אִיךְ ווִיל נִיט זַיין גֶעלְד אוּנ אִיךְ ווִיל אִים אוֹיךְ נִיט ! אִיךְ זֶעה אִין אִים דֶער מֶערְדִיר פוּן מַיין מַאנְן ! מַיין הֶערְץ אִין מִיר קָאכְט וֶוען אִיךְ זַיין נָאמִין דֶער מָאן ! אִיךְ הָאבּ אִים נִיט גֶעלִיבְּט נָאךְ דַאמְאלְס וֶוען דוּרְךְ אִים הָאט מִיר קֵיין בֵּייזֶעס גֶעטְרָאפִין, בִּפְרַט יֶעצְט, אַלְס דוּרְךְ אִים אִיז מִיר אַזַא בִּיטֶערִיר אוּנְגְלִיק גֶעקוּמֶען ! אָ! הֶעטְטֶע עֶר נִיט גֶעמַאכְט קָאמְפַּאנְיֶע מִיט מַיין מַאנְן מֶאכְטֶע דִיזֶער דָאךְ וַוייטֶער גֶעלֶעבְּט !

מַלְכָּה, אִיר טָארְט אָבֶּער נִיט זָאגִין אַז דוּרְךְ אִים אִיז אַיֶיער מַאנְן גֶעשְׁטָארְבִּין, דָאס אִיז פוּן גָאטְט מוּזְט אִיר וִויסֶען, נוּר עֶר צוּ זַיין אוּנְגְלִיק הָאט גֶעדַארְפְט צוּ זַיין דֶער שְׁלִיחַ !

הֲדַסָה, וִויא אַזוֹי דִיא זַאךְ אִיז שׁוֹין, אַבִּי מִיט דֶעם בָּארִיסֶען קֶען אִיךְ מִיךְ נִיט פֶער בִּינְדֶען !

מַלְכָּה, אִיר מוּזְט אָבֶּער בֶּעקֶענִין, אַז אַיֶיעְרִי גַאנְצֶע צוּקוּנְפְט הֶענְגְט אָפּ אִין דֶעם ! הָאט אִיר פַאר אִים חַתוּנָה בְּלַייבְּט אִיר צוּרִיק בַּייא אַיֶיער פָארִיגֶען כָּבוֹד, ווִילְט אִיר אָבֶּער נִיט, זָא בֶּעהִיטֶע גָאטְט אוֹיף וָואס אִיר קֶענְט אִיבֶּער קוּמֶען ! אִיךְ ווִיל גָאר נִיט אַזוֹי פִיל אַרוּים רֶעדִין ווִיפִיל אִיךְ פַארְשְׁטֶעה אוֹיף אַייךְ !

הֲדַסָה, אִיךְ וֶועל לִיבֶּערְסְט פַאר אַ דִינְסְט אָן קוּמֶען אוּנ מִיט אִים וֶועל אִיךְ נִיט הֵייַראטֶען ! (בָּארִים קוּמְט אַרַיין גֶעקְלֵיידֶעט אִין טְרוֹיעֶר מִיט אַ הוֹיכִין שְׁוַוארְצִין הוּט).

אַכְצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

בָּארִים אוּנְד דִיא פָארִיגֶע.

בָּארִים (נֵייגְט זִיךְ הֶעפְלִיךְ פַאר הֲדַסָהן, רֵייכְט אִיר זַיין הַאנְד).

הֲדַסָה (רֵייכְט אִים אִיר הַאנְד, עֶרְווִידֶערְט אִים קַאלְט, קוּקְט פֶערְטְרַאכְט)

בָּארִים (בְּלָאזְט פוּן זִיךְ. שְׁפַּאצִירְט אֵיין מָאהְל הִין אוּנְד הֶער).

מַלְכָּה (שְׁטֶעהְט אוֹיף פוּן אָרְט. זָאגְט צוּ בָּארִיסֶען:) זִיצְט הֶער וַואלְדְמַאן ! (זִיא גֶעהְט אַבּ).

נֵיינְצֶעהְנְטֶער אוֹיפְטְרִיט

דִיא פָארִיגֶע אָהְן מַלְכֶּהְן.

בָּארִים (אַלְס עֶר זֶעצְט זִיךְ) אִיר זֶענְט נָאךְ אַלְס פֶרְזָארְגְט מַדַאם פֵיינְהָלְץ

הֲדַסָה (קוּקְט פֶערְטְרַאכְט) פַאר וָואס זָאל אִיךְ נִיט זָארְגִין, אַז אִיךְ הָאבּ פוּן וָואס צוּ זָארְגֶען! (זִיפְצְט).

בָּארִים (דְרֶעהְט זִיךְ דִיא וָואנְסִין) גֶענוּג שׁוֹין אַייךְ אָבֶּער צוּ זָארְגֶען! אִיר זֶענְט אַ שְׁוַואכֶע וַוייבְּס פֶערְזָאן, אִיר פֶערְוֶועלְקְט דָער מִיט אַייֶער יוּגֶענְד!

הֲדַסָה, דֶעסְטָא בֶּעסִיר! אִיךְ וֶועל גִיכֶער אַלְט וֶוערִין, וֶועט מִיר זַיין גֶעהֶענְטִיר צוּם גְרַאבּ!

בָּארִים (מִיט אַ פְרוּמֶע מִינֶע) אִיר טָארְט דָאס נִיט זָאגִין מַאדַאמֶע! דֶען עֶס וֶועט אוּים וַוייזֶען אַז אִיר קְרִיגְט זֶעלְבְּסְט אוֹיף דָער פַארְזֶעהוּנְג!

הֲדַסָה אוּנ וֶועלְכֶע פְרוֹי קָאנְן דָאס נִיט טְהוּן בַּייא אַזַא שְׁרֶעקְלִיכֶען צוּפַאל? בֶּעדֶענְקְט נוּר; אַ יָאהְר נָאךְ מַיין הֵיירַאט אִיז, אִיךְ לֶעבּ מִיר גְלִיקְלִיךְ מִיט מַיין מַאנְן, פְּלִיצְלוּנְג פָארְט עֶר אַוֶועק, עֶס גֶעהְט אִיבֶּער צְווייא וָואכִין, אוּנ אִיךְ בֶּעקוּם אַ ווִיכְטֶע בְּשׂוּרָה פוּן אִים אַז עֶר אִיז גֶעשָׁאסִין גֶעוָוארִין, אוּנ אוֹיבּ דִיזֶער אוּנְגְלִיק אִיז פַאר מִיר נָאךְ וֶוענִיג, בֶּעדַארְף אִיךְ נָאךְ אָן קוּמֶען צוּ מַיין שְׁוָואגֶער נָאךְ חְלִיצָה. אוּנ דוּרְךְ דָעם פַאר אָרֶעמְט וֶוערִין! נוּא קָאנְן אִיךְ שׁוֹין צוּ פְרִידֶען זַיין פוּן דֶעם שִׁיקְזַאל וָואס דִיא פַארְזֶעהוּנְג הָאט מִיר גִיגֶעבִּין?

בָּארִים (נָאךְ אַ קוּרְצֶע פּוֹיזֶע) וָואס אַנְבֶּעלַאנְגְט אִיז צוּ אַייֶער זֶעלִיגֶען מַאנְן מוּזְט אִיר ווִיסֶען אַז דֶער טוֹידְט אִיז צוּ אִים גֶעקוּמֶען דוּרְךְ גָאטֶעס בַּאפֶעהְל אוּנ נִיט דוּרְךְ מֶענְשְׁלִיכֶען ווִילֶען, דְרוּם טָארְט אִיר אוֹיף דָער פָארְזֶעהוּנְג נִיט קְרִיגֶען וָוארִין גָאטֶעס אוֹיג וַואר דֶער בַּייא, עֶר הָאט גֶעוָואלְט אַז אַייֶער מַאנְן זָאל שְׁטַארְבִּין דוּרְךְ אַקוֹיל. הָאט עֶר דִיא מֶענְשִׁין פַאר זַיינֶע שְׁלוּחִים גֶעמַאכְט זֵייא זָאלִין אוֹים פִירֶען זַיין ווִילֶען. אַיי פַאר וָואס הָאט עֶר דָאס גֶעוָואלְט? דָאס טָארֶען מִיר נִיט פְרֶעגִין, וָוארִין בַּייא גָאטְט פְרֶעגְט מֶען קֵיין קַשְׁיוֹת נִיט, עֶר אִיז שְׁטֶענְדִיג גֶערֶעכְט וָואס עֶר טְהוּט מִיט אוּנְז מֶענְשִׁין. אוּנ אַלְזָא מוּזְט אִיר זִיךְ לָאזִין טְרֵייסְטִין, אוּנ נִיט מֶער פֶערְטְרוֹיעֶרְט זַיין, אִיר הָאט בֶּעווֵיינְט אַייֶער מַאנְן, אַ מָאנְהֵייט, אוּנ צְווייא אוּנ דְרַייא גֶענוּג! דֶען אִיר וֶועט דָאךְ אִים שׁוֹין לֶעבֶּענְדִיג נִיט מַאכִין, אוּנ וָואס אָנְבֶּעלַאנְגְט אִיז צוּ אַייֶער אַרְמוּטְה, זָאלְט אִיר דֶער פוּן גָאר קֵיין יְסוּרִים נִיט הָאבִּין. דֶען אִיר קֶענְט אִין דִיא זֶעלְבֶּע מִינוּט אוֹיף גִירָעכְט וֶוערִין וָוען נוּר אִיר ווִילְט! . . .

הֲדַסָה (קוּקְט אַרָאפּ) אִיךְ הָאבּ מִיךְ שׁוֹין פוּן לֶעבִּין לַאנְג מְיַאֵשׁ גֶעוֶוען. אוּנ

און דריבֶּער קימְמֶערְט מיך דער אַרְמוּטְה מַיינֶער גאָר וועניג , איך
פֶערְהָאָף אים בַּאלְד פָּטוּר צו ווערין מיט מַיין טוידְט !

בָּארִים , פון לֶעבִּין דַארְפְט איר זיך ניט מְיַאֵשׁ זַיין, איר זֶענְט נאָך יונְג,
איר גֶעפִינְט אַייך אין אַייֶערִי בֶּעסְטִי פְרִיהְלִינְגְס טַאגֶע נאָך ;
איר קֶענְט נאָך גְלִיקְלִיךְ מַאכִין אַ צְווייטִין פֶערְזָאן מיט אַייֶער לֶעבִּין . . .

הֲדַסָה, וויא אַזוי קֶען איך יֶענִים גְלִיקְלִיךְ מַאכִין אַז איך בִּין אַלֵיין
אוּנְגְלִיקְלִיךְ ?

בָּארִים , אַז איר וועט נור גֶעבִּין אַייֶער האַנְד דעם דאָזִיגֶען פֶּערְזָאן
וועלְכֶער הִינְשְׁט זיא פון לַאנְג צו רייכִין צו זיך זֶענְט איר ניט
מֶער אוּנְגְלִיקְלִיךְ , און יֶענִיר איז פַּאלְקָאם גְלִיקְלִיךְ ! . . . .

הֲדַסָה . אָךְ נֵיין ! איך בִּין זיך מְיַאֵשׁ פון אַ גְלִיקְלִיכֶען לֶעבִּין ! אויף עֶוִויג !
אויף עֶוִויג בִּין איך אוּנְגְלִיקְלִיךְ ! (ווֵיינֶענְד) אָ יָאזֶעף יָאזֶעף !
זויא גיך דוּא בִּיזְט עֶנְטְרִיסֶען גֶעוואָרין פון מיר ! וויא יוּנְג דוּא האָסְט
פֶערְלָאזִין אַזאַ לִיכְטִיגֶע וועלְט און גֶענִידֶערְט זאָ פְרִיא אין דעם פִינְסְטֶערִין
קֶבֶר ! (קוּקְט אַרויף , שְׁרַייט) אָ ! פֶערְפְלוּכְט פון גאָטְט זאָל זַיין דער
יֶענִיגֶער וואָס זַיין קויל האָט דיךְ גֶעטְרָאפִין ! (בָּארִים הֶערִינְדִיג אַזֶעלְכִי
רֵייד שְׁטֵייט ער אויף פון שְׁטוּל, שְׁפַּאצִירְט הִין און הֶער בֶּעווייזְט אין
דער זַייט און צוּפְרִידֶענֶע גְרִימַאסֶען .) ער זאָל אויך מיט קיין נאַטִירְלִיכִין
טוידְט ניט שְׁטַארְבִּין וויא דוּא מַיין יָאזֶעף ! דיא נֶעמְלִיכֶע קויל וועלְכֶע
האָט דיךְ גֶעטְרָאפִין , זאָל אים אויך טְרֶעפִין ! זַיין בְּלוּט זאָל וויא דַיינֶעם
פֶערְגָאסִין ווערין אויף דעם בָּאדִין און הִינְד זָאלִין דאָס טְרִינְקֶען !
(ווישְׁט זיך אוים דיא אויגֶען .

בָּארִים (זֶעצְט זיך אויף זַיין פְּארִיגֶען אָרְט) איר רֶעדְט קִינְדֶערְשׁ
מַאדַאמֶע פֶערְצַייהֶען זיא , פַאר וואָס זֶענְט איר זיך מְיַאֵשׁ פון
אַ גְלִיקְלִיכֶע צוּקוּנְפְט ? צו דען מֵיינְט איר אַז עֶס וועט זיך ניט מֶער
גֶעפִינֶען אַזאַ מַאנְן וועלְכֶער זאָל אַייך פֶערְשְׁטֵיין צו שֶׁעצִין וויא אַייֶער
יָאזֶעף ? אויב אַזוי איר מֵיינְט, קאָן איך אַייך בֶּערוּהֶעגִין מַאדַאמֶע און
אַייך פֶערְזִיכֶערִין אַז אַזֶעלְבִּיר איז נאָך דאָ ! און דיזֶער בִּין איך ! (מיט
הִיץ, שְׁטֶעלְט זיך גֶעגִין איר) איך בִּין דער אַיינְצֶעלְנֶדֶער פְרַיינְד אַייֶערִיר
וואָס האָב אַייך פְרִיעֶר גֶעלִיבְּט, וואָס לִיבְּט אַייך יֶעצְט , און ווֶעל אַייך
לִיעבֶּען און שֶׁעצִין אויף מַיין גאַנְצֶען לֶעבִּין ! איך וויל אַייך גְלִיקְלִיךְ מַאכִין ,
איך בִּיטְטֶע טְהֶייֶערִי הֲדַסָה מַאכְט מיך אויך גְלִיקְלִיךְ ! (זֶעצְט זיך .

הֲדַסָה , איך דאַנְק אַייך פון טִיפֶען הֶערְצִין הֶערְר וואַלְדְמַאן פִיר אַייֶער
פְרַיינְדְשַׁאפְט צו מיר , און וואָס עֶס אָנְבֶּעלַאנְגְט צו אַייֶער

וואונש

וואונש מוז איך צו מײנעם גראססען לײדװעזין אײך דעם צווייטין מאהל ענטזאגין!

באַרים (מיט היץ) וויא? אויך יעצט ענטזאגט איר מיר?

הדסה, לײדער יא!

באַרים (נאך א קורצע פויזע, קוקט אויף איר) איך פערשטעה אײך ניט מאדאם, צו דען מײנט איר אײן עוויגע וויטווע צו בלייבין?

הדסה, ווען איך זאל דאס מײנען, וואלט איך דאך קײן הליצה גענומען, אונ פערשפארט אזוי פעראַרעמט ווערין!

באַרים (קוקט אויף איר) פאר וואס זשע ווילט איר ניט מײנע פרוי ווערין?

הדסה, פערצײיהעט הערר וואלדמאן, איך מוז מיך פון איהנען ענטזאגען, ווייל איך קאנן איהנען ניט ליבען.

באַרים, ווארום? (קוקט אויף איר מיט צארין).

הדסה (ווארפט א בליק אויף אים) איך זייט נור ניט אזוי צארניג הערר וואלדמאן! איר זענט דאך א מענש מיט פערשטאנד, אלזא דארפט איר אליין פערשטײן אז מיט גוואלד קען מען די ליבע אין הערצין ניט אריין נעהמין!

באַרים (מיט א ווייכע שטימע) טהייערי הדסה! איך וויל ניט אז איר זאלט מיך מיט גוואלד ליבען, איך וויל אייערי ליבע צו מיר זאל זיין אויס גוטען ווילען, אונווירקליך האב איך דאס פערדינט, דען שוין צוויא יאהר זייט איך האב אייך דער קענט וויל איך פאר קיינע אנדערי הייראטען אבוואהל דורך מיין קאפיטאל אונ סאלידנעם לעבין וואלט איך געקענט קומען צו א גרויסען אונ פארנעהמסטין שידוך אבער איך טהו דאס ניט. ווארין איך ליעב אייך מיט א וואהרע ליבע, איך בין צו אייך ערגעבין מיט קערפער אונד זעלע! אונד לאך אלזא פון די רייכסטע פרוי, פון דעם פארנעהמסטין שידוך, איר, צוואר איר זענט עלענד אונד ארעם, זענט איר יעדאך בייא מיר טהייעריר פון גאלד אונ ברילאנטען, טהייעריר פון דער גרעסטער יחסנטע, מיט איינעם ווארט. מיין ליבע צו אייך הייסט א פלאטאנישע! (שטרעקט אויס צו איר זיין רעכטי האנד) א גיבט מיר אייער האנד טהייערי הדסה, איר וועט זיין גליקליך מיט אזא ליבע!

הדסה, מערקווירדיג. איר האט אליין געזאגט אז איר ווילט ניט, איך זאל אייך מיט גוואלד ליבען. נוא צו וואס איז אייערי רייד!

באַרים, אבער האט דאך מיטלייד אויף מיר ליבע הדסה, שוין צוויי

יאהר

יאָהר דאַס איר לאָזט מיך מיטשען מיט דעם פלאַם פון ליבע. איינע גענען ליבע צו בעקומען! צוויא יאָהר דאַס איר האָט געמאַכט איין פרעמדין אַלס בעהערשיר צו אייער הערץ און מיר האָט איר געלאָזט אין אַ קוואַל פון מוטשעניע זיין! און יעצט? אָ יעצט אַלס אייער הערץ איזט שאָן יאַ בעפרייט פון איר הערשער, האָט אויך מיר מיטלייד איידלע פרוי, מאַכט מיר פאַר דעם הערשער!

הדסה (שווייגט, קוקט אַוועק פון אים).

באַריס (נאָך אַ קורצע פויזע) הדסה! אָ טהייערע ליבע הדסה! וואָרום שווייגט איר? וואָרום ענטפערט איר מיר ניט? צו דען איז אייך גוט צו זעהן מיך מיטשען? צו דען קאָנט איר זיצען רוהיג אין דער צייט ווען אין מיר קאָכט און זידט מיין בלוט?

הדסה, אין גענענטהייל, מיר שמערצט זעהר אייך צו זעהן אין דער לאַגע, אָבער צום אונגליק קאָן איך אייך ניט אַרויס העלפין פון איר!

באַריס, דאַס הייסט אַז איר ווילט מיך מאַכי ניט מאַכין פאַר דעם הערשיר פון אייער הערץ?

הדסה (אַראָפּ געלאָזט דעם קאָפּ ליידער, אַזוי איזט דאַס.

באַריס (נעהמט אַרויס אַ רעוואָלווער פון טאַש, שטעלט זיך אויף מיט דעם רעוואָלווער אין האַנד געגין הדסה) נאָך איין וואָרט הדסה קען אייך ענטוועדיר אויף עוויג גליקליך מאַכין אָדער פערקערט!

הדסה (שטעלט זיך אויף, לויפט צום טיר שרייט) גאָט! רעטע מיך! (אַב).

20 טער אויפטריט
באַריס זעלבסט.

באַריס (אַלס הדסה האָט זיך געלאָזט לויפען צום טיר איז ער איר נאָך געלאָפין אַ פּאָר שפּאַן, און אַלס זיא איז פון אים פערשווינדען געוואָרין, קערט ער זיך צוריק אום, און שפּאַצירט האַסטיג איבערין כצענע אַרום, רעדט צו זיך זעלבסט, וועהרענד ער לעגט דעם רעוואָלווער אין טאַש אַריין:) איז זיא פון מיר אַנטלאָפין, אָבער פון טוידט וועט זיא ניט אַנטלויפען! איך האָב געשאָסין יאָזעפין נור דער פאַר דאַס איך זאָל זיא בעזיצען, נור קוים ענטזאַגט זיא זיך פון מיר זאָל זיא אויך געשאָסין ווערין אום קיין אַנדעריר אויסער מיך זאָל זיא בעזיצען! וויל צו געהן צום טיר, יאַנקיל קומט אַריין געקליידעט

(ויא אין ערשטין אקט).

21 טער אויפטריט

יאנקיל אונד דער פאריגער.

יאנקיל (מיט א שמייכיל:) א! איך האב אייך קוים דער טאפט!

בארים (אין דער זייט) דער גראביר יונג רעכינט מיך שוין פאר א חבר זיינים! (הויך) נוא וואס דארפסטו מיך?

יאנקיל, וואס הייסט? איך דארף געלד!

בארים (מיט כעס) וואס איז פאר א געלד ווייטער? הא!

יאנקיל (מיט א פינסטערין שמייכיל) שטאטש איר ווייסט גאר ניט? איר זענט דאך מיר שולדיג נאך פיר הונדערט רוביל?

בארים, האסט א וועכסיל?

יאנקיל, איך האב נאך בעסירס פון א וועכסיל.

בארים, נוא וואס האסטו אויף מיר?

יאנקיל, איך האב אייך אליין אין דער האנד!

בארים, וואס קענסטו מיר דען טהון?

יאנקיל, וואס הייסט? איך וועל אויס זאגין אז איר האט.....

בארים (שלאגט אים איבער) א דוא בויערשי קאפף! אז דוא וועסט אויס זאגין. שלעפ איך דיך גלייך מיט מיר אין אסטראג אריין! האסטו פארגעסין אז דוא ביזט אויך געוועען דער ביא? אונ האסט מיר זאגאר דיא עצה גיגעבין אז איך זאל אים שיסען?

יאנקיל, איך קען זיך גאר אפ לייקענין דער פון! אונ אויף אייך ארויף לעגין דעם גאנצין קלאץ!

בארים, דומער יונג! דאס אייגעני קען איך זיך אויך טהון! אונ מיר וועט מען גיכער גלויבען וויא דיר. דען איך אויף מייגעם פיינעם אויס זעהן אונ גרויסען פאר מעגין בין ניט ספאסאבנע אזא פארברעך צו טהון. אבער דוא אין לומפען קליידער אונ גראבין אויס זעהן ביזטו יא ספאסאבנע דיזעס צו טהון, וועלין אלע דיך רעכנען פאר דעם מערדיר, אונ איך וועל ארויס ריין!

יאנקיל (קראצט זיך אין קאפ) אבער אז איך וועל שווייגען וועט איר מיר אפ געבין דאס געלד?

בָּארִים (שְׁפַּאצִירְט) אַז דוּא וֶועסְט שְׁווַייגֶען וֶועל אִיךְ דִיר אָפּ גָעבִּין
דַיין גֶעלְד.

יַאנְקִיל (גֶעהְט אִים נָאךְ) וֶוען זְשִׁי וֶועט אִיר מִיר גֶעבִּין?

בָּארִים (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין אִים) וָואס הָאסְטוּ אַזוֹי ַקיין צַייט נִיט, דֶער
וַוייל הָאבּ אִיךְ דִיר הוּנְדֶערְט רוּבִּיל שׁוֹין גִיגֶעבִּין, אוּנ נָאךְ
הוּנְדֶערְט וֶועל אִיךְ דִיר אֵיין אַנְדֶערְס מָאהְל גֶעבִּין!

יַאנְקִיל (מִיט הִיץ) וָואס רֶעדְט אִיר וַואלְדְמַאן? גָאטְט אִיז מִיט אַייךְ!
עֶס קוּמְט מִיר פִיר הוּנְדֶערְט רוּבִּיל נִיט ַקיין הוּנְדֶערְט!

בָּארִים, פַאר וָואס קוּמְט דִיר פִיר הוּנְדֶערְט רוּבִּיל?

יַאנְקִיל, שְׁטַאטְשׁ, מִיר הָאבִּין דָאךְ אַזוֹי אָפּ גִירֶעדְט אַז הוּנְדֶערְט דַארְפְט
אִיר מִיר גֶעבִּין וֶוען אִיךְ וֶועל אָן זָאגִין הֲדַסָהן פוּן יָאזֶעפְס טוֹידְט,
אוּנ דְרַייא הוּנְדֶערְט, וֶוען זִיא וֶועט אַיין ווִילִיגֶען מִיט אַייךְ חֲתוּנָה צוּ הָאבִּין!

בָּארִים, אַז דוּא הָאסְט יָא אַ קָאפּ אוֹיף זִיךְ אוּנ גֶעדֶענְקְסְט, קוּמְט
דִיר טַאקִי נִיט מֶער ווִיא הוּנְדֶערְט רוּבִּיל, וָוארִין הֲדַסָה ווִיל
מִיךְ נִיט פַאר אִיר מַאנְן הָאבִּין.

יַאנְקִיל (קְרַאצְט זִיךְ אִין קָאפּ) אַי אַי אַי! שְׁלֶעכְט! אִיךְ בִּין דָאךְ גָאר
אוֹיס גִישְׁטֶעלְט! (אַ קוּרְצֶע פּוֹיזֶע, קוּקְט טִיף אִין בָּארִים
גֶעזִיכְט) אִיר נַארְט מִיךְ נִיט הֶערְר וַואלְדְמַאן?

בָּארִים (מִיט כַּעַס) אָ דוּא פַארְךְ אֵיינֶער! מֵיינְסְט אַז אִיךְ בִּין דַיין
גְלַייכֶען? אַקָאמְפַּאנְיָאן דַיינֶער? (שְׁטוּפְּט אִים מִיט אֵיין הַאנְד
פוּן זִיךְ) אוּבִּירַייסָא אִיק טְשֶׁערְטוּא מֶערְזַאוֶועץ! (דְרֶעהְט זִיךְ פוּן אִים
אַבּ, שְׁפַּאצִירְט).

יַאנְקִיל (שְׁפְּרִינְגְט אוּנְטֶער גֶעגִין אִים, מִיט הַנִיפָּה) פֶּערְצַייהֶעט הֶערְר
וַואלְדְמַאן, אִיךְ הָאבּ מִיךְ פַארְגֶעסִין אוּנ אַ נַארִישְׁקֵייט
אוֹיס גִירֶעדְט.

בָּארִים, הָאסְט פַארְגֶעסִין אוּנ מִיךְ פַאר דַיין גְלַייכִין גִירֶעכִינְט? וָואן
פוּז מַיינֶע אוֹיגֶען דִיא מִינוּט!

יַאנְקִיל (קוּקְט אִים אָן אַ פָּאר זֶעקוּנְדֶען) וָואס זְשִׁי, אִיר זֶענְט טַאקִי
אוֹיף דֶעם רֶעכְטִין אֱמֶת אִין כַּעַס אוֹיף מִיר? ווֵייסְט אִיר זְשִׁי
וָואס? גִיט מִיר אָפּ מַיינֶע הוּנְדֶערְט רוּבִּיל וֶועלִין מִיר וֶוערִין אוֹיס מְחוּתָּנִים!

בָּארִים. אִיךְ הָאבּ דִיר שׁוֹין אֵיין מָאהְל גֶעזָאגְט אַז אִיךְ הָאבּ יֶעצְט ַקיין
גֶעלְד נִיט, אִיךְ וָועל דִיר אֵיין אַנְדֶערְס מָאהְל אָפּ גָעבִּין אוּנ
וֶוער אוֹיס מְחוּתָּן מִיט מִיר! (שְׁפַּאצִירְט).

יַאנְקִיל (גֶעהְט אִים נָאךְ) נֵיין, אִיךְ ווִיל אַז אִיר זָאלְט מִיר אִים שׁוֹין

געבין

גֶעבִּין! אִיךְ הָאבּ אַייךְ גֶעוואַרְט דְרַייא הָדָשִׁים גֶענוּג! אִיךְ קֶען מֶער נִיט וואַרְטִין!

בָּארִים (שְׁטֶעלְט זִיךְ אָפּ גֶעבִּין בֶּעט) אַז דוּא וֶועסְט זַיין אַ שְׁוָגֶער וֶועסְטוּ דָאךְ גָאר נִיט הָאבִּין!

יַאנְקִיל, וֶועל אִיךְ אוּיס זָאגִין!

בָּארִים, הָאבּ אִיךְ דָאךְ שׁוֹין אֵיין מָאהְל דִיר גֶעוויזֶען וָואס דִיר וֶועט דֶער פוּן אַרוּיס קוּמֶען!

יַאנְקִיל. נֵיין, אִיךְ וֶועל זִיךְ מוֹדֶה זַיין אַז מִיר זֶענֶען בֵּיידֶע שׁוּלְדִיג, וָועלִין מִיר בֵּיידֶע אַוֶועק גֶעהֶן קַאטַארְזְשְׁנֶע!

בָּארִים, הָאבּ אִיךְ דָאךְ אָבֶּער גֶעלְד קֶען אִיךְ מִיךְ פוּן קַאטַארְזְשְׁנֶע בֶּעפְרַייעֶן אָבֶּער דוּא. אָרִימֶער יוּנְג וֶועסְט פַייגֶערִין אַ קַאטַארְזְשְׁנִיק!

יַאנְקִיל (קְרַאצְט זִיךְ אִין קָאפּ, בְּלַייבְּט שְׁטֵיין אִין אַ ווינְקֶעל נִיט וַוייט פוּן טִיר, עֶס קוּמֶען אַרַיין יָאזֶעף, שְׁמוּאֵל זָרַח, מֵאִיר, אוּנ דָוִד וָועלְווִיל).

22 טֶער אוֹיפְטְרִיט

יָאזֶעף. שְׁמוּאֵל זָרַח. מֵאִיר. דָוִד וָועלְווִיל אוּנְד דִיא פָּארִיגֶע.

יָאזֶעף (קוּמְט פְרִיעֶר אַרַיין, קוּקְט צוּם לִינְקֶען זַייט. צוּ דֶער לַאנְגֶער בַּאנְק, צוּ דִיא צְוֵוייא שְׁטוּלֶען, גִיבְּט זִיךְ אַ חַאפּ פַּארִין קָאפּ בְּלַייבְּט שְׁטֵיין אוֹיף דֶער שְׁוֶועל מִיט דֶעם פָּנִים צוּם לִינְקְס, שְׁרֵייט): אָ גָאטְט גְרוֹיסֶער! אָט אִין דֶעם אָרִימֶען שְׁטִיבֶּעלִי וְואוּינְט מַיין מְהֵייעֶר הֲדַסָה (ווייזְט אוֹיף דִיא שְׁטוּלֶען) אָט דָאס אִיז אִיר מֶעבִּיל? (בְּרֶעכְט מִיט דִיא הֶענְד) אַ פִינְסְטֶער אִיז מִיר אוּנ בִּיטֶער! דִיא אֵיידְלֶע הֲדַסָה זָאל שׁוֹין אַזוֹי אוּנְגְלִיקְלִיךְ זַיין? (דִיא דְרַייא פֶּערְזָאנֶען זַיינֶע קוּמֶען אָן שְׁטֶעלִין זִיךְ אִינְטֶער אִים, עֶר הֵייבְּט דִיא הֶענְד אִין דֶער הוֹיךְ) אָ גָאטְט גְרוֹיסֶער! רֵייטְזֶעלְהַאפְט זִינְד דַיינֶע וֶוערְק! אִין אֵיין מִינוּט הֵייבְּסְטוּ דֶעם מֶענְשִׁין בִּיז צוּם הִימֶעל, אוּנְד אִין אֵיין מִינוּט וַוארְפְסְטוּ אִים בִּיז צוּם בָּאדִין!

יַאנְקִיל (לוֹיפְט אוּנְטֶער, שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין אִים, קוּקְט אִים אִין פָּנִים, טְרֶעט צוּרִיק, שְׁרַייט שְׁרֶעקְלִיךְ): גְוַואלְד! גְוַואלְד! דֶער טוֹידְטֶער אִיז גֶעקוּמֶען! רַאטֶעוֶועט!

יָאזֶעף (גֶעהט צוּ אִים) הָא ! מֶערְדִיר ! בִּיזְט דָא ! (פַּאקְט אִים פַּארִין הַאלְדְז :) יֶעצְט זָאלְסְטוּ דַיין סוֹף הָאבִּין ! (הַאלְט אִים שְׁטַארְק) .

יַאנְקִיל (צִיטֶערְט, שְׁרַייט מִיט אַלֶע כּוחות) גְוַואלְד ! דֶער מֶת וֶוערְגְט מִיךְ ! רַאטֶעוֶועט יוּדֶען ! (קוּקְט צוּ דִיא [3] פֶערְזָאנֶען וֶועלְכֶע זַיינֶען אַרַיין גֶעקוּמֶען מִיט יָאזֶעפִין) .

בָּארִים (שְׁטֶעלְט זִיךְ גֶעגִין יָאזֶעפִין נוּר וַוייט) יָאזֶעף ! דוּא לֶעבְּסְט נָאךְ ? (בְּלַייבְּט שְׁטֵיין צוּ טוּמֶעלְט) .

יָאזֶעף (בְּלִיקֶענְד אוֹיף אִים) גָאטְט ! וָואס זֶעה אִיךְ ? דֶער מֶערְדִיר אִיז דָא ? (צוּ מֵאִירִין, וַוייזֶענְדִיג אוֹיף יַאנְקְלִין) הַאלְט אִים דֶער וַוייל דֶעם עֶרְשְׁטִין מֶערְדִיר אוּנ לָאם אִיךְ מִיךְ גֶעהְן אָפּ רֶעכֶענֶען מִיט מַיין צְוֵוייטִין מֶערְדִיר !

מֵאִיר (נֶעהְמְט בַּייא אִים צוּ יַאנְקְלִין הַאלְט אִים פֶּעסְט) .

יָאזֶעף (חַאפְּט בָּארִיסִין פַּארִין הַאלְדְז) הָאבּ אִיךְ דִיךְ גֶעפַּאקְט מֶערְדִיר ! יֶעצְט זָאל אִיךְ אִין דִיר רַאכֶע נֶעהְמִין !

בָּארִים, נוּר מִיט מַיין טוֹידְט ! (שְׁטוּפְּט אִים הַאסְטִיג אָפּ פוּן זִיךְ, עֶר פַּאלְט נֶעבִּין דֶער טִיר, בָּארִים לוֹיפְט צוּ צוּם בֶּעט, חַאפְּט אַרוֹיס זַיין רֶעוָואלְוֶוער, פוּן טַאש שִׁיסְט זִיךְ אוֹיס פַּאלְט טוֹידְט) .

מֵאִיר (גִיט אִיבֶּער יַאנְקְלִין שְׁמוּאֵל זָרְחִין, אוּנ לוֹיפְט צוּ, צוּ בָּארִיסִין) .

מֵאִיר (בֵּייגְט זִיךְ צוּ אִים צוּ קוּקְט אוֹיף אִים) עֶר אִיז גֶעשָׁאסִין אוֹיף טוֹידְט !

שְׁמוּאֵל זָרַח, בָּרוּךְ דַיָּין הָאֱמֶת !

דָוִד וֶועלְוִויל, אַ שֵׁיינֶע אוּנ רֵיינֶע כַּפָּרָה !

יָאזֶעף, פַּאר כָּל יִשְׂרָאֵל !

יַאנְקִיל (וֵויינֶענְד) לָאזְט מִיךְ אָפּ, אִיךְ בִּין גָאר נִיט שׁוּלְדִיג !

יָאזֶעף (נֶעמְט אִים אִיבֶּער) זָאג הוּנְד פַאר וָואס הָאט בָּארִים אוֹיף מִיר גֶעשָׁאסִין אִין וַואלְד ?

יַאנְקִיל (וֵויינֶענְד) כְּדֵי עֶר זָאל חַתוּנָה הָאבִּין מִיט אַייֶער פְרוֹי, נוּא לָאזְט זְשֵׁי מִיךְ אָפּ וִויא אִיךְ בִּין אַ יוּד אַז אִיךְ בִּין אִין דֶעם גָאר נִיט שׁוּלְדִיג !

יָאזֶעף, מִיט מַיין פְרוֹי חַתוּנָה הָאבִּין ? נוּא יָעצְט אִיז מִיר שׁוֹין גָאר נִיט קָשֶׁה !

יַאנְקִיל, נוּא לָאזְט זְשֵׁי מִיךְ אָפּ !

יאזעף, דיך אפּ לאזין? נײן הונד! דוא ביזט געװעזען אײן האנד מיט אים!

יאנקיל. איך האב דען געשאסין אויף אײך?

יאזעף, אונ אז דוא ביזט בעשטאנען אז ער זאל מיך שיסען איז שוין גוט? (געהט מיט אים צום בעטיל) אט דא זיץ הונד נעבין דײן חבר דעם מערדיר ביז איך װעל ברענגין פּאליצײא! (ער זעצט אים אויף דעם בעטיל נעבין באריסין. יאנקיל פאר שטעלט מיט בײדע הענד דיא אויגען װײנט).

יאזעף (קוקט זיך ארום אויף אלע פיר זײטין) מײן גאטט! װיא זשי איז מײן הדסה? פאר װאס זעה איך איר ניט? (געהט צום מיר).

מאיר (פּארעט זיך נעבין באריסין).

שמואל זרח (זעצט זיך אויף דעם קאסטין, דוד װעלװיל נעבין אים.

(אלס יאזעף קומט צו צום טיר קומט אים אנעגין ארײן פריער הדסה נאך איר מלכה.

23 טער אויפטריט

הדסה. מלכה אונד דיא פאריגע.

הדסה (געבין טיר מיטין פּנים צו יאזעפין) מײן גאטט! צו איז שוין מײן אונגליק אזוי גרויס אז מײנע אײגענע געדאנקין זאלין מיך שרעקין?

יאזעף (געהט צו איר) איך לעב טהײערי הדסה! ניט שרעק זיך (האלדזט איר) א מײן טהײערי פרוי!

הדסה (מיט שרעק) יאזעף! דוא לעבסט?

יאזעף. יא מײנע טהײערי איך לעב, אונ מײן מערדיר איז שוין טוידט!

הדסה (האלדזט אים אויך) גאטט! איך בין גליקליך! מײן יאזעפין האב איך װידער בײא זיך!

מלכה (טרעט ארײן, דער זעהט יאזעפין שרײט:) שמע ישראל!

הדסה (געהט צו איר צו, נעמט איר פארין האנד) שרעק זיך ניט טהײערי מלכה יאזעף איז ניט געשטארבין, ער לעבט גאטט זײא דאנק! (געהט מיט איר צו יאזעפין).

מלכה (צו יאזעפין) דער הער מײנער לעבט? געלויבט ביזטו גאטט! (קושט אים דיא האנד) איר בלײבט װײטער מײן הער אונ איך אײער דינסט! (װישט זיך דיא אויגען).

יאָזעף (רייכט איר דיא האַנד) גיין ליבּעם מערדכען, קיין דינסט זאָלסטו מער שוין ניט זיין, איך וועל דיר געבּין געלד זאָלסט הייראַטען אונ זעלבּסט ווירטהען !

מַלכָּה (קושט אים נאַכמאַלס דיא האַנד) איך דאַנק אייך מיין העַרר פיר אייער גוטעם הערץ !

(**יאָזעף** נעמט הדסהן פאַרין האַנד, פירט איר צו צום בעטיל ווייזט איר אָן אויף דיא צוויייא פערזאָנען, מלכּה געהט אונטער.)

יאָזעף (צו הדסהן) אָט דער וואס ליגט פאַר דיינע פיס וואר מיין מערדיר וואס האט אויף מיר געשאָסין אין וואַלד כּדי ער זאָל מיט דיר קענין חתונה האבּין, אונ יעצט אַלס ער האט מיך דער זעהן האט ער זיך אַליין דערשאָסין, אונ דער וואס זיצט אויפין בעטיל וואר מיט אים איין האַנד אויף דעם מאָרדטהאַט !

(**הדסה** מיט מלכּהן בייגען זיך אַראָפּ קוקען אויף באַריסין).

מַלכָּה, באַרים וואַלדמאַן !

הַדַסָה (צו יאָזעפין) גאָטט ! באַרים וואַר דיין מערדיר ? (קוקט אַרויף) איך דאַנק דיר העַרר גאָטט וואס דוא האסט צו גיהערט יעצט מיין געבעט ! איך האב געבעטין אַז דער מערדיר דיינער זאָל אויך מיט אַזאַ טוידט שטאַרבּין ! (צו יאַנקלין) אונ דוא יאַנקיל האסט געהאַט אַ טהייל אין דעם מערדערייא אונ צום סוף ביזטו נאָך געקומען צו מיר מיט אַרחמנות פּנימיול אונ מיר אָן געזאָגט אַז יאָזעף איז טוידט !

שמואל זרח (געהט צו, צו יאָזעפין) שטאַטש זאָלסט געוועזן זעהן וויא ער האט זיך נאָך געריסען בייא דיא האָר אונ געוויינט וויא אַ קליין קינד ווען ער האט מיר אָן געזאָגט פון דיין טוידט !

יאָזעף (צו הדסהן) אַ הדסה! האסט מיר זייער קלוג געזאָגט אַ מאָהל אַז עס געבּין אויף דער וועלט פילע מענשין מיט פּרוסטע נאַרוזשנאָסטין אונ מיט אינערליכע מערדערישע געדאַנקין, פון אַ זעלכין סאָרט זעהן מיר יעצט דיא צוויייא פערזאָנען ! (ווייזט אויף באַריסען מיט יאַנקלין).

הַדַסָה, דוא ווייסט מיין מאַנן אַז דיין מערדיר האט מיך יעצט אויך געוואָלט שיסען ? ער האט געוואָלט אַז איך זאָל אים מיין האַנד געבּין צו הייראַטען מיט אים, אונ איך האב אים ענטזאַגט !

יאָזעף, דאס איז אויך פון גאָטט, אַז ער זאָל אַהער קומען, דיך שיסען וועליי, דוא זאָלסט אַנטלויפין, איך זאָל אָן קומען,

אונ

און ער זאל זיך אַליין שיסען, אום גאָטט זאל אים בעצאהלין מִדָה כְּנֶגֶד מִדָה!

הֲדַסָה. ווער זשי איז דיין רעטער געוועזען מיין טהייערער?

יאָזעף (פירט צו מאירין צו איהר) אָט דיזען מאן האָסטו הֲדַסָה מיין יעצטיגע לעבען צו פערדאנקען! דיזער איז מיין ברודער מאיר וואס איך האָב מיט דיר פיל מאהל געשפּראָכען פון אים. ער וואר מיין רעטער!

הֲדַסָה (רייכט מאירין דיא האַנד) וויא גליקליך איך בין מיט אזא טהייערין שוואגער! איהר האָט געראַטעט מיין מאַנן פון טוידט און מיך פון ביטערי אונגליקען!

מאיר (קוועטשט איהרע האַנד) און איך בין גליקליך מיט אזא ליבע שוועגערין, וועלכע פערדינט מיין וואָלטהאט פיר זייא! (מאכט לויז איהרע האַנד).

הֲדַסָה (גיבט אַ קוק אויף דוד וועלוועלין, ווענדעט זיך צו יאָזעפין:) אָט איז ער דאָ דער תּכשיט וואס האָט מיך אָפּ געראַבעוועט! יאָזעף! זאלסט אים מיט שטעקינס פון אונז טרייבין!

יאָזעף (קוקט אויף אים) ער איז ניט שולדיג. דיא מומע האָט אים דער צו אָן גירעדט.

דוד וועלוועל (לויפט צו איהר צוא) וויא איך בין אַ ייד אַז איך בין גאָר ניט שולדיג! (וויינענד) האָט רחמנות ליבע שוועגערין טרייבט מיך ניט אַ רויס פון אייך איך וועל שוין קיין מאהל דיא מומע ניט פאָלגען!

יאָזעף מיט מאירין, ער איז פערצייהונגס ווערטה! ער האָט דאך מיט זיין אייגענים שכל דאס ניט געטהון!

הֲדַסָה (ווישט איהם אָפּ דיא טרערין) נוא שא ווייין ניט איך פערצייהע דיר!

דוד וועלוועל (קושט איהרע הענד) איך וועל שוין טאקי אייך תּמיד פאָלגין!

פראדיל קומט אַריין געקליידעט אין פאך מיט אַ שוואַרצין שאל אויפ'ן קאָפּ.

---

24 טער אויפטריט

פראדיל אונד דיא פאריגע.

פראדיל (לויפט צו צו מאירין פאלט אים צו דיא פיס) האב רחמנות מאיריל טרייב מיך ניט ארויס פון מיין שטוב!

הדסה, וואס הייסט דאס?

יאזעף מיט מאירין, פאר איר שלעכטיגקייט איז דאס! מיר האבין פון אונזער פאטער א וועכסיל בעקומען אויף 10 טויזענד רובל, אלזא איז דאס גאנצע פארמעגן זיינס שוין אונזערס וואָרין ער האט ניט אזוי פיל געלד אונז צו בעצאהלין, אים גענומין מיר צו אונז אונ דיא מומע (טייטין אויף איר מיט דיא פינגער) שטופין מיר ארויס וויא אזוי זיא שטייט אונ געהט!

דוד וועלוויל, איך קוועל, איך קוועל! א מצוה!

הדסה, מערדעבייא עקסעסטירט ניט עוויג גאטט בעצאהלט!

מלכה, גאטט וויל קיינעם ניט שולדיג זיין!

שמואל זרח, דער אויבערשטער ווארט לאנג אונ צאהלט גיך!

פראדיל (זעצט זיך אויף דעם בעט, געבין יאנקלין, וויינט) האט רחמנות קינדערליך, איך וועל שוין זיין גוט צו אייך וויא א אייגענע מוטער!

מאיר, א נגעגערין פערבייט ניט איר פעל, & אאשה רע איר הערץ! (ער שטעלט זיך געגין איר, נעבין אים יאזעף מיט הדסהן, עטוואס ווייטער, דוד וועלוויל מיט מלכהן, שמואל זרח נעבין מאירין פון צווייטין זייט).

מאיר, יאזעף, הדסה אונד מלכה (זינגען דעם ליד) דוד וועלוויל (הייבט מיט דיא אקסלען וועהרענד זייא זינגען, הוידעט זיך הין אונד הער ברומט אונטער) שמואל זרח (קנאקט צו מיט דעם פינגער שמייכלט, ברומט אונטער).

זעהט איר מענשין וואס עס ווערד
דער סוף פון מערדיר אויף דער וועלט
וואס זייא דיינקען ווערד געקערט
אויף זייערי קעפ ווערד דאס אפ גישטעלט.

חזר

מָער צוּ טֵיידְטִין יָענִים זָעהְט
דָער וָוערְד זָעלְבְּסְט אַלֵיין גֶעטֵיידְט
וֶוער עֶס לָאזְט אַ מָארְד־פֶּערְפִירֶען
דָער וֶוערְד פֶּערְפַּאקְט אוּנְטֶער שְׁטַארְקֶע טִירֶען.
וֶוער עֶס רוֹיבְּט פְּרֶעמְדִי גֶעלְד
דֶער בְּלַייבְּט אָרֶעם אוֹיף דֶער וָועלְט

(שְׁטֵייטִין אַלֶע מִיט דִיא פִינְגֶער אוֹיף דִיא דְרַייא פֶערְהָאנְגֶען)
אָט אַזוֹי אָט אַזוֹי וֶוערִין זֵייא בֶּעגְרָאבִּין
אָט אַזוֹי אָט אַזוֹי וָועלִין זֵייא קֵיין גוּטְס נִיט הָאבִּין.

אָט אַזוֹי אָט אַזוֹי וֶוערִין זֵייא בִּיגְרָאבִּין
אָט אַזוֹי אָט אַזוֹי
(שְׁמוּאֵל זָנַח (קֶערְט אִיבֶּער))
וֶועלִין זֵייא קֵיין גוּטְס נִיט הָאבִּין!
(כָּל הָעוֹלָם וויְקָטוֹ זִינְגְט)
אָט אַזוֹי אָט אַזוֹי וֶוערִין זֵייא בֶּעגְרָאבִּין
אָט אַזוֹי אָט אַזוֹי וֶועלִין זֵייא קֵיין גוּטְס נִיט הָא[illegible]

פָארְהַאנְג פַּאלְט.

ענדע

